

BIDRAG TILL FINLANDS OFFICIELA STATISTIK.

XI.

MEDICINALVERKET.

Ny följd 18.

Medicinalstyrelsens berättelse för år 1901.

HELSINGFORS,
FRÖCKELSKA TRYCKERI-ÅRTIRBOLAGET,
1903.

Härmed får Medicinalstyrelsen i djupaste underdånighet till Eders Kejsersliga Majestät öfverlämna berättelse om Medicinalverket i Finland för år 1901.

C. F. WAHLBERG.

Theodor Löfström.
t. f.

Uno Lojander.
t. f.

Walter Laurén.
t. f.

Innehållsförteckning.

- I. Allmänna helso- och sjukvården Refer. T. f. Med. rådet A. Forsman.
 - A. Sammanställning af provincialläkarenes uppgifter om smittosamma sjukdomars förekomst inom distrikten.
 - B. Utdrag ur de af städernas helsovårdsnämnder afgifna årsberättelser.
- II. Skyddskoppypmpningen " " " " Uno Lojander.
- III. Sjukvårdsinrättningarna " " " " "
- IV. Barnmorskeväsendet " " " " Th. Löfström.
- V. Rättsmedicin " " " " A. Forsman.
- VI. Apoteksväsendet " T. f. Assessor W. Laurén.
- VII. Veterinärväsendet " " Veterinären vid Med. Styrelsen,
Frih. Oskar v. Hellens.
- VIII. Läkarepersonalen.
- IX. Medicinalstyrelsen.
- X. Kartor utvisande utbredningen af skarlakansfeber och mässling i Finland år 1901.

A. Sammanställning af provinciälläkarenes uppgifter om nedanangifna

Län, provinciälläkaredistrikt, socknar och kapell.	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.
Nylands län.						
<i>Helsingfors distrikt.</i>						
Helsinge s:n	9	4, 5, 7	10	5	10	11, 12
Borgå landsförs.	29	1-3, 6, 7	—	—	100	2, 3, 6-12
Borgnäs s:n	4	5	—	—	—	—
Pukkila ”	3	3	—	—	—	—
Mäntsälä ”	9	1, 11	—	—	—	—
Thusby ”	61	4, 9, 11, 12	—	—	—	—
Nurmijärvi ”	61	1-7, 11	98	10, 11	9	8, 10
<i>Lovisa distrikt.</i>						
Pernå s:n	19	1-7	—	—	—	—
Liljendals kap.	3	3	—	—	—	—
Strömfors s:n	5	4-6	—	—	—	—
Lapträsk ”	12	1-7	—	—	—	—
Elimä ”	1	4	11	9-10	1	10
Iittis ”	7	3-7	—	—	—	—
Orimattila ”	3	3	—	—	—	—
Artajö ”	—	—	—	—	—	—
Mörskom ”	—	—	—	—	—	—
Anjala ”	—	—	—	—	—	—
Jaala ”	—	—	—	—	—	—
<i>Lojo distrikt.</i>						
Lojo s:n	11	1, 5, 6, 10	—	—	—	—
Nummis ”	1	6	—	—	—	—
Pusula ”	1	1	—	—	—	—
Vichtis ”	3	4, 5	—	—	—	—
Pyhäjärvi ”	13	3	—	—	—	—
Sjundeå ”	4	12	—	—	—	—
Kyrkslätt ”	10	5, 12	3	12	5	9, 11, 12
Esbo ”	8	3, 7	—	—	—	—
<i>Ekenäs distrikt.</i>						
Ekenäs landsförs.	—	—	—	—	—	—
Pojo s:n och Fiskars bruk	20	8, 11	—	—	—	—
Karis s:n och Svartå bruk	8	10	—	—	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Snappertuna kap.	—	—	—	—	—	—
Ingå s:n	4	1, 2	—	—	—	—
Degerby kap.	—	—	—	—	—	—
Karislojo s:n	—	—	—	—	—	—
Tenala „	—	—	—	—	—	—
Bromarf „	4	1	—	—	—	—
Tavastehus län.						
<i>Tavastehus distrikt.</i>						
Tavastehus landsförs.	1	2	—	—	4	7, 9, 10
Vänä s:n	15	1, 3, 9, 10, 12	—	—	2	10
Rengo „	10	1, 8, 10	—	—	—	—
Janakkala „	18	3, 10	—	—	11	10—12
Hausjärvi „	2	10	1	6	23	5—11
Loppis „	27	3, 4, 6	—	—	—	—
Hattula „	4	2, 3	—	—	1	8
Tyrväntö kap.	5	8, 11	—	—	—	—
Hauho s:n	16	5, 6	—	—	—	—
Tuulois „	12	2, 3, 11	—	—	—	—
<i>Tammela distrikt.</i>						
Tammela s:n.	104	1 10	68	1—7	13	8—12
Jokkis „	34	1, 3—5	74	1—3	—	—
Perttula (Ypäjä)	2	5	—	—	7	10, 11
Humppila s:n	6	8—10	—	—	—	—
Somero „	16	1, 2, 8, 9, 11, 12	—	—	—	—
Urdiala „	29	1—3, 6, 7, 10, 12	2	7	—	—
Akkas „	—	—	—	—	—	—
Sääksmäki „	22	1, 3, 4, 10, 11	—	—	43	1, 2, 4, 8—11
<i>Tammerfors distrikt.</i>						
Messuby s:n	—	—	—	—	1	11
Kangasala „	17	1—3, 5, 8	2	1, 2	15	6—10, 12
Birkkala „	13	5, 11, 12	—	—	11	6—8
Ylöjärvi „	—	—	5	1	2	8
Vesilahti „	—	—	1	6	—	—
Tottijärvi kap.	—	—	—	—	—	—
Lempälä s:n	—	—	—	—	1	9
Pälkäne „	17	3—7, 9	2	5, 6	6	9, 10
Sahalahti „	4	7	—	—	—	—
<i>Ruovesi distrikt.</i>						
Ruovesi s:n	7	2, 3	—	—	5	2, 11, 12
Kuru „	—	—	—	—	2	12
Orivesi „	2	1	2	5	—	—
<i>Jämsä distrikt.</i>						
Jämsä s:n	49	1—3, 5—7, 9, 12	3	11, 12	87	11, 12
Korpilahti „	42	1, 3—5, 10, 12	—	—	—	—
Längelmäki „	2	2	—	—	11	9, 10
Eräjärvi kap.	—	—	—	—	15	10
Kuhmois s:n	41	1—5, 7, 10—12	—	—	—	—
Luopiois kap.	—	—	—	—	—	—
Sahalahti (del af)	2	6	—	—	—	—

		Skarlakansfeber.	Messling.	Tarmtyfus.		
<i>Hollola distrikt.</i>						
Hollola s:n	14	1, 5, 11	—	8	8, 10, 11	
Lampis ”	26	5, 7, 11	—	—	—	
Koskis ”	3	5	—	—	—	
Kärkölä ”	—	—	—	—	—	
Nastola ”	—	—	—	1	8	
Asikkala ”	3	8, 11	M	10, 12	—	
Padasjoki ”	11	1, 3, 4	—	4	9, 11	
<i>Åbo län.</i>						
<i>Salo distrikt.</i>						
Uskela s:n	E	1, 2, 6-8	—	—	—	
Muurila kap.	E	1	—	—	—	
Halikko s:n	E	7, 8	—	—	—	
Angelniemi kap.	—	—	—	—	—	
S:t Bertils s:n	E	5-7, 11, 12	—	—	—	
Kuusjoki kap.	M	3-7, 10	—	—	—	
Bjerno s:n	M	11, 12	—	E	10-12	
Finby kap.	E	8	—	—	—	
Kimito s:n	E	2, 6, 8, 10	—	E	7	
Dragsfjärd kap.	—	—	—	E	5, 8	
Vestanfjärd ”	E	5	—	—	—	
Kisko s:n	E	2, 8	—	E	9	
Suomusjärvi kap.	—	—	—	E	9	
Kiikkala s:n	E	1, 3	—	—	—	
<i>Åbo distrikt.</i>						
S:t Karins s:n	36	5-9	5	5	15	8, 9
Piikkis ”	64	1-3	—	—	—	—
Pemar ”	27	5, 6	—	—	—	—
S:t Marie ”	16	1, 5, 7	11	1, 5	—	—
Lundo ”	4	2	—	—	—	—
Paattis kap.	—	—	—	—	—	—
Reso s:n	23	7, 9, 10, 12	—	—	—	—
Masku ”	12	10	—	—	—	—
Nådendals landsförs.	—	—	—	—	—	—
Sagu s:n	1	4	—	—	2	5
Karuna kap.	61	1	—	—	2	6
Pargas s:n	48	1, 2, 5, 6	—	—	—	—
Koskis kap.	—	—	2	5	—	—
<i>Rimito distrikt.</i>						
Villnäs kap.	—	—	—	—	—	—
Merimasku ”	—	—	—	—	—	—
Rimito s:n	—	—	—	—	28	8-12
Nagu ”	—	—	—	—	—	—
Korpo ”	—	—	—	—	—	—
Houtskär ”	34	2-5	—	—	—	—
<i>Godby distrikt.</i>						
Saltvik s:n	—	—	—	—	—	—
Finström ”	—	—	—	—	—	—
Geta kap.	1	1	—	—	—	—
Sund s:n	—	—	—	—	—	—
Värdö ”	—	—	—	—	—	—
Brändö ”	—	—	—	—	—	—
Hammarland ”	4	2, 8, 9	—	—	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Eckerö s:n	—	—	—	—	—	—
Jomala ”	—	—	—	—	1	9
Lemland ”	3	1	—	—	—	—
Lumparland kap.	—	—	—	—	—	—
Föglö s:n	—	—	—	—	—	—
Kökar kap.	8	1-12	—	—	—	—
<i>Nystads distrikt.</i>						
Nystads landsförs.	—	—	—	—	—	—
Nykyrka s:n	—	—	—	—	—	—
Letala ”	—	—	—	—	—	—
Pyhämaa	—	—	—	—	1	9
Pyhämaa ö	—	—	—	—	—	—
Vehmo s:n	—	—	—	—	1	9
Lokalahti kap.	—	—	—	—	—	—
Töfsala s:n	—	—	—	—	—	—
Iniö kap.	—	—	—	—	—	—
Velkua ”	—	—	—	—	—	—
Gustafs s:n	—	—	—	—	—	—
Virmo ”	—	—	—	—	—	—
Mietois ”	—	—	—	—	—	—
Lemo ”	—	—	—	—	—	—
Karjala kap.	—	—	—	—	—	—
<i>Björneborgs distrikt.</i>						
Björneborgs landsförs.	8	1, 2, 6, 7	—	—	3	3, 4, 12
Ulfaby s:n	—	—	1	6	1	9
Kulla kap.	—	—	—	—	—	—
Nakkila s:n	10	1, 2	—	—	2	8, 10
Norrmark ”	—	—	—	—	—	—
Hvittisbofjärd kap.	2	1	—	—	—	—
Pämark ”	—	—	1	6	1	12
Siikais s:n	2	1	—	—	—	—
Sastmola ”	2	1	8	5, 6	5	1, 4, 5, 11
Eura ”	—	—	—	—	1	6
Kiukais kap.	—	—	—	—	5	3, 10, 11
Honkilahti ”	—	—	—	—	—	—
Euraäminne s:n	2	12	—	—	—	—
Luvia kap.	9	1-5	—	—	2	10
Raumo landsförs.	9	1, 2, 6, 9	—	—	—	—
Lappi s:n	1	9	—	—	—	—
Hinnerjoki ”	—	—	—	—	2	3, 10
<i>Hvittis distrikt.</i>						
Hvittis s:n	15	2-6	—	—	2	6, 7
Vampula ”	10	4, 7, 9	—	—	—	—
Kauvatsa kap.	3	2	—	—	—	—
Punkalaitio s:n	52	1-5	—	—	—	—
Kumo ”	3	2	—	—	2	6-9
Kjulo ”	—	—	—	—	—	—
Säkylä ”	—	—	—	—	—	—
Alastaro ”	9	1, 3, 4	—	—	—	—
Oripää kap.	2	1	—	—	—	—
Loimijoki s:n	36	1, 3-7	—	—	2	7-9
Metsämaa kap.	26	1, 3, 4, 7	—	—	1	11
<i>Tyrvis distrikt.</i>						
Tyrvis s:n	56	1-9, 11, 12	—	—	12	10-12
Klikka kap.	—	—	—	—	—	—

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1-3
—	—	—	—	2	5, 11	1	9	5	2, 3, 12
—	—	—	—	—	—	1	12	10	1-3, 5
—	—	—	—	1	2	1	12	—	—
—	—	—	—	—	—	1	6	2	1, 12
—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
—	—	—	—	—	—	2	4	M	1-3, 10-12
E	7, 8, 10	—	—	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
E	6-9, 10	19	7-9	—	—	E	8, 9	M	1-3, 10-12
—	—	1	9	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
E	12	2	8, 9	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
E	3, 5, 6, 9	1	9	—	—	E	8	M	1-3, 10-12
E	1, 3, 4	—	—	—	—	E	7, 12	M	1-3, 10-12
E	4	4	8, 9	—	—	E	6-8	M	1-3, 10-12
—	—	—	—	5	12	—	—	M	1-3, 10-12
—	—	—	—	—	—	E	7	M	1-3, 10-12
—	—	M	7, 8	—	—	E	1, 6, 7	M	1-3, 10-12
M	10	M	8	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
1	7	—	—	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
—	—	1	9	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
—	—	—	—	—	—	—	—	M	1-3, 10-12
4	2, 4, 5, 10	10	8	4	9, 11, 12	—	—	6	3
5	5-8	6	8, 9	1	3	—	—	24	1-3
1	12	11	6, 8	—	—	—	—	—	—
2	2	1	11	1	2	—	—	1	5
2	8, 12	6	8	2	3, 4	—	—	—	—
4	2, 3	11	7-9	6	1, 2, 10	—	—	—	—
—	—	—	—	2	3, 9	—	—	—	—
—	—	—	—	2	4	—	—	5	1
22	1, 3-5, 8-11	11	8	—	—	4	6, 8	15	1, 3
—	—	13	7, 8	—	—	—	—	7	10-12
—	—	4	7, 8	—	—	—	—	3	7, 10, 12
—	—	8	7, 8	—	—	—	—	—	—
—	—	11	7-9	—	—	—	—	—	—
5	11	2	8, 9	2	10, 11	—	—	—	—
1	11	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	9	7, 8, 10	—	—	—	—	—	—
1	4	1	8	—	—	—	—	1	10
—	—	—	—	—	—	1	9	5	12
—	—	—	—	—	—	2	7	5	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	—	—	2	1	—	—	72	1-3
3	3, 12	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	6	6, 7	—	—	—	—	—	—
—	—	2	6	—	—	—	—	—	—
—	—	10	5, 7	—	—	—	—	33	1, 11
—	—	—	—	—	—	—	—	9	1
—	—	7	5, 7	1	11	—	—	73	1, 11
—	—	2	7	—	—	—	—	17	1
3	2, 7, 8	5	8, 9	1	1	1	10	76	1, 2, 4
—	—	—	—	—	—	—	—	23	1, 2

	Skarlakansfeber.		Messing.		Tarmtyfus.	
Kiikkois kap.	—	—	—	—	—	—
Karkku s:n	—	—	—	—	—	—
Suoniemi kap.	—	—	—	—	—	—
Muohijärvi s:n	—	—	—	—	—	—
Suodenniemi kap.	—	—	—	—	3	11
Lavia s:n	—	—	—	—	—	—
<i>Ikalis distrikt.</i>						
Ikalis s:n	—	—	—	—	M	1, 8-12
Jämijärvi kap.	—	—	—	—	E	1
Tavastkyrö s:n	—	—	—	—	—	—
Viljakkala kap.	—	—	—	—	—	—
Parkano s:n	—	—	—	—	—	—
Kankaanpää „	—	—	—	—	E	11
Honkajoki kap.	M	8-10	—	—	—	—
Vasa län.						
<i>Kristinestads distrikt.</i>						
Kristinestads landsförs.	—	—	1	1	3	11, 12
Nerpes s:n	—	—	96	2, 3	6	1, 5, 10
Öfvermark „	—	—	30	6, 7	—	—
Korsnäs „	19	1, 2	11	6, 7	7	10, 12
Lappfjärd „	8	1, 2, 6, 8	3	1, 6	1	10
Östermark „	—	—	25	2, 3	2	10
Sideby „	—	—	8	1	—	—
Storå „	29	1	—	—	—	—
Bötom „	—	—	5	6	—	—
Kauhajoki „	5	5, 6	8	5	13	6, 10
Kurikka „	3	1	—	—	—	—
Ilmola „	—	—	—	—	35	10-12
Seinäjäki „	—	—	—	—	—	—
Peräseinäjoki „	—	—	—	—	—	—
Jalasjärvi „	—	—	—	—	4	8
<i>Vasa distrikt.</i>						
Mustasaari s:n	3	6	E	3-11	2	2, 10
Replot „	—	—	—	—	2	3, 10
Qveflaks „	1	8	E	6	—	—
Solf „	—	—	16	5-7	14	10-12
Malaks „	—	—	—	—	7	10-12
Petalaks kap.	17	4-8	E	6	1	12
Bergö „	8	3, 4	—	—	—	—
Lillkyrö s:n	2	4	—	—	—	—
Storkyrö „	—	—	2	1, 11	—	—
Ylistaro „	—	—	—	—	—	—
Laihela „	—	—	—	—	—	—
Jurva „	—	—	8	3-8	3	6, 7
<i>Nykarleby distrikt.</i>						
Nykarleby landsförs.	—	—	—	—	—	—
Jeppo kap.	—	—	—	—	—	—
Munsala s:n	5	10	—	—	2	6
Oravais „	—	—	—	—	—	—
Vörå „	—	—	—	—	18	1, 6, 8-10
Lappo „	—	—	—	—	15	5-9, 11
Kauhava „	26	1, 10, 12	16	12	1	1
Ylihärmä „	—	—	—	—	4	8
Alahärmä „	34	2, 3, 5, 6	—	—	—	—

	Skariakansfeber.	Messling.	Tarmtyfus.
<i>Gamlakarleby distrikt.</i>			
Gamlakarleby landsförs.	—	—	—
Lohtea s:n	28	1-4	—
Himango kap.	2	2	12
Kannus s:n	32	1-5	8
Toholampi "	35	1-7	—
Kelviä "	8	4, 5	—
Nedervetil "	—	—	—
Vetil "	—	—	—
Kaustby "	—	—	—
Perho "	4	4	—
Kronoby "	—	—	3
Esse "	95	1-7	—
Pedersöre "	—	—	—
Larsmo "	—	—	23
			1, 2, 11, 12
<i>Kuortane distrikt.</i>			
Alavo s:n	7	1, 10-12	1
Kuortane "	1	10	9
Töysä kap.	—	—	—
Etseri s:n	—	—	6
Keuru "	—	—	—
Alajärvi "	—	—	—
Soini kap.	—	—	3
Lehtimäki "	—	—	—
Lappajärvi s:n	—	—	—
Vindala "	1	1	3
Evijärvi "	1	1	2
Kortesjärvi "	—	—	—
<i>Jyväskylä distrikt.</i>			
Jyväskylä landsförs.	65	2-7, 9	—
Laukas s:n	—	—	1
Sumiais kap.	—	—	3
Saarijärvi s:n	36	1-3, 11	—
Karstula "	8	1, 2, 5	2
Viitasaari "	1	6	—
Konginkangas kap.	E	10	E
Pihtipudas s:n	E	1	2
Urais "	—	—	—
Petäjävesi "	S	1-3	—
<i>Uleåborgs län.</i>			
<i>Kalajoki distrikt.</i>			
Kalajoki s:n	12	3, 5, 7, 8	—
Rautio kap.	28	1, 12	—
Ylivieska s:n	S	1, 2, 4-6, 11, 12	2
Alavieska "	10	3, 7, 8	8
Pyhäjoki "	77	1-4, 9-12	—
Merijärvi "	29	4, 8-10	—
Oulais "	S	8-12	—
<i>Haapajärvi distrikt.</i>			
Haapavesi s:n	M	2, 9	E
Piippola "	M	7-9	2, 8-10
Pulkkila kap.	E	1, 3, 7, 8	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Pyhäjärvi s:n	E	5, 6	M	2, 3	—	—
Kärsämäki „	M	2-5, 7, 12	—	—	—	—
Kestilä „	E	2, 8	—	—	—	—
Nivala „	S	1-6	—	—	4	5, 6
Haapajärvi „	S	2, 3	—	—	—	—
<i>Brahestads distrikt.</i>						
Salo moderförs. och kapell	89	1-10	—	—	—	—
Vihanti kap.	6	8	—	—	—	—
Siikajoki s:n	64	2-10	—	—	—	—
Paavola „	28	2, 7-9, 12	—	—	2	8
Frantsila „	12	5, 8, 9	17	2	—	—
Revolaks kap.	9	3	—	—	—	—
<i>Uleåborgs distrikt.</i>						
Uleå landsförs.	12	4, 7, 11, 12	—	—	8	5, 6
Uleåsalö kap.	—	—	—	—	2	8
Kiiminki s:n	—	—	—	—	1	6
Haukipudas „	6	8	—	—	—	—
Limingo „	23	1-3, 7, 8, 10	—	—	6	1-3, 8
Lumijoki kap.	21	6-8	—	—	—	—
Tyrnävä s:n	5	1, 2	—	—	1	1
Temmes kap.	3	3, 5	—	—	—	—
Muhos s:n	55	3-5	—	—	2	12
Ijo „	9	7, 8	—	—	8	6-8
<i>Torneå distrikt.</i>						
Nedertorneå s:n	—	—	—	—	—	—
Turtola kap.	—	—	—	—	5	7
Kolari „	—	—	—	—	—	—
<i>Kittilä distrikt.</i>						
Kittilä s:n	3	12	—	—	2	10
Sodankylä „	S	10-12	—	—	—	—
Enare „	—	—	—	—	—	—
Muonioniska „	—	—	—	—	—	—
<i>Rovaniemi distrikt.</i>						
Rovaniemi s:n	—	—	—	—	—	—
Kemijärvi „	M	3, 5, 7, 10, 11	—	—	—	—
Kuolajärvi „	28	1, 10	—	—	—	—
<i>Pudasjärvi distrikt.</i>						
Pudasjärvi s:n	4	3	S	10-12	1	4
Taivalkoski „	—	—	E	11	—	—
Kuusamo „	S	1-8	—	—	—	—
<i>Kajana distrikt.</i>						
Kajana landsförs.	45	3, 4, 6-12	—	—	—	—
Paltamo s:n	M	10-12	—	—	—	—
Säräisniemi „	M	8-12	—	—	—	—
Sotkamo „	M	6-12	—	—	—	—
Kuhmoniemi „	587	3-12	—	—	—	—
Ristijärvi kap.	19	9-12	—	—	—	—
Hyrnsalmi s:n	E	7-12	—	—	—	—
Suomussalmi „	900	4-12	—	—	—	—
Puolanko „	—	—	—	—	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Kuopio län.						
<i>Idensalmi distrikt.</i>						
Iisalmi s:n	27	11, 12	—	—	166	1, 3-6, 8-12
Rutakko bönehugäll	21	11, 12	—	—	13	10-12
Kiuruvesi s:n	—	—	—	—	1	11
Lapinlahti "	—	—	—	—	15	1, 10, 11
Nilsia "	56	6, 9-12	—	—	3	11, 12
<i>Pielisjärvi distrikt.</i>						
Nurmes s:n	138	1, 2, 4-12	—	—	14	8-12
Pielisjärvi "	19	1, 8	—	—	7	6-8
Juuka "	85	7, 11, 12	—	—	11	8, 9, 11, 12
Rautavaara kap.	37	10-12	—	—	—	—
<i>Tohmajärvi distrikt.</i>						
Tohmajärvi s:n	36	5, 6, 9-12	—	—	—	—
Kihtelysvaara "	—	—	—	—	—	—
Ilomants "	—	—	—	—	—	—
Pälkjärvi "	7	12	—	—	—	—
Kides "	37	5, 6, 8, 9, 11	—	—	—	—
<i>Joensuu distrikt.</i>						
Libelits s:n	121	5-12	—	—	20	1-4, 8-10
Kuusjärvi "	8	11	—	—	1	6
Kaavi "	3	9	—	—	—	—
Polvijärvi "	27	10-12	—	—	15	1-4, 6-10
Kontiolahti "	3	7, 9	—	—	91	1-12
Eno "	3	1	—	—	3	1, 2, 4
Bräkylä "	4	12	—	—	6	1, 3, 9
<i>Kuopio distrikt.</i>						
Kuopio landsförs.	—	—	—	—	17	8, 11, 12
Maaninka s:n	—	—	—	—	4	12
Karttula "	30	6-12	—	—	17	3-12
Keitele "	20	2-4	—	—	—	—
Pielavesi "	75	3-12	—	—	9	10, 11
Tuusniemi "	4	12	—	—	6	1
<i>Rautalampi distrikt.</i>						
Rautalampi s:n	M	1, 2, 6	3	6	—	—
Vesanto kap.	9	6, 7	—	—	1	5
Snonenjoki s:n	1	12	—	—	5	1, 2, 10
Leppävirta "	M	1-5, 9, 10	3	6	16	1, 3
Hankasalmi "	E	11, 12	—	—	—	—
S:t Michels län.						
<i>Jorois distrikt.</i>						
Jorois s:n	59	2-6, 8-11	3	9	—	—
Jokkas "	74	3, 5-8, 10-12	—	—	1	11
Pieksämäki "	172	1-10, 12	—	—	—	—
Jäppilä kap.	1	11	—	—	—	—
Haukivuori s:n	21	9, 11, 12	—	—	—	—
Heinävesi "	3	6	—	—	12	1, 2, 4, 7, 8

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
<i>Nyslotts distrikt.</i>						
Sääminki s:n	18	1, 2	—	—	4	11, 12
Rantasalmi ”	16	1-5, 9, 12	—	—	11	2-4, 7, 10
Kangaslampi ”	—	—	—	—	—	—
Kerimäki ”	2	3	—	—	14	1, 2, 4, 7, 10
Enonkoski ”	—	—	—	—	2	4, 11
Sulkava ”	—	—	—	—	1	7
Paumala ”	—	—	—	—	8	7, 11, 12
<i>S:t Michels distrikt.</i>						
S:t Michels landsförs.	42	7-12	—	—	5	3, 4
Antola s:n	18	5, 7, 12	—	—	—	—
Kangasniemi ”	102	4-8, 10-12	—	—	2	10
Hirvensalmi ”	18	6, 7, 12	—	—	—	—
Kristina ”	21	4, 10-12	—	—	3	4, 12
<i>Heinola distrikt.</i>						
Heinola landsförs.	21	1, 2, 10-12	—	—	2	10
Mäntyhärju s:n.	18	2, 3, 6, 11	—	—	—	—
Joutsa ”	30	1, 3, 4, 6	1	12	—	—
Luhanko ”	11	4	—	—	—	—
Sysmä ”	63	3 5, 9, 10, 12	—	—	1	2
Hartola ”	72	1 4, 6, 7, 10, 12	—	—	—	—
Viborgs län.						
<i>Villmanstrands distrikt.</i>						
Lappvesi s:n	S	1-7	—	—	E	4, 6, 9, 10
Klemis ”	—	—	—	—	E	1, 2, 6
Taipalsaari ”	—	—	—	—	E	1, 2, 5, 9
Suomenniemi ”	S	1, 2, 11, 12	—	—	—	—
Savitaipale ”	S	6-12	—	—	—	—
Valkeala ”	S	1-6, 7-12	—	—	—	—
Luumäki ”	S	1-9, 12	—	—	—	—
<i>Fredrikshamns distrikt.</i>						
Vekkelaks s:n.	165	1, 2, 4-12	M	12	—	—
Miehekkälä ”	9	1, 3	S	11, 12	—	—
Sippola ”	38	4, 5, 7, 8, 12	—	—	—	—
Kymmene ”	9	1, 4, 5	—	—	2	11
Pyttis ”	10	4, 5, 12	5	12	15	8-12
Hoglands församling	1	1	—	—	—	—
Vederlaks s:n	30	1, 2, 11	S	11, 12	—	—
<i>Viborgs distrikt.</i>						
Viborgs landsförs.	149	1-12	—	—	12	1, 4, 7, 9-11
S:t Johannes s:n.	—	—	—	—	12	8-11
Kuolemajärvi ”	2	1	—	—	—	—
Nykyrka ”	—	—	49	5-6, 12	—	—
Säkkijärvi ”	S	1-6, 12	—	—	3	1
Björkö ”	S	1-7, 12	—	—	—	—
<i>Mohla distrikt.</i>						
Kivinebb s:n.	—	—	7	11	—	—
Valkjärvi ”	—	—	—	—	—	—

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
8	1	3	9	—	—	2	6	S	1, 12
—	—	6	3, 8	1	9	1	9	S	1
12	1, 2, 5, 6	4	3, 8	—	—	3	6	S	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	12
11	1, 10	6	4, 7, 10	—	—	—	—	M	1
—	—	64	4, 8, 10, 12	—	—	—	—	M	1
—	—	2	4	—	—	—	—	M	1
M	1	25	7-9	—	—	—	—	M	1
—	—	—	—	—	—	—	—	42	1, 2, 4, 8-12
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—	25	1-3
—	—	29	7-10	—	—	—	—	72	1-4, 6, 9-12
—	—	1	8	—	—	—	—	23	1-3, 8, 11
E	1	E	1, 6-10	E	10	E	5, 7, 8, 10	S	1-4, 9-12
—	—	E	8	—	—	—	—	S	1-4, 9-12
—	—	E	1, 10	—	—	—	—	S	1-4, 9-12
—	—	E	8	—	—	—	—	S	1-4, 9-12
—	—	M	8	—	—	—	—	S	1-4, 9-12
—	—	3	8	—	—	—	—	38	1, 2, 5
—	—	6	2, 8	—	—	—	—	12	1-3
—	—	2	8	—	—	—	—	7	1, 2
—	—	2	12	1	12	—	—	71	1, 11, 12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	3	1, 8	—	—	—	—	11	1, 2, 12
11	1, 3, 8	11	7-10	8	1, 2, 6, 7, 9, 10	—	—	S	1-3
—	—	—	—	—	—	—	—	S	1
7	2, 6	29	1-2, 7-8	5	6, 9	1	6	S	1
—	—	11	2, 12	2	5	—	—	—	—
—	—	10	8	—	—	—	—	—	—
—	—	9	8	—	—	—	—	—	—
—	9	9	9	—	—	—	—	S	1-4
5	—	15	9	—	—	—	—	S	1, 2

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Mohla s:n	—	—	58	5, 6, 8, 11	1	8
Heinjoki ”	—	—	—	—	—	—
Rautus ”	11	11	—	—	—	—
<i>Kexholms distrikt.</i>						
Kexholms landsförs.	—	—	—	—	—	—
Kaukola s:n	1	1	—	—	—	—
Hiitola ”	10	1-3	—	—	—	—
Räisälä ”	12	1-4	—	—	—	—
Pyhäjärvi ”	M	2, 5, 6, 9, 10, 12	—	—	—	—
Sakkola ”	M	3-5, 9-12	—	—	3	3-5
<i>S:t Andreae distrikt.</i>						
S:t Andreae s:n	3	4	46	11	—	—
Jääskis ”	3	1	2	12	7	1, 8, 10
Kiryus ”	—	—	8	11-12	—	—
<i>Kronoborgs distrikt.</i>						
Kronoborgs s:n	16	1, 2, 6	7	6, 7	5	1, 3
Parikkala ”	4	6	—	—	2	6
Jaakimvaara ”	10	1, 2, 8	—	—	7	1, 8, 9
<i>Sordavala distrikt.</i>						
Sordavala landsförs.	M	1-4, 6	S	6, 7, 10-12	E	1-12
Ruskeala s:n	E	9, 10, 12	E	9, 11	M	11, 12
Ukuniemi ”	—	—	—	—	—	—
<i>Salmis distrikt.</i>						
Impilahti s:n	117	1-9, 11	12	12	5	9, 10
Salmis ”	S	2-4, 6	S	10, 11	3	10
Suojärvi ”	—	—	—	—	13	11, 12
Suistamo ”	8	11	—	—	—	—
Mantsinsaari.	M	1-3	—	—	—	—

Smittkoppor.

Nylands län,	Lovisa	distrikt,	Orimattila	socken	2 fall	III
Tavastehus ”	Hollola	”	Nastola	”	3 ”	V
Åbo ”	Åbo	”	Masku	”	2 ”	V
Vasa ”	Jyväskylä	”	Jyväskylä	landsf.	2 ”	IV
” ”	”	”	Petäjavesi	socken	1 ”	II
Kuopio ”	Rautalampi	”	Hankasalmi	”	9 ”	V-VII
Viborgs ”	Mohla	”	Kivinebb	”	18 ”	I, II
” ”	Kexholms	”	Pyhäjärvi	”	14 ”	IV-VI
” ”	”	”	Sakkola	”	4 ”	II, IV

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
23	5, 6, 8, 11	14	1, 8, 11	2	8	1	8	S	1, 11
—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	5	1	1
—	—	E	4, 6-9	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M	6 9	—	—	—	—	—	—	—	—
M	3, 7-9	M	8, 9	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	12	—	—	10	4, 11	—	—	—	—
—	—	16	2, 9	15	2, 3, 11	—	—	11	1-4, 9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M	1, 4, 6, 7, 9, 12	—	—	—	—	1	7	M	1, 2
S	10-12	M	8, 9	—	—	—	—	M	1, 2
—	—	—	—	—	—	—	—	M	1, 2
M	1-12	—	—	E	8	—	—	S	1, 2
E	1	—	—	—	—	—	—	—	—
E	3-5, 9, 10	—	—	—	—	—	—	E	1-3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
E	6-10	—	—	—	—	—	—	S	1, 2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Fläcktyfus.

Uleåborgs län, Rovaniemi distrikt, Rovaniemi socken 1 fall III
 Kuopio „ Pielisjärvi „ Rautavaara kapell 1 „ VI

2

Recurrent feber.

Kuopio län, Pielisjärvi distrikt, Juuka socken 4 fall I, II, VI, VII

Epidemisk hjärn- och hjärnhinneinflammation.

Nylands län, Helsingfors distrikt, Borgå landsf. 4 fall I, II, XII
 Åbo „ Hvitvittis „ Hvitvittis socken 2 „ VII, IX
 Vasa „ Nykarleby „ Vörå „ 2 „ V
 „ „ Jyväskylä „ Karstula „ 1 „ III
 S:t Michels „ Heinola „ Sysmä „ 2 „ VIII, IX

Utdrag ur de af städernas hälsovårdsnämnder afgifna berättelser för år 1901.

Otteita kaupunkien terveydenhoitolautakuntain kertomuksista v. 1901.

Helsingfors. Under året 1901 uppträdde följande sjukdomar epidemiskt: mässling, skarlakansfeber, influenza, tarmskyfus och gastroenteritis acuta. Med afseende på den totala förekomsten af akuta sjukdomar har år 1901 förhållit sig märkbart ogynnsammare än föregående år. Under år 1901 anmäldes 19,890 akuta sjukdomsfall mot 17,249 år 1900. Detta motsvarar för år 1901 en sjuksiffra af 217 på 1,000 innevånare samt för år 1900 en sjuksiffra af 194 på 1,000 personer.

Hälsovårdsnämnden har under året hållit 20 sammanträden. Vid dessa sammanträden hafva, förutom en mängd löpande ärenden, följande frågor af större vikt varit föremål för behandlingen:

Utlåtanden ang. förslag till partiella förändringar af planerna för enskilda stadsdelar (2), ang. förslag till partiella byggnadsordningar (2), ang. sammanbyggande och delning af tomter (6), ang. gatans beläggning med nubbsten i asfalt, ang. platsen för smörhandeln på salutorget; åtgärder med afseende på: olämpliga bostads- och arbetslokaler (7), olämpligt fähus och misstänkt tuberkulos hos kor, öfverklagad lukt från gårdsplan, osnygg och dåligt stenlagd gård, oändamålsenligt spillningsupplag; användande af „cocks-korgar“ vid torkande af nybyggnader; användande af svafvelsyrligt natrium såsom konserveringssalt för kött och köttkorf; anslag för råttornas utrotande och ökad anslag för undersökning af arbetarebefolkningens bostadsförhållanden; renhållningsväsendets ordnande.

Uti hälsovårdsnämndens byrå utgjorde de diariiförda anmälningarnas antal 1,170. Af dem gällde 946 sjukdomsfall, 61 bostäder, 50 mjölkhandel, 31 kötthandel, 59 annan matvaruhandel och 23 diverse förhållanden.

Hälsopolisen har utgjorts af en förste tillsyningsman, hvafs uppgift är att å byrån föra diariiförteckning öfver dess löpande ärenden samt därjämte företrädesvis värkställa inspektioner i fosterbarns bostäder, handtvärkerier, utföra undersökningar vid inlupna klagomål, m. m., samt 3 tillsyningsmän, af hvilka en handhafver kontrollen öfver torghandeln, bagerier, köttbutiker m. m., en företrädesvis besöker de hem, inom hvilka smittosamma sjukdomar utbrutit

och vidtager däraf föranledda anordningar, samt den tredje öfvervakar mjölk- och matvarubutiker, m. m. — Dessutom är för utförande af desinfektioner i hemmen anställt ett desinfektionsbiträde. För en skärpt kontroll öfver renligheten inom gårdarne antogos under sommaren 3 extra tillsyningsmän, från den 1 maj till utgången af oktober. Af hälsopolisen utförda syner och andra för rättningar uppgingo till 47,000. Tillsyningsmännens värksamhet har föranledt till inalles 2,426 anmärkningar och 61 anmälningar till Magistraten.

Mjölkbutiksynerna, hvilka under året utgjorde inalles 1078, föranledde till 58 anmärkningar. Af under året tagna 443 mjölkprof befunnos 43 (8,3 %) underhaltiga.

Ordning och snygghet i 10 egentliga köttbutiker, där endast kött till salu hållits, har varit god, men i de öfriga 52, i hvilka äfven andra matvaror sålts, någorlunda dålig. Detta synes bland annat däraf att under året utförda 1,665 syner i dem gifvit anledning till 101 anmärkningar och 24 anmälningar till Magistraten.

Köttförsäljningen å torgen har ofta lämnat åtskilligt öfrigt att önska, hvilket synes däraf att vid 767 syner å torgen 100 anmärkningar blifvit gjorda dels emot varans beskaffenhet dels emot renhållningen. I saluhallarna hafva 674 syner utan några väsentliga anmärkningar blifvit gjorda.

Kötttransporten har alt fortfarande med afseende å renlighet ofta nog gifvit anledning till anmärkning. Också hafva 39 anmärkningar mot densamma blifvit gjorda beträffande hufvudsakligast olämpliga åkdon samt orena kläder hos körkarlarna.

Handeln med färsk fisk i stadens hamnar har lämnat åtskilligt att önska. 42 anmärkningar äro antecknade och hänföra sig till att fisken om morgnarne sköljes i hamnens orena vatten, så att den får ett färskare utseende; dessutom är det en allmän sed att fiskhandlare förvara lefvande fisk i nätsumpar i den inre hamnbasinen och hela vintern under isen innanför och under järnvägsbron.

Öfvervakandet af efterlefnaden af de för korfmakerierna fastställda regler har skett genom i dem under året anställda 198 besök, hvilka föranledt till 4 anmärkningar.

I samtliga bagerier och konditorier hafva under året af hälsopolisen anstälts 632 syner, hvilka föranledt till 4 anmärkningar, beträffande bristande snygghet i bagerierna.

1,151 kilo diverse födoämnen hafva under året kasserats.

En noggrann tillsyn har äfven i likhet med föregående år egnats renlighetsförhållandena inom stadens samtliga gårdar och villalägenheter, hvilken under sommaren ytterligare blifvit skärpt därigenom att, liksom under de senaste åren, 3 extra tillsyningsmän varit anställda för öfvervakandet af renhållningen.

I desinfektionsinrättningen vid kommunala sjukhuset utfördes 241 desinfektioner, däraf 121 för sjukhusets behof och 120 för allmänhetens räkning. Desinfektionerna i hemmen uppgingo till 295.

Under året anställdes med anledning af böldpesten besiktning af endast 1 från England ankommet ångfartyg, utan att dock något misstänkligt iaktogs.

Antalet vid undersökningsstationer för lifsmedel under år 1901 utförda undersökningar utgjorde 1,742. Af dessa utfördes 552 på föranstaltande af stadens myndigheter eller å föremål som genom laboratoriets försorg inköptes, medan 1,190 föremål inlämnades af privata personer.

Köttkontrollstationen har endast i undantagsfall blifvit anlitad hvarför kontrollen af det till staden på andra vägar än genom slaktinrättningen importerade köttet måste anses såsom förfelad intill dess obligatorisk kontroll af alt importeradt kött påbjudes.

Vid slaktinrättningen undersöktes 6,569 hela djur och vid köttkontrollstationen 744 $\frac{1}{4}$.

Borgå. Af smittosamma sjukdomar observerades i början af året förutom talrika influenzafall enstaka fall af skarlakansfeber samt senare på våren fall af tyfus, som senare antog karaktären af verklig epidemi. Af åtgärder mot sjukdomens spridning framhålles desinfektion i större delen af de smittade hemmen, stängning af en del brunnar samt utdelning bland allmänheten af en populär skrift med anvisning på medel till skydd för smittan, hvarjemte, så vidt möjligt, de insjuknade öfverfördes till sjukhus.

Bland sanitära förbättringar å orten är att framhålla öppnandet af stadens nya epidemisjukhus med 14 sängplatser samt en fortsatt utvidgning af stadens kloaksystem.

Lovisa. År 1901 karaktäriserades af något större sjuklighet än föregående år. Af akuta sjukdomar uppträdde epidemiskt: influenza, tyfus och gastroenteritis acuta.

Under året företogs en undersökning af vattnet från stadens allmänna brunnar; resultatet var att vattnet i samtliga dessa var godt.

De vid vattenkuranstalten inskrifne kurgästernas antal uppgick till 239.

Ekenäs. Hälsotillståndet har under året varit ovanligt godt; af akuta sjukdomar uppträdde under året endast en elakartad gastroenteritis acuta hos barn epidemiskt.

Kontrollen öfver till salu hållna matvaror och tillsynen öfver gårdsplaner, kloaker och latriner har handhafsats med tillbörlig noggrannhet.

Hangö. Antalet af akuta sjukdomsfall var under året 657 mot 1,061 under föregående år.

Atalade och fälde för sanitära förseelser hafva in summa 7 personer blifvit.

En af kommuneu aflönad ambulatorisk sjuksöterska har under det gängna året lämnat kostnadsfri sjukvård i hemmen.

Hämeenlinna. Taudillisuutta kuluneen vuoden aikana täytynee pitää jotenkin keskimääräisenä; kaikkiaan ilmoitettiin 486 tapausta, tehden 90 tuhatta asukasta kohti; yleinen terveydentila on niinmuodoin ollut jotenkin hyvä, vaikkakin syyskesän kuluessa sattuneet vatsuri- ja lavantauti-tapaukset kohottivatkin taudintapausten lukumäärän kysymyksenalaisena aikana korkeammalle kuin vastaavana aikana muina vuosina.

Terveydenhoitolautakunta kokoontui vuoden kuluessa 14 kertaa; pöytäkirjain pykälämäärä oli 68. Terveydenhoitolautakuntain toimenpiteistä mainittakoon: yleisten terveyshoitosääntöjen laatiminen kaupungille; maitokaupan järjestäminen; muutamain epäkohtain poistaminen torikaupassa ja kylpylaitoksissa; yleisen kaatopaikan hankkiminen; kysymys katujen ja pihojen puhtaanapidosta sekä juomavesikysymys.

Terveydenhoitolautakunta on suorittanut kaksi laajempaa tarkastusta, joiden esineenä ovat olleet ruokatavarain valmistus- säilytys- ja myyntipaikat ynnä osaksi eri ammattilaitokset, viimeksimainittujen joukossa etenkin nahkuriversaat; näiden suhteen päätti lautakunta kääntyä maistraatin puoleen pyynnöllä, että tästä lähtien ei enää annettaisi oikeutta minkään nahkatehtaan rakentamiseen itse kaupunkiin.

Terveyshoitolaikunnan työn helpottamiseksi on lautakunnalle alettu muodostaa kirjastoa.

Terveyspoliisi toimitti vuoden kuluessa 7,284 tarkastusta jotka antoivat aihetta muistutuksiin 117 kertaa ja 8 tapauksessa oikeuteen haastattamiseen. Torilta täytyi poistaa vuoden kuluessa osittain pilaantuneena, osittain sairauden takia 12 elukan lihat, teurastushuoneelta kolmen.

Tampere. Epideemillisesti liikkui kaupungissa v. 1901 influenza, akuutti vatsa- ja suolikatarri, lavantauti ja keltatauti (icterus catarrhalis). Mitä akuutti tautien kokonaislukuun tulee on v. 1901 ollut vuotta 1900 epäedullisempi; ilmoitettujen akutti-tautien lukumäärä oli 9,941 eli 1,000 henkeä kohti 269, jota vastoin vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 9,095 ja 258.

Terveyshoitolaikunta kokoontui vuoden kuluessa 13 kertaa. Pöytäkirjan §:määrä oli 112. Lautakunnan käsiteltävinä olleista asioista mainittakoon m. m.: käsityöläisten verstaitten ja työväen asumusten tehokkaampaan tarkastukseen ryhtyminen; kysymys torikaupan järjestämisestä; kaupunkia varten vahvistettujen ruokatavarain myyntiä koskevain sääntöjen tarkastaminen; lausuntojen antaminen 6 tapauksessa muutosehdotuksista kaupungin asemakavaan; erinäisiin toimenpiteisiin ryhtyminen lavantaudin leviämisen ehkäisemiseksi ja määrärahan hankkiminen rottien hävittämiseksi; Lautakunnan muut toimet ovat koskeneet m. m. epäkohtia ruokatavarain myynnissä ja valmistami-

sessä, erityisien terveydellisten epäkohtain poistamista, lokakaivojen kunnossapitoa, lokaviemäri- ja vesijohtoverkkojen laajentamista, muutamia sairashoitoa tarkoittavia seikkoja y. m.

Terveyshoitolautakunnan tarkastusaseman välitystä on yleisö ahkeraan käyttänyt. Käsiteltyjen asioiden luku on ollut 547, lukuunottamatta suurta joukkoa vähäpätöisempiä ja osaksi aiheettomia ilmiantoja ja kanteita. Vuoden kuluessa on verrattain paljon tarkastuksia, osaksi pyynnöstä, osaksi muitten ilmiäntöjen johdosta tehty epäterveellisten asunto- ja työhuoneitten takia. Tarkastusaseman kautta on täytynyt ruoka-aineita hävittää 176 tapauksessa.

Aseman johtajan toimittamat kemialliset ja muut tarkastukset ovat koskeneet 565 kertaa ruokaaineita ja 51 kertaa muita aineita.

Maitotarkastuksia on vuoden kuluessa tehty 386; ala-arvoista ja likaista maitoa tavattiin 59 otteessa.

Terveyspoliisit ovat yhteensä tehneet 58,678 tarkastusta. Muistutuksia on annettu 2,799 tapauksessa ja oikeuden käsiteltäväksi lykätty 27 laiminlyöntiä. Asuinhuoneitten desinfioimista on toimitettu 369 paikassa.

Yleisiä tarvehuoneita on vuoden kuluessa rakennettu useihin paikkoihin kaupungissa. Puhtaus niissä on ollut hyvä.

Saunoista on muutamissa järjestys ja puhtaus ollut hyvä, vaan on terveyspoliisi saanut usein olla tekemisissä toisten kanssa. Uimahuoneita vastaan on muistutuksia taajaan saatu tehdä.

Tehtaissa ja käsityöläisten työhuoneissa ovat olot olleet entisellään.

Tavallista ankarammin on koetettu saada talonmistajia ylläpitämään siivoa ja puhtautta taloissaan. Varoituksia on annettu 2,021 kertaa ja 27 talonmistajaa jatkettun tottelemattomuuden takia haastettu oikeuteen.

Mitä ruokatarvialikkeeseen torilla ja osaksi satamissakin tulee on siinä suhteessa päästy suuri askel eteenpäin kauppahallien valmistuttua; puhtaus niissä moitteeton.

Makkaraliikkeitä vastaan on täytynyt usein tehdä muistutuksia.

Muistutuksia leipomoita, kondiitoreja ja karamellitehtaita vastaan on tehty milt'ei päivittäin, niistä kun vaan harvat ovat olleet hyvässä kunnossa.

Maitokauppa on ollut ankaran ja yhtämittaisen valvonnan alainen.

Laivat ja veneet ovat tarkastettu milt'ei joka päivä liikkeen kestäessä.

Vesi- ja juomatehtaissa on kunto tyydyttävä.

Åbo. Året 1901 företedde en rätt ansenlig sjuklighet; antalet anmälda acuta sjukdomsfall, 6,332, motsvarar på 1,000 personer 165,3.

Nämndens ordinarie sammanträden höllos 2 gånger i hvarje månad, med undantag af juni—augusti, under hvilka månader endast ett sammanträde egderum; paragrafernas antal uppgick till 294.

Bland sådana af helsovårdsnämnden under året behandlade ärenden, hvilka äro att hänföras till den allmänna helso- och sjukvården, må följande nämnas: utarbetandet af förslag till ordningsregler för bland annat matvaruhandlare, bageri- och korfmakeriyrkena samt rörande mjölkhandeln, hvilka förslag sedermera af Guvernören godkänts att gälla från 1/6 1901; verkställandet af efterbesigtningar för utrönande af helsotillståndet inom de familjer och i de gårdar, der fall af scarlatina inträffat; utarbetandet af förslag till stadgar rörande slagt och handel med kött; frågan om anslående af ett belopp af fyratusen mark till utgifvande af premier för aflifvade råttor.

Under årets lopp verkställde stadsläkaren med biträde af helsovårdsnämndens tillsyningsmän inspektion uti samtliga å orten förekommande handtverkerier.

Tillsyningsmännen hafva verkställt 16,998 syner och förrättningar, hvilka gifvit anledning till 486 anmärkningar.

Nådendal. Det allmänna helsotillståndet under år 1901 har icke varit tillfredsställande. Den under sommaren allmänt gängse mag- och tarmkatarr-epidemin gaf sjukdomskonstitutionen i staden sin särpregel.

Helsovårdsnämnden har under året sammanträdt 5 gånger; paragrafernas antal 21.

Nämndens verksamhet har såsom härförinnan utöfvats i och genom regelbundna yttre inspektioner af samtliga gårdstomter, brandgator, latriner och afloppsdiken med fästadt afseende i främsta rummet på att gällande helsovårdsstadga och polisordning efterlefves. I dessa inspektioner hafva nämndens ledamöter och suppleanter med ett undantag enhvar i tur deltagit under månaderna Maj—Septemher, hvarjemte bagerier och badstugor samt matförråden å värdshus o. a. försäljningsställen afsynats. Anmärkningar och påminnelser hafva gjorts och efterkommit. I ett fåtal gårdar hafva under året latrinerna föresetts med cementbotten jemte det äfven tunn-systemet praktiseras.

Handeln med lifsförnödenheter, speciellt under sommaren, kommer hädanefter att i väsendtlig grad förbättras, sedan på enskild persons föranstaltande en saluhall under hösten inrättats, der under år 1902 ett antal försäljningsplatser kommer att upplåtas.

Badanstalten har under sommaren anlitats af 450 kurgäster.

Mariehamn. Allmänna helsotillståndet i staden måste betecknas såsom högst otillfredsställande. Af epidemiska sjukdomar har förekommit: influenza, tarmsyfus, kikhosta, vattkoppor samt acut magtarmkatarr, hvilken sistnämnda sjukdom hufvudsakligen dref upp antalet af de under året anmälda acuta sjukdomsfallen.

Helsovårdsnämnden har under året 1901 sammanträdt tre gånger och vid dessa sina möten behandlat ärenden, som gifvit anledning till 18 paragrafer i

mötesprotokollen. De i helsovårdsordningen för staden Mariehamn föreskrifna sundhetssynerna hafva verkställts i maj och november månader, och hafva vid dem smärre anmärkningar utdelats angående latrinernas och brunnarnas skick samt angående renligheten å gårdsplaner och brandgator, hvilka särskildt under sommar-månaderna, men äfven andra tider af året öfvervakats af helsovårdsnämndens tillsyningsman, som dessutom verkställt desinfektioner i bostäder.

Renligheten i bagerierna, matvarubutikerna och handtverkerierna har stått under kontroll af helsovårdsnämnden, som äfven egnat uppmärksamhet åt arbetarens boningsrum.

Från årets början har det under senare hälften af år 1900 uppbyggda och inredda epidemisjukhuset i Mariehamn varit iordningställt med tio sängar att mottaga patienter.

Kurgästernas antal uppgick till 192.

Nystad. Af epidemiska sjukdomar förekommo influenza scarlatina, magtarmkatarr samt angina tonsillaris.

Hälsovårdsnämndens verksamhet gälde hufvudsakligast förbättrande af brunnarnas beskaffenhet.

Liksom föregående år öfvervakades handeln med matvaror på torget och i butikerna såväl genom upprepade besök af nämndens medlemmar som af en för detta ändamål anställd person.

Inom nämnden har fråga väckts om en obligatorisk köttbesigtning inom snaraste framtid.

Rauma. Terveysuhteet Rauman kaupungissa viime vuonna ovat olleet jotenkin hyvät. Mitään kulkutauteja ei ole ollut liikkeellä lukuun ottamatta joitakuuta hinkuyskä-tapauksia ja elokuussa parin viikon ajan vatsatauteja.

Tärkeimpänä kysymyksenä terveyshoidollisessa suhteessa on viime vuonna ollut kaupungin läpi juoksevan joen puhdistaminen.

Björneborg. Antalet acuta sjukdomsfall utgjorde under årets lopp 2,891 (år 1900 3,274). Af dessa voro 646 eller 22,35 (26,2) % fall af infektions-sjukdomar.

Helsovårdsnämnden hade under år 1901 inalles 10 sammanträden och upptogo de dervid förda protokollen tillsammans 61 paragrafer.

Läneveterinären har, mot af staden utfäst arvode, besigtligt torgförda matvaror, verkställt mjölkkontroll samt haft uppsigt öfver stadens slagthus, korfmakerier m. m. Ur hans köttbesigtningstabeller framgår bl. a. att i köttbesigtningebyrån under året besigtigats 15,757 kreatur, af hvilka 354 helt och hållet eller delvist blifvit kasserade, samt att i slagthuset nedslagtats 1,597 kreatur, af hvilka 85 voro till större eller mindre del odugliga till människoföda.

Den speciella sundhetsinspektionen har under året handhäfts af helsovårdsnämndens sundhetstillsyningsman

Kristinestad. Under år 1901 stiga de anmälda akuta sjukdomsfallen till 467 (mot 540 år 1900 och 295 år 1899), denna något höga siffra beroende derpå, att staden äfven senaste år hemsöktes af epidemier. Sålunda efterföljdes messlingsepidemin 1900 af en kikhostepidemi, influensan uppträdde epidemiskt i början af året, och under sommaren förekommo talrika fall af tarmkatarrar.

Några särskilda sanitära åtgärder hafva under året ej företagits. Genom hälsovårdstillsyningsmannens försorg hafva regelbundna inspektioner af gårdar, bagerier etc. verkstälts, och i en del fall föranledt till anmärkningar.

Likasom året förut har matvarubesigtning hvarje torgdag handhafs af helsopolisen, som dervid beslagtagit och kasserat 2 partier skämdt kött, 10 st. lefrar för lefverflundra och 1 parti kött af tuberkulöst kreatur, hvarjemte 1 parti kött såsom misstänkt tuberkulöst förbjudits till försäljning.

Kaskö. Sjukdoms- och dödlighets förhållanden normala. Endast en lindrigare messlingsepidemi förekom under vårvintern.

Nikolaistad. Af acuta sjukdomar uppträdde under året epidemiskt: tyfus, skarlakansfeber, mässling och acut mag- och tarmkatarr. Antalet acuta sjukdomsfall steg till 3,433 mot 2,687 under år 1900.

Hälsovårdsnämnden har under året haft 6 sammanträden och behandlat 23 ärenden, bland annat frågan om mjölkhandeln i staden, anskaffandet af nedgräfningsplats för döda djur samt till förebyggande af skölning af kläder vid stadens kloakmyrningar, hvilket tyvärr varit mycket vanligt, inrättandet af ett sköljhus.

För öfvervakning af renhållningsförhållandena anställdes en extra tillsyningsman under sommarmånaderna.

Att såsom fullmäktig för hälsovårdsnämnden deltaga i de syner, som stadens nya byggnadsordning föreskrifver, har utsetts första stadsläkaren.

Å hälsovårdsnämndens byrå under året utförda kemiska och bakteriologiska undersökningar hafva till största delen omfattat vattenprof, hvilka tagits i sammanhang med de invid den s. k. Karparö-fjärden pågående undersökningar för utrönandet af möjligheten att där få ett vattentag för vattenledning till staden.

I desinfektionshärberget voro under året intagna 13 personer; desinfektion utfördes i 64 bostadslokaler; under året desinficerades äfven folkbibliotekets böcker.

Med anledning af inlupna klagomål har sundhetsinspektorn företagit ett tiotal besiktningar; vidare har han åtföljt den 2 ggr under året försiggångna brandsynen och därunder inspekterat alla gårdar i afseende å gårdsplaners, brandgators och latriners renhållning.

Nykarleby. Af acuta infektionssjukdomar uppträdde under året epidemiskt endast influensa. Skildt må påpekas att af de vanliga sommardiarrhoerna endast enstaka fall förekommo.

Hvad beträffar de sanitära förhållandena i offentliga lokaler, skolor, handvärkerier äfvensom i stadshäktet hafva skäl till anmärkningar ej förekommit. De af hälsovårdsnämnden tillsatte syningsmännen hafva på särskilda tider af året anställt inspektioner och besökt stadens gårdar, samt då något missförhållande i sanitärt afseende iakttagits därom hos vederbörande anmält.

Stadens renhållning har dels varit upplåten på entreprenad dels ålegat gårdsegarene, och hafva vederbörande öfverhufvudtaget oklanderligt fullgjort sina skyldigheter härutinnan.

Jakobstad. Hälsotillståndet under året har öfverhufvudtaget och särskildt så till vida, att ingen epidemi öfvergått staden, varit mera gynsam.

Hälsovårdsnämnden har under året sammanträdt tre gånger, hvarvid särskilda hälsovården rörande frågor pröfvats. — Såsom uti sistlidet års årsberättelse är meddeladt, hade nämnden, till följd af en inom hamnområdet utbruten mindre tyfusepidemi, af stadsfullmäktige bemyndigast att i staden uppställa ett provisionellt febersjukhus, i hvilket 21 febersjuka under år 1900 varit intagna. Epidemin afstannade dermed visserligen, men sjukhuset har för säkerhets skull upprätthållits under hela året 1901, hvarunder ock sporadiska fall förekommit inom staden till ett antal af 8, af hvilka 6 vårdats å sjukhuset. Ganska omfattande förbättringar hafva ock å hamnplatsen utförts genom att rikligt gruslägga stället der arbetarabackerna äro belägna, förbättra latrinerna och skydda brunnen för föroreningar samt desinficera bostadslokalerna, hvartill ock kommer anställandet af enskild sundhetspolis på platsen, allt med den påföljd att derstädes icke vidare förekommit något tyfusfall.

Instruktion för stadens sundhetspolis har på hälsovårdsnämndens förslag af stadsfullmäktige under året fastställts.

Gamlakarleby. Hälsotillståndet inom staden har under år 1901 varit i allmänhet tillfredsställande. Under den ovanligt heta sommaren förekommo väl acuta mag- och tarmåkommor talrikare än vanligt, men för öfrigt hafva endast relativt få och spridda fall af acuta sjukdomar yppat sig.

Hälsovårdsnämnden har ej under året haft att handlägga några viktigare ärenden.

Jyväskylä. Terveystilaa Jyväskylän kaupungissa viime vuoden kuluessa voi syystä pitää joksenkin tyydyttävänä siihen nähden että tuhoavia tarttuvia tautia ei ainakaan sanottavassa määrässä päässyt kaupungissa leviämään. Melkein ainoa tauti, mikä saavutti merkitystä, tuntuvasti vaikuttaen sekä tautisuuteen että kuolevaisuuteen oli tulirokko.

Terveyslautakunnan toimenpiteet viime vuoden kuluessa ovat pääasiallisesti rajoittuneet valvontaan että edes yksinkertaisimpia sääntöjä puhtauden ja siisteyden suhteen noudatettaisiin kaupungissa. Tässä tarkoituksessa kehoitti lautakunta jo hyvissä ajoissa keväällä sekä sanomalehti-kuulutuksilla että terveystoimilaitosten kautta talonmestajia puhdistamaan ja puhtaina pitämään pihansa, lantasaaliönsä ja palokatunsa ja kävi itse toukokuun keskivälissä tarkastusta siinä suhteessa toimittamassa. Tämän tarkastuksen tuloksena oli että lautakunta päätti pyytää yleisen syyttäjän toimenpidettä 15 talonmestajaa vastaan, jotka olivat pahasti laiminlyöneet lantasaaliöitten ja palokatujeu puhdistamisen.

Keväällä kävi terveyslautakunta myös tarkastamassa kaupungin leipomoja, myös n. k. kotileipomoja, jolloin erityisistä puutteellisuuksista tehtiin muistutuksia. Lautakunnan ehdotuksesta ryhtyi kaupunki laittamaan likaviemärejä kolmelle eri kohdalle, mikä työ vuoden kuluessa lopetettiin. — Lautakunnan katsantomiehenä ja terveystoimilaitosten johtajana on toiminut eläinlääkäri J. F. Salin, joka myös on valvonut ruoka- ja torikauppaa, ottaen takavarikkoon koko joukon pilaantuneita tahi muuten terveydelle vaarallisia ruokatarvikkeita.

Raaha. Yleinen terveydentila kaupungissa vuoden aikana on ollut joksenkin tyydyttävä. Lukuunottamatta muutamia influensa-tapauksia alkupuolella vuotta, ei ole muita vaarallisia kulkutauteja sanottavasti liikkunut kuin tulirokko.

Terveyshoitolautakunnan toiminta koski etupäässä tarttuvien tautien ehkäisemistä ja yleisen puhtauden ja siisteyden valvomista etenkin kaupungin ammattihuoneissa.

Oulu. Yleinen terveydentila kaupungissa on v. 1901 ollut hyvä. Terveydenhoitolautakunnalle saapuneiden viikko-ilmoitusten mukaan on akuutisten tautien lukumäärä vuoden kuluessa ollut suunnille sama kuin v. 1900, ja huomataan niistä muun muassa, että infektiooni-tautien yhteinen lukumäärä on ollut hiukan pienempi kuin viime mainittuna vuonna. Ilmoitettujen tautikohtauksien koko lukumäärä oli 2,025 eli 1,000 henkeä kohti 124 tautikohtausta.

Kuten edellisinäkin vuosina ovat v. 1901 kuluessa akuuti vatsa- ja suolikatarri, akuuti-keuhkokatarri, kurkkuröhkä ja influensa olleet ne taudit, joista suurin osa taudin kohtauksia on johtunut ja on varsinkin tänä vuonna ensiksi mainitut taudinkohtaukset olleet tavallista lukuisimmat.

Terveydenhoitolautakunta on vuoden kuluessa kokoontunut 10 kertaa; pöytäkirjan §:n luku oli 62. Terveydenhoitolautakunnalla on vuoden kuluessa ollut käsiteltävinä useita vallitseviksi ilmoitettuja epäkohtia ei ainoastaan yksityisten vuokraamissa asunnoissa vaan myöskin ruokakaupoissa, tehtaissa y. m.

Lautakunnalla vuoden kuluessa käsiteltävinä olleista asioista mainittakoon:

Ruokatarvikaupassa kaupattorilla on vuoden kuluessa tapahtunut iso muutos parempaan sen kautta että kaupungin omistama kauppahalli keväällä valmistui.

Koska aikojen kuluessa kaupungin terveys-poliisi useita kertoja oli lautakunnalle tehnyt ilmoituksia kaikenlaisista epäkohdista ja puutteellisuuksista, joita vallitsi monessa täällä olevassa leipomossa, ruokatavarankaupassa, lihamyymälässä ja makkaratehtaassa, on lautakunta vuoden kuluessa asettamansa valiokunnan kautta toimituttanut perinpohjaisen tarkastuksen kaikissa tällaisissa liikkeissä sekä näissä tarkastuksissa tehtyjen havaintojen ja kokemusten nojalla ryhtynyt tarpeellisiin toimiin ruokatavarankaupan yleensä ja varsinkin maitokaupan paremmalle kannalle saamiseksi. Tässä suhteessa on lautakunta laatinut sääntöehdotuksen ruokatavaran kaupaksipitämisestä tässä kaupungissa, mikä ehdotus kuitenkin valmistui vasta vuoden viime päivinä, jolloin se lähetettiin valtuuston hyväksyttäväksi.

Hyvän ja kelvollisen juomaveden tarve on kaupungissa vuosi vuodelta käynyt yhä tuntuvammaksi, varsinkin kesäisin, jolloin vesi melkein kaikissa kaupungin kaivoissa puutteellisen puhtauden pidon ynnä muitten syitten tähden on huomattu joumavedeksi kelpaamattomaksi sekä satamarannassa olevissa pumpuissa saastutetuksi niiden läheisyydessä olevista lokaviemäreistä. Tosin on yksi vedenottoaikka sulan maan aikana ollut olemassa, nimittäin rautatien vesijohdon vesisäiliö, josta viime vuosien kuluessa yleisö on ollut tilaisuudessa saamaan juoma- ja ruoanlaittovettä, mutta mainittu vedenottoaikka on kuitenkin syrjäisen asemansa vuoksi ja muistakin syistä tuottanut yleisölle hankaluuksia. Kun keväimen kuluessa huhu tiesi kertoa, että tämäkin vedenottoaikka mahdollisesti jo ensi suvena lakkautettaisiin Oulun—Tornion radalla alkavan liikenteen takia, päätti lautakunta ottaa asian vesiolojen parantamisesta harkittavaksensa.

Lautakunnan ensimmäinen toimenpide oli voimassa olevan terveydenhoitojärjestyksen 24 § säännöksen mukaisesti, tutkituttua vettä vedenottoaikoissa, yleisesti käytetyissä kaivoissa y. m. Tarkoitusta varten sekä bakteriologisten koneiden hankkimiseksi myönsivät kaupungin valtuusmiehet lautakunnan pyynnöstä Smk. 800: —.

Veden kemiallisen tutkimuksen otti lautakunnan pyynnöstä tehtäväkseen tšekäläisen teollisuuskoulun opettaja, Insinööri E. Rosengren, joka kesän kuluessa suorittikin sen. Tutkimusten tulokset luetaan seuraavassa, Insinööri Rosengrenin antamassa lausunnossa:

1:o) Vesi kaikissa kaivoissa on juomavedeksi kelpaamaton.

2:o) Veden laatu kaupungin rannoissa on riippuva tuulen ja ilman vaiheista; on milloin hyvää, milloin huonoa.

3:o) Rautatien vesisäiliön vesi on niiden aineiden likaamaa, jotka aikojen kuluessa ovat kokoontuneet johdon yläpäässä löytyvään kokoussäiliöön sekä johtoputkiin.

Sama on myöskin laita rannikkopumpuissa, ellei niissä tapahdu vilkas veden uudistus.

4:o) Kaupunginjojan vesi on saastutettu.

5:o) Vesi rautatiesillan yläpuolella on puhdasta ja hyvää ja otaksuttavaa on etteivät ankarammatkaan sadetulvat voi lyhemmäksikään ajaksi saattaa sen kelvollisuutta juomavedeksi vaaranalaiseksi.

Syksyn kuluessa tutkittiin bakteriologisesti jokivettä ja kävi selville että vesi vedenottoaikoissa sisälsi runsaasti bakterikolonioja, jota vastoin vesi Merikosken yläpuolella oli paljon puhtaampaa.

Syyskuun kuluessa saapui Terveystieteidenlaitokselle teknillisen yhdistyksen laatima seikkaperäinen mietintö ja suunnitelma juomavesijohdoksi kaupungille. Mietinnössään yhdistys huomauttaa sitä että puhtaan veden saanti nykyään tuottaa suuria vaikeuksia ja että vesijohtoa yhä kipeämmin on ruvettu kaipaamaan, mutta että korkeapainoisen vesijohdon hankkimisen suhteen kaupungille rahallisten vaikeuksien tähden täytynee tulla siihen loppupäätökseen, ettei sellaista lähimmässä tulevaisuudessa voida aikaansaada. Koska kumminkin ne terveydelliset edut, jotka hyvä ja runsas vedensaanti tuottaa, edistävät sekä ruumillista että henkistä hyvinvointia, on yhteiskunnan velvollisuus hankkia toisia, vaikkakin vähemmässä määrin tyydytystä tuottavia menettelytapoja tällaisen elämäntapojen ratkaisemiseksi.

Nämät vaatimukset katsoo yhdistys voitavan tyydyttää n. k. juomavesijohdolla, jonka tarkoituksena etupäässä on hankkia kaupungille hyvää vettä talous-tarpeisiin, ja koska sellainen laitos voitaisiin rakentaa verrattain pienellä pääomalla ja käyttökulut sekä kohtuullinen korko rakennuskustannuksille saataisiin vesimaksuilla korvatuksi, ei edes nykyinen taloudellinen ahdingkokaan voinut yhdistyksen mielestä kokonaan ehkäistä ehdotuksen toteuttamista.

Yhdistys oli sen vuoksi vuoden kuluessa ottanut vesijohtokysymyksen vireille ja laatinut, asiaa perinpohjin harkittuaan, suunnitelman ja kustannusarvion edellämainitulle juomavesijohdolle ja pyysi nyt lautakunnan myötävaikutusta laitoksen aikaansaamiseksi.

Ehdotuksen pääkohdat ovat:

1:o) Pumppuhuone ja vedenottoaika sijoitetaan samalle paikalle kuin korkeavesipainoehdotuksessa on esitetty.

2:o) Laitos ja vesiputket ovat määrättävät niin että vastaisuudessa isompia muutoksia tekemättä voidaan muuttaa ne korkeavesipainojohdoksi.

3:o) Kaupungin läpi kulkeva johto, joka korkeapainoiselle johdollekin on esitetty, on vedetty Linnankatua, Itäistäpitkääkatua, Pakkahuoneenkatua sekä Kirkkokatua pitkin Heinätorille.

4:o) Veden anto tapahtuu 2:sta korotetusta, noin 25 km. suuruisista säiliöistä, joista toinen on Heinätorilla ja toinen avoimella paikalla Pikku-uudenkadun ja Pakkahuoneenkadun kulmauksessa. Hevosilla toimitettavaa vedenkuljetusta varten varustetaan kuhunkin säiliöön 2 à 3 vedenottoputkea, jotka

asetetaan 2,2 metrin korkeudelle maanpinnasta. Alempana olevista johdoista voidaan täyttää ämpäreitä ja saaveja.

5:o) Vapaakaivo asetetaan Köydenpunojakadun ja Itäissyjäkadun kulmaukseen ja antaa tämä enintään 5 litraa vettä minuutissa.

Kustannusarvio on	Smk. 104,900: —
Vuotuiset käyttökulut	„ 5,200: —
Vuotuiset tulot.	„ 9,300: —

Säästö Smk 4,100: — vastaa noin 4 % korkoa perustamis pääomalle.

Lautakunta, asiaa pohdittuaan, on kaikkiin puolin hyväksynyt tuon ehdotuksen ja kaupungin valtuustolle ehdottanut, että sen mukainen vesijohtolaitos olisi viipymättä kaupungille rakennettava.

Koska määräykset lokaviemärijohtojen rakentamisesta kaupungin voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä olivat sangen puutteelliset, oli kaupungininsinööri A. Grunér laatinut ja lautakunnalle tarkastettavaksi jättänyt „Lisäys- ja muutosehdotuksen Oulun kaupungin rakennusjärjestykseen, koskeva laskuviemärien laittamista“ ja päätti lautakunta, asiaa harkittuaan, esittää Valtuustolle mainitun ehdotuksen hyväksymistä.

Kaupungin valtuusto oli lautakunnalta vaatinut lausuntoa kaupungin rahoituskammarin tekemästä ehdotuksesta puhtaudenpidon järjestämiseksi kaupungille kuuluvilla yleisillä paikoilla, katuosuuksilla ja omistamissaan taloissa, ja koska puhtaudenpito näissä paikoissa tähän asti oli hoidettu tavalla, joka kieltämättä kaipasi parannuksia ja rahatoimikammarin ehdotus silmäännähtävästi oli askel parempaan päin, puolsi lautakunta ehdotettuja keinoja ainakin koikeena toistaiseksi toimeenpantavaksi.

Terveyspoliisi on vuoden kuluessa toimittanut 15,445 tarkastusta.

Pilaantuneesta lihan myynnistä on sakotettu yksi makkarakauppias, samoin yksi lihanmyyjä leimaamattoman lihan myynnistä; huolimattomain kartanonomistajain kustannuksella on puhdistettu 8 tunkiota. Sitäpaitsen on takavarikoitu useampia eriä eri ruoka-aineita.

Vuoden kuluessa on lihantarkastusta toimitettu sekä kaupungin lihantarkastusasemalla että kaupungin läheisyydessä olevalla, Nuottasaaren niemelle rakennetulla teurastamolla säännöllisesti.

Tarkastuksen puolesta on kulunut vuosi ollut sangen suotuista terrastuseläinten omistajille, koska hylkäämisen syyt ovat olleet sangen harvinaisia. Tämän seikan aiheuttanee se varovaisuus ja huoli, jota teurastuseläinten ostajat oman lausuntonsa mukaan noudattavat, että he nimittäin eläimiä ostaessa vaativat myyjän korvaamaan heille sen vahingon, jonka he tulevat kärsimään, jos kipeäksi huomatuksen eläimen lihan käyttäminen ihmisravinnoksi tarkastuksessa kielletään.

Kemi. Kulkutauteja ei ole suuremmissa määrässä esiintynyt paikkakunnalla.

Vesi-näytteitä kaupunkimme ja Laitakarin sahan läheisistä kaivoista lähetettiin viime kesänä Oulun kemialliseen tarkastuslaitokseen yhteensä 78 numeroa, joiden johdosta siellä tehty pöytäkirja näyttää koko kaupungissamme olevan ainoastaan kaksessa kaivossa tyydyttävää ja viidessä välttävää vettä

Terveystieteelle vaarallisista kaivoista on aennettu asianomaisille varoitus.

Tornio. Terveystieteiden Tornion kaupungissa on 1901 vuoden kuluessa ollut suhteellisesti hyvä; kulkutauteja ei ole liikkunut kaupungissa ja akuuttisia infektioita-tauteja on ollut vähän ja nekin helppoa laatua, niin että niihin ei yhtään henkeä ole kuollut.

Tavallisia tarkastuksia kaupungissa ja sen läheisessä ympäristössä on terveystieteidenlautakunnan toimesta pidetty. Niinikään on tarkastuksia pidetty käsiteollisuuslaitoksissa, varsinkin leipomalaitoksissa, ja on siisteys niissä ollut ylimalkaan tyydyttävä. Keuhkotautiin kuolleitten asunnot ja vaatteet on taudin leviämisen estämiseksi desinfioitu.

Kajaani. Yleinen terveystieteiden tila on ylipäänsä ollut huononpuolinen verraten edellisiin vuosiin, sillä akuuttiset sairauskohtaukset vuoden kuluessa ovat olleet hyvin lukuisat. Niiden ilmoitusten mukaan, joita paikkakunnan lääkärin kuukausittain ovat terveystieteidenlautakunnalle jättäneet, on akuuttisten sairaustapauksien yhteenlaskettu summa vuoden kuluessa ollut 497, siis 1 tapaus noin joka 2 henkilöä kohden.

Kuopio. Kulkutauteina liikkui kaupungissa vuoden kuluessa lavantauti, tulirokko, kurkkumätä ja suoli- ja mahakatarri.

Terveystieteidenhoitolautakunta piti vuoden ajalla 9 kokousta, joissa käsiteltiin seuraavia enemmän huomiota ansaitsevia kysymyksiä: Terveystieteidenhoitolautakunnan alle kuuluvain toimimiesten lisääminen ja uudistaminen; tarttuvain tautien vastustaminen; ruokatarvarain ja juomaveden silmälläpitäminen; asuntojen ja matkustajalajien tarkastaminen; yleisen puhtaanapidon valvonta.

Ruokatarvarain tarkastamista on kaitsija valvonut samalla tavalla kuin ennen. Pilaantuneita ruokatarvaroita, varsinkin lihoja, kaloja, munia ja hedelmiä, on kaupparilta pois otettu.

Muutamia kaivoja suljettiin semmoisissa taloissa, missä oli useampia lavantaudin tapauksia.

Toinen kaupunginlääkäri on kaitsijan kanssa tarkastanut sekä kansakouluja että myöskin käsityöläisten työhuoneita, tehtaita j. n. e. Samoin myöskin matkustajalajien.

Yleistä puhtaanpidon pihossa on tarkastettu niinkuin ennenkin. Syy siihen, että tulos terveystieteidenhoitolautakunnan huolenpidosta tällä alalla ei ole ollut aivan hyvä, on osaksi se, että pihojen puhtaanpito käyppi varsinkin

köyhemmille talonomistajille raskaaksi; vaan osaksi myöskin suuri huolimattomuus talonomistajien puolelta. Mitä likavesien poiskuljettamiseen pihoista ja niiden hoitamiseen tulee, on terveyshoitokunta tehnyt näin kuuluvan ehdotuksen poliisijärjestykseen:

„Likavedet ovat niin hoidettavat, etteivät pääse maahan imeytymään. Sitä varten koottakoot ne kesän aikana tiviisiin liikutettaviin, tarkoitusta vastaaviin lika-arkkuihin tahi tynnyreihin, niistä tarpeen mukaan poisvietäväksi maistraatin määräämiin paikkoihin. Talvi aikana koottakoot likavedet kannellisiin arkkuihin, joiden pohjaan pantakoon olkia, turvepehkuja tahi muita sellaisia aineita. Niihin kerääntynyt jäätikkö on keväällä irtihakattava ja poisvedettävä. Tällainen arkku on pidettävä turvepehkuista tahi muusta sopivasta aineesta tehdyllä aluksella, joka on poisvedettävä samalla kuin likajääätikkökin.

Iisalmi. Terveystoimikunnan toiminta on pääasiallisesti kohdistunut epäkohtain poistamiseen yleisten paikkain ja likalaitosten puhtauden pidossa.

Joensuu. Jos terveydentilaa voidaan arvostella akuuttisten tautien luvun mukaan, oli terveydentila Joensuun kaupungissa v. 1901 paljon parempi kuin edellisenä vuotena. Ilmoitettujen akuuttisten tautien luku v. 1901 teki ainoastaan 494 tahi 148 jokaista 1,000 henkeä kohden, kun taas vastaavat luvut v. 1900 olivat 746 ja 224.

Kulkutautina on paikkakunnalla vuoden kuluessa liikkunut lavantauti, vaihteleva kuume, maha- ja suolikatarrit sekä influensa.

Vuoden kuluessa on terveystoimikunta toimittanut tavalliset tarkastuksensa pihoissa, tehtaissa ja työhuoneissa. Kokemus on näyttänyt että tällaiset tilapäiset tarkastukset eivät vastaa tarkoitustaan. Saadaksean aikaan alituksen ja säännöllisen tarkastuksen sekä kauppatorilla ja ruokakaupoissa että myöskin muualla kaupungissa, päätti terveyshoitokunta kääntyä valtuuston puoleen pyynnöllä terveystoimikunnan asettamisesta terveyshoitokunnan avuksi. Tähän pyyntöön ei valtuusto kuitenkaan vielä katsonut olevan syytä suostua.

Tori- ja ruokatavarainkauppa, joka vielä kaupungissamme on aivan alkuperäisellä kannalla, tulee vastaisuudessa, kun jo rakennettavaksi päätetty kauppahalli saadaan aikaan, ajanmukaisemmalle kannalle.

Mikkeli. Terveystoimikunta vuoden aikana on pidettävä erittäin tyydyttävänä. Ei mitään kulkutautia ole liikkunut.

Heinola. Kuluneen vuoden kuluessa avattiin kaupungissa uusi sairaala yleisön käytettäväksi.

Savonlinna. Kesän aikana on terveystoimikunta toimittanut kaupungin kaikkien talojen tarkastuksen terveydenhoidollisessa suhteessa. Tämän tarkastuksen ovat tehneet valitut jäsenet terveystoimikunnasta yhdessä terveydenhoidontarkastajan ja yhden poliisimiehen kanssa. Terveystoimikunta yhdessä kaupunginlääkärin kanssa on kerran kesän kuluessa

käynyt tarkastamassa kaupungin hotelleja, ravintoloita ja kauppatorilla sijaitsevaa kauppahallia, joissa tarkastuksissa pilaantuneita ruokatavaroita on otettu takavarikkoon sekä poliisin toimesta pois kuletettu ja hävitetty. Vielä on terveydenhoidontarkastaja alituisestt valvonut kauppaa kaupungin kauppatorilla ja kauppahallissa sekä tarpeen vaatiessa nostanut kanteita terveydenhoitosäännön määräyksiä vastaan tehdyistä rikoksista.

Kesän kuluessa antoi Lautakunta asettaa pitkin kaupungin rannikoita ilmoitustauluja, joissa kiellettiin kalojen perkaus ja puhdistus rannikoilla. —

Viborg. I likhet med föregående år har äfven år 1901 icke förededt en synnerligen hög sjukdomsfrekvens. Antalet anmälda sjukdomsfall utgjorde 4,593 mot 4,313 år 1900. Epidemiskt uppträdde under året skarlakansfeber och acut mag- och tarmkatarr.

Hälsovårdsnämnden har under året sammanträdt 17 gånger.

Med anledning af de talrika skarlakansfeberfallen aflät nämnden ett cirkulär till skolornas föreståndare och anhöll vid årets början hos stadsfullmäktige om ett anslag af 10,000 mark för bekämpande af epidemin, främst för i ordningsställande af ett desinfektionshärbärge, för underhåll af extra epidemisjukhuset och för inköp af en tidsenlig sanitetsvagn. Sedan stadsfullmäktige den 15 februari för ändamålet beviljat 7,000 mark, inrättades tre mindre rum till desinfektionshärbärge.

Hälsovårdsnämnden har under året värkstält 10 synér af bostadslägenheter och inrättningar; 45 mjölkbutiker hafva afsynats och af dem hafva 5 icke godkänts för sitt ändamål, af öfriga 40 hafva endast några godkänts utan förbehåll och de öfriga sedan af synemännen uttalade vilkor och önsningsmål blifvit uppfyllda.

På mötet den 9 september beslöt nämnden efter tidigare värkstäld inspektion till samtliga rakstugor afsända följande cirkulär:

Sedan vid den syn, hvilken på föranstaltande af Hälsovårdsnämnden egt rum i samtliga rakstugor i denna stad, konstaterats att för förekommande af smittosamma hudsjukdomars öfverförande vid rakning äfvensom för upprätthållandet af nödig snygghet och renlighet vidtagandet i resp. rakstugor af särskilda åtgärder vore af behofvet påkallade, får Hälsovårdsnämnden anhålla, att de i bilagda anslag uppräknade önskningsmålen blefve genomförda, äfvensom att berörda anslag upphängdes å för kunderna synlig plats i Eder rakstuga. Därjemte är det nödvändigt att större renlighet än hvad för närvarande är fallet upprätthålles i rummen innanför själfva raksalongen, hvarförutom det vore önskligt att för kundernas räkning tidsenligt inrättade lavoier funnes att tillgå.

Anvisningar att efterföljas å rakstugorna i Viborgs stad:

1. Använd alltid rena handdukar.

2. Rengör händerna före hvarje kunds betjenande.
3. Utför intvålning utan borste.
4. Decinficera knifven efter hvarje användning.
5. Använd endast ren bomull till anbringande af puder, blodstillande medel etc.
6. Betjena personer med sjukdomar i hår eller skägg endast med kundens egna rakdon.
7. Biträde med utslag eller sårnader på händerna må ej utföra rakning eller intvålning.

Helsovårdsuppsyningsmännen hafva verkställt dagligen syner och förrättningar. Vid lifsmedelsbesiktningsbyrån har utförts 25.921 undersökningar.

Fredrikshamn. Hos hälsovårdsnämnden anmäldes 586 sjukdomsfall under år 1901 mot 559 år 1900. Morbilitetsprocenten utgör således 20,4 % mot 19,7 % år 1900.

Svårare epidemier hafva icke förekommit.

På stadens bekostnad har ett simhus iordningställt, där såväl arbetare som ståndspersonsklassen på olika tider och med olika afgift varit i tillfälle att bada.

Stadens rumdesinfektionsapparat har användts 44 gånger. Rumdesinfektion med glysoformal har enligt hälsovårdsnämndens beslut varit obligatorisk efter skarlakansfeber; hos de mindre bemedlade har denna utförts på hälsovårdsnämndens bekostnad.

Kotka. I likhet med föregående år har äfven år 1901 icke företedt en synnerligen hög sjukdomsfrekvens, utan måste året hafva ansetts rätt gynnsamt.

Af acuta sjukdomar uppträdde under året epidemiskt skarlakansfeber, influenza samt acut mag- och tarmkatarr.

Vid slaktinrättning slaktades 4,500 djur; af infördt kött kasserades 5 st. kokroppar och en kalf af olika orsaker.

Lappeenranta. Yleinen terveydentila kaupungissa on ollut varsin tyydyttävä. Varsinaisia kulkutauteja ei ole liikkunut muita kuin influenza ja punatauti.

Terveyshoitolautakunta on tarpeen mukaan pitänyt kokouksia ja toimitanut tavanmukaiset tarkastukset ruoka-ainemyymäläin ja tehtaitten kuin myös kartanoin ja makkein puhtaanapitämisen suhteen.

Käkisalmi. Yleinen terveyden tila on ollut vuoden kuluessa hyvä.

Paikkakunnalla olevassa vesiparannuslaitoksessa hoidettiin kylpyaukden aikana 128 kylpyvierasta.

Terveyshoitokunnan toimenpiteistä terveydenhoidon suhteen on mainittava:

1:o että puhtauden pitoa talojen pihossa ja hyyskissä on tarkastanut terveyshoitokunnan palkkaama henkilö. Tarkastuksessa ei ole havaittu semmoi-

sia epäkohtia olevaksi, jotta terveyshoitokunnan olisi tarvinnut ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin;

2:o että sittenkuin tuberkuloosi-tautia havaittiin olevan kaupungin karjassa eläinlääkäri tarkasti karjan. Kaikkiaan tutkittiin 148 lehmää ja niistä tautisina poistettiin 12. Tämän ohessa kiellettiin kaikkia lehmien omistajia, jotka eivät olleet näyttäneet eläinlääkäriin todistusta siitä, että lehmät ovat vapaat puheenaolevasta taudista, laskemaan lehmiänsä kaupungin yleiselle laitumelle.

Sortavala. Yleinen terveydentila kaupungissa on kuluneena vuotena ollut tavallista huonompi. Tämän ikävän seikan ovat aiheuttaneet etupäässä laajanpuoleiset tuli- ja tuhkarokkoepidemiat ikävine jälkitauteineen, jotka vuoden alku- ja loppukuukausina ovat kaupungissa raivonneet.

Syksyn kuluessa liikkui sen ohessa tavallisuuden mukaan lavantautikin.

Kaikkiaan on akuuttisia tauteja vuoden kuluessa ilmoitettu 560, mikä luku on melkoisesti suurempi kuin koskaan ennen.

Terveydenhoitolautakunta on vuoden kuluessa tehnyt tavanmukaiset terveystarkastukset pihossa, työväenasunnoissa, leipomalaitoksissa ja ruokatavaramyymälöissä, jolloin huomatuista epäkohdista on tarpeenvaatimia huomautuksia tehty.

Sammandrag af månadsuppgifterna angående nedanstående akuta sjukdomars förekomst i landets städer 1901.

Städer.	Typhus abdominalis.	Typhus exanthematicus.	Typhus recurrens.	Febris gastrica et remittens, febricula.	Febris intermittens.	Influenza.	Meningitis cerebrospinalis epidemica.	Dysenteria.	Cholera nostras, gastroenteritis epidemica.	Gastritis, enteritis acuta.	Variola.	Varicellae.	Scarlatina.	Morbilli.	Rubeola.	Erysipelas.	Septico-pyæmia.	Febris puerperalis.	Diphtheritis faucium.	Laryngitis crouposa.	Angina tonsillaris.	Laryngo-bronchitis acuta.	Pertussis.	Pneumonia crouposa.	Parotitis epidemica.	Rheumatismus articularum acutus.	Meningitis tub.	Pleuritis acuta (idiopathica).	Syphilis recens.	Gonorrhoe.	Ulcus molle.	Summa.	
Helsingfors . . .	232	—	—	674	346	2,026	2	46	41	6,009	—	185	225	545	15	111	6	4	63	—	1,611	4,448	495	589	96	281	29	169	198	959	332	19,737	
Borgå . . .	137	—	—	57	6	30	1	75	138	74	—	11	4	3	3	16	1	4	11	—	33	163	8	50	1	15	1	6	4	17	—	977	
Lovisa . . .	4	—	—	11	—	88	—	5	—	161	—	14	7	1	1	—	—	—	—	—	19	69	—	4	15	9	—	—	—	7	—	365	
Ekenäs . . .	5	—	—	4	12	62	—	7	56	117	—	11	—	2	3	—	—	—	—	—	35	35	5	5	—	8	3	—	3	—	326		
Hängö . . .	48	—	—	34	5	54	—	28	8	152	—	4	12	2	3	7	—	—	—	—	99	148	11	11	—	6	3	—	5	—	1	656	
Tavastehus . . .	394	—	—	521	15	1,188	1	43	45	2,863	—	59	100	3	2	58	1	8	17	12	885	2,678	106	209	12	172	10	64	84	271	76	9,897	
Tammerfors . . .	58	—	—	27	571	519	—	1	—	2,133	—	75	130	28	—	28	3	3	6	16	737	1,666	193	98	11	67	17	37	4	3	1	6,331	
Abo . . .	17	—	—	17	7	43	—	—	—	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	18	4	—	—	—	—	—	—	1	—	205	
Nådendal . . .	5	—	—	9	—	29	—	—	—	171	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	20	79	12	5	—	—	—	—	—	—	—	338	
Mariehamn . . .	2	—	—	—	3	140	—	—	68	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	120	19	10	—	—	—	—	—	—	—	658	
Nystad . . .	2	—	—	4	1	11	—	9	10	140	—	1	4	—	2	3	2	5	—	—	37	110	13	5	—	—	—	—	—	—	—	387	
Raumo . . .	138	—	—	151	22	268	—	117	—	913	—	24	29	1	2	11	1	5	6	8	172	662	75	80	2	64	11	3	38	8	2,891		
Björneborg . . .	10	—	—	8	—	61	—	—	—	90	—	3	—	—	—	2	—	—	—	—	31	86	78	17	—	—	—	—	—	—	—	401	
Kristinestad . . .	47	—	—	152	1	484	—	2	1	1,069	—	18	49	265	4	30	—	11	4	3	293	666	39	43	26	—	—	—	—	—	—	3,433	
Nikolaistad . . .	—	—	—	—	—	34	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	25	7	—	—	—	—	—	—	—	—	106	
Nykarleby . . .	8	—	—	9	—	33	—	—	—	138	—	1	2	—	—	6	—	2	—	—	25	72	22	—	—	—	—	—	—	—	—	343	
Jakobstad . . .	3	—	—	4	1	43	—	6	—	97	—	3	7	—	3	—	—	—	—	—	20	43	4	4	—	—	—	—	—	—	—	247	
Gamlakarleby . . .	3	—	—	—	—	25	—	13	—	91	—	26	—	—	4	—	—	—	—	—	60	98	5	1	—	—	—	—	—	—	—	370	
Jyväskylä . . .	2	—	—	19	1	84	—	1	3	47	—	4	27	—	8	—	—	—	—	—	62	110	2	10	2	21	1	2	5	10	2	428	
Brahelstad . . .	18	—	—	72	6	220	—	—	—	720	—	35	34	13	32	18	—	2	—	—	219	436	23	35	1	42	5	17	40	—	2,023		
Uleåborg . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kemi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Torneå . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	91	14	2	11	8	1	—	—	—	—	—	283
Kajana . . .	4	—	—	—	—	4	—	16	42	152	—	3	41	—	1	3	—	—	—	—	86	107	6	4	3	—	—	—	—	—	—	497	
Kuopio . . .	128	—	—	59	2	142	—	3	15	619	—	43	21	—	5	9	—	—	—	—	271	411	2	54	5	21	1	8	6	3	4	1,850	
Idensalmi . . .	108	—	—	27	—	34	—	2	—	115	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	9	41	7	7	1	—	—	—	—	—	—	370	
Joensuu . . .	29	—	—	16	2	61	—	—	—	155	—	17	6	3	—	4	—	—	—	—	99	59	15	7	—	—	—	—	—	—	—	486	
S:t Michel . . .	8	—	—	40	1	46	—	1	—	35	—	5	1	—	5	—	—	—	—	—	91	220	16	15	—	—	—	—	—	—	—	865	
Heinola . . .	3	—	—	—	—	67	—	2	—	164	—	3	9	—	1	2	—	—	—	—	37	68	11	18	—	—	—	—	—	—	—	428	
Nyslott . . .	16	—	—	20	1	46	—	—	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	8	11	9	—	—	—	—	—	—	—	198	
Viborg . . .	4	—	—	110	2	190	—	21	11	1,574	—	60	128	3	4	19	2	8	—	—	612	369	38	57	4	67	6	19	23	153	69	4,593	
Fredrikshamn . . .	5	—	—	56	1	52	—	3	1	134	—	19	31	17	—	2	2	—	—	—	101	80	2	23	4	5	4	5	14	13	7	586	
Kotka . . .	5	—	—	10	27	186	—	32	—	305	—	19	64	—	—	1	—	—	—	—	83	149	8	24	3	3	2	6	14	3	941		
Villmanstrand . . .	1	—	—	2	3	36	—	12	—	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	53	5	5	—	—	—	—	—	—	—	252	
Kexholm . . .	—	—	—	4	—	5	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	
Sordavala . . .	22	—	—	12	—	3	—	1	—	119	—	5	34	94	1	—	—	—	—	—	93	87	6	4	—	—	—	—	—	—	—	560	

*) Uppgifter saknas, emedan läkare ej finnes i staden.

städer under år 1901.

Summa.	Sordavala.	Kexholm.	Willmanstrand.	Kofka.	Fredrikshamn.	Wiborg.	Nyslott.	Heinola.	St. Michel.	Joensuu.	Idensalmi.	Kuopio.	Kajana.	Torneå.	Kemi.	Uleaborg.	Bränestad.	Jyväskylä.	Gamlakarleby.	Jakobstad.	Nykarleby.	Nikolaistad.
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
168	—	—	—	3	—	25	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	1	4	—	—	—	26
344	1	6	—	3	8	29	4	3	2	2	1	14	—	2	—	12	5	2	7	4	—	12
10	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—
29	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
201	4	1	—	20	2	29	1	2	—	—	—	4	—	—	—	12	5	9	1	—	—	13
120	1	1	—	—	1	3	3	—	2	6	10	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	—	—	1	2	—	8	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
25	—	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	3
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56	—	—	—	3	—	7	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
71	2	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1	—	—	—	1
42	1	—	—	—	—	7	—	4	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
28	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2
23	1	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
26	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
54	—	—	1	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
1,034	3	2	10	9	3	80	5	1	6	9	9	35	5	4	8	50	11	6	10	5	—	68
179	—	—	—	2	—	11	1	—	—	4	—	8	—	2	—	14	1	1	1	3	—	13
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
54	—	—	—	2	—	5	1	3	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	—	—	2
12	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Sjukdomens namn.	Helsingfors.	Borgå.	Lovisa.	Ekenäs.	Hangö.	Tavastehus.	Tammerfors.	Abo.	Nådendal.	Mariehamn.	Nystad.	Raumo.	Björneborg.	Kristinestad.	Kaskö.
Morbi cerebri, medullae spinalis, systematis nervosi et organorum sensuum	85	—	—	—	8	9	35	16	1	—	6	3	—	9	2
Insania	1	—	—	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	1	—
Morbi organorum circulationis	121	—	8	—	4	5	18	66	4	—	8	9	8	5	—
Pneumonia et pleuritis acuta	163	9	2	2	5	2	58	64	1	2	3	6	16	11	—
Alii organorum respirationis morbi	53	—	3	—	—	2	28	31	—	—	5	—	—	4	1
Enteritis acuta	370	7	5	9	22	12	180	134	7	4	5	22	53	13	—
Alii organorum digestionis morbi	76	—	2	—	2	—	40	22	—	—	—	2	3	1	5
Morbi organorum uropoëticorum	31	—	—	2	2	4	7	11	—	—	1	5	2	2	2
” ” sexualium muliebrum	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” locomotionis et ossium	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
” systematis cutanei et tælae connexivæ	2	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Cancer	55	8	5	2	1	3	19	30	—	—	2	1	6	6	—
Tumores alii	6	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	1	—	—
Casus mortiferi	33	4	2	3	3	1	25	12	1	—	1	1	6	2	—
Suicidium	13	1	—	—	1	—	3	5	—	—	—	—	2	—	—
Homicidium	4	—	—	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—
Aliae causae mortis	27	53	3	24	12	9	57	—	1	4	25	39	105	3	4
Summa	1,594	124	48	51	81	101	158	753	22	14	76	121	348	82	22

Dödligheten i Finlands städer under år 1901.

Städer.	Folkmängd vid årets slut.	Döde under året.	Döde på 1,000 inne- vånare.
Helsingfors	93,535 ¹⁾	1,594	17,4
Borgå	5,131	124	24,2
Lovisa	2,606	48	18,4
Ekenäs	2,368	51	21,6
Hangö	5,016	81	16,1
Tavastehus	5,427 ²⁾	101	18,3
Tammerfors	37,506	790	21,1
Åbo	38,927	753	19,4
Nådendal	923	22	23,8
Mariehamn	1,077	14	13,0
Nystad	4,193	76	18,1
Raumo	5,151	121	23,5
Björneborg	15,404	348	22,7
Kristinestad	2,827	82	29,0
Kaskö	924	22	23,8
Nikolaistad	15,583	337	21,6
Nykarleby	1,219	37	30,3
Jakobstad	3,206	69	21,2
Gamlakarleby	2,715	51	18,9
Jyväskylä	3,097	60	19,7
Brahestad	3,296	47	14,2
Uleåborg	16,581	236	14,2
Kemi	1,426	30	21,0
Torneå	1,555	16	10,3
Kajana	1,201	42	34,1
Kuopio	12,072	207	17,1
Idensalmi	1,571	46	29,0
Joensuu	3,260	52	15,9
St Michel	3,675	64	17,4
Heinola	1,662	44	26,4
Nyslott	2,159	52	24,0
Wiborg	25,618	532	20,7
Fredrikshamn	2,873	47	16,3
Kotka	6,277	107	17,0
Willmanstrand	2,103	35	17,1
Kexholm	1,267	31	24,4
Sordavala	2,162	39	18,5

¹⁾ Medelfolkmängd af luthersk trosbekännelse. För öfriga städer är dödligheten beräknad efter folkmängden vid årets slut.

²⁾ Endast lutherska församlingen.

II. Skyddskoppymningen.

Enligt till Medicinalstyrelsen från landets provincialläkare och föreståndaren för vaccindepoten i Helsingfors insända berättelser för år 1901 undergingo sammanlagt 67,866 personer skyddskoppymningen. Af detta antal hafva 63,661 blifvit ympade med framgång och 2,341 utan tillfredställande påföljd; för de återstående 1,864, hvilka icke undergått föreskrifven granskning är ympningsresultatet obekant. — De med fullständig påföljd ympade utgöra sålunda 93,80 procent, de med ofullständig påföljd 3,45 procent och de från granskningen frånvarande 2,75 procent af hela antalet vaccinerade.

Antalet under året vaccinerade understiger fjolårets med 6,194 personer *). År 1900 företedde 94,18 procent af de ympade fullständigt och 2,88 procent ofullständigt resultat medan 2,94 procent voro från granskningen frånvarande. Ympningsresultatet år 1901, jemfördt med det under föregående år, utvisar sålunda en minskning i antalet af de med fullständig framgång vaccinerade med 0,38 procent, en de ofullständigt ympades antal med 0,57 procent och en minskning af de frånvarandes antal med 0,19 procent. Resultatet af årets skyddskoppymning är sålunda något sämre än föregående år och ungefär i samma mån, bättre än resultatet år 1899 (93,46 procent med framgång, 2,98 procent ofullständigt resultat och 3,56 procent frånvarande).

Resultatet af vaccinympningen framgår ur Tab. I.

Denna tabell utvisar att af hela antalet ympade:

89,76 procent	innehaft en ålder	under	2 år
9,86	„	„	„ emellan 2—10 „
0,38	„	„	„ öfver 10 „

Med hänsyn till ympningens resultat framställer sig följande förhållande:

	Med fullständig framgång.	Med ofullständig framgång.	Frånvarande från granskning.
Under 2 år	84,37 0/0	3,01 0/0	2,39 0/0
Emellan 2—10 år	9,08 „	0,43 „	0,35 „
Öfver 10 år	0,35 „	0,01 „	0,01 „

Förhållandet emellan antalet ympade och ympningens resultat inom hvarje af de särskilda åldersgrupperna belyser nedanstående sammanställning:

*) Från Ekenäs distrikt hafva några uppgifter för redogörelseåret ej kunnat erhållas.

	Antal ympade.	Med fullständig framgång.	Med ofullständig framgång.	Frånvarande från granskning.
Under 2 år	60,916	94,02 %	3,34 %	2,64 %
Emellan 2—10 år	6,691	92,12 „	4,36 „	3,52 „
Öfver 10 år	259	90,73 „	3,09 „	6,18 „

Vaccinationsresultatet hos de ympade visar som vanligt ganska betydande olikheter inom provincialläkaredistriktet i de särskilda länen. Under detta redogörelseår, hafva de bästa resultat uppnåtts i Tavastehus och Nylands län, i Uleåborgs län har vaccinationen utfallit sämst.

	Fullständig framgång.	Ofullständig framgång.	Frånvarande från granskning.
Nylands	4,762=96,4 %	64=1,3 %	115=2,3 %
Åbo och Björneborgs	10,380=93,7 „	467=4,2 „	237=2,1 „
Tavastehus	8,509=97,3 „	183=2,1 „	57=0,6 „
Viborgs	11,107=93,7 „	244=2,1 „	494=4,1 „
S:t Michels	4,181=92,5 „	70=1,6 „	269=6,0 „
Kuopio	7,523=92,3 „	404=5,0 „	224=2,7 „
Wasa	10,661=93,5 „	472=4,1 „	268=2,4 „
Uleåborgs	5,492=90,8 „	376=6,2 „	182=3,0 „
	62,615=93,8 %	2,280=3,3 %	1,846=2,9 %

Af 3,307 vid ympningstillfällena närvarande barn, som icke blifvit vaccinerade, befunnos: 1910 motsvarande 57,75 % hafva blifvit förut vaccinerade, 1,286 eller 38,89 % hafva varit af sjukdom så angripna att de icke kunde vid tillfället undergå vaccination; 56 motsvarande 1,69 % varit vid altför späd ålder; 39 eller 1,18 % besvärats af hudaffektioner; 10 eller 0,30 % förut genomgått smittkoppor, hvarjämte föräldrar och målsmän till 6 barn, motsvarande 0,19 % vägrat att låta dessa genomgå skyddskoppypmpning.

Bland de vaccinerade uppgifvas 36 eller 0,06 % af totalantalet hafva blifvit 3 år å rad vaccinerade utan påföljd och till följd häraf afförda ur journalerna såsom icke emottagliga för vaccination.

Antalet utsatta ympstygn på barn inom provincialläkaredistriktens och städernas samlingsställen utgjorde 408,683 och de resulterande koppornas 382,730 eller 93,65 procent af de utsatta ympstygnen.

Vid vaccinepoten i Helsingfors, den enda som numera af staten underhålles, hafva 1,125 barn undergått vaccination, af hvilka 1,046, motsvarande 92,98 procent blifvit ympade med fullständig och 61 utgörande 5,42 procent med ofullständig framgång och 18 eller 1,60 procent varit från granskningen frånvarande.

De utslagna vaccinkoppornas antal hos de vid depoten vaccinerade barnen uppgick till 5,168 af 5,352 utsatta ympstygn eller till 96,6 procent af de senare

Under året hafva 52 barnmorske-elever följt med ympningarna vid depoten och öfvat sig i koppympning. Dessa hafva vaccinerat 735 barn, sålunda enhvar i medeltal 14 barn. Efter verkställda öfningar i journalföring och undergången förhör hafva af dem 51 erhållit betyg öfver kunnighet i vaccineringskonsten.

Såsom ympämne har användts endast kalfvaccin, till största delen beredd vid statens vaccinberedningsanstalt i Helsingfors och till en mindre del vid enkedoktorinnan S. Qvist's privata inrättning i samma stad. Inom Mohla distrikt har äfven delvis användts kalfvaccin från S:t Petersburg. Öfverhufvudtaget hafva resultatet af den använda vaccinen varit synnerligen goda. De mindre gynnsamma resultatet inom några distrikt bero sannolikt på att lymfan före dess användning ej på lämpligt sätt förvarats eller att en del af isynnerhet den äldre vaccinationspersonalen icke varit fullt förtrogen med tekniken för ympning med animal vaccin.

Smittkoppor hafva under året yppats inom Lovisa distrikt i Orimattila socken, Kuivanto och Heinämaa byar, inom Hollola distrikt i Nastola socken, Villähtis by, inom Mohla distrikt i Kivennapa socken, Raivola by, inom Kexholms distrikt i Pyhäjärvi socken, inom Suonnejoki distrikt i Hankasalmi socken och inom Jyväskylä distrikt i Jyväskylä landsförsamling. Inom samtliga dessa områden föranstaltades revaccination och blefvo dervid följande antal personer revaccinerade: i Lovisa distrikt 449, i Hollola 3,189, i Mohla 1,422, i Kexholm 101 samt i Suonnejoki 226. Inalles undergingo 5,404 personer under året förnyad vaccination.

Totalantalet revaccinerade inom provincialläkaredistriktet, angående hvilka fullständiga uppgifter ingått, uppgå till 2,096 af hvilka 799 män och 1,297 kvinnor. Af dessa blefvo 1,421 — 542 män och 879 kvinnor ympade med framgång och 675 — 257 män 418 kvinnor — utan framgång. De med framgång ympade utgjorde således 67,8 % och de utan framgång ympade 32,2. Af de revaccinerade voro 1,188 — 504 män och 684 kvinnor — under 20 år gamla; 367 — 122 män och 245 kvinnor i en ålder mellan 20 och 30 år; 261 — 78 män och 183 kvinnor i en ålder mellan 30 och 40 år samt 280 — 95 män och 185 kvinnor öfver 40 år. I åldern under 20 år ympades 846 — 360 män och 486 kvinnor — med påföljd och 342 — 144 män och 198 kvinnor utan; i åldern mellan 20 och 30 år 241 — 77 män och 164 kvinnor — med påföljd och 126 — 45 män och 81 kvinnor utan; i åldern mellan 30 och 40 år 155 — 48 män och 107 kvinnor — med framgång och 106 — 30 män och 76 kvinnor utan samt i åldern öfver 40 år 179 — 57 män och 122 kvinnor med påföljd och 101 — 38 män och 63 kvinnor — utan framgång.

Nummer.	Kalfrens ålder i månader.	Tiden för inokulationen.	Tiden för afympningen.	Pustlernas ålder i timmar.	Pustelmassans vikt i gram.
29	7 $\frac{1}{4}$	¹² /VI kl. $\frac{1}{2}$ 10 f. m.	¹³ /VI kl. 11 e. m.	85 $\frac{1}{2}$	24,0
30	5	¹² /VI kl. 10 f. m.	¹³ /VI kl. 9 e. m.	83	23,5
31	4 $\frac{1}{4}$	¹¹ /VI kl. 7 e. m.	²¹ /VI kl. $\frac{1}{2}$ 2 f. m.	78 $\frac{1}{2}$	14,0
32	3 $\frac{1}{2}$	¹⁷ /VI kl. $\frac{1}{2}$ 8 e. m.	²¹ /VI kl. 2 f. m.	78 $\frac{1}{2}$	13,2
33	5 $\frac{1}{2}$	¹³ /IX kl. 6 e. m.	¹⁷ /IX kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.	88 $\frac{1}{2}$	20,5
34	8	⁹ /XI kl. 3 e. m.	¹⁰ /XI kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.	91 $\frac{1}{2}$	29,0
35	6 $\frac{1}{2}$	²³ /XI kl. 4 e. m.	²³ /XI kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.	90 $\frac{1}{2}$	22,4

Totala skörden af pustelmassa eller rå-vaccin stiger till 649,4 grm; i medeltal erhöles per kalf 18,6 grm.

Med afseende å preparation och förvaring af vaccinen tillämpas samma förfaringssätt, som närmare beskrives i årsberättelsen för år 1900.

De från anstalten utgående expeditionerna af vaccin hafva stigit till 840, Förutom den vaccin, som förbrukats vid vaccindepoten i Helsingfors. hafva från anstalten utgifvits 105,107 portioner vaccin, hvaraf för allmänt behof kostnadsfritt 103,681 portioner och åt enskilda mot ersättning 1,426 portioner¹⁾

På de olika månaderna fördelar sig beloppet på följande sätt:

Månad.	För allmänt behof kostnadsfritt.	Åt enskilda mot ersättning.	Summa portioner.
Januari	525	50	575
Februari	500	81	581
Mars	3,000	109	3,109
April	2,945	40	2,985
Maj	32,595	352	32,947
Juni	46,398	149	46,547
Juli	9,500	133	9,633
Augusti	2,955	81	3,036
September	2,650	224	2,874
Oktober	643	99	742
November	1,795	55	1,850
December	175	53	228
Summa	103,681	1,426	105,107

¹⁾ 1 portion beräknas motsvara 0,02 ccm vaccin.

Nummer.	Kalffvens ålder i månader.	Tiden för inokulationen.	Tiden för afympningen.	Pustlernas ålder i timmar.	Pustelmassans vikt i gram.
10	8	$1/2$ kl. $1/2$ 11 f. m.	$4/2$ kl. 10 e. m.	88 $1/2$	18,5
11	8	$5/2$ kl. 7 $1/4$ e. m.	$9/2$ kl. 6 f. m.	82 $3/4$	17,0
12	7 $3/4$	$5/2$ kl. 8 e. m.	$8/2$ kl. 12 m. n.	76	20,5
13	7 $1/2$	$10/2$ kl. $1/4$ 10 f. m.	$13/2$ kl. $1/2$ 9 e. m.	82 $3/4$	10,5
14	7 $1/2$	$10/2$ kl. $1/4$ 11 f. m.	$13/2$ kl. $1/4$ 8 e. m.	81	13,3
15	7 $1/2$	$13/2$ kl. $1/4$ 10 f. m.	$16/2$ kl. $1/2$ 8 e. m.	81 $3/4$	19,0
16	7 $1/2$	$13/2$ kl. $1/4$ 11 f. m.	$16/2$ kl. $1/2$ 9 e. m.	81 $3/4$	24,5
17	7 $1/2$	$18/2$ kl. $1/4$ 7 e. m.	$22/2$ kl. $1/2$ 8 f. m.	84 $3/4$	14,4
18	7 $1/2$	$18/2$ kl. $1/2$ 8 e. m.	$22/2$ kl. 8 f. m.	84 $1/2$	23,5
19	7 $1/2$	$18/2$ kl. 8 $1/4$ e. m.	$22/2$ kl. 6 f. m.	81 $3/4$	15,6
20	7	$18/2$ kl. 9 e. m.	$22/2$ kl. 7 f. m.	82	15,0
21	7 $1/2$	$25/2$ kl. $1/2$ 11 f. m.	$28/2$ kl. $1/2$ 9 e. m.	82	24,2
22	7 $1/4$	$25/2$ kl. 11 $1/4$ f. m.	$28/2$ kl. 9 e. m.	81 $3/4$	16,5
23	7 $1/4$	$31/2$ kl. 12 p. d.	$3/2$ kl. 12 m. n.	84	17,0
24	7	$31/2$ kl. 1 e. m.	$3/2$ kl. 9 e. m.	80	15,2
25	7	$2/2$ kl. 3 $1/4$ e. m.	$5/2$ kl. 10 $1/4$ e. m.	79	17,5
26	6 $3/4$	$2/2$ kl. 4 e. m.	$5/2$ kl. 11 e. m.	79	15,0
27	6	$9/2$ kl. 11 f. m.	$9/2$ kl. 12 m. n.	85	15,1
28	4 $1/2$	$9/2$ kl. 12 p. d.	$9/2$ kl. 11 e. m.	83	18,2

föreskrifva för att tvinga de tredskande att vid följande års vaccinationsförrättning låta ympa sina barn. (E. F. Staudinger).

Oulun lääni. Raahen piiri. Piirissä on saavutettu jokseenkin hyvät tulokset paitsi Revolahdella ja Salon emäseurakunnassa, riippuen siitä että tulirokko juuri sinä aikana raivosi piirissä ja keskeytyi koko rokotus Salon emäseurakunnassa sen johdosta. (C. Gustafsson).

Kalajoen piiri. Rokotus on toimitettu hyvällä seurauksella kaikissa seurakunnissa, paitsi Merijärvellä, syystä että sitä siellä rokottajan sairauden takia ei voitu toimittaa määrättyllä ajalla joten tilattu vasikanrokko luultavasti oli vanhentunut ja kelpaamatonta. (W. Lindman).

Haapajärven piiri. Nivalasta, Kärsämäeltä ja erittäinkin Haapajärveltä on jotenkin paljon lapsia ollut pois rokotuksesta syystä että tulirokkoa liikkui silloin niissä kunnissa. (A. G. Helenius).

Pudasjärven piiri. Saadakseen rokotustointa sille kannalle kuin sen olla pitäisi olisi ainakin Pudasjärven ja Kuusamon pitäjissä rokottaja voimat lisättävät. (Hj. Nordling).

Tornion piiri. Rokotuspäiväkirjat ovat niin vaillinaisesti laaditut, että yhteenvedon tekeminen niistä tuottaa lääkärille suuria vaikeuksia. (V. H. Holck).

Rovaniemen piiri. Kuolajärvellä oli rokotettujen luku verrattain vähäinen, riippuva siitä että siellä vuoden kuluessa liikkui isommassa määrässä hinkuyskää ja tulirokkoa. (G. F. Snellman).

Kittilän piiri. Yleisesti kulkeva influenza ja vielä pahemmin tulirokko ovat olleet haitaksi rokotukselle, erittäinkin Sodankylän ja Kittilän pitäjissä. (Onni Ruuth).

Årsberättelse från Vaccinberedningsanstalten i Helsingfors för år 1901.

De för anstalten erforderliga kalfvarna hafva äfven i år levererats af possessionaten M. Hollmerus i Ingå. Vid framkomsten till inrättningen hafva djuren på få undantag när befunnit sig i tillfredsställande kondition. Under den tid de varit internerade i anstaltens stall har deras hälsotillstånd öfverhufvud varit godt. Hos kalfvarne nr:is 9 och 10 iaktogs en snart öfvergående hämoglobinuri; lätta digestionsstöringar hafva äfven emellanåt uppträdt. Med afseende i djuren's utfordring hafva ej förändringar vidtagits under årets lopp. Samtliga kalfvar hafva godkänts af anstaltens veterinär efter värkställd sektion.

Inalles hafva 35 kalfvar blifvit ympade, nämligen:

	under februari	2.
”	mars	4.
”	april	2.
”	maj	16.
”	juni	8.
”	septemb.	1.
”	novemb.	2.
	Summa	35.

För inokulationerna har användts uteslutande kalfvaccin af anstaltens egen stam, som fortfarande bibehållit sig vid oförsvagad virulens. Stor omsorg har härvid egnats åt ett ändamålsenligt urval af de vaccinumror, som bäst lämpa sig för stammens fortplantning. I enlighet med den erfarenhet, som vunnits under föregående år, har vid ympning af kalvvar i allmänhet användts en blandning af två till tre månader gammal och något äldre vaccin. Af största vikt för erhållande af ett godt och hållbart ympämne är vidare ett omsorgsfullt iakttagande af den rätta tidpunkten för vaccinens afympning. Pustelruptionen bör noggrant observeras och täta temperaturmätningar böra anställas för att exakt utröna, när vegetationen är mogen för skörd, alldenstund redan några timmars dröjsmål med utskrapningen af massan kan försämra kvaliteten af vaccin.

På samtliga inokulerade kalvvar har pustelutvecklingen försiggått normalt, och de vid vaccindepoten i Helsingfors värkställda profympningarna hafva gifvit vid handen att alla under året utsända vaccinumror varit fullt värksamma och lämpliga till användning.

Nedanstående tabell lämnar närmare upplysningar om ympningens förlopp och resultat:

Nummer.	Kalfvrens Ålder i månader.	Tiden för inokulationen.	Tiden för afympningen.	Pustelrens Ålder i timmar.	Pustelmasans vikt i gram.
1	8 ³ / ₄	18/II kl. 4 e. m.	22/II kl. 10 f. m.	90	15,0
2	8 ¹ / ₂	22/II kl. 4 e. m.	27/II kl. 9 f. m.	89	24,5
3	8	29/III kl. 1/2 4 e. m.	7/III kl. 9 f. m.	89 ¹ / ₂	15,5
4	8 ¹ / ₂	29/III kl. 1/2 5 e. m.	7/III kl. 10 e. m.	89 ¹ / ₂	13,5
5	8	10/III kl. 8 f. m.	10/III kl. 8 e. m.	84	20,5
6	8 ¹ / ₂	21/III kl. 1/4 11 f. m.	24/III kl. 1/4 10 e. m.	83	16,2
7	9	20/IV kl. 1/2 11 f. m.	20/IV kl. 8 e. m.	81 ¹ / ₂	23,0
8	9	20/IV kl. 1/2 12 f. m.	20/IV kl. 9 e. m.	81 ¹ / ₂	26,1
9	8	1/V kl. 1/2 10 f. m.	4/V kl. 9 e. m.	83 ¹ / ₂	18,0

sikäläisen kunnallislautakunnan esimiehen kautta tästä uudelleen muistuttanut häntä. (Oscar Londén).

Wiborgs län. *Wiborgs tidskrift.* Kontrollen å kommunalmännens sida öfver de ympningspliktiges inställande till ympning och öfver vaccinatörens eller vaccinatrisens verksamhet lemnar uti flertalet kommuner åtskiligt öfrigt att önska hvarföre dessa genom tiensteskrifvelser uppmanats att ställa sig gällande förordningar till efterrättelse. (Edv. Weymarn).

Lappeenrannan piiri. Rokotuksesta poissaolleiden luku on suuressa määrin suurentanut sekin seikka, että Luumäen kunnassa v. 1902 laajalta liikkui tulirokko, joka vaikutti, että useassa kylässä täytyi jättää rokotuskokoukset pitämättä. (K. A. Hällström).

Antrean piiri. Ruokolahden kunnan kirjoissa löytyy useampia mustalaisia, jotka aniharvoin tuovat lapsiansa rokotettaviksi. (Alarik Fabritius).

Kurkijoen piiri. Jaakkiman kunnassa pitävät useat rokotusta tarpeettomana, ja sen vuoksi jääkin niin paljon lapsia pois rokotuksesta. (B. Standertskjöld).

Sortavalan piiri. Voimassaolevien mutkikkaiden sääntöjen vuoksi saattavat asianomaiset rokotusvelvolliset pysyä sekä rokotus- että tarkastustilaisuuksista poissa. Kunnallislautakunnalla pitäisi olla oikeus heti sakoittaa, kun joku ilman laillista estettä on rokotuksesta poissa. (Werner Stack).

Salmén piiri. Rokotuksen tulos on tänä vuonna ollut varsin epätasainen. (Otto Meurman).

Mikkelin lääni. *Mikkelin piiri.* Hirvensalmen pitäjässä on taas, niinkuin viimevuonnakin saatu huonoimmat tulokset. (Johan Martola).

Heinolan piiri. Rokotustoimessa vuoden kuluessa on ollut monta vastusta, joita on vaikea parantaa. Samaten kuin ennenkin on vaikuttanut lapsien vahempien huolettomuus tuoda lapsiaan rokotuspaikkoihin, syystä että varsinkin alhaisempi kansa ei usko rokotuksen vaikutusta, sekä että heidän on vaikea tuoda lapsiaan rokotuspaikkoihin järvien ja erämaiden takaa, sillä piirissä löytyy suhteellisesti vähän maanteitä. (Emil Jahnsson).

Joroisten piiri. Tulos oli vähäsen huonompi kuin edellisenä vuonna, syystä että osa rokkotajista ensikerran rokotusta toimittivat. (Lennart Svinhufvud).

Kuopion lääni. *Kuopion piiri.* Kunnallislautakunnat ovat vieläkin toimessaan sängen leväpäriset, sillä monessa tarkastustilaisuudessa on lautakunnan puolesta tarkastava henkilö poissa. (Z. Walmari).

Suonnejoen piiri. Yleensä on rokotuksen tulos koko piirissä ollut hyvä. (J. E. Rahm).

Pyhäjärvi distrikt. En af orsakerna till att ett så stort antal vaccinationspliktige under 2 år uti Nurmes socken uteblifvit ifrån vaccineringen står att söka uti den skarlakansfeber-epidemi, som vid denna tid var rådande i en stor del af kommunen. (O. Granholm).

Tohmajärven piiri. Tarkkojen tilastollisten tietojen saamista varten olisi ehken annettava yleinen ohje, minkä mukaan pappien luettelot rokottamattomista ovat tehtävät. Näyttää nimitäin siltä, että ne nyt ovat tehty monen eri periaatteen mukaan. (M. Calonius).

Joensuu piiri. Rokotuksen tulos oli miltei parempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se kuitenkin oli edullisempi kuin koskaan ennen. — Kuusjärven kunnassa oli poisjääneitten luku suuri. (K. B. Nohrström).

Wasa län. *Wasa distrikt.* I Laihela kommun har ympningen lemnat en ytterst dåligt resultat. (L. Hedlund).

Kristinestads distrikt. Resultatet af årets vaccinationsförrättning var mycket tillfredstäl ende, antalet frånvarande har år från år aftagit. (Torsten Munsterhjelm).

Gamlakarleby distrikt. Kommunalnämnderna i de flesta kommuner hvarest äldre o vaccinerade barn finnas, hafva blifvit påminda om att vidtaga de åtgärder vaccinationsförfattningarna

Rörande revaccinationen i Helsingfors hänvisas till uppgifterna i vaccindepotens i Helsingfors längre fram intagna årsberättelse.

För öfvervakande af skyddskoppymningen hafva inspektionsresor af provincialläkarene blifvit författningsenligt verkställda.

Nedanstående utdrag ur provincialläkarenes årsberättelser belysa närmare vaccinationsförhållandena inom de olika delarne af landet under detta redogörelseår.

Nylands län. Helsingfors distrikt. Resultatet, som i allmänhet var godt och delvis utmärkt utföll i Helsinge icke fullt tillfredställande. (L. Runeberg).

Lovisa distrikt. I anledning af yppade fall af smittkoppor i Orimattila anställdes revaccination den 26 och 27 Mars i Kuivanto by och den 17 Juni i Heinämaa byar hvarvid 449 personer blifvit revaccinerade, flertalet med god påföljd. (O. Hoffström).

Lojo distrikt. I Kyrkslätt kommun har vaccinationen lemnat ett sämre resultat än under föregående år. (K. V. Walle).

Åbo län. Nystads distrikt. Då i Welkua och Iniö resultatet varit synnerligen dåligt eller 50 %, hvilket väl måste tillskrifvas vaccinnens försvagande genom förtidig ankomst, har i de öfriga kommunerna tillsammans endast 8 felslagit. (G. J. Rothström).

Godby distrikt. I Föglö felslog vaccinationen första gången helt och hållet. Vid förnyad vaccination med nyanskaffad lymfa slogo af 200 ympstyng endast 50 ut. I följd af detta eländiga resultat och då resultatet af vaccinationen äfven under de föregående åren i Föglö varit det sämsta af alla de åländska församlingarna är det sannolikt att detsamma berott på vaccinatrisens oförmåga och ej på dålig vaccin. I följd häraf har jämväl Föglö kommun uppmanats att för detta år antaga ny vaccinatris. (L. W. Fagerlund).

Björneborgs distrikt. I Raumo stad och landsförsamling har resultatet ej varit tillfredställande. I Norrmark voro presterskapets uppgifter öfver vaccinationspliktige felaktiga, emedan alla hvilka icke i kyrkoböckerna finnas antecknade som vaccinerade upptagits som ovaccinerade, ehuru bland dem med säkerhet flere funnos som äro förut vaccinerade. (E. Schildt).

Ikaalisten piiri. Rokotuksen tulos ei ollut aivan tyydyttävä. Honkajoella, Ikaalisissa ja Kankaanpäässä oli poisjääneitten luku jokseenkin suuri ja rokotukseen saapuneista oli taas suuri osa poissa tarkastuksesta. Parkanossa oli rokotuksen seurans tavallista huonompi, siitä syystä että kunnan vanha rokottaja kovan kivullisuuden takia ei voinut tavallisella huolella toimittaa ammattiansa. (A. Achrén).

Tyrvään piiri. Tulokset ovat olleet sangen tyydyttävät paitse Karkussa, jossa poissaolevien määrä oli suuri ja tulos myös muuten ei aivan tyydyttävä, josta syystä kunnallislautakunnan esimiehelle on asiasta huomautettu. (Reinh. Fabritius).

Hämeen lääni. Tampereen piiri. Se seikka, että useat rokottettavat ovat rokotuksesta poisjääneet, on antanut minulle aihetta kehoittamaan lautakuntia ottamaan harkittavakseen millä keinolla voisi tässä saada parannusta. (F. V. Vesterlund).

Hämeenlinnan piiri. Rokotus on onnistunut hyvin, vielä paremmin kuin edellisenä vuonna. (Karl von Fieandt).

Jämsän piiri. Ellei oteta sitä lukuun, että Pajulan ja Wehkajärven pienistä kylistä useampia lapsia, ainakin osaksi vallitsevan rajuilman vuoksi, olivat rokotuksesta poissa, täytynee tulokset pitää erittäin tyydyttävinä. (O. F. Bergström).

Hollolan piiri. Huonoimmin onnistui viime vuonna, niinkuin edellisinä vuosinakin, rokotus Kärkölässä, ja tähän ei voi olla muu syy, kuin rokottajattaren huolimattomuus. Olen

I ersättning för försåld vaccin har influtit *Fmf.* 369. Utgifterna för anstalten hafva stigit till *Fmf.* 9,221,80, med afdrag af den inkomst *Fmf.* 1,099,15 som anstalten haft genom försäljning af vaccin och kalfrester, belöper sig den faktiska kostnaden till *Fmf.* 8,122,65.

**Årsberättelse från Doktorinnan Sofia Qvist's privata vaccineringsanstalt
i Helsingfors för år 1901.**

Verksamheten vid den af mig här i staden underhållna anstalten för beredning af animal vaccin har äfven detta år fortgått utan afbrott och har vid densamma i likhet med föregående år med. o. kir. doktorn, friherre Oskar v. Hellens fortsättningsvis funktionerat såsom läkare och veterinär. Afsättningen af vaccin inom landet har icke heller detta år varit öfverhövvan stor och tills vidare har endast en temligen obetydlig kvantitet vaccin blifvit försänd till utlandet (Amerika). Då dessutom vid anstalten ännu fanns en icke alldeles obetydlig kvantitet fullgod vaccin härstammande från de under år 1900 vaccinerade kalfvarne, har anstaltens behof af ny vaccin år 1901 kunnat tillgodoses genom ympning af endast en kalf.

I likhet med hvad tidigare varit fallet förvarades äfven denna kalf i för detta ändamål å en statsrådet E. Qvist tillhörig villa i Tölö upplåten lokal, hvarest såväl ympningen som afympningen af kalfven verkställdes. Kalfven, som i likhet med föregående år vid anstalten ympade kalfvar, levererades af possessionaten M. Hollmerus i Ingå, var fem månader gammal, till färgen brun och hvit brokig och uti för ändamålet lämplig kondition. Såväl vid ankomsten till anstalten som under vistelsen derstädes var kalfvens helstillstånd fullt tillfredställande och vid obduktionen, hvilken verkställdes dagen efter afympningen, befanns densamma alldeles frisk hvarför intet hinder förefanns att använda den från denna kalf vunna vaccinen.

Ympningen och afympningen har fortsättningsvis verkstälts i enlighet med det af min afidne man vid statens vaccineringsanstalt införda förfarandet. Vid rengörning af operationsfältet hafva sålunda inga antiseptica kommit till användning utan operationsfältet har rengjorts endast genom mycket grundlig tvättning medels tvål och kokadt vatten.

Äfven vid själfva vaccineringsberedningen har samma förfaringssätt som tidigare följts i det att den utskrapade pustelmassan under 5 timmars tid blifvit rifven i porslinsmortel med 5 dubbla mängden af en blandning af lika delar destilleradt vatten och glycerin.

Den under året använda kalfven ympades den 23 September kl. 2 e. m. med vaccin från den sista år 1900 vaccinerade kalfven. Vid afympningen som verkställdes den 28 September kl 8 f. m., altså 114 timmar senare, erhöles 10 gr. pustelmassa, hvaraf bereddes 60 gr. vaccin. Ehuru den å denna kalf utsatta vaccinen var i det närmaste årsgammal, var dock utvecklingen af vaccinpustringarna fullt normal om och obetydligt långsammare än vanligt. Vid kalfvens afympning voro sålunda pustringarna väl utvecklade och företedde ett friskt och rent utseende.

Såväl ympningen som afympningen har verkstälts af doktor v. Hellens som äfven vid hemma hos mig verkställda vaccinationer kontrollerat såväl denna vaccin som den från år 1900 öfverblifna vaccinen duglighet. Vid dessa profympningar har framgått att den vunna vaccinen varit af mycket god beskaffenhet. Såsom exponent såväl för den under året beredda som för den år 1900 öfverblifna vaccinen duglighet torde följande sammanställning öfver af mig med från min anstalt vunnen vaccin verkställda vaccinationer å barn förtjäna att anföras.

Vaccin från kalf N:o 2 1900.

(Vaccinerad d. 6 Sept., afympad d. 10 Sept. 1900)

	Utsatta snitt.	Uppgångna pustringar.	Icke uppgångna pustringar.
Maj	6	6	—
Juni	12	12	—
Augusti	18	18	—
	<u>36</u>	<u>36</u>	—

Vaccin från kalf N:o 3 1900.

(Vaccinerad d. 8 Oktober, afympad d. 12 Okt.)

	Utsatta snitt.	Uppgångna pustringar.	Icke uppgångna pustringar.
Januari	6	6	—
Februari	18	18	—
Mars	6	6	—
April	72	67	5
Maj	144	139	5
Juni	102	99	3
Augusti	54	50	4
September	156	146	10
Oktober	6	6	—
	<u>564</u>	<u>537</u>	<u>27</u>

Vaccin från kalf No 1 1901.

(Vaccinerad d. 23 Sept., afympad d. 28 Sept.)

	Utsatta snitt.	Uppgångna pustler.	Icke uppgångna pustler.
Oktober	90	90	—
November	30	30	—
December	<u>24</u>	<u>24</u>	—
	144	144	—

Såsom synes har resultatet varit mycket godt i det att af inalles 744 utsatta ympsniitt uppstått 717 pustlen motsvarande 96,4 %. Hvad särskildt den under år 1901 beredda vaccinen beträffar så måste densamma betraktas som synnerligen god, ty samtliga med densamma gjorda ympsniitt hafva gifvit positivt resultat och de uppgångna pustlerna hafva öfverhufvudtaget varit vackra och väl utvecklade, hvarjämte förloppet af ympsjukdomen hos alla vaccinerade barn varit fullt normalt, i det att vare sig utslag eller andra sjukdomar i följd af ympningen icke i något fall iakttagits.

Såsom ur ofvanstående tabellariska sammanställning öfver under året verkställda vaccinationer medels år 1900 beredd vaccin framgår, har denna i hvardera fallet visat sig synnerligen hållbar i det att densamma ännu ett helt år efter beredningen varit fullt verksam om också en ringa minskning i verksamheten hos den från kalfven N:o 3 vunna vaccinen kunnat iakttagas.

Från anstalten har under året utlemnats 2,372 portioner vaccin, hvarvid portionernas antal beräknats sålunda att 1 gr. vaccin antagits motsvara 70 portioner. Af vaccin försåldes:

Under Januari 40, Februari 4, Mars 52, April 16, Maj 820, Juni 476, Juli 52, Augusti 56, September 184, Oktober 60, November 532, December 80 portioner. Dessutom har jag själf till vaccination anvärdt circa 150 portioner. Inalles hafva sålunda under året af anstaltens förråd af vaccinämnne användts 2,522 portioner.

Under hösten har försök gjorts att leverera vaccin till Amerika, i det att till doktor, fröken A. Heideman, Calumet, Michigan försändts inalles 584 portioner vaccin.

*Sofi Qvist.***Årsberättelse från vaccindepoten i Helsingfors för år 1901.**

Den af vaccindepoten föranstaltade offentliga koppym্পningen har under året nästan oafbrutet fortgått från slutet af mars, då den varmare årstiden inträdde, till början af november, då den kallare årstiden omöjliggjorde vidare

vaccinering. I likhet med de närmast föregående åren blefvo genom kon-staplar ställda af polisen till depotens förfogande, alla ovaccinerade barn i 4, 5, 6, 7 och 9:de stadsdelarne, Tölö, Sörnäs och Hermanstad uppkallade till de olika vaccinationsställena. Barnen från 1, 2 och 8 stadsdelarna, hvarest ett mindre antal arbetarfamiljer äro bosatta, kallades endast genom annons till vaccindepoten Alexandersgatan 6.

Vaccinationsförrättningarna, som stego till 63 började den 22 mars och fortgingo sedan med 2 mottagningar i veckan i de olika folkskolelokalerna i staden, i Folkets hem i Sörnäs, i folkskolan i Tölö samt i vaccindepoten. Som vanligt tog vaccinationen sin början i folkskolelokalen vid Rödbergsgatan, hvarest under tiden från 22 mars till 14 maj vid 18 mottagningar 245 barn ympades. Därefter flyttades vaccineringen den 17 maj till lokalen vid Lappviksgatan, hvarest intill 18 juni vid 10 mottagningar 198 barn ympades. Från 21 juni till 16 augusti ympades å depoten vid 15 tillfällen 62 barn. Därpå vidtog vaccineringen i Folkets hem i Sörnäs, hvarest från 10 september till den 28 oktober vid 14 mottagningar 333 ympningar verkställdes och till sist vaccinerades i folkskolelokalen i Tölö från 14 oktober till 31 oktober vid 6 tillfällen 72 barn. Samtliga barn ympades med kalfvaccin från statens vaccinberedningsanstalt.

Under året 1901 uppgick förstymplingarnas antal till 910. Orsaken till att antalet detta år var mindre än de föregående åren torde vara så väl den omständigheten att året förut i följd af koppfallen i staden vaccinationen omfattades af allmänheten med större intresse särskildt hvad barn öfver 2 år beträffar, som den omständigheten att under året dödligheten bland barnen var betydligt större än under många föregående år.

Af de under året vaccinerade 910 förstymplingarna hafva 18 uteblifvit från granskningen och äro sålunda till resultatet okända. Af de 892 till resultatet kända hafva 846 visat ett fullständigt resultat (773 hafva erhållit 6 och 73 5 pustler af 6 snitt.) De 46 ofullständiga resultaten (mindre än 5 pustler af 6 snitt) förhålla sig sålunda: i 34 fall 4 pustler, i 4 fall 2 pustler och i 1 fall 0. I 12 fall med ofullständigt resultat har omvaccinering företagits vid granskningstillfället och lemnat positivt resultat i 7 fall och negativt i 5 fall. Af de positiva fallen hade från första vaccineringen 2 barn 3 och 3 barn 2 pustler samt 2 barn 1 pustel; af de från omvaccineringen negativa resultaten hade 1 barn 3 och 3 barn 2 pustler samt 1 barn 1 pustel. 4 barn med ofullständigt resultat och 2 barn med hudutslag ombådos ett återkomma till förnyad ympning i framtiden. 3 barn med negativt resultat hade 3—4 ärr från föregående vaccination. Fallet med resultatet 0 hade 1 ärr från första ympningen samt hade sedan dess blifvit 2 gånger omvaccinerad, hvardera gången med negativ påföljd. Ett barn hade tidigare blifvit 2 gånger ympad, men med

negativt resultat; vid vaccineringsen i år uppstod endast en lindrig reaktion i ympnsnitten.

Hos de till resultaten kända 892 barn hafva af 5,352 snitt uppkommit 5,168 pustler. Fördelas dessa pustler på de 892 barnen fås i medeltal på en hvar granskad 5,79 pustler.

Med undantag af de 2 sista vaccinskördarna (n:o 34 och 35) hafva årets alla öfriga vaccinskördar jämte n:o 34 från föregående år kommit till användning. Öfverhufvudtaget visade alla vaccinnummer sig kraftiga; endast 25 och 26 lemnade något klenare pustler och nr:is 18, 21 och 28 visade benägenhet att framkalla en mera retlig reaktion. Blott 8 nummer användes på mindre än 10 barn. En större mängd barn (40—90) ympades med en hvar af nummer 1, 2, 3, 5, 7, 21 och 32. 4 nummer kommo endast 1 gång till användning; 5 nummer användes under en tid af 1—4 veckor, 4 nummer 5—10, 6 nummer 10—15, 7 nummer 16—19 och 6 nummer (34 från 1900, 1, 2, 5, 7, 8) 20—30 veckor. Anmärkningsvärdt är att n:o 34 från hösten 1900 var fullt duglig ännu i slutet af oktober 1901, således efter ett helt år.

De ympade voro:

Mankön	Kvinkön	Greker	Katoliker	Judar	Svenska talande föräldrar	Finska talande föräldrar	Ryska talande föräldrar	Oäkta	Utsocknebor
452	458	17	5	4	291	619	—	30	62

Efter månaderna voro besöken vid vaccinationerna sålunda fördelade:

Januari . . .	0	Maj . . .	165	September . .	182
Februari . . .	0	Juni . . .	84	Oktober . . .	223
Mars . . .	53	Juli . . .	47	November . . .	0
April . . .	152	Augusti . . .	4	December . . .	0

Efter ålder och efter ympningens resultat äro ympningarna ordnade i följande tabell.

Antal ympade.				Ympningens resultat.						Frånvarande från granskningen.			Utlägnade vaccin-pustler i % af ympnsnitten	Resultat i %		Frånvarande från granskningen i %
under 10 år	2—10 år	öfver 10 år	Summa	under 2 år		2—10 år		öfver 10 år		under 2 år	2—10 år	öfver 10 år		fullst.	ofullst.	
				fullst.	ofullst.	fullst.	ofullst.	fullst.	ofullst.							
751	159	—	910	707	39	139	7	—	—	10	8		96,5	94,85	5,15	1,98

Under året hafva 52 barnmorske-elever följt med ympningarne vid depoten och öfvat sig i koppympling. Dessa hafva vaccinerat sammanlagt 735

barn eller i medeltal 14,1 barn enhvar. Efter verkställda öfningar i journalföring och undergånget förhör hafva af dem 51 erhållit betyg öfver kunskap i vaccinationskonsten.

På depoten hafva 215 barn blifvit anmälda som vaccinerade af i staden praktiserande vaccinatriser och läkare. Vid granskningen hade af dessa 5 uteblifvit. Af de vaccinerade voro 106 gossar och 109 flickor. Resultatet af vaccineringen var: fullständigt resultat i 200 fall och ofullständigt i 15 fall

Kostnaderna för skyddskoppsympningen hafva enligt från länestyrelserna i landet meddelade uppgifter och af Medicinalstyrelsen utfärdade anordningar uppgått till 60,234 mark 73 penni förutom de 8,000 mark, hvilka årligen proportionsvis fördelas emellan samtliga provincialläkare i landet såsom ersättning för den åliggande inspektionsresor i och för vaccinationens öfvervakande inom distrikten. Afdragas från dessa summer 1,099 mark 15 penni, som vid vaccinberedningsanstalten i Helsingfors inlutit genom försäljning af vaccinämne och slaktade kalvvar och hvilket belopp levererats till ränteriet i Nylands län, uppgår totalkostnaden för vaccinationen i landet under detta år till 67,135 mark 58 penni. Enligt tabell I uppgår antalet af de under året vaccinerade personerna till 67,866, hvilket utvisar en medelkostnad af 98,9 penni för person. Under år 1900 steg denna kostnad till 94,9 penni.

Fördelad på de skilda länen utfaller kostnaden för skyddskoppsympningen och densammas öfvervakande under år 1901 sålunda:

L ä n.	Af medicinalstyrelsen uppburna medel för vaccinationens befrämjande.		För inspektionsresor åt provincialläkarene.		Vaccinberedningsanstalten i Helsingfors.		Vaccindepoten i Helsingfors.		Anslag till kommunerna.	
	Fmk.	74.	Fmk.	74.	Fmk.	74.	Fmk.	74.	Fmk.	74.
Nylands	—	—	502	25	9,472	05	2,900	—	3,600	—
Åbo och Björneborgs . .	—	—	1,365	—	—	—	—	—	7,320	—
Tavastehus	—	—	780	—	—	—	—	—	5,320	—
Viborgs	—	—	1,317	—	—	—	—	—	7,240	—
S:t Michels	—	—	585	—	—	—	—	—	3,120	—
Kuopio	—	—	951	—	—	—	—	—	6,675	—
Vasa	—	—	951	—	—	—	—	—	7,920	—
Uleåborgs.	—	—	1,548	75	—	—	—	—	3,150	—
(Lappmarken)	—	—	—	—	—	—	—	—	3,517	68
Summa	—	—	8,000	—	9,472	05	2,900	—	47,862	68

III, Sjukvårdsinrättningarna.

I sjukvårdsinrättningarna i Finland vårdades år 1901 sammanlagt 34,039 personer, af hvilka 3,417 kvarlägo från 1900 och 30,612 intogos under året. Af samtliga vårdade utskrefvos 21,955 såsom friska, 4,289 såsom förbättrade, 1,489 såsom obotade, 1,957 såsom döda och 807 såsom obehandlade eller öfverförda till andra sjukvårdsanstalter; 3,542 blefvo kvarliggande till följande år. Sjukvårdsdagarnas antal uppgick till 1,313,705.

Antalet vårdade i hvarje särskild anstalt, resultatet af behandlingen samt antalet sjukvårdsdagar utvisar Tab 2.

Fördelningen på de olika sjukvårdsanstalterna framgår af följande sammanställning:

	U t s k r i f n a .					Kvarliggande till år 1902.	Summa vårdade.	Sjukvårdsdagar.
	Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.			
Statens sinnessjukhus	183	113	154	53	1	978	1,486	346,532
Kommunala och enskilda sinnessjukhus	87	93	63	29	2	268	542	91,543
Allmänna sjukhusens lasarettsskifdelningar	6,030	1,665	559	711	382	748	10,095	305,632
Allmänna sjukhusens syfilitiska skifdelningar	3,047	268	74	55	61	480	3,985	147,262
Extra veneriska sjukhus	640	56	9	9	16	102	832	33,336
Lepraasyl	—	—	5	3	—	19	27	6,803
Barnbördsanstalter	3,532	17	72	24	83	74	3,802	31,951
Militärsjukhus	706	54	3	10	—	26	799	13,902
Fängelsernas sjukhus	475	121	24	30	50	38	741	16,505
Jernvägslasarett	99	11	6	4	5	6	131	2,586
Kommunala och enskilda sjukhus	7,156	1,891	520	1,026	203	803	11,599	317,353
Summa	21,955	4,289	1,489	1,957	807	3,542	34,039	1,313,705

Medeltalet af sjukvårdsdagar för hvarje i landets sjukhus år 1900 vårdad person uppgick till 38,6 dagar. Uteslutas från denna beräkning sinnessjukhusen och barnbördsinrättningarna med tillsammans 5,830 vårdade och 70,026 sjukvårdsdagar, blir medeltalet för hvarje i de öfriga sjukvårdsinrättningarna vårdad sjuk 29,9 dagar.

Af hela antalet vårdade hafva i medeltal 64,50 procent utgått såsom friska, 12,60 procent såsom förbättrade, 4,37 procent såsom obotade och 2,37 procent såsom obehandlade; 5,75 procent hafva aflidit och 10,41 procent blifvit kvarliggande till följande år.

De skilda sjukvårdsinrättningarna visa i berörda afseende följande förhållande, uttryckt i procent af vårdade:

	Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.	Kvarliggande till år 1901.
Statens sinnessjukhus (utom asylerna)	14,39	8,57	12,03	3,46	0,39	61,16
Kommunala och enskilda sinnessjukhus	16,05	17,16	11,62	5,33	0,37	49,45
Allmänna sjukhusens lasarettssafdelningar	59,73	16,49	5,54	7,04	3,79	7,41
" " syfilitiska afdelningar	76,46	6,72	1,85	1,38	1,53	12,04
Extra veneriska sjukhus	76,93	6,73	1,08	1,08	1,92	12,26
Barnbördsanstalter	92,90	0,45	1,89	0,63	2,18	1,95
Militärsjukhus	88,36	6,76	0,38	1,25	—	3,25
Fängelernassjukhus	64,10	16,33	3,24	4,45	6,75	5,13
Jernvägslasarett	75,57	8,40	4,58	3,05	8,32	4,58
Kommunala och enskilda sjukhus	61,70	16,30	4,48	8,84	1,75	6,93

I medeltal voro i landets sjukvårdsanstalter intagna hvarje dag under året.

I statens sinnessjukhus	949 personer.
" kommunala och enskilda sinnessjukhus	251 "
" allmänna sjukhusens lasarettssafdelningar	837 "
" " " syfilit. afdelningar	403 "
" extra veneriska sjukhus	91 "
" lepraasylen	19 "
" barnbördsanstalter	88 "
" militärsjukhus	38 "
" fängelsernas sjukhus	45 "
" jernvägslasarett	7 "
" kommunala och enskilda sjukhus	870 "

Summa 3,598 personer.

Frequensen i de allmänna sjukhusen har såsom vanligt varierat under olika tider af året. I de flesta af landets sjukhus har högsta antalet af på en gång vårdade i lasarettssafdelningarna under vissa dagar varit större än antalet sjukplatser, emedan det icke varit möjligt att tillbakavisa sjuka, som varit i oundgängligt behof af sjukvård. Ett öfverlopp af veneriska patienter har kunnat undvikas derigenom att extra veneriska sjukhus bibehållits eller vid behof öppnats.

Följande tabellariska sammanställningar utvisa högsta antalet inneliggande sjuka i landets allmänna och extra veneriska sjukhus under redogörelseåret

Högsta antalet vårdade i Allmänna sjukhusets i Helsingfors skilda afdelningar år 1901.

Afdelningar.	Antal platser.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Medicinska	90	94	96	93	96	97	84	77	90	92	98	97	96
Patologisk-anatomiska	14	15	15	15	15	16	16	—	—	13	13	15	15
Gynäkologiska	25	25	26	27	26	24	23	24	25	26	26	26	26
Oftalmologiska	41	39	40	39	38	40	41	38	38	43	45	43	43
Syfilitiska	150	98	107	111	100	94	88	103	96	94	111	110	118
Kirurgiska	154	—	—	—	—	161	153	144	147	—	—	158	156
Barnförlossnings	50	74	83	89	92	87	—	79	72	90	71	90	81
Barn	35	31	39	39	35	37	—	11	11	37	41	40	36

Högsta antalet vårdade i temporära lepraasylen i Sörnäs förstad till Helsingfors år 1901.

	Antal platser.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
	20	20	20	20	17	19	20	19	20	19	19	19	20

Högsta antalet intagna sjuka i allmänna sjukhusens lasaretsafdelningar år 1901.

	Antal platser.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Lovisa	24	21	19	24	18	19	16	16	16	17	14	13	17
Åbo	60	59	60	59	60	60	61	60	60	56	61	56	52
Björneborg	12	16	16	14	18	15	17	16	17	18	15	15	15
Åland	4	4	6	8	7	4	7	8	7	7	7	6	7
Tavastehus	50	43	44	47	46	44	41	38	44	45	46	40	42
Tammerfors	35	38	38	38	40	40	37	37	37	38	35	37	38
Wiborg	70	74	77	77	77	77	73	70	62	76	75	76	72
Sordavala	20	22	23	23	22	23	23	24	25	25	25	28	29
S:t Michel	38	41	40	43	47	39	40	40	38	36	38	39	40

	Antal platser.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Nyslott	20	20	20	20	20	20	20	19	20	20	20	20	20
Kuopio	44	46	45	45	46	44	47	46	40	40	46	45	42
Joensuu	20	19	21	21	23	20	21	22	19	19	19	19	22
Nurmes	12	10	8	9	10	8	4	4	6	6	7	6	5
Wasa	40	40	42	42	43	41	41	42	40	41	42	41	44
Jyväskylä	25	27	28	28	28	26	25	25	26	26	29	30	29
Uleåborg	50	55	54	52	54	51	44	25	25	33	38	38	39
Kajana	10	14	11	16	13	9	10	13	16	11	12	12	15
Torneå	10	12	13	13	14	16	16	13	12	13	10	12	14
Rovaniemi	20	20	21	20	19	17	17	16	14	14	16	13	15

Högsta antalet intagna sjuka i allmänna sjukhusens syfilitiska afdelningar
år 1901.

	Antal platser.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Åbo	60	27	30	29	28	23	21	26	31	37	38	30	32
Björneborg	38	18	18	20	17	14	13	12	14	25	28	22	20
Åland	8	1	—	1	1	—	—	1	2	1	2	3	2
Tavastehus	36	28	23	27	26	13	11	11	13	22	27	31	33
Tammerfors	40	37	27	28	29	28	32	28	22	34	31	37	43
Wiborg	60	62	53	58	56	55	44	58	60	65	51	58	62
Sordavala	20	23	21	25	24	20	22	22	20	22	23	19	22
S:t Michel	40	19	22	21	10	13	14	13	14	13	17	21	26
Nyslott	20	18	20	19	15	13	17	18	13	18	18	14	13
Kuopio	44	43	42	43	38	31	26	30	28	33	35	33	40
Joensuu	20	15	23	20	17	20	21	22	11	13	11	13	12
Nurmes	13	—	2	2	1	1	1	1	—	1	1	1	1
Wasa	80	28	33	33	37	32	20	23	31	32	38	43	41
Jyväskylä	45	35	34	25	19	19	12	16	12	16	19	21	27
Uleåborg	25	22	21	21	20	16	16	15	20	18	16	26	26
Kajana	8	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Torneå	20	21	21	21	20	17	16	16	16	13	19	21	22

Högsta antalet intagna sjuka i extra veneriska sjukhusen år 1901.

	Antal plåsar.	Jannari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Wiborg N:o I ¹⁾	25	21	21	20	16	—	—	—	—	31	38	26	25
Wiborg N:o II ²⁾	20	20	17	17	—	—	—	—	—	—	27	30	26
Serdavala	20	26	24	27	26	26	21	23	21	27	26	18	19
Kuopio	20	28	29	29	18	15	17	17	24	24	21	23	20
Tohmajärvi	20	30	33	24	21	14	16	16	14	22	21	21	26
Uleåborg	20	15	13	13	18	15	15	20	16	13	15	20	22

Kostnaden för landets med allmänna medel underhållna civila sjukvårdsinrättningar uppgick år 1901 till 2,311,426 mark 45 penni, deri icke inberäknade de understöd, som af statsverket tilldelats kommunala och enskilda sjukanstalter. — Uti ofvannämnda kostnad ingå utgifter för *medikamenter* och *förbandsmaterial* med 208,408 mark 89 penni och för *utspisning* med 824,594 mark 71 penni. — *Sjukvårdsdagarnas* sammanlagda antal uppgår för ifrågasvarande sjukvårdsanstalter till 852,220. De vårdades antal utgör 18,069. — Hvarje vårdad sjuk har således i medeltal betingat en utgift af 127 mark 92 penni. — *Kostnaden* för dag och person uppgår till 2 mark 71,2 penni, hvaraf för *medikamenter* och *förbandsmaterial* 24,5 penni och för *utspisning* 96,8 penni. I förhållande till totalkostnaden utgör *kostnaden* för *medikamenter* och *förbandsmaterial* 9,02 procent och för *utspisning* 35,67 procent.

Kostnaden för de under Medicinalstyrelsens förvaltning stående sjukvårdsinrättningarna, allmänna sjukhuset och lepraanstalten i Helsingfors samt de provisionella förlossningsanstalterna häri icke inberäknade, uppgår till 1,655,639 mark 47 penni, hvaraf för *medikamenter* och *förbandsmaterial* 109,331 mark 75 penni och för *utspisning* 631,536 mark 74 penni. De vårdades antal utgör 11,820 och *sjukvårdsdagarnas* 673,741. — Hvarje sjuk har i medeltal kostat 140 mark 07 penni. — *Medelkostnaden* för dag och person utgör 2 mark 46 penni i hvilken summa *kostnaden* för *medikamenter* och *förbandsmaterial* ingår med 16,2 penni och för *utspisning* med 93,7 penni.

Kostnaden för hvarje sjukhus framgår af Tab. 3.

¹⁾ Öppet från $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{15}$ och från den $\frac{10}{9}$ till årets slut.

²⁾ Öppet från $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ och $\frac{9}{10}$ till årets slut.

Fördelningen af kostnaderna för de med allmänna medel underhållna anstalterna belyser följande sammanställning:

	För hela sjukantalet.						För dag och person.				
	Medikaments- och förbands- materials- kostnad.		Utsipnings- kostnad.		Total- kostnad.		Medikament- och förbands- material.	Utsipnings- kostnad.	Total- kostnad.		
	Frkf.	nl.	Frkf.	nl.	Frkf.	nl.			nl.	nl.	Frkf.
<i>Läne allmänna sjukhusen.</i>											
(Lasarett- och syfilitiska afdelningarna samt Uppagningsanstalterna)	50,869	06	168,746	19	475,716	12	24,1	79,8	2	25,1	
<i>Allmänna sjukhusen</i>	37,006	06	99,006	11	336,117	50	33,0	88,4	3	00,1	
<i>Extra veneriska sjukhusen</i>	7,233	81	25,316	05	71,276	75	21,6	75,7	2	13,2	
<i>Sinnessjukhusen (exclus. Uppagningsanstalterna)</i>	14,222	82	338,468	39	772,529	10	4,5	106,8	2	43,7	
<i>Allmänna sjukhuset i Helsingfors (inclus. Kirurgiska sjukhuset, Barnsjukhuset o. Barnbördshuset)</i>	97,578	21	185,475	27	637,819	36	57,4	108,0	3	71,5	
<i>Lepraanstalten i Helsingfors</i>	1,498	93	7,582	70	17,967	62	22,0	111,5	2	64,1	
<i>Barnförlossningsanstalterna:</i>											
Tavastehus, Sordavala, St Michel, Joensuu, Nurmes, Uleåborg, Kajana, Torneå och Rovaniemi	958	27	4,024	80	21,301	44	25,4	106,6	5	64,3	
Åbo, Borgå, Tammerfors, Wiborg, Kexholm, Kuopio, Nikolaistad och Jyväskylä i årliga statsbidrag	—	—	—	—	39,825	—	—	—	—	—	

Beräknas kostnaden för hvarje under året vårdad person, så uppgår densamma för de olika slagen af sjukvårdsinrättningar till följande belopp:

för Läne allmänna sjukhusen	till	77	mark	85	penni
„ Allmänna	”	90	”	77	”
„ Extra veneriska	”	85	”	67	”
„ Lepraanstalten	”	665	”	47	”
„ Sinnessjukhusen	”	658	”	03	”
„ Förlossningsanstalterna	”	27	”	64	”
„ Allmänna sjukhuset i Helsingfors	”	102	”	51	”

Enligt en mera i detalj gående beräkning har kostnaden för hvarje vårdad person utgjort:

Vid sinnessjukhusen:

i centralanstalterna	675	mark	81	penni
i asylerna	578	”	26	”

samt särskildt:

i Lappyviks centralanstalt.	775	”	21	”
i Fagernäs ”	580	”	81	”
i Pitkäniemi ”	722	”	52	”
i Kexholms asyl.	497	”	62	”
i Sjählö ”	805	”	77	”

Vid allmänna sjukhuset i Helsingfors:

Kirurgiska afdelningen	138	”	49	”
Barnbörds- ”	48	”	38	”
Barnsjukhuset.	213	”	51	”
Öfriga afdelningar tillsammans .	103	”	69	”

De uppgifna kostnaderna för de offentliga sjukvårdsinrättningarna hafva dock icke helt och hållet blifvit betäckta med allmänna medel. I *legosängsavgifter* hafva till landtränterierna under året 1901 af resp. sysslomän för ifrågavarande sjukanstalter inlevererats *570,241 mark 23 penni*. Afdrages detta belopp från totala kostnadssumman *2,311,426 mark 45 penni*, återstår *1,741,185 mark 22 penni*, hvilka sålunda representera statsverkets utgift för de civila sjukvårdsanstaltarnas underhåll under året. Medräknas de med allmänna medel delvis eller helt och hållet underhållna barnbördsanstalterna, för hvilka kostnaderna utgjorde *61,126 mark 44 penni*, nppgår summan till *1,802,311 mark 66 penni*. Den kostnad, som statsverket fått vidkännas för hvarje i dess civila sjukvårdsanstalter vårdad person, uppgår alltså till *2 mark 4,3 penni* för hvarje dag, hvaremot kostnaden för hvarje person, som åtnjutit vård i samtliga af statens civila sjukvårdsanstalter och i af densamma helt och hållet eller delvis underhållna barnbördsinrättningar belöper sig till *2 mark 6,6 penni*, motsvarande i förra fallet *75,33 procent* och i senare fallet *75,96 procent* af hela kostnaden.

Af respektive syslomän vid en del af landets sjukvårdsanstalter hafva äfven under året 1901 fortfarande uppburits en del af vissa, sjukhusen tillfallna medel, såsom hemmansräntor, kronotioden, arrendeavgifter, räntor å donationer och på löpande räkning, beloppen af försålda kasserade sjukhus-

persedlar m. m. Summan af här ofvannämnda medel uppgår för år 1901 till 28,489 mark 64 penni.

En öfversigt öfver de af sysslomännen vid sjukhusen och barnbördsanstalterna uppburna och till landtränterierna under år 1901 levererade medlen gifver följande tabell:

	Levererade legosängsavgifter.		Levererade sjukhusen tillfallna öfriga medel.		Summa levererade medel.		I procent af hela kostnaden.	Levererade legosängsavgifter.		Levererade sjukhusen tillfallna öfriga medel.		Summa levererade medel.		I procent af hela kostnaden.
	Fmf.	pk.	Fmf.	pk.	Fmf.	pk.		Fmf.	pk.	Fmf.	pk.	Fmf.	pk.	
<i>Läne allmänna sjukhusen:</i>														
Lasarettssafdelningarna														
Syfilitiska " }														
Upptagningsanstalterna														
Allmänna sjukhusen . . .														
Extra veneriska sjukhusen ¹⁾														
Lepraanstalten														
<i>Allmänna sjukhuset i Helsingfors:</i>														
Kirurgiska sjukhuset . .	39,421	50	3,335	25	42,756	75	19,9							
Accouchementshuset . .	9,770	—	1,475	68	11,245	68	14,0							
Barnsjukhuset	2,724	50	877	83	3,602	33	6,1							
Öfriga afdelningar (gla och nya klinikum . . .	44,430	50	7,972	75	52,403	25	18,4							
<i>Sinnessjukhusen:</i>														
Lappviks centralanstalt .	41,421	97	—	—	41,421	97	32,8							
Fagnäs "	101,446	06	1,302	44	102,748	50	46,9							
Pitkaniemi "	88,259	81	141	50	88,401	31	29,1							
Kexholms asyl	37,923	20	—	—	37,923	20	48,2							
Sjahlö "	16,417	85	13,268	22	29,686	07	65,8	285,468	89	14,712	16	300,181	05	38,9
<i>Barnförlossningsanstalterna:</i>														
Tavastehus, Sordavala, S:t Michel, Nurmes, Uleå-														

¹⁾ Under denna rubrik ingår endast extra veneriska sjukhuset i Tohmajärvi, legosängsavgifterna från öfriga extra veneriska sjukhus äro inlevererade tillsammans med legosängsavgifterna från resp. läne- eller allmänna sjukhus.

	Levererade lego- sängsaffiter.		Levererade sjuk- husen tillfallna öfriga medel.		Summa leverere- rade medel.		I procent af hela kost- naden.		Levererade lego- sängsaffiter.		Levererade sjuk- husen tillfallna öfriga medel.		Summa leverere- rade medel.		I procent af hela kost- naden.	
	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.	Fmf.	nl.
borg, Kajana, Torneå och Rovaniemi ¹⁾ . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åbo, Borgå, Tammerfors, Wiborg, Kexholm, Kuopio, Joensuu, Nikolai- stad och Jyväskylä . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	570,241	23	28,489	67	598,531	90	25,0

Allmänna sjukhusens lasarettssafdelningar.

I länesjukhusen hafva under året vårdats 3,987 personer. Af detta antal utskrefvos:

2,847,	motsvarande	71,41	procent,	såsom	<i>friska;</i>
451,	”	11,31	”	”	<i>förbättrade;</i>
136,	”	3,41	”	”	<i>obotade;</i>
209,	”	5,24	”	”	<i>döda;</i>
100,	”	2,51	”	”	<i>obehandlade;</i>
244,	”	6,12	”		blefvo kvarliggande.

I allmänna sjukhusen vårdades 2,336 personer och utskrefvos:

1,461,	motsvarande	62,54	procent,	såsom	<i>friska;</i>
368,	”	15,75	”	”	<i>förbättrade;</i>
106,	”	4,54	”	”	<i>obotade;</i>
187,	”	8,01	”	”	<i>döda;</i>
37,	”	1,58	”	”	<i>obehandlade;</i>
177,	”	7,58	”		kvarlåggo till följande år.

I allmänna sjukhuset i Helsingfors vårdades 3,772 personer. Af dessa utskrefvos:

1,722,	motsvarande	45,85	procent,	såsom	<i>friska;</i>
846,	”	22,43	”	”	<i>förbättrade;</i>
317,	”	8,40	”	”	<i>obotade;</i>

¹⁾ Inlevererade tillsammans med legosängsaffiterna från resp. läne- eller allmänna sjukhus.

315, motsvarande	8,35 procent	såsom	<i>döda</i> ;
245, ”	6,50 ”	”	<i>obehandlade</i> ;
327, ”	8,67 ”	blefvo	kvarliggande till år 1902.

Ögonsjukdomarna voro talrikt representerade och förekommo till ett antal af 1,027. Af dessa vårdades 393 å allmänna sjukhuset i Helsingfors, 442 å läne-allmänna sjukhusen och 192 å öfriga allmänna sjukhus.

Förekomsten af *ögonsjukdomar* är, såsom välbekant, synnerligen olika i skilda delar af landet. Såsom exponent för dessa sjukdomars frekvens kan antalet vårdade fall i de särskilda sjukhusen betraktas.

I läne-allmänna sjukhuset i Åbo	vårdades	24
” ” ” i Tavastehus	”	19
” ” ” i Wiborg	”	157
” ” ” i St Michel	”	64
” ” ” i Kuopio	”	68
” ” ” i Wasa	”	22
” ” ” i Uleåborg	”	88
” allmänna ” i Lovisa	”	11
” ” ” i Björneborg	”	19
” ” ” i Tammerfors	”	45
” ” ” i Sordavala	”	8
” ” ” i Joensuu	”	37
” ” ” i Jyväskylä	”	16
” ” ” i Kajana	”	7
” ” ” i Torneå	”	15
” ” ” i Nurmes	”	7
” ” ” i Nyslott	”	10
” ” ” i Godby	”	1
” ” ” i Rovaniemi	”	16

Ögats bindehinna var säte för sjukdom i 370 fall, hornhinnan i 147 och regnbågshinnan i 43 fall. Af bindehinnans sjukdomar var *trachomet* den allmännaste och förekom hos 137 personer; för katarrhal konjunktivit vårdades 18 personer, för phlyktenulär 103, för gonorrhöisk 2 och för blennorrhoe 8.

Af hornhinnans sjukdomar förefans *keratit* hos 98 vårdade, *sår* på hornhinnan hos 85, *fläckar* hos 43 och *staphylom* hos 16.

Särskilda former af starr förekommo i 105 fall af sjukdomar.

Af sjukdomar, för hvilka ett större antal sjuka erhållit vård i de offentliga sjukvårdsinrättningarna, intaga de *tuberkulösa sjukdomarna* ett framstående

rum. Af dessa förekommo 843 fall bland hvilka 170 fall af *lungsot*. *Ledgångsreumatism* förekom i 117 fall — 72 akut och 45 kronisk. *Anämi* förekom i 46 fall och *perniciös anämi* i 59. *Akut magkatarr* förekom i 14 fall, *kronisk magkatarr* i 61, *magdilatation* i 26, *magsår* i 39, *tarmkatarr* i 90 fall — 55 akut och 35 kronisk, samt akut *mag- och tarmkatarr* i 15 fall. Elakartade nybildningar förekommo i 511 fall, hvaraf *sarcomer* 81 och *kräfta* 430. Kräftsjukdomen var i 113 fall lokaliserad i magsäcken i 1 fall i lefvern, i 3 fall i tarmarne, i 13 fall i ändtarmen, i 7 fall i buken, i 4 fall i bukinnan, i 3 fall i de manliga könsorganerna, i 39 fall i lifmodern, i 12 fall i äggstockarna, i 3 fall i slidan, i 42 fall i bröstet, i 3 fall i luftstrupen, i 19 fall i matstrupen, i 8 fall i halskörtlarna, i 10 fall i tungan, i 94 fall i munnen och läpparna, i 12 fall i käkarna, i 28 fall i ansigtet och i 16 fall i öfriga delar af kroppen.

Närmare öfversigt öfver de sjukdomsfall, som vårdats å lasarettssafdelningarna, lemna Tab. 4.

Likasom under åren 1893—1900 hafva äfven under år 1901 undervisningskurser för utbildande af sjuksköterskor fortgått vid länesjukhusen i Åbo, Wiborg, S:t Michel, Kuopio och Uleåborg, sedan Kejsrerliga Senaten på Medicinalstyrelsens framställning härtill bifallit. Ur de till Medicinalstyrelsen ingångna uppgifterna angående dessa kurser inhemtas bland annat följande:

Vid *länesjukhuset i Åbo* fortgick undervisningen från den 15 Februari till den 15 Augusti. Elevernas antal var 6 och deras ålder varierade mellan 22 och 36 år; 1 var hemma från Åbo, 1 från Nådendal, samt 1 från enhvar af Bjerno, S:t Marie, Tammela och Jalasjärvi socknar; 3 hade genomgått folkskola och 3 voro läs- och skrifkunniga. Samtligas uppförande vitsordades som berömligt; de praktiska insikterna hos alla som godkända och deras ordentlighet hos 5 såsom godkänd och hos 1 såsom försvarlig. Vid kursens slut erhöilo tvänne kortare vikariat vid sjukhuset.

Vid *länesjukhuset i Wiborg* varade kurserna från den 1 Februari till den 1 Augusti. Antalet elever var 6, af hvilka 2 voro hemma från Wiborg, 1 från enhvar af städerna Joensuu, Willmanstrand och Kexholm, och 1 från Savitai-pale socken. Elevernas ålder vexlade mellan 18 och 25 år och hade 5 af dem genomgått folkskola samt 1 tre klasser i fruntimmersskolan. Allas uppförande vitsordades såsom godt; fliten hos 3 såsom god, hos 2 såsom fullkomligt nöjaktig och hos 1 såsom nöjaktig; ordningssinnet hos 3 såsom fullkomligt nöjaktigt och hos 3 såsom nöjaktigt; de praktiska insigterna bedömdes hos 3 såsom fullkomligt nöjaktiga, hos 3 såsom nöjaktiga. Af de utdimitterade eleverna har 1 fått tjänst vid länesjukhusets syfilitiska afdelning, 1 har under tvänne månader vikarierat på lasarettssafdelningen och 1 vikarierat vid kommunala sjukhuset.

Vid *länesjukhuset i St Michel* anmälte sig till kurserna, som fortgingo från den 1 Februari till den 1 Augusti 5 elever, hvilka voro hemma 1 ifrån hvarje af följande kommuner: St Michels socken, Pieksämäki, Jockas, Sysmä och Luhango, och voro i åldern mellan 19 och 30 år. Samtliga elevers uppförande vitsordades såsom berömligt samt deras ordningssinne och praktiska förfarenhet med beröm godkänt. Ingen af eleverna hade vid tidpunkten för berättelsens afgifvande fast anställning. Efter kursens afslutande fingo eleverna vikariera å sjukhuset under den tid, som de ordinarie sköterskorna vid det samma åtnjöto semester.

Vid *sjukhuset i Kuopio* fortgingo kurserna i 2 särskilda terminer från den 20 Mars till den 20 Juni och från 15 September till den 15 December. Kurserna genomgingos af 5 elever; deras ålder varierade från 19 till 22 år; eleverna voro hemma 1 från enhvar af följande kommuner: Kuopio socken, Pielavesi, Karttula, Wiitasaari och Nilsiä. Alla elevers uppförande vitsordades som berömligt, deras ordningssinne hos 2 såsom berömligt hos 3 såsom nöjaktigt samt deras praktiska insigter hos 2 såsom berömliga, hos 2 såsom nöjaktiga och hos 1 såsom försvarligt. En af eleverna erhöll efter afslutad kurs plats som barnsköterska vid Kuopio länelasarett, de öfriga voro vid tidpunkten för berättelsens afgifvande i afsaknad af fasta anställningar.

Vid *länesjukhuset i Uleåborg* pågingo kurserna från den 20 Februari till den 22 Maj från den 20 September till den 18 December. Kurserna genomgingos af 6 elever; deras ålder varierade mellan 18 och 28 år samt voro hemma 3 från Uleåborgs stad, 1 från Kemi stad, 1 från Kemi landsförsamling och 1 från Ii socken. Samtligas uppförande bedömdes såsom berömligt, deras teoretiska insigter såsom berömliga hos 2, med beröm godkända hos 2, godkända hos 1 och försvarliga hos 1, ordningssinnet hos 1 såsom berömligt, hos 3 såsom med beröm godkänt och hos 2 såsom godkänt, samt den praktiska förfarenheten hos 1 såsom med beröm godkänd, hos 4 såsom godkänd samt hos 1 såsom försvarlig. Ingen af eleverna hade vid tidpunkten af berättelsens rörande kursernas afgifvande fast afställning.

I statens allmänna sjukhus år 1901 verkställda operationer.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors kirurg. afdeln.		Abo.	Tavastehus.	Viborg.	St Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.
	Klinik.	Polikli- nik.																			
Sequestrotomia cranii	2	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
„ maxill. super.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ infer.	—	—	1	—	1	3	3	—	1	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ claviculae	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ humeri	6	—	—	3	—	2	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
„ ulnae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ radii	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ ossis ilei	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ femoris	22	—	1	4	1	—	3	2	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tibiae	33	2	4	2	2	1	3	1	6	—	—	3	2	1	3	—	—	—	—	—	—
„ fibulae	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ oss. carpi, meta- carpi et dig.	10	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tarsi, metatarsi et dig.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sterni	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ ossis zygomat	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ calcanei	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ scapulae	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ oss. sacri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ process. mastoid. costae	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Excavatio et abrasio claviculae.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ scapulae	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ humeri	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1
„ „ „ ulnae	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ radii	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—
„ „ „ carpi, meta- carpi et dig.	—	—	2	3	—	1	4	1	2	—	—	2	8	—	2	—	—	—	2	—	1
„ „ „ sterni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ femoris	—	—	6	1	5	1	1	1	—	—	1	4	1	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ „ tibiae	—	—	3	—	12	4	—	—	—	—	—	2	3	—	1	1	—	—	—	—	2

	Allm. sjukhusets i Helsingfors krurg. afdeln.		Abo.	Tavastehus.	Viborg.	St Michel.	Knopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Bjorneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyaskyla.	Kajana.	Tornea.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Revaniemi.
	Polikli- nik.	Klinik.																			
Exstirpatio epitheliomatis. dorsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. maxill. super.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. maxill. infer.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. orbitae	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ faciei.	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ parotidis	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ colli .	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
„ „ mammae	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ cutan. brachii seu anti- brachii	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. cutan. femoris.	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. cutan. cruris	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. cutan. dorsi	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. gland. inguin	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sarcomat. axillae .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ „ reg. lumbal.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ fibrosarcomat. muc- chae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ fibrosarcomat. naso- pharyng.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ fibrosarcomat. parie- tis abdomin. . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ fibrosarcomat. bra- chii	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ gliosarcom. cerebri.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ lymphosarcom. colli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ gland. lymph. tu- berc. reg. parot. .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ gland. lymph. tu- berc. colli. . . .	30	10	5	15	40	6	4	11	17	—	—	1	11	27	11	—	—	—	—	—	—

	Allm. sjukhusets i Helsingfors i kirurg. afdeln.		Abo.	Tavastehus.	Viborg.	St. Michel.	Knopio.	Wasa.	Uleaborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
	Klinik.	Polikli- nik.																				
Exstirpatio gland. lymph. tuberc.																						
colli et axillae . . .	1	—	—	1	1	—	2	1	—	—	—	5	1	—	—	—	2	1	—	—	—	
" gland. lymph. tuberc.																						
axillae	7	—	—	—	6	—	—	1	2	—	2	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " " tuberc.																						
inguin.	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	
" " " reg. div.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" actinomycos.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" adenom. mammae . . .	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" lymphomatis	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" atheromatis	—	40	2	1	2	1	8	1	—	—	—	1	2	5	1	—	—	—	1	—	—	
" papillom.	3	2	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	
" lipom.	2	4	2	2	2	2	—	—	—	—	1	2	3	4	—	—	—	—	—	—	—	
" angiom.	4	2	4	1	2	—	3	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	1	—	—	
" fibrom.	4	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
" osteofibrom.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" naevi	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" tumor. div. mammae	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" osteom.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" chondrom. septi nar.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" cystae dermoid. colli	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " profund "	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " dermoid.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " subling. (ra- nula)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
" " reg. divers.	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	
" mammae	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" fasciae pectoral. lat.																						
dextr.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" bursae praepat.	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" hygromat. tend. manus	1	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
" " " pedis.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " colli congenit.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" lupus faciei.	7	16	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" gland. submaxill. . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
" teratom. reg. coecal.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" encephalocel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	

	Allm. sjukhusets i Helsingfors kirurg. afdeln.		Åbo.	Tavastehus.	Wiborg.	St Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.
	Klinik.	Polikli- nik.																			
Operatio pro ranul.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Staphylophasia	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uranoplastia	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Moloplastia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteoplastia tibiae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Myoplastia femoris	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cheiloplastia	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anoplastia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Exploratio vuln. thorac.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tonsillotomia	—	12	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Tracheotomia	14 ¹⁾	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Punctio et aspiratio thoracis	—	—	2	2	5	—	1	3	—	1	2	16	4	1	2	—	1	—	—	—	—
Thoracotomia	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cauterisatio.	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
„ lupus.	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pro prolaps. ani.	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pustul. malign.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ angiom.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ et extractio ballei.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ligatura arter. radialis	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ ulnaris	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ femoralis	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ popliteae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ tibialis antic.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ „ postic.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ pedieae	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ „ carotidis.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ maxillar. extern.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ thor. long.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ et venae femo- ral. p. aneu- rysm.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ arc. volaris profund.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ venae jugul. intern.	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sinus longitud.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Af dessa utfördes 8 & barnafd.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors kirurg. afdeln.																					
	Polikli- nik.	Klinik	Abo.	Tavastehus.	Wiborg.	St Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
Trepanatio femoris	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
„ trochant. major.	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tibiae	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—
„ ulnae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ radii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ sinus frontalis	6	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ ethmoidalis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ antri Highmori	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Adaptio fragm. crur. fract. compl.	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ humeri „ „	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ digitor.	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ femoris	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ antibrachii	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Extractio fragm. cranii p. infract.	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Resectio maxillae super.	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ infer.	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ art. mandibul.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ scapulo-humer.	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ cubiti	5	—	1	1	2	—	—	1	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ manus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ coxae	9	—	2	—	1	—	2	8	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
„ „ genu	7	—	1	4	4	—	3	2	3	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ talo-crural	4	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ capitul. radii	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ oss. ilei	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tibiae	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ cuneiformis tarsi	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ oss. tarsi et metatarsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
„ capitul. metatarsi I.	1	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ metacarp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ costarum	29 ¹⁾	—	9	—	11	—	3	7	2	2	—	11	5	2	—	—	2	1	2	1	2	—
„ „ Estlander	6	—	4	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
„ claviculae	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sterni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ scapulae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Af dessa utfördes 7 å barnafld.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.	Polikli- nik.	Abo.	Tavastehus.	Wiborg	St. Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleåborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
																						Klinik.
Laparatomia pro ulcer. ventric. perfor.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" et amputat. appendicis	68	—	3	—	9	—	1	—	—	—	—	3	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—
" pro peritonit. diffus.	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—
" " " tuberc.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " cyst. dermoid. retroperit.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " abscess. intraabdom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" et sutura hepatis.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Incisio abscess. appendic.	16	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Excisio ulceris ventric.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repositio intestin. et sutur. vulner.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Resectio intestin.	7	—	4	—	5	—	1	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
" ventriculi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
" pylori	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " et gastroenterostomia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" omentis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Exstirpatio cystae pancreat.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cholecystotomia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cholecystenterostomia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deliberatio intestin.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Incisio abscess. abdom.	4	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " subphrenic.	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Operatio pro actinomycos. abdom.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evacuatio abscess. hepatis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rectocoxypexia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Punctio abdominis	1 ¹⁾	—	2	3	8	—	18	—	1	8	2	2	6	1	4	—	—	—	—	—	—	3
Dilatatio violenta ani pro fissur.	8 ²⁾	—	3	2	2	—	2	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " " venectas. haemorrh.	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Utfördes & barnafd.

2) Af dessa utfördes 1 & gynäkol. afd.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afd.		Åbo.	Tavastehus.	Viborg.	St. Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleåborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
	Klinik.	Poliklinik.																				
Operatio hydrocele (Volkman)	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	2	6	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ (Winckelman)	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ funicul. sperm. mat.	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ punctio et in- ject. jodi	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ punctio et la- vatio acid. carbol.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ spermatocele	2	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pro phimos.	—	12	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tenotomia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tendinis Achillis	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Myotomia	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tendoraphia	—	10	2	—	3	2	2	—	—	—	3	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ seu transplant. tend. Musculoraphia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Operatio pro ung. incarn.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scarificatio	—	16	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Punctio abscess. congest.	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ et in- ject. jodof. glyc.	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ cerebri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ lumbalis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ bursae praepatell.	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ cystae clunis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ ganglion.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ et lavatio burs. foss. poplit. Incisio et canalis. phlegm. et	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
abscess.	107 ¹⁾	625	90	40	112	88	50	21	52	10	7	38	48	34	23	3	20	4	1	1	13	
„ abscess. praeperiton.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ haematom.	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ bursae praepat.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ et canalis. pro mastit.	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ tamponat. cyst. dental. „ tendovaginit. manus.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Af dessa utfördes 8 å gynäk. afd.

		Rovaniemi.			
		Godby.			
		Nyslott.			
		Nurmes.			
		Torneå.			
		Kajana.			
		Jyväskylä.			
		Joensuu.			
		Sordavala.			
		Tammerfors.			
		Björneborg.			
		Lozisa.			
		Uleåborg.			
		Wasa.			
		Kuopio.			
		S:t Michel.			
		Wiborg.			
		Tavastehus.			
		Åbo.			
		Allm. sjukhusets i Helsingfors Oftalm. afd.	10	5	11
N	Tenotomia	musc. rect. int. et antepon. musc. rect. extern.			
"		musc. rect. extern. et antepon. musc. rect. intern.			
"		musc. rect. intern..			

I enskilda sjukhus år 1901 utförda operationer.

	Dr. af Forselles' kirurgiska sjukhus.	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Engströms gynskol. klinik.	Dr. O. v. Heidekens barnbördsanstalt.
Ligatura art. femoralis	—	—	1	—	—
„ „ poplit.	—	—	1	—	—
„ „ lingual.	1	—	—	—	—
Amputatio femoris	—	—	3	—	—
„ antibrachii	—	—	1	—	—
„ staphylom.	—	—	1	—	—
„ colli uteri alta	—	—	—	11	—
„ uteri supravaginal. (Chrobak)	—	—	—	3	—
Antepositio musc. rect.	—	—	2	—	—
Exarticulatio halluc. supranumeral.	—	—	1	—	—
Trepanatio cranii, evacuatio sinus transvers.	1	—	—	—	—
„ „ punctio cerebri	1	—	—	—	—
„ „ operat. Stacke incisio et drainat. absce. cerebri.	—	1	—	—	—
„ „ p. epileps.	—	—	1	—	—
„ proc. mastoid.	13	7	—	—	—
„ „ „ et evacuatio	—	—	2	—	—
„ „ „ „ absce. extradural.	1	—	—	—	—
„ oss. ilei et evacuatio	—	—	1	—	—
„ sinus. maxillar.	8	—	—	—	—
„ „ frontalis.	3	—	—	—	—
„ cellul. ethmoidal.	3	—	—	—	—
Sequestrotomia et abrasio maxill. infer.	1	—	1	—	—
„ „ „ ulnae	—	—	2	—	—
„ „ „ oss. metacarp.	—	—	1	—	—
„ „ „ femoris	—	—	1	—	—
„ „ „ tibiae	2	—	4	—	—
Fasciotomia plantaris	—	—	1	—	—
Resectio pseudarthros. femoris	—	—	1	—	—
„ part. maxill. infer.	—	—	1	—	—
„ art. cubiti	1	—	1	—	—
„ carpi	—	—	1	—	—
„ art. genu	—	—	4	—	—
„ tarsi.	—	—	2	—	—
„ fragment. fractur. tibiae	1	—	—	—	—
„ cornu uteri pro gravidit. interstitial.	—	—	—	1	—
„ cystae ligamenti lati	—	—	—	1	—

	Dr. af Forselles' kirurgiska sjukhus.	Läkarens enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Engströms gynskol. klinik.	Dr. C. v. Heidekens barnbordsanstalt.
Resectio ovarii per laparatom.	—	—	—	5	—
„ „ „ kolpocoeliotom.	—	—	—	3	—
„ vaginae	—	—	—	9	—
Arthrodesis genu	—	—	1	—	—
Capsuloraphia p. luxat. habitual. patell.	—	—	1	—	—
Punctio abscess. coxae et redressio coxae	—	—	2	—	—
„ „ periarticul. genu et lavatio	—	—	2	—	—
„ „ „ coxae genu et lavatio	—	—	2	—	—
„ „ congest. dorsi et redressio spondylit.	—	—	2	—	—
Craniotomia	—	—	—	1	—
Redressio coxae	—	—	7	—	—
„ genu.	—	—	2	—	—
„ pedis equinovar.	—	—	9	—	—
Evacuatio et abrasio epididymit. tub.	—	—	1	—	—
„ „ „ abscess. paraarticul. genu	—	—	1	—	—
„ „ „ „ „ coxae	—	—	1	—	—
„ „ „ osteit. costae	—	—	1	—	—
„ „ „ „ oss. ilei	—	—	1	—	—
„ „ „ „ tarsi	—	—	3	—	—
„ „ „ „ metatarsi.	—	—	1	—	—
„ „ „ „ metacarpi	—	—	2	—	—
„ „ „ „ phalang. manus	—	—	3	—	—
„ „ „ „ tuberc. colli	—	—	2	—	—
„ „ „ actinomyces. colli.	—	—	1	—	—
„ gland. inguin. carcinomat.	—	—	—	1	—
„ uteri p. myxomat. chorii	—	—	1	—	—
„ abscess. subphrenic. p. thoracotomiam.	—	—	1	—	—
Incisio et canalisatio phlegmon. et abscess.	8	1	11	—	—
„ „ „ tendovaginit.	1	—	1	—	—
„ „ „ mastit.	—	—	2	—	—
„ „ „ periproctit.	—	—	2	—	—
„ „ „ abscess. perirenalis	—	—	1	—	—
„ „ „ phlegmon. pelvis	—	—	1	—	—
„ „ „ abscess. intraabdomin.	—	—	2	—	—
„ „ cauterisat. canal. paraurethral.	—	—	—	2	—
„ abscess. pelvis p. rect.	—	1	—	—	—
„ furunc. meat. et phlegmon. colli	—	1	—	—	—
„ lymphadenit.	—	1	—	—	—
Abrasio et cauterisat. canal. cervical. carcinom.	—	—	—	17	—

	Dr. af Forselles' kirurgiska sjukhus.	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Egestråms gynekol. klinik.	Dr. C. v. Heidekens barndrömsanstalt.
Abrasio et cauterisat. carcinom. vagin.	—	—	—	1	—
„ vegetat. adenoid. cavit. naso-pharyng.	6	41	1	—	—
„ corneae	—	1	—	—	—
„ membran. mucos. uteri.	—	8	58	181	28
„ fistul. tuberc.	4	—	—	—	—
„ „ perinei.	—	—	—	1	—
Athmocaustis uteri	—	—	6	—	—
Tonsillotomia	4	13	—	—	—
Palatoplastia	—	1	—	—	—
Staphyloraphia	1	—	—	—	—
Tenomyotomia sternocleidomastoid.	—	—	2	—	—
Laryngofissio, exstirpatio carcinom. laryngis	—	—	1	—	—
Neurectomia n. mandibular.	—	—	1	—	—
„ „ ulnaris	—	—	1	—	—
Myotomia deltoidei	—	—	1	—	—
Thoracocentesis.	—	1	1	—	—
Thoracotomia pro empyem.	—	—	4	—	—
„ et pneumotomia pro bronchiectas.	—	—	1	—	—
Resectio costar. et pariet. thorac. et evacuatio pulmon. pro actinomyc.	—	—	1	—	—
Gastrolysis	—	—	1	—	—
Gastroenterostomia p. stenosis pylori p. ulcus	—	—	4	—	—
„ „ „ „ „ carcinom.	—	—	2	—	—
Excisio ulcer. in gastroenteroanastom. op. plast. et entero- anastomos.	—	—	1	—	—
Resectio pylori p. carcinom. et gastroenterostomia	—	—	4	—	—
„ coeci „ „	—	—	1	—	—
„ recti „ „	—	—	2	—	—
„ „ „ prolaps.	2	—	—	—	—
Jejunostomia	—	—	1	—	—
Paracentesis	1	—	2	—	—
„ abdominis	—	—	1	2	—
Colostomia inguinal.	—	—	1	—	—
Colopexia p. prolaps. recti.	—	—	1	—	—
Cholecystostomia et gastrolysis.	—	—	1	—	—
Laparotomia et exstirpatio appendicis	—	5	28	10	—
„ „ „ „ et drainatio cav. abdom.	—	—	1	—	—
„ „ „ haematocele retrouterin.	—	—	—	—	1

	Dr. af Forseelles' kirurgiska sjukhus.	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Engströms gyttakol. klinik.	Dr. C. v. Heidekens barnbördsanstalt.
Laparotomia et evacuatio abs. periappendicular.	—	—	1	—	—
" pro peritonit. diffus.	—	—	2	2	—
" " " tuberc.	—	—	1	2	—
" explorativa.	—	—	4	2	—
" et exstirp. total. uteri	—	1	—	—	—
" pro salpingit. tuberc.	—	—	—	1	—
Dilatatio violenta ani	—	—	5	1	—
" urethrae.	—	—	—	1	—
Operatio radicalis hydrocele testis	3	—	—	—	—
" " " " v. Bergmann	—	—	3	—	—
" " " " Doyen	—	—	1	—	—
" " " " funiculi	—	—	1	—	—
" " pro hydrocele muliebr.	—	—	—	1	—
" " herniae inguin.	2	1	30	10	—
" " " " incarc.	—	—	3	—	—
" " " " et orchidopexia	—	—	5	—	—
" " " " cruralis	—	—	3	—	—
" " " " umbilicalis	—	—	8	7	—
" pro fistula recti	—	—	1	—	—
" " " vesicourethrovaginal.	—	—	—	1	—
" " " vesicovaginal.	—	—	—	1	—
" " phimos.	—	—	5	—	—
" " entrop.	—	—	4	—	—
" " " et distich.	—	2	—	—	—
" " ung. incarnat.	2	1	—	—	—
" Snellen-Helty	—	2	—	—	—
" Alexander-Adam	—	—	1	—	—
" plastica auriculae	—	—	1	—	—
" " p. syndactylia	—	—	1	—	—
" " " depress. nasi.	—	1	—	—	—
" staphylom.	—	1	—	—	—
" blepharophim.	—	1	—	—	—
Transplantatio Thiersch	1	—	3	—	—
Exstirpatio lipomat.	—	—	6	1	—
" myxolipomat. femoris et manus	—	—	1	—	—
" tumor. cavernos. margin. orbitae	—	—	1	—	—
" angiomat. racemosi manus	—	—	1	—	—
" " " labii infer.	1	—	—	—	—
" papillomat.	—	—	2	—	—

	Dr. af Forselles' kirurgiska sjukhus.	Läkarens enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Engströms gynekol. klinik.	Dr. C. v. Heidekens barndrömsanstalt.
Exstirpatio fibromat. umbilic.	—	—	1	—	—
„ verrucae faciei.	—	—	1	—	—
„ sarcom. paravaginal.	—	—	—	1	—
„ atheromat.	—	1	4	—	—
„ actinomycos. pariet. abdom.	—	—	1	—	—
„ bursae hallucis valgi.	—	—	1	—	—
„ cystae dermoid. faciei et capitis	—	—	2	—	—
„ „ „ coccygis.	—	—	1	—	—
„ „ „ reg. deltoid.	—	—	1	—	—
„ „ „ perinei	—	—	1	—	—
„ „ labii minor.	—	—	1	—	—
„ „ sclerae	—	—	1	—	—
„ melanomat. faciei	—	—	1	—	—
„ naevi pigment.	1	—	1	—	—
„ haemorrhoid.	—	—	13	—	—
„ polypi uteri	—	—	1	5	1
„ uteri carcinom. per vagin.	—	—	—	8	—
„ „ „ ventrovaginal.	—	—	1	1	—
„ „ myomatos. ventral.	—	—	—	5	—
„ „ per vagin. pro endometrit. haemorrh.	—	—	—	2	—
„ „ „ „ pyometra	—	—	—	1	—
„ „ prolapsi per vagin.	—	—	—	14	—
„ „ „ „ , resectio vaginae	—	—	3	—	—
„ myomat. uteri per vagin.	—	—	1	1	—
„ tumor. labii minor.	—	—	—	1	—
„ „ mesenterii	—	—	—	1	—
„ „ pariet. abdom.	—	—	—	1	—
„ gland. lymph. tuberc. colli	3	—	16	—	—
„ „ submaxill. p. calcul. salival.	—	—	1	—	—
„ lupus pedis	—	—	1	—	—
„ tumor mammae	—	1	—	—	—
„ cysto-adenomat. mammae.	—	—	2	—	—
„ neuromat. amputat. antibrachii	—	—	1	—	—
„ ulcer. rodent. nasi	—	—	1	—	—
„ epitheliomat. faciei.	—	—	1	—	—
„ „ labii infer.	—	—	1	—	—
„ carcinomat. mammae.	—	—	6	—	—
„ „ linguae, evacuat. reg. submaxill.	1	—	—	—	—
„ „ thorac. recidiv.	—	—	3	—	—

	Dr. af Forselles' kirurgiska sjukhus.	Läkarens enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Engströms gynakol. klinik.	Dr. C. v. Heidekens barnbördsanstalt.
Exstirpatio carcinomat. gland. lymph. colli	—	—	1	—	—
” ” ” ” inguinal.	—	—	1	—	—
” ” femoris in ulcer. et evacuat. gland. inguinal.	—	—	1	—	—
” ” clitorid.	—	—	—	1	—
” ” rect.	—	—	2	—	—
” sarcom. plantae pedis	1	—	—	—	—
” ” region. parotid.	1	—	—	—	—
” sacci lacrymal.	—	—	3	—	—
” chalazion	—	1	1	—	—
” tumor. vesic. urin.	—	2	—	—	—
” appendicis p. laparat, Punctio cyst. ovar. amb.	—	—	1	—	—
” ” ” ” , Ventrofixatio uteri retrofl. fixat.	—	—	3	—	—
” ossium auditiv.	2	—	—	—	—
” tali, fasciotomia plantar., achillotenotomia. .	—	—	1	—	—
” coccygis	—	—	2	—	—
Excisio venectas femor. et cruris c. resect. ven. saph. magn.	—	—	1	—	—
” ” profund. cruris.	—	—	1	—	—
” varicocele.	—	—	1	—	—
” ulcer. et cicatric. cubit.	—	—	1	—	—
” ” ” ” colli p. combust.	—	—	1	—	—
” et abrasio fistul. perin. vagin.	—	—	1	—	—
” mallei	—	1	—	—	—
” et abrasio fistul. ani	—	—	1	—	—
” scroti pro elephantias.	1	—	—	—	—
Nephrectomia	—	—	2	—	—
Nephropexia	—	—	—	2	—
Myomotomia	—	—	—	—	1
” Chrobak	—	—	6	—	—
” Martin.	—	—	—	27	—
” Zweifel	—	—	—	1	—
Enucleatio myomat. uteri per laparat.	—	—	9	—	—
Oophorectomia unilateralis	—	—	—	2	—
” bilateralis	—	—	—	1	—
Ovariectomia unilater.	—	—	5	32	10
” ” per kolpocoeliotom.	—	—	—	6	—
” ” , Deliberatio intestin.	—	—	2	—	—
” ” , Exstirpatio appendic.	—	—	2	—	—

	Dr. af Forselles' kirurgiska sjukhus.	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanstalten i Helsingfors.	Prof. Engströms gynakol. klinik.	Dr. C. v. Heidekens barnbördsanstalt.
Ovariectomia unilater., Punctio cystae ovar. lat. alter.	—	—	1	—	—
„ bilater.	—	—	—	1	1
Parovariectomia unilat.	—	—	1	1	1
Ovariosalpingoioomia unilat.	—	—	3	—	—
„ „ , Deliberatio intestin.	—	—	2	—	—
„ „ , Salpingot. lat. alter, Exstirp. appendic.	—	—	2	—	—
„ „ „ „ „ Deliberatio intestin.	—	—	1	—	—
„ „ p. gravidit. extrauter.	—	—	6	—	—
„ „ „ „ „ Exstirp. appendic.	—	—	1	—	—
„ bilater.	—	—	1	—	—
Salpingostomia unilateral. per laparatom.	—	—	—	6	—
„ bilateral. „ „	—	—	—	1	—
Salpingotomia unilateral. „ „	—	—	—	9	—
„ „ „ kolpococliotom.	—	—	—	6	—
„ bilateral. „ „	—	—	—	1	—
„ „ „ laparatom.	—	—	—	2	—
Salpingectomy	—	—	—	—	2
Hysterectomy supravaginalis.	—	—	—	—	2
Deliberatio intestin.	—	—	1	—	—
Ventrofixatio uteri	—	—	1	20	—
Excocleatio et cauteris. carcinom. uteri	—	—	2	—	—
„ residuor. abort.	—	—	12	—	—
„ uteri	—	—	—	1	—
Kolporaphia anter.	—	—	2	10	—
Kolpoperineoraphia	—	—	3	—	—
Kolpotomia anter.	—	—	—	1	—
Kolpococliotomia	—	—	1	5	—
Enucleatio bulbi.	—	1	4	—	—
Extractio lentis c. iridectom.	—	—	6	—	—
„ „ sine „	—	—	2	—	—
„ linearis cataract. mollis	—	—	1	—	—
„ cataract.	—	1	—	—	—
„ „ secund.	—	—	1	—	—
„ foetus.	—	—	—	2	—
„ corpor. alien. manus.	—	—	1	—	—
Expressio trachom.	—	—	2	—	—

Syfilitiska afdelningarna och extra veneriska sjukhusen.

I de *syfilitiska afdelningarna* af allmänna sjukhusen samt å de *extra veneriska sjukhusen* hafva 4,817 personer blifvit vårdade, af hvilka 538 kvarlägo från föregående år och 4,279 intogos under året. — För *syfilis* vårdades 2,317, af hvilket antal 319 voro kvarliggande från år 1900 och 1,998 tillkommo under redogörelseåret — För *mjuk chancre* intogos 253 och för *gonorrhé* 1,166 nya fall samt för *hudsjukdomar* m. fl. 862.

I förhållande till hela antalet intagna nya fall utgöra:

de med syfilis	behäftade. . .	46,69 proc.
„ „ mjuk chancre	„ . . .	5,91 „
„ „ gonorrhé	„ . . .	27,25 „
„ „ hudsjukdomar	„ . . .	20,15 „

Af samtliga vårdade utskrefvos:

4,072	motsvarande 84,53 procent, såsom friska och förbättrade,
98	„ 2,03 „ „ obotade och obehandlade,
63	„ 1,31 „ „ döda;
584	„ 12,13 „ blefvo kvarliggande.
<u>4,817</u>	

Af de för *syfilis* vårdade utskrefvos:

1,930	motsvarande 83,30 proc., såsom friska och förbättrade,
19	„ 0,82 „ „ obotade och obehandlade,
20	„ 0,86 „ „ döda;
348	„ 15,02 „ blefvo kvarliggande.
<u>2,317</u>	

Af de under året intagna med syfilis behäftade sjuka företedde:

612	motsvarande 30,63 proc. primära symptomer
1,335	„ 66,82 „ konsekutiva „
51	„ 2,55 „ hereditära „
<u>1,998</u>	

Beträffande de intagnas kön och ålder visar sig följande förhållande:

män	1,125	motsvarande 56,31 proc.
kvinnor	781	„ 39,09 „
barn	92	„ 4,60 „
	<u>1,998</u>	

Under 1/2 år	1,30 proc.
1/2—2 „	1,20 „

2—10 år					2,10 proc.
10—15 „ mk.	0,65	proc.,	kk.	1,50	proc. s:a. 2,15 „
15—20 „ „	5,71	„	„	7,11	„ „ 12,82 „
20—30 „ „	30,03	„	„	17,27	„ „ 47,30 „
30—50 „ „	15,77	„	„	9,36	„ „ 25,13 „
Öfver 50 „ „	4,15	„	„	3,85	„ „ <u>8,00</u> „

I afseende å åldern är klassen 20—30 år talrikast representerad och dernäst åldersperioden emellan 30—50 år. Beträffande könen i ofvanstående ålderklasser förefinnes den olikheten, att kvinnokönet är öfvervägande i klasserna 10—15 och 15—20 år, medan männens antal är högre i klasserna 20—30, 30—50 och öfver 50 år.

Af samtliga under året i de allmänna sjukvårdsanstalterna för veneriska och hudsjukdomar intagna sjuka vårdades å sjukhusen i:

Helsingfors.	832	personer =	19,44	proc.; för syfilis	331 =	7,74	proc.
Åbo	254	„ =	5,94	„ „ „	97 =	2,27	„
Tavastehus	170	„ =	3,97	„ „ „	70 =	1,64	„
Viborg	727	„ =	16,99	„ „ „	300 =	7,01	„
S:t Michel	109	„ =	2,55	„ „ „	57 =	1,33	„
Kuopio	264	„ =	6,17	„ „ „	134 =	3,13	„
Wasa	216	„ =	5,05	„ „ „	99 =	2,31	„
Uleåborg.	230	„ =	5,38	„ „ „	146 =	3,41	„
Aland	5	„ =	0,12	„ „ „	4 =	0,09	„
Björneborg	149	„ =	3,48	„ „ „	88 =	2,06	„
Tammerfors.	264	„ =	6,17	„ „ „	134 =	3,13	„
Sordavala	365	„ =	8,53	„ „ „	192 =	4,49	„
Nyslott	117	„ =	2,73	„ „ „	60 =	1,40	„
Joensuu	115	„ =	2,69	„ „ „	36 =	0,84	„
Tohmajärvi.	157	„ =	3,67	„ „ „	90 =	2,10	„
Nurmes	10	„ =	0,23	„ „ „	4 =	0,09	„
Jyväskylä	170	„ =	3,97	„ „ „	77 =	1,80	„
Kajana	2	„ =	0,05	„ „ „	2 =	0,05	„
Torneå	123	„ =	2,87	„ „ „	77 =	1,80	„

Summa 4,279 personer = 100,00 proc.; för syfilis 1,998 = 46,69 proc.

Jemfördt med förhållandet år 1900 visar redogörelseåret en ökning i antalet af de i syfilitiska afdelningarna af allmänna sjukhusen och extra kurhusen vårdade personerna med 414. De å sjukhusen för syfilis intagna öfverstiger det föregående årets antal med 178 personer, frånräknas utländingar uppgår ökningen beträffande landets egen befolkning till 169.

I förhållande till landets folkmängd som den 31 December uppgick till 2,744,952 personer, utgjorde de å sjukhusen för veneriska och hudsjukdomar intagna 1,56 och de för syfilis intagna 0,73 pro mille af befolkningen.

År 1897 utvisade detta förhållande resp. 1,79 och 1,12, år 1898 resp. 1,63 och 0,91, år 1899 resp. 1,39 och 0,84 och år 1900 resp. 1,43 och 0,67 pro mille af befolkningen.

Antalet af syfilitiska sjuka, vårdade i landets sjukhus, har under redogörelseåret varit något större än under de tvänne närmast föregående åren. Endast Wasa län företer ett i jämförelse med föregående år något minskadt antal syfilitiska sjuka, i alla öfriga län är antalet af desamma ökad, i obetydlig grad i Uleåborgs, St. Michels och Kuopio län, något mera i Nylands län samt i temmeligen hög grad i Åbo och Björneborgs, Tavastehus och Viborgs län.

Nedanstående jämförande sammanställning för åren 1895—1901 utvisar närmare detta förhållande:

	Intagna syfilitiska patienter:						
	År 1895.	År 1896.	År 1897.	År 1898.	År 1899.	År 1900.	År 1901.
Nylands län	327	288	260	225	224	204	223
Åbo o. Björneborgs län.	468	364	393	362	269	186	227
Tavastehus län	414	358	273	209	214	197	228
Viborgs län	502	570	460	389	308	325	394
St. Michels län	375	372	349	287	174	151	164
Kuopio län.	585	589	634	463	409	370	386
Wasa län	460	429	338	299	207	203	186
Uleåborgs län.	323	244	179	157	91	173	181
Summa	3,454	3,214	2,886	2,391	1,896	1,809	1,989
Antal utlänningar	29	11	22	17	6	11	9
Summa	3,483	3,225	2,908	2,408	1,902	1,820	1,998

Beräknas förhållandet emellan de under året i sjukhusen för *syfilis* från de skilda länen intagna personerna och folkmängden inom desamma, så finnes detta utgöra:

för Nylands län	0,73	pr. mille af befolkningen
” Åbo och Björneborgs län	0,50	” ” ” ”
” Tavastehus län	0,75	” ” ” ”
” Viborgs län	0,92	” ” ” ”
” St. Michels län	0,86	” ” ” ”
” Kuopio län.	1,19	” ” ” ”
” Wasa län	0,40	” ” ” ”
” Uleåborgs län	0,64	” ” ” ”

Beträffande åter förekomsten af *primär syfilis* hos de under året intagna, så hafva 607 patienter, nemligen 446 män och 161 kvinnor, af landets egen befolkning företett primära symptom motsvarande 30,52 procent af alla för syfilis intagna och öfverstiga fjolårets antal med 122 personer. Männens antal öfversteg med 82 och kvinnornas med 40 det antal som under år 1900 vårdades å sjukhusen. Emellan de skilda länen visa sig stora olikheter, hvilka närmare framgå ur följande sammanställning:

Nylands län	53 män	42 kvinnor.
Åbo och Björneborgs län	42 "	34 "
Tavastehus län	67 "	13 "
Viborgs län	112 "	18 "
S:t Michels län	31 "	7 "
Kuopio län.	90 "	18 "
Wasa län	34 "	27 "
Uleåborgs län.	17 "	2 "

Summa 446 män 161 kvinnor.

Antal personer intagna för primär syfilis från de särskilda länen voro:

från Nylands län	95	motsvarande	42,6	pr. af de för syfilis intagna
" Åbo o. Björneborgs län	76	"	33,5	" " " " " "
" Tavastehus län.	80	"	35,1	" " " " " "
" Viborgs län	130	"	33,0	" " " " " "
" S:t Michels län.	38	"	23,2	" " " " " "
" Kuopio län	108	"	28,0	" " " " " "
" Wasa län	61	"	33,7	" " " " " "
" Uleåborgs län	19	"	10,5	" " " " " "

Summa 607 motsvarande 30,5 pr. af de för syfilis intagna.

A allmänna sjukhusets i Helsingfors syfilitiska afdelning intogos år 1901 inalles 227 personer från Helsingfors stad. Af dessa voro 184 behäftade med syfilis, deraf 34 män och 37 kvinnor med primära och 35 män och 68 kvinnor med konsekutiva symptom.

De veneriska besigtningsskyldiga verksamhet.

Helsingfors. Vid ingången af år 1901 voro 91 kvinnor inregistrerade såsom besigtningsskyldiga; under året tillkommo ytterligare 39 och steg således hela antalet till 130, af hvilka dock 48 afgingo, till följd hvaraf antalet vid årets slut ntgjorde 82. Extra besigtning undergingo 200 personer, deraf 10 voro män och 190 kvinnor. Antalet veneriska besigtningar steg till 3,014 och utfördes derunder 1,474 mikroskopiska undersökningar.

Antalet patienter, som genom byrån afsändes till syfilitiska afdelningen vid allmänna sjukhuset i Helsingfors voro:

	Syfilitis.					Mjuk chancere.	Dröppel.	Hudsjuk- domar		Summa patienter.		
	Recens.		Recidiv.		Summa.			m. f.				
	m.	kv.	m.	kv.				m.	kv.			
Regelbundet besigtigade personer .	—	5	—	23	28	—	3	—	50	—	—	81
Extra " " "	1	17	1	4	23	3	2	4	52	—	2	86
Summa	1	22	1	27	51	3	5	4	102	—	2	167

Åbo. De regelbundet besigtigade kvinnornas antal uppgick under året till 18. Tillfällig besigtning underkastades 97 män och 102 kvinnor. Antalet besigtningar å inskrifna prostituerade steg till 648 och å extra besigtigade till 338.

Nedanstående tabell utvisar antalet af de till sjukhus genom byrån insända personerna:

	Syfilitis.					Mjuk chancere.	Dröppel.	Hudsjuk- domar		Summa patienter.		
	Recens.		Recidiv.		Summa.			m. f.				
	m.	kv.	m.	kv.				m.	kv.			
Regelbundet besigtigade personer .	—	—	—	10	10	—	—	—	6	—	7	23
Extra " " "	5	4	12	12	33	—	—	20	37	6	3	99
Summa	5	4	12	22	43	—	—	20	43	6	10	122

Wiborg. Under året underkastades 233 kvinnor regelbunden besigtning samt 26 personer, 2 män och 24 kvinnor tillfällig sådan. Totalantalet besigtningar steg till 638.

Till sjukhus blefvo under år 1901 följande antal personer insända:

	Syfilitis.					Mjuk chancere.	Dröppel.	Hudsjuk- domar		Summa patienter.		
	Recens.		Recidiv.		Summa.			m. f.				
	m.	kv.	m.	kv.				m.	kv.			
Regelbundet besigtigade personer .	—	1	—	19	20	—	1	—	12	—	—	33
Extra " " "	—	—	—	5	5	—	—	1	3	—	—	9
Summa	—	1	—	24	25	—	1	1	15	—	—	42

Nikolaistad. Antalet kvinnor, som under år 1901 underkastades regelbunden besigtning, var 45. Tillfälligt besigtigades derunder inalles 12, af hvilka 7 voro kvinnor och 5 män. Totalantalet besigtningar uppgick till 424

Af de besigtigade insändes följande antal personer till sjukhus:

	Syfilis.					Mjuk chancre.		Dröppel.		Hudsjukdomar m. fl.		Summa patienter.
	Recens.		Recidiv.		Summa.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
	m.	kv.	m.	kv.								
Regelbundet besigtigade personer .	—	4	—	4	8	—	—	—	16	—	2	26
Extra " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5
Summa	—	4	—	4	8	—	—	—	21	—	2	31

Tammerfors. Antalet besiktningkvinnor vexlade emellan 13 och 23 under de skilda månaderna af året. Tillfällig besigtning undergicks af 9 män och 33 kvinnor. Besiktningarnas antal steg under året till 775.

Antalet af de till sjukhus insända personerna utgjorde:

	Syfilis.					Mjuk chancre.		Dröppel.		Hudsjukdomar m. fl.		Summa patienter.
	Recens.		Recidiv.		Summa.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
	m.	kv.	m.	kv.								
Regelbundet besigtigade personer .	—	1	—	4	5	—	4	—	4	—	—	13
Extra " " "	1	—	1	2	4	—	—	—	2	—	—	6
Summa	1	1	1	6	9	—	4	—	6	—	—	19

Förteckning öfver de kommuner i landet inom hvilka de år 1901 å sjukhusen intagna syfilitiska sjuka haft sina hemorter samt antalet sjuka från hvarje kommun.

	Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.		Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Nylands län.											
Askola	—	—	—	1	1	Kankaanpää	—	—	2	—	2
Artsjö	—	—	1	—	1	St Karins	—	—	3	1	4
Borgnäs	—	—	—	1	1	Karkku	1	—	2	3	6
Borgå	2	2	—	—	4	Kiikala	—	—	—	1	1
Ekenäs	1	—	—	—	1	Kiikka	—	—	1	1	2
Elimä	2	—	2	1	5	Kimito	1	1	—	3	5
Esbo	—	—	—	1	1	Kisko	—	—	1	—	1
Hangö	—	—	—	1	1	Korpo	1	—	—	—	1
Helsinge	1	—	—	—	1	Kumo	2	4	2	1	9
Helsingfors	36	31	47	56	170	Kustö	—	—	1	—	1
Iittis	2	1	4	1	8	Lavia	—	—	2	—	2
Ingå	1	1	—	—	2	Lemland	2	—	—	—	2
Kyrkslätt	1	—	—	—	1	Mariehamn	1	—	—	—	1
Lapträsk	—	1	2	—	3	Masku	—	—	—	1	1
Mäntsälä	—	—	1	—	1	Mouhijärvi	1	—	2	2	5
Mörskom	—	1	1	—	2	Nakkila	—	—	1	2	3
Orimattila	3	4	1	1	9	Norrmark	3	1	2	1	7
Pernå	1	—	—	—	1	Nousis	—	—	—	1	1
Pusula	2	—	1	—	3	Nummis	—	—	—	1	1
Pyhäjärvi	1	1	1	—	3	Pargas	2	—	2	5	9
Sjundeå	—	—	—	1	1	Parkano	1	1	—	—	2
Thusby	—	—	1	1	2	Pärnäs	2	5	2	5	14
Vichtis	—	—	1	—	1	Raumo	3	2	—	—	5
Summa	53	42	63	65	223	Reso	—	1	—	1	2
						Rimito	1	—	1	1	3
						Salo	1	—	—	—	1
						Sastmola	1	1	1	—	3
						Siikais	1	1	—	1	3
						Suodenniemi	—	—	—	1	1
						Tavastkyrö	1	—	—	2	3
						Tyrvis	1	—	3	—	4
						Töfsala	—	1	1	—	2
						Ulfby	—	—	2	1	3
						Uskela	1	—	—	—	1
						Vampula	—	—	—	2	2
						Virmo	—	—	—	1	1
						Åbo	11	4	20	18	53
						Summa	42	34	70	81	227
Åbo och Björneborgs län.											
Alastaro	—	—	—	1	1						
Björneborg	—	10	8	8	26						
” landsförs.	—	—	1	1	2						
Eura	—	—	—	1	1						
Euraåminne	—	—	—	1	1						
Finström	—	—	1	—	1						
Harjavalta	—	—	1	2	3						
Honkajoki	—	—	1	2	3						
Hvittis	3	—	3	4	10						
Ikalis	1	1	4	1	7						
Iniö	—	1	—	1	2						
Jämijärvi	—	—	—	1	1						
Kakkertä	—	—	—	2	2						

	Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.		Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Tavastehus län.											
Asikkala	3	—	—	—	3	Kirvus	1	—	5	4	10
Birkkala	2	—	—	—	2	Kivinebb	3	—	3	3	9
Eräjärvi	1	—	—	3	4	Klemis	—	1	1	2	4
Hattula	1	—	1	2	4	Korpiselkä	—	—	2	—	2
Hauho	1	—	—	—	1	Kotka	3	—	1	1	5
Hausjärvi	1	1	—	—	2	Kronoborg	—	—	5	—	5
Hollola	1	—	1	3	5	Kuolemajärvi	1	—	—	—	1
Janakkala	1	—	—	—	1	Kymmene	4	—	1	1	6
Jämsä	10	1	7	11	29	Lappvesi	—	—	1	—	1
Kangasala	1	—	1	2	4	Luumäki	3	—	1	—	4
Korpilaks	1	1	3	3	8	Miehikkälä	1	—	1	—	2
Koskis	—	—	1	2	3	Mohla	5	—	6	8	19
Kuhmalaks	—	—	1	—	1	Nykyrka	1	—	3	1	5
Kuhmois	1	—	—	2	3	Parikkala	1	2	2	2	7
Kuorevesi	—	—	1	1	2	Pyhäjärvi	—	—	1	1	2
Kuru	1	—	—	—	1	Rautjärvi	—	—	1	—	1
Kärkölä	—	—	1	2	3	Rautus	1	—	—	1	2
Lahtis	1	—	—	—	1	Ruokolaks	2	3	—	1	6
Lampis	1	—	1	2	4	Ruskeala	3	1	13	5	22
Lempälä	3	—	—	1	4	Räisälä	2	—	2	2	6
Loppis	—	1	—	2	3	Sakkola	—	—	1	—	1
Luopiois	—	—	—	4	4	Salmis	2	1	11	5	19
Längelmäki	—	—	—	2	2	Savitaipale	—	—	3	1	4
Messuby	—	—	—	3	3	Sippola	2	—	—	—	2
Nastola	—	1	—	—	1	Soanlaks	—	—	—	1	1
Orivesi	2	—	—	3	5	Sordavala	1	1	11	3	16
Padasjoki	2	1	—	4	7	„ landsförs.	6	1	8	2	17
Pälkäne	—	—	—	1	1	Suistamo	3	—	3	2	8
Rengo	—	—	1	2	3	Suojärvi	3	—	2	5	10
Ruovesi	6	1	2	5	14	Säkkijärvi	—	—	5	—	5
Somero	3	1	2	—	6	Taipalsaari	1	—	1	—	2
Sääksmäki	2	1	3	4	10	Uguniemi	3	—	1	3	7
Tammela	—	—	1	3	4	Valkeala	1	—	5	1	7
Tammerfors	16	4	16	23	59	Yalkjärvi	—	—	1	—	1
Tavastehus	1	—	2	1	4	Vederlaks	4	—	3	—	7
Teisko	2	—	1	1	4	Vekkelaks	1	—	—	—	1
Tuulos	2	—	—	—	2	Wiborg	33	1	25	19	78
Urdiala	—	—	—	4	4	„ landsförs.	7	2	12	3	24
Vesilaks	1	—	2	1	4	Willmanstrand	—	—	—	1	1
Vänä	—	—	—	2	2						
Ylöjärvi	—	—	1	—	1						
Summa	67	13	49	99	228	Summa	112	18	166	98	394
St. Michels län.											
						Anttola	—	—	1	—	1
						Enonkoski	—	—	—	1	1
						Gustaf Adolfs	3	—	1	1	5
						Haukivuori	—	—	1	—	1
						Heinola	3	1	1	—	5
						Heinävesi	—	—	1	1	2
						Hirvensalmi	—	—	1	3	4
						Jokkas	1	—	8	3	12
						Jorois	2	—	3	—	5
						Joutsa	1	—	5	5	11
						Kangasniemi	1	—	—	—	1
						Kerimäki	5	3	9	—	22
						Kristina	1	—	4	3	8
						Leivonmäki	—	—	1	1	2
Wiborgs län.											
St Andreæ	2	—	2	2	6						
Björkö	1	—	1	6	8						
Fredrikshamn	—	1	1	2	4						
Heinjoki	—	1	—	—	1						
Hiitola	1	—	—	—	1						
Impilaks	9	1	12	4	26						
Jaakimvaara	—	1	7	4	12						
Johannes	1	—	—	—	1						
Joutseno	—	—	1	1	2						
Jääskis	—	—	—	1	1						
Kaukola	—	1	1	—	2						

	Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.		Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Luhango	1	—	—	—	1	Himango	—	—	1	1	2
St. Michel	4	—	1	1	6	Jakobstad	—	—	1	—	1
” landsförs.	3	—	2	5	10	Jalasjärvi	—	—	3	—	3
Mäntyharju	1	1	3	—	5	Jurva	—	—	2	—	2
Nyslott	—	—	1	1	2	Jyväskylä	4	—	4	1	9
Pieksämäki	2	—	2	6	10	” socken	1	—	3	3	7
Puumala	—	—	1	—	1	Kannus	1	1	—	—	2
Rantasalmi	—	—	4	7	11	Karstula	3	2	1	3	9
Savonranta	1	1	10	7	19	Kauhajoki	—	1	—	—	1
Sysmä	1	1	3	—	5	Kauhava	1	4	1	—	6
Sääminge	1	—	7	6	14	Keuru	2	—	4	6	12
Summa	31	7	70	56	164	Konginkangas	1	—	2	1	4
Kuopio län.						Kortesjärvi	1	—	—	—	1
Bräkylä	—	4	2	4	7	Kristinestad	—	—	—	1	1
Eno	—	—	3	1	4	Kurikka	—	—	1	—	1
Hankasalmi	—	—	1	1	2	Kveflaks	—	—	1	—	1
Idensalmi	6	2	16	7	31	Laihela	1	—	—	—	1
Ilomants	1	2	6	4	13	Lappajärvi	—	—	—	1	1
Joensuu	1	—	3	3	7	Lappo	1	—	—	—	1
Juga	3	—	3	—	6	Larsmo	—	—	—	1	1
Kaavi	1	—	1	1	3	Laukas	1	—	3	1	5
Karttula	2	—	5	2	9	Makamo	1	—	—	—	1
Keitele	—	—	1	2	3	Malaks	—	—	—	—	1
Kides	8	5	5	18	36	Multia	—	—	2	5	7
Kiihtelysvaara	4	—	13	5	22	Mustasaari	—	—	2	1	3
Kiuruvesi	1	2	2	5	10	Nurmo	—	1	1	2	4
Kontiolaks	6	—	7	5	18	Oravais	—	—	1	—	1
Kuopio	11	1	21	6	39	Petäjävesi	2	—	—	2	4
” socken	—	2	2	6	10	Saarijärvi	2	1	3	8	14
Kuusjärvi	—	—	—	1	1	Seinäjoki	—	—	3	—	3
Lapinlaks	2	—	6	—	8	Sideby	—	—	1	—	1
Leppävirta	6	—	5	2	13	Storkyro	1	—	—	—	1
Libelits	6	—	3	2	11	Storå	—	1	1	—	2
Maaninga	2	—	—	3	5	Sumiais	—	—	1	—	1
Nilsia	6	1	7	4	18	Terijärvi	—	—	—	1	1
Nurmes	3	—	9	1	13	Töysä	1	4	1	—	6
Pielavesi	7	—	7	3	17	Urais	1	—	2	4	7
Pielisjärvi	4	—	2	—	6	Vasa	3	5	5	9	22
Polvijärvi	1	—	5	—	6	Vetil	—	1	—	—	1
Pälkjärvi	2	—	2	—	4	Viitasaari	—	1	3	1	5
Rautalampi	1	—	1	—	2	Vindala	—	1	—	—	1
Suonenjoki	1	1	4	1	7	Virdois	—	—	—	1	1
Tohmajärvi	5	1	19	19	44	Vörå	—	1	—	—	1
Tuusniemi	—	—	5	5	10	Ylihärmä	—	—	1	1	2
Vesanto	—	—	1	—	1	Ylistaro	—	—	—	2	2
Summa	90	18	167	111	386	Summa	34	27	65	60	186
Vasa län.						Uleåborgs län.					
Alahärmä	1	—	1	1	3	Brahestad	1	1	2	4	8
Alajärvi	—	2	2	—	4	Frantsila	1	—	—	—	1
Alavo	1	—	1	2	4	Haapajärvi	—	—	2	4	6
Bergö	—	—	2	—	2	Haapavesi	—	—	1	—	1
Bötom	1	—	—	—	1	Haukipudas	—	—	—	4	4
Etseri	3	—	1	—	4	Ijo	—	—	—	4	4
Evijärvi	—	1	1	—	2	Kajana	—	—	2	—	2
Gamlakarleby	—	—	2	1	3	” landsförs.	1	—	—	1	2
						Kalajoki	—	—	1	—	1
						Kemi	3	—	2	6	11
						Kemijärvi	—	—	—	2	2

	Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.		Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Kempele	—	—	—	1	1	Sievi	—	—	1	4	5
Kestilä	—	—	1	—	1	Siikajoki	—	—	1	1	2
Kolari	1	—	—	—	1	Simo	—	—	—	—	1
Kuivanlempi	—	—	1	—	1	Sotkamo	—	—	2	1	3
Kuusamo	—	—	1	1	2	Säräisniemi	—	—	1	—	1
Kärsämäki	2	—	1	—	3	Temmes	—	—	—	1	1
Limingo	—	—	—	3	3	Torneå	—	—	—	1	1
Lumijoki	—	—	1	—	1	Turtola	—	—	1	—	1
Muhos	—	—	1	3	4	Uleåborg	2	1	20	22	45
Muonionniska	—	—	—	1	1	" landsförs.	—	—	—	1	1
Nedertorneå	—	—	—	2	2	Utajärvi	—	—	—	2	2
Nivala	—	—	3	—	3	Vihanti	—	—	1	5	6
Oulais	—	—	3	9	12	Ylivieska	—	—	1	—	1
Paavola	—	—	1	1	2	Övertorneå	1	—	—	2	3
Piippola	—	—	—	1	1	Summa	17	2	63	99	181
Pudasjärvi	—	—	—	1	1						
Pulkkila	—	—	2	1	3	Utlandet.					
Puolango	1	—	1	1	3	Rysland	4	—	4	—	8
Pyhäjoki	—	—	2	1	3	Sverige	1	—	—	—	1
Pyhäjärvi	1	—	3	2	6	Summa	5	—	4	—	9
Reisjärvi	—	—	2	1	3						
Rovaniemi	2	—	1	1	4						
Salo kapell	—	—	1	1	2						
Salo socken	1	—	—	2	3						

Barnbördsinrättningarna.

I samtliga af staten upprätthållna eller delvis understödda barnbördsinrättningar vårdades under år 1901 inalles 3,671 kvinnor. Af dessa utskrefvos 3,462 såsom förlösta och friska, 13 såsom konvalescenter, 15 såsom sjuka och 23 såsom döda, 74 kvinnor kvarlägo till år 1902. Dessutom hade 84 kvinnor intagits men en del af dessa omedelbart derpå utskrifvits, då nedkomsten icke var att i närmaste framtid förväntas, och en annan del behandlats för i följd af dessförinnan inträffad abort eller efter barnsäng ådragna sjukdomar.

De med lif framfödda barnens antal uppgick till 3,392, deraf 3,330 utskrefvos såsom friska och 62 såsom döda. 85 foster hade aflidit före och 61 under eller strax efter förlossningen.

I Barnbördshuset i Helsingfors vårdades 1,531 kvinnor, af hvilka 1,502 — 582 förstföderskor och 920 omföderskor — intogos under året och 29 kvarlägo från år 1900. Af de under året vårdade utskrefvos 1430 såsom förlösta, deraf 1420 såsom friska, 5 såsom konvalescenter och 5 såsom döda — 3 i följd af sjukdom beroende af och 2 oberoende af förlossningen — samt oförlösta och friska 74 och oförlöst död 1; till följande år kvarlägo 26. — Antalet lefvande födda barn uppgick till 1,390 och utskrefvos såsom friska 1,351 samt 39 såsom döda. Före förlossningen afledo 18 och under eller strax efter densamma 19. Abort inträffade 22 gånger, tvillingsförlossningar 19 samt trillingsförlossning 1 gång.

Följande obstetriska operationer hafva under året utförts:

Tångförlossning	53 ggr.
Vändning	10 "
Perforation	5 "
Embryotomi	1 "
Kejsarsnitt	1 "
Partus arte præmaturus	14 "
Extraktion af foster i nedredelsläge	7 "
	<hr/>
	Summa 91 ggr.

Vid förlossningsfallen förekommo följande komplikationer:

Trångt bäcken	16 ggr.
Eklampsi.	9 "
Placenta prævia	3 "
Tvårläge	9 "
Prolapsus funiculi umbilicalis	5 "
Ruptura uteri.	1 "
	<hr/>
	Summa 43 ggr.

Såsom dödsorsaker uppgifvas i 14 fall medfödd svaghet, i 1 tuberculosis miliaris, i 2 bronchitis, i 1 icterus, i 1 asphyxia, i 1 peritonitis, i 1 hæmorrhagia intracranialis, i 1 melaena neonatorum, i 9 pneumonia, i 1 sepsis, i 1 hernia cerebri, i 3 eklampsia. För öfrigt äro följande sjukdomsfall bland de nyfödda antecknade: icterus i 8, pemphigus i 3, kephalhæmatoma i 1, melæna neonatorum i 2, conjunctivitis i 22 och pneumonia i 1 fall. —

I Barnbördshuset i Åbo vårdades under året 599 barnaföderskor, af hvilka 7 förlösta kvarlägo från föregående år. Af de intagna utskrefvos 570 såsom friska, 10 såsom sjuka och 4 såsom döda samt kvarlägo 15 till året 1902. Dessutom intogos under redogörelseåret 24 kvinnor, hvilka dock kort derpå utskrefvos såsom friska, emedan hos dem förlossningsarbetet icke i snaraste framtid kunde förväntas; för abort vårdades 23 kvinnor, hvilka alla utskrefvos såsom friska och för särskilda moderåkommor 64, af hvilka 52 utskrifvits såsom friska, 9 såsom förbättrade, 2 såsom obotade och 1 såsom död. — De födda fostrens antal uppgick till 599. Af dessa jämte 7 från föregående år kvarliggande dogo 11 före, 7 under och 10 efter förlossningen. Af de återstående 578 barnen utskrefvos såsom friska 566 samt kvarlägo till följande år 12. Dödsorsaken hos de efter förlossningen aflidna var 9 gånger allmän svaghet och 1 gång spina bifida. Tvillingar framföddes 8 gånger.

De obstetriska operationer, som blifvit utförda, hafva varit:

Inledd förtidsbörd	2 ggr.
Tångextraktion	42 "
Vändning	3 "
Manuel extraktion efter vändning	3 "
" " vid nedredelsläge	3 "
Reposition af arm	1 "
Episiotomia	4 "
Incisiones et dilatatio violenta strict. cicatricat. vaginae	1 "
Perforation	1 "
Laparotomia et hysterectomia supravaginalis post ruptura uteri	1 "
Credé	8 "
Efterbördslösning	3 "

Summa 72 ggr.

Af komplikationer under och strax efter förlossningen omnämnas:

Nafvelsträngsomslingringar	73 ggr.
Knut på nafvelsträngen	1 "
Föreliggande arm	1 "
Framfallen arm	3 "
" nafvelsträng	3 "

Svårare blödning under och efter partus	9 ggr.
Strictura vaginae cicatricat	1 "
Oedemata permagna	1 "
Bäckenförträngning	6 "

Summa 93 ggr.

Anstalten äges och förestås fortfarande af Doktor Carl von Heideken, som för dess underhåll åtnjuter ett statsunderstöd af 16,000 mark.

Förlossningsanstalten i Borgå upprätthölls fortfarande af barnmorskan Alva Forsius, med åtnjutande af det understöd som henne af landets styrelse beviljats den 12 december 1898. I anstalten vårdades under året 111 barnaföderskor, af hvilka 1 kvarlåg från föregående år och 110 — 47 förstföderskor och 63 omföderskor intogos under år 1901. Af dessa utskrefvos 107 såsom friska, 2 såsom sjuka och 1 såsom död. Den sistnämnda, hvilken led af en svår njursjukdom, intogs å sjukhuset i ytterst medtaget tillstånd och afled en timme efter förlossningen. Tång applicerades i 17 fall, vändning verkställdes 3 gånger och perforation 1 gång. Af 114 framfödda foster dogo 6 före och 4 under eller strax efter förlossningen, 104 utskrefvos friska. — Efter det Kejslerliga Senaten den 13 Juni 1901 beviljat föreståndarinnan ett lån af 35,000 mark för uppförande af en ny tidsenlig lokal för anstalten, har arbetat å byggnaden vid årets slut fortskridit så långt att anstalten i början af år 1902 torde kunna inflytta i densamma. —

Förlossningsanstalten i Tammerfors underhölls såsom tillförenes af Tammerfors stadskommun med åtnjutande af statsbidrag till enahanda belopp som föregående år. I anstalten vårdades 198 kvinnor af hvilka 3 kvarlågo från föregående år. Af dessa voro 101 förstföderskor och 97 omföderskor; 193 utskrefvos som friska, 1 som konvalescent och 4 kvarlågo till följande år. De födda fostrens antal var 199, af hvilka 13 voro döda före förlossningen. 183 utskrefvos såsom friska och 3 såsom döda. I 4 fall framföddes tvillingar.

Följande operativa ingrepp gjordes under året:

Tångförlossning	9 ggr.
Decapitatio	2 "
Incisiones orificii uteri	1 "
Extraktion vid nedredelsläge	8 "

Summa 20 ggr.

Bland komplikationer vid förlossningarna omnämnas: eklampsi 2 gånger, större blödning efter partus 2 gånger, framfallen nafvelsträng 2 gånger. Det puerperala förloppet stördes i 2 fall af lättare accidenser, i 1 af perimetrit och i 1 af bronchopneumoni.

Förlossningsanstalten i Viborg upprätthölls fortfarande af Viborgs stad med enahanda understöd från staten sida som år 1900. Under året intogos i anstalten 330 kvinnor, af hvilka 153 voro primiparæ och 177 multiparæ, 6 voro kvarliggande från år 1900. 317 barnaföderskor utskrefvos som friska, 4 såsom sjuka och 7 såsom döda — 3 i barnsängsfeber, 1 i njurlidande, 2 i eklampsi (1 oförlöst) och 1 i följd af blodförlust vid placenta prævia; 8 förlösta kvarlågo till följande år. De af de utskrifna framfödda fostrens antal utgjorde 332 af hvilka 16 dogo före och 8 under eller strax efter förlossningen. Af de öfriga utskrefvos 302 som friska och 6 som döda; 8 blefvo jämte mödrarne kvarliggande till följande år. Under året framföddes tvillingar af 8 barnaföderskor.

De obstetriska operationer, som blifvit utförda, hafva varit:

Tångextraktion	17 ggr.
Perforation af efterföljande hufvud	1 ”
Basiotribsi	2 ”
Vändning på fot och extraktion	5 ”

Summa 25 ggr.

Af komplikationer under förlossningen med undantag af regelvidriga fosterlägen förekommo: eklampsi 7 gånger, hydrocephalus 1 gång, placenta prævia 1 gång, framfallen arm 1 gång och framfallen nafvelsträng 1 gång. Större blödningar efter förlossningen hafva förekommit 7 gånger.

Förlossningsanstalten i Kexholm underhölls af Kexholms stadskommun och åtnjöt statsunderstöd till enahanda belopp som föregående år. Under året intogos 36 barnaföderskor, 10 förstföderskor och 26 omföderskor af hvilka 33 utskrefvos såsom friska, 2 såsom oförlösta och 1 kvarlåg till år 1902. De födda fostrens antal var 33, af dessa dogo 3 före och 1 strax efter förlossningen, 29 utskrefvos som friska.

Förlossningsanstalten i Kuopio upprätthölls intill den 1 Juni af medicinlicentiaten J. V. Johnsson samt från sistnämnda dag af förste stadsläkaren medicinlicentiaten Adolf Nordberg och åtnjöt fortfarande samma statsunderstöd som förut. I inrättningen vårdades 117 kvinnor, deraf 3 kvarlågo från år 1900 och 114 — 48 primiparæ och 66 multiparæ — inkommo under redogörelseåret. Af dessa utskrefvos såsom friska 112, såsom oförlösta 2 och såsom död 1; 2 kvarlågo till år 1902. De framfödda fostrens antal var 114, af hvilka 3 dogo före och 3 under eller strax efter förlossningen.

Förlossningsanstalten i Nikolastad upprätthölls fortfarande af andre stadsläkaren A. Th. Ehrström på enahanda sätt och med samma statsbidrag som förut. Under år 1900 vårdades i anstalten 100 barnaföderskor, af hvilka 4 kvarlågo från föregående år och 96 — 41 primiparæ och 55 multiparæ — intogos under det löpande året. Såsom friska utskrefvos 93 och 3 öfver-

flyttades såsom sjuka till stadslasarettet; till år 1902 kvarlägo 4 förlösta kvinnor. Emedan anstalten ej har något isoleringsrum, hafva liksom sistlidet år de barnaföderskor, hos hvilka feber yppat sig, så vidt möjligt varit, öfverflyttats till det närbelägna stadslasarettet.

Följande operativa ingrepp hafva blifvit gjorda:

Tångförlossning	4 ggr.
Manuel extraktion vid nedredelsläge	1 "
" " efter vändning	1 "
Perforation	1 "
Episiotomi	1 "
Efterbördslösning	2 "
Inledd förtidsbörd.	1 "
Credès handgrepp	7 "

Summa 18 ggr.

Följande komplikationer hafva förekommit vid förlossningarna: 2 fall af eklampsi, 4 fall af större blödning, 2 fall af trångt bäcken och 7 fall af navelsträngsomslingring.

Af de framfödda fostren voro 4 döda före och 3 under eller strax efter partus; 93 barn utskrefvos såsom friska. Tvillingsförlossning inträffade 3 gånger.

Förlossningsanstalten i Jyväskylä handhades och sköttes af lasarettsläkaren K. Edgrén, hvilken härför åtnjöt enahanda statsbidrag som förut. Total antalet vårdade barnaföderskor var 121, deraf kvarläg 1 från år 1900 och 120 — 49 förstföderskor och 71 omföderskor — inkommo under året. Af de förlösta utskrefvos 114 såsom friska, 1 såsom konvalescent och 1 såsom död; 5 kvarlägo till år 1902. De framfödda fostrens antal uppgick till 121, af hvilka 3 dogo före och 6 under eller strax efter förlossningen; 107 barn utskrefvos såsom friska och 1 såsom dödt. Å anstalten gjordes under redogörelseåret tångförlossning 3 gånger, vändning på fot 3 gånger, placenta uttogs manuelt 4 gånger. — Anstalten var inrymd i samma lokal som förut och förestods fortfarande af barnmorskan Tilda Tourunen. —

I barnbördsafdelningen vid allmänna sjukhuset i Björneborg och i de öfriga af staten ensam underhållna förlossningsanstalterna (Tavastehus, Sordavala, St Michel, Joensuu Nurmes, Uleåborg, Kajana, Torneå och Rovaniemi) vårdades under år 1901 inalles 522 kvinnor, af hvilka 8 voro kvarliggande från föregående år. Af dessa utskrefvos 508 såsom förlösta — 499 såsom friska, 6 såsom konvalescenter och 3 såsom döda — 6 såsom oförlösta, samt kvarlägo till år 1902 8, deraf 1 oförlöst. Af de under året intagna voro 202 förstföderskor och 312 omföderskor. Antalet födda levande barn var 489, deraf utskrefvos 488 såsom friska

och 1 såsom dödt. 10 foster hade dött före och 10 under eller genast efter förlossningen. Tvillingar framföddes 1 gång.

Bland vid anstalterna utförda operationer omnämnas:

Tångförlossning	23 ggr.
Incisiones orificii uteri	1 ”
Manuel extraktion vid nedredelsläge	2 ”
” ” efter vändning	6 ”
Inledd förtidsbörd	2 ”
Perforation	1 ”
Credés handgrepp	2 ”
Efterbördslösning	2 ”
	Summa 39 ggr.

Sinnessjukhusen.

Sjukplatsernas antal vid samtliga vårdanstalter för sinnessjuka uppgick vid slutet af år 1901 till 1,092. Under året vårdades sammanlagt 1,478 personer, nämligen 803 eller 45,67 % män och 675 eller 54,33 % kvinnor. Af de under året vårdade qvarlägo från år 1900 487 män och 417 kvinnor eller inalles 904, motsvarande 61,16 % af alla vårdade.

Af de vårdade utskrefvos 276 män och 226 kvinnor altså sammanlagdt 502 personer, motsvarande 33,96 % af de vårdade. I anstalterna qvarlägo till år 1902 527 män och 449 kvinnor eller tillsammans 976 personer, utgörande 66,04 % af samtliga vårdade. Tab. 9. Uppmärksammas bör att tab. 9 lemnar en öfversikt af antalet intagna och utskrifna i hvarje anstalt, hvarför det icke kunnat undvikas, att sådana sjuka, som från en anstalt utskrifvits och afsändts till en annan, komma att upptagas två särskilda gånger, liksom och att en person, som flere gånger under året intagits och utskrifvits, hvarje gång erhållit ny löpande journalnummer och på detta sätt uppförts i denna och följande tabeller.

Förhållandet emellan de intagna och de vårdade eller omsättningens storlek vid de olika sjukvårdsinrättningarna har utgjort: för Lappviks sjukhus 24,5 %, för Fagnäs sjukhus 25,7 %, för Pitkäniemi sjukhus 47,1 %, för Sjählö asyl 5,4 %, för Kexholms asyl 6,3 % och för upptagningsanstalterna 74,3 %. De skilda upptagningsanstalterna visa följande förhållanden: Åbo 81,2 %, Wiborgs 84,4 %, Wasa 60,4 %, Uleåborgs 65,5 % och St Michels 55,0 %.

Af de olika sjukdomsformerna hos de i Lappviks, Fagnäs och Pitkäniemi centralanstalter, i asylerna och i upptagningsanstalterna under året förekom:

<i>Melancholia, Tungsinne</i>	hos 183—83 m. 100 qv.;	motsvarande 33,3 %.
<i>Amentia, Förvirring</i>	„ 27—11 „ 16 „ „	4,9 „
<i>Mania, Ursinne</i>	„ 109—61 „ 48 „ „	19,8 „
<i>Paranoia, Förrykthet</i>	„ 87—48 „ 39 „ „	15,8 „
<i>Dementia, Svagsintheit</i>	„ 95—62 „ 33 „ „	17,3 „
<i>Dementia paralytica, Sinnessjukdom med förlamning</i>	„ 37—29 „ 8 „ „	6,7 „
<i>Insania epileptica, Sinnessjukdom med fallandesot</i>	„ 5—3 „ 2 „ „	0,9 „
<i>Idiotia, Fånighet</i>	„ 1— „ 1 „ „	0,2 „
<i>Imbecillitas, Medfödd svagsintheit</i>	„ 5—4 „ 1 „ „	0,9 „
<i>Alcoholismus Alkoholförgiftning</i>	„ 1—1 „ — „ „	0,2 „

Enkel sinnessjukdom, Insania simplex, förekom hos 501 nämligen 265 män och 236 kvinnor motsvarande, 91,1 % af alla intagna. Tab. 10.

Åldern hos de under året intagna framgår ur tab. 11. Det visar sig härvid att åldersperioden 21—30 år företedde det högsta antalet 198, motsvarande 36,0 %. Åldersperioden 31—40 år kommer dernäst med 144, motsvarande 26,2 %. I åldersperioden 41—50 år befunno sig 91, motsvarande 16,5 %, i åldersperioden öfver 50 år 69, motsvarande 12,6 % samt i åldersperioden under 21 år 48, motsvarande 8,7 %.

Angående sjukdomens bestånd före intagningen lemnas uppgifter från Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl för 330 under året intagna sjuka. Bland dessa hade sjukdomen hos 121 eller 36,7 % uppträdt inom 3 månader före intagningen, hos 125 eller 37,9 % hade den egt bestånd 3—12 månader, hos 25 eller 7,6 % 1—2 år, hos 17 eller 5,1 % 2—3 år, hos 11 eller 3,3 % 3—4 år, hos 7 eller 2,1 % 4—5 år samt hos 24 eller 7,3 % längre än 5 år före intagningen.

I 327 fall har det kunnat bestämmas huruvida något anfall af sinnessjukdom föregått det sjukdomsfall, för hvilket intagning i anstalten egt rum. Det visar sig härvid att hos 247 eller 75,5 % intet föregående anfall, hos 55 eller 16,8 % ett, hos 11 eller 3,4 % två, hos 4 eller 1,2 % tre samt hos 10 eller 3,1 % fyra eller flere föregående anfall förekommit. Närmare upplysning lemnar efterföljande öfversigt.

Åldern då sinnessjukdom första gången uppträdde hos de i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter år 1901 intagna framgår ur följande tabell.

Öfversigt öfver åldern då sinnessjukdom första gången uppträdde hos de år 1901 i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter intagna.

Sjukdom.	Under 11 år.	11—15 år.		16—20 år.		21—25 år.		26—30 år.		31—35 år.		36—40 år.		41—45 år.		46—50 år.		51—60 år.		61—70 år.		Ökändt.		Summa.		Summa.	
	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.			
Insania sim-lex. . . .	—	—	5	2	29	25	35	30	24	21	20	16	16	16	9	11	3	5	5	4	3	2	3	2	152	134	286
Dementia pa-ralytica. .	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	2	1	2	2	3	—	6	1	5	1	—	1	1	1	22	7	29
Insania epi-leptica . .	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Imbecillitas.	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	5
Alcoholismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	3	—	5	4	30	25	36	30	26	22	22	17	18	18	12	11	9	6	11	5	3	3	5	3	180	144	324

Det visar sig härvid, att bland 316 fall, för hvilka upplysning om åldern kunnat vinnas, 3 eller 0,9 % voro under 11 år, 9 eller 2,8 % tillhörande åldersperioden 11—15 år, 55 eller 17,4 % perioden 16—20 år, 66 eller 10,9 % 21—25 år 48 eller 15,2 % 26—30 år, 39 eller 12,3 % 31—35 år, 36 eller 11,4 % 36—40 år, 23 eller 7,3 % 41—45 år, 15 eller 4,8 % 46—50 år, 16 eller 5,1 % 51—60 år och 6 eller 1,9 % öfver 60 år.

Beträffande de i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl år 1901 intagnas civilstånd framgår ur efterföljande tabell, att af 334 intagna 113 män och 72 kvinnor eller sammanlagt 185, motsvarande 55,4 % voro ogifta, att 72 män och 67 kvinnor eller 139 motsvarande 41,6 % voro gifta samt att 2 voro enklingar och 5 enkor eller tillsammans 7 motsvarande, 2,1 % äfvensom 2 kvinnor, motsvarande 0,6 % fränskilda. För 1 man eller 0,3 % var civilståndet icke angifvet.

De i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl
år 1901 intagnas civilstånd.

Sjukdom.	Ogifta.		Gifta.		Enklingar.	Enkor.	Frånskilda.		Oangifvet civilstånd.		Summa:		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Insania simplex	105	67	52	61	1	5	—	2	1	—	159	135	294
Dementia paralytica	3	1	18	6	1	—	—	—	—	—	22	7	29
Insania epileptica	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Idiotia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Imbecillitas	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5
Alcoholismus	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	113	72	72	67	2	5	—	2	1	—	188	146	334

Inom de i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl år 1901 intagnas släkt har sinnessjukdom kunnat spåras hos 147, såsom synes ur nedanstående tabell.

Öfversigt öfver förekomsten af sinnessjukdom inom de i Lappviks, Fagernäs och
Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl år 1901 intagnas släkt.

Sjukdom.	S i n n e s s j u k d o m h o s																			
	fader.		moder.		båda föräldrarne.		faders föräldrar eller syskon.		moderns föräldrar eller syskon.		båda föräldrarnes föräldrar eller syskon.		föräldrarnes kusiner.		syskon.		kusiner.		Summa.	
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.
Insania simplex	11	5	5	7	—	—	14	11	21	11	—	1	2	2	20	15	4	4	77	56
Dementia paralytica	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	2	1	1	—	7	2
Insania epileptica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Idiotia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Imbecillitas	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa	12	6	5	7	1	—	16	12	24	12	—	1	2	2	22	16	5	4	87	60

Antagliga orsaker.	S j u k d o m.												Summa.		
	Insania simplex.		Demen- tia para- lytica.		Insania epilep- tica.		Idiotia.		Imbe- cillitas.		Alco- holis- mus.				
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Fadern alkoholist, sorg . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Syfilis	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Samvetsförelser	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Missräkningar och mot- gångar	3	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7	10
Familjesorger	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	10
Fängselif	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Rättegångsangelägenheter .	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Allmän kroppslig svaghet .	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	5
Oregelbundet och osedligt lif	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	6
Fruktan för krigstjänst . .	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Hemlängtan	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Förtretligheter och förtal .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sömnlöshet i följd af värk.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Epilepsia	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Cephalalgia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Politiska grubblerier . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Obekanta orsaker	57	21	3	3	1	—	—	—	1	—	—	—	62	24	86
Summa	159	135	22	7	2	2	—	1	4	1	1	—	188	146	334

De i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl år 1901 intagnas stånd och yrke framgår ur nedanstående tabell.

Öfversigt öfver de i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl år 1901 intagnas stånd och yrke.

Stånd och yrke.	S j u k d o m.												Summa.		
	Insania simplex.		Demen- tia para- lytica.		Insania epilep- tica.		Idiotia.		Imbe- cillitas.		Alco- holis- mus.				
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Läkare	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Magistrar, studenter och skolelever	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	6
Handlande, kontorister . .	8	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	7	17
Handverkare i stad	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	6

Stånd och yrke.	Sjukdom.												Summa.		
	Insania simplex.		Dementia paralytica.		Insania epileptica.		Idiotia.		Imbecillitas.		Alcoholismus.				
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a
Handverkare på landet . . .	11	3	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	13	4	17
Arbetare i stad	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	6	11
Arbetare på landet	15	7	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	16	10	26
Tjenare af jordbruksklass . . .	4	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	7	12
Tjenare ej af jordbruksklass . .	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	10
Hemmansägare, bönder	41	21	1	1	1	—	—	—	1	1	—	—	44	23	67
Arrendatorer, torpare	18	12	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	20	14	34
Inhysingar	29	22	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	22	54
Fabriksarbetare	1	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	12	15
Sågarbetare	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Hyrkuskar, formän	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Sjuksöterskor	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sömmerskor	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Typografer	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Mejerister	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Poliskonstaplar	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Klockare	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Restauratörsdotter	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kapellmästaredotter	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kyrkoherdedotter	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Skomakaredotter	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Officersdotter	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Prest	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Folkskolelärare	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5
Landtmätare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Possessionat	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Jernvägstjenstemän	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Telegrafist	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Musiker	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Maskinist	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Provisor	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ingeniör	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Länsman	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kemigraf	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Waktmästare	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sjömän	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Soldat	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Prostituerad	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Lösdrifvare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Fattighjon	1	2	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3	2	5
Fångar	5	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	7	1	8
Summa	159	135	22	7	2	2	—	1	4	1	1	—	188	146	334

Beträffande de under året i samtliga anstalter för sinnesjukas behandling intagnas boningsort framgår ur tab. 12 att af 550 intagna 454 eller 82,5 % voro bosatta på landet och 96 eller 17,5 % i stad.

Af de under året vårdade utskrefvos 475, hvaraf 261 män, motsvarande 54,9 % och 214 qvinnor, motsvarande 45,1 %. Tab. 13.

Af dessa utskrefvos:

166—80 m. och 86 qv. såsom <i>friska</i> ;	34,9 %.
108—55 " " 53 " " <i>förbättrade</i> ;	22,8 %.
149—93 " " 56 " " <i>obotade</i> ;	31,4 %.
52—33 " " 19 " " <i>döda</i> ;	10,9 %.

De tillfrisknades sjukdomsform, ålder och vistelsetid inom anstalten framgå ur tab. 14. Af samtliga 166 tillfrisknade voro 30 eller 18,1 % under 21 år; 64 eller 38,6 % tillhörde åldern 21—30 år; 22 eller 13,2 % åldern 31—40 år; 29 eller 17,5 % åldern 41—50 år och 21 eller 12,6 % voro öfver 50 år.

Vistelsetiden inom anstalten utgjorde för 68 eller 41,0 % mindre än 3 månader, för 55 eller 33,1 % 3—6 månader, för 33 eller 19,9 % 6—12 månader, för 9 eller 5,4 % 1—3 år och för 1 eller 0,6 % 3—5 år.

Hos samtliga såsom friska utskrifna har sjukdomens bestånd från dess uppkomst till utskrifningen kunnat utredas, och ur uppgifterna i detta afseende framgår att sjukdomen hos 34 eller 20,5 % egt bestånd mindre än 3 månader, hos 32 eller 19,3 % 3—6 månader, hos 65 eller 39,1 % 6—12 månader, hos 32 eller 19,3 % 1—2 år, hos 2 eller 1,2 % 2—3 år samt hos 1 eller 0,6 % 3—5 år.

För de i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl under året aflidna lemnas följande redogörelse.

Öfversigt öfver i Lappviks, Fagnäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl år 1901 afidna.

Sjukdom.	Å l d e r.						Vistelsetid inom anstalten.						Sjukdomens bestånd före intagningen.																						
	Under 21 år.		21-30 år.		31-40 år.		41-50 år.		Öfver 50 år.		Summa.		Under 3 månader.		3-12 månader.		1-2 år.		2-3 år.		3-4 år.		4-5 år.		Öfver 5 år.		Okändt.		Summa.						
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.					
Melancholia	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	2	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2						
Amentia	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	3	1	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3						
Mania	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1						
Paranoia	-	-	-	-	2	1	1	-	3	5	-	-	1	1	1	5	-	-	-	-	-	1	-	-	2	5	-	3	5						
Dementia	-	-	-	-	3	1	-	-	2	6	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6	-							
Dementia paralytica	-	-	-	-	7	2	8	1	1	16	3	2	-	5	2	9	1	-	-	3	-	1	1	1	1	1	16	3							
Insania epileptica	-	-	-	-	2	1	-	-	-	2	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	1							
Summa	1	5	1	11	5	9	4	3	5	29	15	2	4	9	4	13	5	5	2	29	15	3	1	6	8	7	3	3	2	1	1	7	7	29	15

Öfversigt öfver tillfälliga sjukdomar hos de år 1901 i Lappviks, Fagernäs och Pitkänemi centralanstalter samt Kexholms asyl vårdade.

S j u k d o m.	Lappviks sjukhus.		Fagernäs sjukhus.		Pitkänemi sjukhus.		Kexholms asyl.		Summa.		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Influenza	—	8	—	4	—	—	11	14	11	26	37
Erysipelas	2	—	—	—	2	1	—	—	4	1	5
Pneumonia	1	1	2	—	—	—	1	—	4	1	5
Tuberculosis pulmon.	1	3	1	1	3	3	—	1	5	8	13
Ögonsjukdomar	2	1	—	—	—	2	—	—	2	3	5
Öronsjukdomar	—	1	—	—	8	—	—	—	8	1	9
Tårsäckssjukdom	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Angina	1	2	—	—	3	2	—	—	4	4	8
Bronchitis	—	—	—	2	—	—	1	—	1	2	3
Laryngobronchitis	2	3	—	—	3	4	2	1	7	8	15
Hjärtsjukdom	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Akut magkatarr	—	2	—	—	—	—	—	1	—	3	3
Akut tarmkatarr	—	—	—	—	11	8	2	1	13	9	22
Magsår	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hernia inguinalis non incarcer.	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	3
Kyphosis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Hudsjukdomar	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Fistula glutei	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Atheroma	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Struma	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Helminthiasis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Njursjukdom	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Gonorrhé	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Gastroenteritis	—	—	15	15	—	—	—	—	15	15	30
Typhus abdomin.	—	—	—	3	1	—	—	—	1	3	4
Appendicitis	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Fractura femoris	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
„ humeri dextr.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
„ tibiae et fibulae.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Haematoma frontis	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Vulnera	—	—	5	3	6	1	—	—	11	4	15
Abscessus, phlegmone	—	—	4	4	8	1	1	1	13	6	19
Furunculus, carbunculus	—	—	2	2	5	1	—	—	7	3	10
Mastitis	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	2
Bursitis olecrani	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Periostit. maxill. infer.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Panaritium	—	—	2	—	6	2	—	—	8	2	10
Scabies	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Eczema	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	2
Decubitus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1

Sjukdom.	Lappviks sjukhus.		Fagernas sjukhus.		Pitkänni sjukhus.		Kesholms asyl.		Summa.		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Febris remittens	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Prolapsus recti	—	—	—	—	1	2	—	1	1	3	4
Reumatismus artic..	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	2
Luxatio humeri	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	3
Intoxicatio lysol.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Hypertrophia cordis	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1
Nepritis	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Carcinoma ventriculi	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1
Peritonitis	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Summa	16	31	36	38	67	29	21	22	140	120	260

Öfversigt öfver sinnessjukdomens bestånd från dess uppkomst hos de i Lappviks sjukhus den 31 December 1901 ineliggande.

Sjukdom.	Under 1 år.		1—2 år.		2—3 år.		3—5 år.		5—10 år.		Öfver 10 år.		Summa.		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Melancholia	1	1	—	3	—	1	—	1	2	1	—	—	3	7	10
Mania	—	4	1	2	1	1	—	1	—	1	—	—	5	7	12
Amentia acuta	2	1	—	2	—	1	1	—	1	—	—	—	4	4	8
Paranoia primaria.	1	1	—	1	1	1	1	2	2	4	13	9	18	18	36
Paranoia secundaria.	—	—	1	—	—	1	—	2	2	3	1	1	4	7	11
Dementia praecox.	—	—	2	—	1	—	1	—	1	—	1	—	6	—	6
Dementia secundaria	—	—	—	—	1	1	—	1	2	—	11	9	14	11	25
Dementia paralytica.	—	—	2	—	1	—	1	—	1	1	2	—	7	1	8
Insania epileptica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Imbecillitas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	3	2	5
Summa	4	7	6	8	5	6	5	6	13	9	32	21	65	57	122

Öfversigt öfver de den 31 December 1901 i Lappviks sjukhus ineliggandes fördelning med hänsyn till en del symptoms kescaffenhet.

	Lugna.		Oroliga eller opålitliga.		Väldsamma.		Summa.		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Snygga	24	26	28	17	3	1	55	44	99
Osnygga	5	5	3	6	2	2	10	13	23
Summa	29	31	31	23	5	3	65	57	122

Öfversigt öfver de i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi sjukhus samt Kexholms asy
år 1901 ineliggandes fördelning med hänsyn till dagafgiften.

Lappviks sjukhus.

	Antal sjuk- vårdsdagar.
Dagafgift à <i>Fmg.</i> 2: —	10,452
” ” ” 1: —	24,279
” ” ” 0: 75	1,095
” ” ” 0: 50	214
Inlösta, kriminalpatienter och gratialister	9,589
Summa	45,629

Fagernäs sjukhus.

	Antal sjuk- vårdsdagar.
Dagafgift à <i>Fmg.</i> 4: —	438
” ” ” 3: —	365
” ” ” 2: —	16,078
” ” ” 1: —	72,240
” ” ” 0: 75	913
” ” ” 0: 50	2,583
Friplats	16,277
Summa	108,894

Pitkäniemi sjukhus.

	Antal sjuk- vårdsdagar.
Dagafgift à <i>Fmg.</i> 3: —	2,190
” ” ” 2: —	6,788
” ” ” 1: —	71,104
” ” ” 0: 50	730
Kriminalpatienter och gratialister	8,146
Summa	88,958

Kexholms asyl.

	Antal sjukvårdsdagar.
Dagavgift à <i>Fmy</i> : 1: —	35,888
” ” ” 0: 50	730
Inlösta på lifstid	365
Gratialister	17,399
Summa	54,382

Dagavgift erlades af:

	Lappviks sjukhus.			Fagernäs sjukhus.			Pitkäniemi sjukhus.			Kexholms asyl.			Summa.
	M.	Q.	S:a.	M.	Q.	S:a.	M.	Q.	S:a.	M.	Q.	S:a.	
De sjuka sjelfva eller deras anförwandter	33	28	61	—	—	136	65	64	129	18	7	25	351
Husbönder, bekanta eller sjukkassar	1	5	6	—	—	7	22	17	39	—	—	—	52
Kommuner eller fattigvården	18	12	30	—	—	213	113	107	220	42	39	81	544
Åbo domkapitel	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1
Generalguvernörskansliet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Utan afgift vårdade (på lifstid inlösta, kriminalpatienter och gratialister)	13	12	25	—	—	20	24	7	31	38	13	51	127
Summa	65	57	122	—	—	376	225	195	420	98	60	158	1,076

Af år 1901 i Lappviks, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter samt Kexholms asyl vårdade *kriminalpatienter* hafva följande brottsliga handlingar blifvit begagna.

	Lappviks sjukhus.		Fagernäs sjukhus.		Pitkäniemi sjukhus.		Kexholms asyl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Mord	—	—	5	1	1	—	—	—	7
Mordförsök	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Mord eller dråp	—	—	—	—	—	—	15	1	16
Dråp	1	—	2	—	—	—	—	—	3
Barnamord	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Misshandel	—	—	2	—	—	—	1	—	3
Våld mot person	1	—	—	—	—	—	1	1	3
Försök till våldtäkt	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Stöld	1	—	1	—	—	—	17	1	20
Stöld och lösdrifveri	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Stöld, förfalskning och misshandel	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Mordbrand	—	—	1	—	2	—	2	1	6
Sedelförfalskning	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	3	—	14	1	5	—	38	7	68

Tab. 15 är en sammanställning af den 31 December 1901 i landet befintliga sinnessjuka och är uppgjord med ledning af de förteckningar, som pastorsembetena på grund af § 53 i Hans Kejserliga Majestäts nådiga kungörelse af den 28 Maj 1889, innefattande närmare föreskrifter beträffande vården af sinnessjuka, äro skyldiga att årligen tillställa provinciälläkarene i öfverensstämmelse med det kungörelsen bilagda formuläret. De insända förteckningarna hafva dock visat sig vara ofullständiga beträffande antalet i sinnessjukhus intagna, hvarför det varit nödvändigt att komplettera dem med ledning af de till Medicinalstyrelsen inkomna årsredogörelserna från sinnessjukhusen, upptagningsanstalterna och asylerna.

Vid utgången af år 1901 funnos i landet 7,374 sinnessjuka, af hvilka 2,821 insjuknat såsom barn (andesvaga och idioter) samt 4,553 såsom äldre (sinnessjuka i inskränkt bemärkelse). Då Finlands folkmängd vid utgången af år 1901 utgjorde 2,744,952 personer, belöpte sig på 10,000 innevånare 26,9 sinnessjuka eller om de båda grupperna åtskiljas 10,3 andesvaga och idioter samt 16,6 sinnessjuka i inskränkt bemärkelse.

IV. Barnmorskeväsendet.

Enligt inkomna uppgifter utgjorde barnmorskornas antal vid 1901 års utgång 661, af hvilka 245 voro bosatta i städerna och 419 i landsbygden. — Fördelningen med hänsyn till de särskilda provincialläkaredistrikten framgår af följande sammanställning:

Län.	Prov. läk. distrikt.	Stad.	Landsbygd.
Nylands . . .	Helsingfors. . .	63	13
	Lovisa	1	13
	Lojo	—	12
	Ekenäs	6	9
		<u>60</u>	<u>47</u>
Åbo o. B:borg	Åbo	20	14
	Nystads	2	10
	Rimito	—	6
	Godby	1	14
	Björneborgs . . .	13	16
	Ikalis	—	5
	Tyrvis	—	10
	Salo	2	17
	Hvittis	—	12
		<u>38</u>	<u>104</u>
Tavastehus . . .	Tavastehus. . . .	6	11
	Hollola	—	10
	Tammerfors . . .	25	8
	Tammela	—	11
	Jämsä	—	9
	Ruovesi	—	4
		<u>31</u>	<u>53</u>
Wiborgs	Wiborgs.	26	6
	Fredrikshamn. . .	7	9
	Willmanstrands . .	2	7
	S:t Andreaæ. . . .	—	8
	Mohla	—	5
		<u>35</u>	<u>35</u>
	Transport	35	35

Län.	Prov. läk. distrikt.	Stad.	Landsbygd.
	Transport	35	35
Wiborgs	Kexholms	3	6
	Kronoborgs. . . .	—	3
	Sordavala	5	3
	Salmis	—	3
		<u>43</u>	<u>50</u>
St. Michels	S:t Michels. . . .	4	5
	Heinola	2	5
	Jorois. . . .	—	6
	Nyslott	2	7
		<u>8</u>	<u>23</u>
Kuopio	Kuopio	8	4
	Rautalampi. . . .	—	8
	Idensalmi	2	4
	Pielisjärvi	—	6
	Tohmajärvi. . . .	—	9
	Joensuu	8	5
		<u>18</u>	<u>36</u>
Wasa	Nikolaistads	5	9
	Kristinestads	5	10
	Nykarleby	1	5
	Gamlakarleby. . . .	8	21
	Kuortane	—	5
	Jyväskylä	2	11
		<u>21</u>	<u>61</u>
Uleåborgs	Uleåborgs	16	8
	Pudasjärvi	—	2
	Brahestads	4	6
	Kalajoki. . . .	—	7
	Haapajärvi	—	9
	Kajana	2	4
	Torneå	4	2
	Rovaniemi	—	3
Kittilä	—	4	
		<u>26</u>	<u>45</u>

Från 645 barnmorskor, 227 bosatta i stad och 418 på landet, hafva förteckningar öfver förlossningar, vid hvilka de biträdt, blifvit insända. Af dessa framgång att förlossningshjelp lemnats åt 19,202 barnföderskor, af hvilka 5,138

uppgifvas hafva varit förstföderskor och 14,064 omföderskor. Beträffande barnaföderskornas boningsort uppgifvas 5,162 såsom bosatta i stad och 14,040 på landet, motsvarande resp. 26,9 % och 73,1 %. Af barnaföderskorna voro 861 eller 4,5 % ogifta, 18,292 eller 95,3 % gifta och 49 eller 0,2 % enkor.

Antalet framfödda barn uppgick till 19,355, af hvilka 18,597 voro lifvande och 758 döda. Af de nyfödda voro 10,057 af manligt och 9,278 af kvinnligt kön. Beträffande fostrens läge uppgifves öfredelsläge för 18,153, nedredelsläge för 667 och tvärläge för 100; för 435 är läget ouppgifvet.

Förhållandet i städerna och på landsbygden framgår ur nedanstående tabellariska sammanställning:

	Totala antalet förlösta.						Fostrets läge.				Antalet nyfödda.				
	Ogifta.	Gifva.	Enkor.	Summa.	Första- föderskor.	Omföder- skor.	Öfredels-	Nedredels-	Tvärlä-	Ouppg.	Kön.		Lifvande.	Döda.	Summa.
											Manligt.	Kvinnliga.			
I städerna .	198	4,947	17	5,162	1,553	3,609	4,810	177	18	157	2,618	2,617	5,094	141	5,235
På landet .	663	13,345	32	14,040	3,585	10,455	13,343	490	82	278	7,439	6,661	13,583	517	14,100
Summa	861	18,292	49	19,202	5,138	14,064	18,153	667	100	435	10,057	9,278	18,677	658	19,335

Af förteckningarna bifogade anmärkningar framgår att 223 barnaföderskor, 73 i stad och 150 på landet, framfödde tvillingsr samt 3 på landet trillingar. Missfall inträffade i 284 fall, 117 i stad och 167 på landet; förtidsbörd åter i 132 fall, 32 i stad och 100 på landet. — 633 kvinnor blefvo förlösta med konstens tillhjälp, hvaraf i 115 fall, 82 i stad och 33 på landet, förlossningen avslutades genom manuel extraktion af fostret, i 62 fall, 9 i stad och 53 på landet, genom vändning, i 424 fall, 159 i stad och 265 på landet, med tång samt i 31 fall, 7 i stad och 24 på landet genom anbringande af skarpa instrument. Af de förlösta kvinnorna afledo: efter verkställd vändning 4, alla på landet, efter applikation af tång 11, 2 i stad och 9 på landet samt efter anbringande af skarpa instrument 1 bosatt på landet. — Placenta prævia förekom 4 gånger i stad och 19 gånger på landet. Eklampsi uppträdde hos 6 barnaföderskor i stad och 15 på landet. Af tångförlossningarna uppgifvas 158 hafva blifvit verkställda af läkare och 1 af barnmorska i stad samt 134 af läkare och 98 af barnmorskor på landet. Rörande 33 tångförlossningar på landet saknas uppgifter i detta afseende. Skarpa instrument användes af läkare 12 gånger, 1 i stad och 11 på landet, samt 1 gång af barnmorska i stad

samt 1 gång af barnmorska på landet. I 2 fall på landet saknas uppgift om hvem som anbringat skarpa instrument.

Från barnbördshuset i Helsingfors hafva under året 54 elever efter afslutad kurs blifvit såsom barnmorskor utdimitterade. 20 barnmorskor hafva undergått förhör i instrumental förlossningskonst. Under året hafva 226 ansökningar om barnmorskeelevplats blifvit till Medicinalstyrelsen inlemnade.

V. Rättsmedicin.

Antalet under år 1901 verkställda obduktioner uppgingo till 428 af hvilka 333 angingo fullvuxna och barn och 95 foster.

Dödsorsakerna hos fullvuxna och barn.

Län och provincialläkare distrikt.	Sjelfmord.	Rus.	Mord eller dråp.	Olycks- händelse.	Sjukdom.	Outredd för röta.	Outredd för annan orsak.	Summa.
<i>Nylands.</i>								
Helsingfors	—	1	3	4	1	—	—	9
Lovisa	3	—	3	1	—	1	—	8
Ekenäs	2	—	2	1	—	—	—	5
Lojo	—	1	2	2	—	—	—	5
<i>Åbo och Björneborgs.</i>								
Åbo	2	—	3	3	—	—	1	9
Nystad	—	1	1	—	1	—	—	3
Björneborg	1	1	5	1	1	—	—	9
Ikalis	2	—	—	—	—	—	—	2
Tyrvis	1	2	—	—	—	1	—	3
Salö	1	—	—	2	—	—	—	4
Hvittis	—	—	1	2	—	—	—	3
<i>Tavastehus.</i>								
Tavastehus	5	—	2	4	—	—	—	12
Hollola	2	—	1	1	1	1	—	6
Tammela	1	—	1	2	—	—	—	4
Tammerfors	3	1	2	—	—	—	—	6
Jämsä	—	—	1	—	—	—	—	1
Ruovesi	3	—	—	1	—	—	—	4
<i>Viborgs.</i>								
Wiborg	6	2	—	6	1	—	—	15
Fredrikshamn	3	—	1	1	—	—	—	5
Willmanstrand	1	1	—	4	—	1	—	7
S:t André	2	—	1	—	1	3	—	7
Mohla	3	1	2	3	—	—	—	9
Kexholm	4	—	4	2	—	—	—	10
Kronoby	3	1	1	—	—	—	—	5
Sordavala	—	—	1	2	1	—	—	4
Salmis	1	1	1	2	1	—	—	6
<i>S:t Michels.</i>								
S:t Michel	1	—	—	—	1	2	—	4
Heinola	1	—	1	—	—	—	—	2
Joröls	1	—	—	1	—	—	—	2
Nyslott	1	—	—	3	—	1	—	5

Län och provincialläkare distrikt.	Sjelfnord.	Rus.	Mord eller dråp.	Olycks- händelse.	Sjukdom.	Outredd för röta.	Outredd för annan orsak.	Summa.
<i>Kuopio.</i>								
Kuopio	2	—	—	1	—	—	—	3
Rautalampi	3	—	—	1	—	—	—	4
Pielisjärvi	1	1	—	—	—	—	—	2
Idensalmi	1	—	—	—	—	—	—	1
Fohmajärvi	3	—	—	3	1	—	—	6
Joensuu	2	—	2	1	—	—	—	5
<i>Wasa.</i>								
Wasa	—	—	4	—	—	—	—	4
Kristinestad	—	—	3	—	—	—	—	3
Nykarleby	—	1	2	—	—	2	—	4
Gamla Karleby	—	—	—	2	1	—	—	4
Kuortane	—	—	4	—	—	—	—	4
Jyväskylä	2	1	1	1	1	—	—	6
<i>Uleåborgs.</i>								
Uleåborg	1	—	1	3	1	—	—	6
Kalajoki	1	—	1	—	—	—	—	2
Pudasjärvi	1	—	—	—	—	—	—	1
Haapajärvi	4	—	3	1	—	—	—	8
Kajana	1	—	1	—	1	—	—	3
Torneå	—	—	—	2	—	—	—	2
Rovaniemi	1	—	—	1	1	—	—	3
Kuusamo	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	76	17	61	63	15	12	1	245
<i>Städerna.</i>								
Helsingfors	15	2	6	9	4	—	1	37
Borgå	2	—	—	—	—	—	—	2
Åbo	5	—	4	2	2	—	—	13
Nystad	1	—	—	—	—	—	—	1
Björneborg	—	—	—	1	—	—	—	1
Tavastehus	1	—	—	—	—	—	—	1
Wiborg	1	—	3	6	2	—	—	12
Fredrikshamn	1	—	—	1	—	—	—	2
Willmanstrand	2	—	—	—	—	—	—	2
Sordavala	1	—	—	—	—	—	—	1
Kuopio	—	—	—	—	1	—	—	1
Idensalmi	—	—	—	1	—	—	—	1
Nyslott	1	—	—	—	—	—	—	1
Joensuu	1	—	1	—	—	—	—	2
Nikolaistad	1	—	—	3	—	—	—	4
Gamla Karleby	—	—	1	1	—	—	—	2
Jakobstad	—	—	1	—	—	—	—	1
Uleåborg	3	—	—	1	—	—	—	4
Summa	35	2	16	25	9	—	1	88

245

88

333

Dödsorsakerna hos nyfödda och foster.

Län och provincialläkare distrikt.	Örskning eller strypning.	Annat vald.	Brist på vård.	Oförlig föräldrabord.	Dödföddt fullgånget.	Outredd för röta.	Svaghet.	Summa.
<i>Nylands.</i>								
Helsingfors	1	—	2	1	—	—	—	4
Lovisa	—	—	1	—	—	—	—	3
Lojo	1	1	—	—	—	2	—	4
<i>Åbo och Björneborgs.</i>								
Åbo	1	1	—	1	—	2	—	5
Nystad	1	—	1	—	—	—	—	2
Rimito	1	—	—	—	—	—	—	1
Godby	—	—	—	—	—	1	—	1
Ikalis	1	—	—	—	—	—	—	1
Björneborg	—	—	2	—	—	1	—	3
<i>Tavastehus.</i>								
Tavastehus	2	—	—	2	—	—	—	4
Hollola	1	—	—	—	—	—	—	1
Tammerfors	—	—	—	2	—	—	—	2
Tammela	—	—	—	—	—	1	—	1
Jämsä	—	—	—	1	—	—	—	1
Ruovesi	1	—	1	—	1	—	—	3
<i>Wiborgs.</i>								
Wiborg	3	1	—	—	—	—	1	5
Fredrikshamn	—	1	—	2	—	—	—	3
Willmanstrand	1	—	—	—	—	2	1	4
S:t André	2	—	—	—	—	1	—	3
Kexholm	—	—	—	—	—	—	—	1
Kronoborg	—	—	1	—	—	1	—	2
Sordavala	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>S:t Michels.</i>								
S: Michel	—	—	—	—	1	—	—	1
Heinola	—	—	1	—	1	—	—	2
Nyslott	1	—	1	—	—	1	—	3

Län och provincialläkare distrikt.	Övåkning eller strypning.	Annat våld.	Brist på vård.	Olifrig förtidsbörd.	Dotfödt fullgången.	Outredd för rota.	Svaghet.	Summa.
<i>Kuopio.</i>								
Kuopio	2	—	—	—	—	—	2	4
Rautalami	—	—	—	—	—	1	—	1
Idensalmi	—	—	—	2	—	—	1	3
Pielisjärvi	—	1	—	—	—	—	—	1
Joensuu	—	1	—	—	—	—	—	1
<i>Wasa.</i>								
Kristinestad	1	—	—	—	—	—	—	1
Gamlakarleby	—	2	—	1	—	—	—	3
Kuortane	—	1	—	—	—	—	—	1
Jyväskylä	—	—	—	1	—	—	1	2
<i>Uleåborgs.</i>								
Uleåborg	—	—	—	—	—	1	—	1
Kalajoki	—	—	—	—	—	1	—	1
Torneå	—	—	—	—	—	—	1	1
Pudasjärvi	—	—	—	2	—	—	—	2
Kittilä	—	1	1	1	—	—	—	3
Summa	20	10	12	16	3	18	7	86
<i>Städerna.</i>								
Helsingfors	3	—	—	—	—	—	—	3
Hangö	—	1	—	—	—	—	—	1
Raumo	1	—	—	—	—	—	—	1
Björneborg	1	—	—	—	—	—	—	1
Wiborg	1	—	—	—	—	—	—	1
Kotka	—	—	—	—	—	1	—	1
Jyväskylä	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	6	1	—	—	—	1	1	9
								86
								9
								95

Sjelfmördssättet.

	Män	Kvinnor
Hängning eller strypning.	54	14
Strupens afskärning	5	—
Afskärning af art. radialis	1	—
Knifstyng i buken	—	1
Förgiftning	3	3
Dränkning	6	7
Med skjutvapen	16	1
	<u>85</u>	<u>26</u>

Såsom gift användes: Cyankalium 1 m., salpetersyra 1 m., karbolsyra 1 m., 2 kv., arsenik 1 kv.

Sjelfmördarnes stånd eller yrke.

<i>Arbetare</i>	26 M.	10 Kv.
<i>Allmoge</i>	40 "	13 "
<i>Annat stånd eller yrke:</i> kontorist 1, tjänsteman 1, farmaceut 1, byggmästare 1, handlande 6, postiljon 1, styrman 1, polis 1, guldsmed 1, handelsresande 1, mindreårig gosse 1, arendator 1, okänd man 2, arbetaredotter 2, kyrkoherdehustru 1	19 M.	3 Kv.
	<u>85</u>	<u>26</u>
Såsom sinnesrubbade uppgifvas.	24 M.	9 Kv.
Såsom berusade vid gärningens begående	4 "	— "

Sjelfmorden fördelade på månader.

Januari	3	Juli	14
Februari	5	Augusti	6
Mars	15	September	17
April	11	Oktober	6
Maj	15	November	2
Juni	9	December	7
		Ej uppgifven	<u>1</u>
			111

Mord eller dråp.

	Män	Kvinnor
Föröfvades medels trubbigt tillhygge	23	3
" " skarpt vapen	35	1

Föröfvades medels skjutvapen.	4	2
” ” kväfning eller strypning	5	—
” ” gift	2	1
” ” att knuffa utför en trappa	1	—
	<u>70</u>	<u>7</u>

Såsom gift användes karbolsyra och arsenik.

I sjukdomar afledo.

	Man	Kvinnor
Hjärn och lungslag (1 efter våld).	2	—
Fetthjärta	4	—
Hjertförlamning	7	—
Hjernuppmjukning	2	—
Lunginflammation	4	1
Septichaemie	—	1
Bukhinneinflammation	—	1
Lifmoderbristning	—	1
Tuberkulös meningit	—	1
	<u>19</u>	<u>5</u>

Olyckshändelser.

	Män	Kvinnor
Drunkning	38 ¹⁾	3 ²⁾
Kväfning af uppkräkt föda under sjukdom	1	1
” af kolos	1	—
” af uppkräkt föda under rus	2	—
” (ett barn).	1	—
Förfrysning	10 ³⁾	—
Förbränning	1	3
Skott	5	—
Fall eller stöt	8	—
Öfverkörd af bantåg	8 ⁴⁾	—
” af åkdon.	—	2
Annan olyckshändelse	4	—
	<u>79</u>	<u>9</u>

¹⁾ Under rus 10, under epileptiskt anfall 1.

²⁾ ” ” 1, ” ” ” 1.

³⁾ ” ” 5.

⁴⁾ ” ” 2.

Apoteksväsendet.

Den 31 december 1900 funnos i Finland 159 privilegierade apotek, af hvilka 34 med reala och 125 med personela privilegier. Under året 1901 utfärdades privilegier för följande nya apotek:

28 Jan.	i Helsingfors	10:de	för apotekaren	K. A. Aschan.
19 Mars	i Kyrkslätt		„ provisor	A. V. Sten.
14 Okt.	i Elimä		„ „	A. G. Bergman.
4 Nov.	i Jääskis		„ „	G. A. Rosendal.

Följande privilegier, hvilka efter innehafvarenes afgang anslagits lediga att ansökas, utdelades under året:

28 Jan.	i Korpilaks	åt apotekaren	E. Weckman.
19 Juni	i Kristiina	„ provisor	E. V. Schnur.

Genom köp öfvergingo nedan uppräknade apotek i annans ego, och hafva privilegierna å desamma öfverflyttats å de nya egarene. Privilegiebrefven äro dagtecknade:

4 Jan.		apoteket i Nykarleby	till apotekaren	G. Roos.
4 „	4:de	„ i Abo	„ „	I. Strandell.
13 Juni		„ i Lovisa	„ provisor	G. W. Wahlroos.
7 Aug.	3:dje	„ i Åbo	„ apotekaren	O. F. Randén.
21 „	5:te	„ i Helsingfors	„ provisor	P. Fr. Elmgren.
11 Nov.	3:dje	„ i Wiborg	„ apotekaren	Y. F. Björklund.
11 „	4:de	„ i „	„ provisor	H. F. Björklund.
25 „		„ i Sääksmäki	„ apotekaren	J. E. Gustafsson.
25 „		„ i Raumo	„ „	Hj. Hällfors.

Hela antalet apotek vid 1901 års utgång utgjorde följaktligen 163, af hvilka 34 med reala och 129 med personela privilegier. 128 af dessa senare erlägga årlig skatt till kronan uppgående till en sammanlagd summa af 36,400 mark.

Privilegierna å dessa apotek innehades af följande personer:

A. Förteckning å apotek med reala privilegier, eller stamapoteken, vid utgången af år 1901.

Privilegiets datum.			Orten.	Innehafvaren.
<i>Nylands län.</i>				
1884	Mars	26	Helsingfors 1:sta	Mauriz Oskar Willhelms enka
1891	Maj	12	„ 2:dra	Lars Edvard Stigzelius
1755	Sept.	24	„ 3:dje	Kejserslig. Alexanders Universitetet
1896	Okt.	26	Borgå	Emil Fredrik Mikander
1901	Juni	13	Lovisa	Georg Wilhelm Wahlroos
1899	Sept.	8	Ekenäs	Anton Gabriel Riedell
<i>Åbo och Björneborgs län.</i>				
1895	Aug.	14	Åbo 1:sta	Frans Emil Reims
1900	Jan.	22	„ 2:dra	William Westerling
1886	Nov.	24	Mariehamn	Clas Axel Furstenborg
1895	Mars	18	Björneborg 1:sta	Gustaf Wilhelm Widbom
1888	Jan.	31	Nystad	Johan Ludvig Malmunds arfv.
1901	Nov.	25	Raumo	Hjalmar Hållfors
<i>Tavastehus län.</i>				
1900	Jan.	22	Tavastehus 1:sta	Alfred Erland Ölander
1899	Juni	21	Tammerfors 1:sta	Karl Fredrik Heinonen
<i>Wiborgs län.</i>				
1891	Maj	12	Wiborgs 1:sta	Karl Werner Relander
1898	Juli	28	Sordavala	Sven Holst
1887	Juni	1	Fredrikshamn	Alfons Nymalm
1877	Dec.	11	Kexholm	Oskar Edvard Thil
1899	Aug.	10	Willmanstrand	Algot Bernhard Schlüter
<i>S:t Michels län.</i>				
1879	Sept.	10	Heinola	Alfred Åkerman
1865	Mars	21	S:t Michel	Karl Gustaf Grenman
1895	Juli	11	Nyslott	Frans Bernhard Knifsund
<i>Kuopio län.</i>				
1872	Aug.	14	Kuopio 1:sta	August Emil Piispanen
1892	Aug.	9	Joensuu	Hugo Ferdinand Olsoni
<i>Wasa län.</i>				
1895	Aug.	14	Kristinestad	Henrik Johannes Sandlund
1895	Mars	11	Jakobstad	Karl Lennart Caudolin
1901	Jan.	4	Nykarleby	Gustaf Eliel Roos
1853	Jan.	25	Nikolaistad	Herman Johan Lindebäck
1876	Juni	9	Jyväskylä	Frans Kiljander
1890	Apr.	22	Gamlakarleby 1:sta	Evert Wallin
<i>Uleåborgs län.</i>				
1896	Sept.	9	Uleåborgs 1:sta	Hugo Hjalmar Hasselblatt
1881	Juni	7	Brahestad	Karl Arthur Tennander
1878	Dec.	8	Torneå	Fredrik Gustaf Borg
1894	Nov.	27	Kajana	Fredrik William Stenius

B. Förteckning öfver personellt privilegierade apotek i Finland vid utgången af år 1901.

Privilegiets datum.			Orten	Innehafvaren.
<i>Nylands län.</i>				
1899	Mars	20	Helsingfors 4:de	Karl Theodor Sundström
1901	Aug.	21	" 5:te	Paul Fredrik Elmgren
1897	Maj	17	" 6:te	Emil Sandroos
1889	Mars	19	" 7:de	Hugo Lojanders enka
1898	Dec.	12	" 8:de	Gustaf Theodor Waldemar Kyrklund
1889	Mars	19	" 9:de	Nikolai Artemjeff
1901	Jan.	28	" 10:de	Karl Allan Aschan
1895	Jan.	21	Lojo	Gustaf Magnus Blom
1887	Mars	29	Pojo	Johan Wilhelm Wickroos
1900	Maj	7	Hangö	Uno Kalm
1888	Jan.	31	Mäntsälä	Karl Emil Nyberg
1893	Febr.	27	Wichtis	Frans Alexander Valdemar Salonius
1897	Juli	21	Ingå	Leonard Forsgård
1899	Jan.	30	Nurmijärvi	Fredrik Albin Koponen
1900	Aug.	22	Orimattila	Johan Gustaf Spolander
1901	Mars	19	Kyrkslätt	Axel Waldemar Sten
1901	Okt.	14	Elimä	Axel Gabriel Bergman
<i>Åbo och Björneborgs län.</i>				
1901	Aug.	3	Åbo 3:dje	Otto Fredrik Randén
1901	Jan.	4	" 4:de	Ivar Hjalmar Strandell
1891	Aug.	12	" 5:te	Frans Eskil Ditzler
1899	Juni	21	Nådendal	Evald Anshelm Sarlin
1892	Jan.	26	Salo	Arthur Julius Lindroos
1883	Okt.	23	Ikalis	Sven Evert Strömmer
1888	Sept.	26	Tyrvis	Otfrid Abelard Bäckman
1899	Nov.	27	Hvittis	Oskas Benedikt Broms
1890	Juni	11	Björneborg 2:dra	Karl Johan Juselius
1893	Okt.	16	" 3:dje	Johan Bernhard Sundblom
1896	Aug.	5	Sastmola	Axel Dammert
1898	Aug.	17	Kimito	Clas Eugène Classon Limnell
1887	Nov.	22	Eura	Hjalmar Tollet
1890	Juni	5	Loimijoki	Gottfrid Waldemar Norrman
1900	Aug.	15	S:t Märrens	Hjalmar August Bruno Aschan
1894	Febr.	5	Kumo	Henrik Alfred Fonselius
1896	Okt.	5	Bjerno	Edvard Felix Hellén
1897	Mars	1	Pöytis	Axel Gustafsson
1898	Aug.	24	Tavastkyrö	Viktor Napoleon Törnvall
1900	Maj	14	Räfsö	Robert Georg Jankowsky
<i>Tavastehus län.</i>				
1900	Mars	26	Tavastehus 2:dra	Artur Johan Carén
1893	Okt.	30	Tammerfors 2:dra	Adolf Fredrik Borg
1886	Mars	9	" 3:dje	Emil Adolf Schéele
1892	Sept.	7	" 4:de	Karl Volter Aschan
1899	Sept.	2	" 5:te	Felix Albin Relander
1898	Juni	8	Jämsä	Frans Johan Lorentz Spolander
1896	Mars	10	Tammela	Karl Theofron Hällström
1895	Aug.	28	Lahtis	Aron Valfrid Grönmark
1900	Aug.	15	Ruovesi	Uno Fredrik Eklund
1901	Nov.	5	Sääksmäki	Johan Edvard Gustafsson
1885	Juni	18	Riihimäki	Knut Viktor Sahlberg
1900	Dec.	10	Kuhmois	Theordard Daniel Pettersson
1898	Jan.	24	Somero	Ferdinand Liljelund
1898	Maj	23	Orihvesi	Wilhelm Alexander Sjöström
1892	Sept.	13	Akkas	Gustaf Wilhelm Rothberg
1901	Jan.	28	Korpilaks	Emil Weckman
1893	Febr.	27	Urdiala	Johan August Nylander

Privilegiets datum.			Orter.	Innehafvaren.
1899	Juni	7	Lampis	Frans Edvin Bergroth
1898	Juni	21	Kangasala	Emil Wilhelm Helenius
1899	Juni	7	Loppis	Gunnar Ossian Aspelin
<i>Wiborgs län.</i>				
1900	April	30	Wiborgs 2:dra	Petter Uno Hedman
1901	Nov.	11	„ 3:dje	Yrjö Fredrik Björklund
1901	Nov.	11	„ 4:de	Herman Filip Björklund
1900	Dec.	10	„ 5:te	Johan Hjalmar Ekroos
1896	Febr.	24	Impilaks	Teppo Huttunen
1898	Okt.	17	Imatra	Waldemar August Schéele
1900	Aug.	8	Mohla	Oskar Magnus Kræmer
1893	Okt.	16	Kivinebb	Bernt Johan Bask
1894	Maj	15	Kotka	Magnus Malcolm Björklund
1893	Okt.	16	Kronoborg	Karl Axel Rosenberg
1896	Apr.	20	Nykyrka	Walter Karl Gustaf Gadd
1891	Aug.	12	S:t Andrea	Emil Edvard Wikman
1898	Febr.	14	Kouvola	Lars Adolf Winter
1895	Jan.	23	Säkkijärvi	Johannes Leskinens sterbhus
1897	Dec.	6	Jaakkimvaara	Emil Dahlin
1900	Febr.	5	Sakkola	Emil Ferdinand Studd
1901	Nov.	4	Jääskis	Gustaf Alexis Rosendal
<i>S:t Michels län.</i>				
1895	Aug.	28	Jokkas	Oskas Johan Allén
1890	Juli	25	Jorois	Karl Amatus Hultman
1886	Dec.	7	Sysmä	Herman Forsman
1872	Jan.	16	Mäntyharju	Adolf Fredrik Domander
1889	Juli	29	Rautasalmi	Gustaf Widing
1889	Sept.	12	Heinävesi	Henrik Gustaf Kinnunen
1898	Maj	10	Pieksämäki	Niilo Alexis Teittinen
1901	Juni	19	Kristina	Ernst Victor Schnur
1895	Apr.	30	Leivonmäki	Eliel Petter Löfberg
1897	Nov.	15	Kangasniemi	Alfred Ekelund
<i>Kuopio län.</i>				
1880	Dec.	20	Kuopio 2:dra	Emil Wilhelm Nevander
1875	Febr.	16	Iidensalmi	Gustaf Fredrik Ignatius
1900	Mars	6	Leppävirta	Berndt Fredrik Forsström
1900	April	3	Nurmes	Matti Ernst Gustaf Calonius
1868	Juni	16	Rautalampi	Adolf Wilhelm Jäderholm
1866	Mars	7	Tohmajärvi	Karl Johan Nyman
1900	Jan.	22	Pielavesi	Nestor Gabriel Lindström
1900	Sept.	12	Nilsia	Johan Henrik Lyra
1897	Juli	14	Pielisjärvi	Frans Theodor Åkerman
1892	Febr.	2	Ilomants	Herman Brynolf Strömmer
1899	Maj	1	Juukka	Rurik Olsoni
1898	Febr.	28	Libelits	Uno Wilhelm Lundéns enka
1897	Juli	21	Karttula	Johan Adolf Kolehmäinen
<i>Wasa län.</i>				
1884	Jan.	16	Nikolaistad 2:dra	Karl Fredrik Mandelin
1900	Febr.	5	Gamlakarleby 2:dra	Axel Alexander Haglund
1900	Juni	8	Alavo	Anders Adiel Watanen
1897	April	12	Ilmola	Ernst August Grönroos
1893	Dec.	4	Keuru	John Huovinen
1879	Aug.	20	Lappo	Johan Wahander
1899	Aug.	10	Mustasaari	Bernt Julius Löwenmark
1900	Maj.	7	Öfvermark	Arndt August Huhtinen

Privilegiets datum.			Orten.	Innehafvaren.
1880	Sept.	22	Saarijärvi	Frans Viktor Hjulman
1888	Sept.	26	Karstula	Walfrid Idman
1892	Dec.	5	Wiitasaari	Hjalmar Drake
1880	Febr.	10	Wörå	Joel Salin
1895	Nov.	18	Kaskö	Henrik Johan Richard Liudström
1890	Febr.	11	Wirdois	Uriel August Heikel
1890	Juni	5	Jalasjärvi	Oskas Evert Dahlin
1890	Dec.	16	Storkyrö	Karl Abiel Chydenius
1900	Okt.	22	Pihtipudas	Pehr Gustaf Thorsten Waselius
1893	Febr.	6	Lappajärvi	Karl Hugo Jung
1895	Apr.	30	Laukas	Karl August Eklund
<i>Uleåborgs län.</i>				
1893	Nov.	6	Uleåborgs 2:dra	Arthur Hasselblatt
1897	Apr.	12	” 3:dje	Karl Gustaf Mikael Toppelius
1898	Okt.	3	Haapavesi	Albert Georg Dyhr
1891	Maj	20	Kalajoki	Ossian Hedman
1895	Nov.	18	Kemi	Fredrik Johan Skippari
1883	Okt.	9	Rovaniemi	Johan Oskar Björnström
1891	Okt.	6	Pudasjärvi	Karl Arrhenius
1898	Aug.	24	Muhos	Johan Kristian Lundén
1891	Aug.	26	Nivala	Oskar Agabus Nordberg
1893	Okt.	16	Oulais	Herman Albin Silander
1898	Mars	14	Kittilä	Axel Konstantin Castrén
1897	Mars	1	Hyrnsalmi	Carl Robert Strunck
1900	Okt.	22	Turtola	Johannes Mannelin

Apotekarebref utfärdades under året för följande provisorer:

- Jan. 25. Theodard Daniel Pettersson.
 ” ” Johan Hjalmar Ekroos Fil. mag.
 ” ” Pehr Gustaf Torsten Waselius.
 Febr. 1. Johannes Mannelin.
 April 26. Axel Waldemar Stén.
 Juni 26. Georg Wilhelm Wahlroos.
 Juli 18. Ernst Victor Schnur.
 Aug. 30. Paul Fredrik Elmgren.
 Nov. 5. Axel Gabriel Bergman.
 ” 22. Herman Filip Björklund.
 Dec. 20. Gustaf Alexis Rosendal.
 ” 23. Johan Edvard Gustafsson

Offentlig provisorsexamen aflades af följande farmaciestudiosi.

- Mars 25. Hugo Theodor Bengelsdorff.
 ” ” Johan Edvard Hjelt.
 ” ” Frans Edvard Wirokannas.
 April 27. Sune Gustaf Mölsé.
 ” ” Georg Wilhelm Wahlroos.

- April 27. Karl Malmqvist, som emellerlid icke berättigats att innehafva och förvalta apotek i landet, emedan han såsom varande svensk undersåte icke aflagt föreskrifven ed.
- Maj 21. Josef Herman Nyberg.
 ” ” Herman Filip Björklund.
 ” ” Paul Fredrik Elmgren.
 ” ” Gustaf Salomon Wahlroos.
 ” ” Anders Alarik Nygård.
 ” ” Johan Emil Nyman.
 ” 31. Konstautin Hammar.
 ” ” Ernst Werner Wirberg.
 ” ” Gustaf Hjalmar Jaatinen.
 ” ” Elin Studd.
 ” ” John Smirnoff, student.

Följande apotekselever undergingo offentligt förhör inför Medicinalstyrelsen och förklarades för farmaciestudiosi:

- Febr. 11. Arvid Hjalmar Fellman Fil. mag.
 Maj 30. Arthur Henrik Gustaf Hernberg.
 ” ” Axel Edvin Gahmberg.
 ” ” Konstantin Alexander Lilja.
 ” ” Albin Fredrik Huikko.
 ” ” Karl Väinö Nyman.
 ” ” Arthur Alexander Rcsten.
 ” ” Väinö Mathias Pirinen.
 ” ” Werner Lundberg.
 ” ” Jens Onni Höijer.
 ” ” Thomas William Andreas Nyman.
 ” ” Karl Gustaf Källström.
 ” ” Elin Lovisa Jönsson.
 ” ” Ernst Arthur Bruun.
 ” ” Lars Ivar Grönlund.
 ” ” August Huttunen, student.
 ” ” Johan Tanner.
 ” ” Eine Rosina Maria Molander.
 ” ” Aina Maria Kokkonen.
 ” ” Hulda Emilia Lund.
 ” ” Lahja Siviä Ojanen.
 ” ” Georg Hokkanen.
 ” ” August Ernst Hellstén.
 ” ” Saima Sofia Spolander.

Maj	30.	Nelly Rosenlund,
Dec.	6.	Aron Holopainen.
”	”	Weikko Walldén.
”	”	Petter Aron Rosendahl.
”	”	Bertel Juslén.
”	”	Harry Johannes Winckelmann.
”	”	Östen Harald Björkell.
”	”	Anders Gustaf Adolf Hyttinen.
”	”	Carl Sigurd Andersson.
”	”	Anna Ellen Grönlund.
”	”	Uno Sternberg.
”	”	Yngve Georg Evert Zimmerman.
”	”	William Waldemar Forsberg.
		Fru Gabriella Lingonblad.
		Viktor Rudolf Walkama.
		Matti Puupponen.

Enligt Medicinalstyrelsens begifvande inskrefvos såsom elever å landets apotek inalles 57 personer, 31 manliga och 26 kvinliga.

Under året meddelade Medicinalstyrelsen tillstånd att öppenhålla följande apotekslådor:

Jan.	7	i Pyhäjoki socken under apoteket i Oulais
”	18	vid Värtsilä bruk ” ” i Tohmajärvi.
Febr.	15	” Perkjärvi station ” ” i Mohla.
Mars	22	i Puolanko socken ” ” i Hyrynsalmi.
Juli	11	vid Svartå station ” ” i Ingå.
Nov.	22	” Seinäjoki station ” ” i Ilmola.

Den å samtliga apotek och filialer tjänstgörande personalen, apotekens egare och föreståndare däri icke inberäknad, utgjordes af 297 examinerade biträden och 193 elever eller inalles 490 personer, fördelade på följande sätt:

	Provisorer		Farmac. stud.		Elever.	
	manl.	kvinl.	manl.	kvinl.	manl.	kvinl.
å apoteken	73	3	116	29	105	87
å filialerna	38	1	29	8	—	1
Summa	111	4	145	37	105	88

Antalet under året till privatpersoner expedierade recept utgjorde sammanlagt 1,384,025.

Det farmaceutiska resestipendiet tilldelades af Kejs. Senaten Fil. mag. provisoru Walter Johannes Karsten.

Några svårare anmärkningar emot apotekens skötsel hafva anmälts hvarken af resp. provincialläkare vid de verkställda visitationerna eller af allmänheten.

VII. Veterinärväsendet.

Antalet legitimerade veterinärer utgjorde vid ingången af år 1901 38.

Af dessa afledo under året följande 2 länedjurläkare:

Februari 12. Länedjurläkaren i Idensalmi Gustaf Wilhelm Fabritius.

Maj 1. Länedjurläkaren i Helsingfors Gustaf Leander Lundgren.

Rättighet att i landet utöfva djurläkareyrket meddelades under året af Medicinalstyrelsen:

Februari 5 åt djurläkaren Wäinö Ainot Warttainen.

„ 12 åt djurläkaren Hannes Wäinö Helander.

„ 22 åt djurläkaren Karl Johan Svanljung.

Mars 26 åt djurläkaren Hugo Leonard Wasz och

Juni 26 åt djurläkaren Kaarlo Immanuel Gummerus.

Vid utgången af året var således veterinärernes i landet antalet 41, af hvilka 37 innehade statstjenst. Af landets veterinärer voro 8 bosatta inom Nylands län, 7 inom Åbo och Björneborgs län, 4 inom Tavastehus län, 6 inom Viborgs län, 3 inom St. Michels län, 4 inom Kuopio län, 4 inom Vasa län och 5 inom Uleåborgs län. Enligt Kejsrerliga Senatens beslut af den 17 januari 1901 angående ny indelning af landet i länedjurläkaredistrikt ökades länedjurläkaredistriktens antal från att förut hafva utgjort 30 till 42.

Under året hafva följande tjensteutnämningar egt rum:

Januari 21. Djurläkaren Gustaf Ekkvist till länedjurläkare i Kajana distrikt.

Februari 21. Djurläkaren Gustaf Henrik Schultz till länedjurläkare i Nyslotts distrikt.

Oktober 3. Länedjurläkaren i Nurmes Otto Henrik von Essen till länedjurläkare i Sordavala distrikt.

December 12. Djurläkaren Gustaf Gunnar Konstantin Bask till länedjurläkare i Fredrikshamn's distrikt.

December 12. Djurläkaren Wäinö Ainot Warttainen till länedjurläkare i Idensalmi distrikt och

December 12. Djurläkaren Hannes Wäinö Helander till länedjurläkare i Joensuu distrikt.

Stipendier för veterinärstudier hafva år 1901 tilldelats veterinärstuderandene O. W. Ramberg, J. E. Hänninen, K. W. Henriksson och E. V. V. Zilliacus enhvar 1,200 mark, veterinärstuderandene K. J. Vidnäs, K. J. V. Platin, E R.

Hindersson, P. A. G. Wuorinen, K. P. E. Bergh och E. Sandström enhvar 1,000 mark samt veterinärstuderandene I. E. Helenius och V. A. Trygg hvardera 600 mk.

I och för experimentella undersökningar på veterinärmedicinens område ställdes äfven för år 1901 af Kejslerliga Senaten till Medicinalstyrelsens disposition ett anslag af 400 mark, af hvilket under året ett belopp af 391 mark 8 penni blifvit användt hufvudsakligen för att genom djurförsök säkerställa diagnosen vid sjukdomsfall, som misstänkts vara af infektiös natur, men der diagnosen på annat sätt icke med full visshet kunnat ställas.

För tryckning af en af veterinären vid Medicinalstyrelsen utarbetad populär skrift om blodstallning hos nötkreatur beviljades af Kejslerliga Senaten 504 mark, hvarigenom denna broschyr kunde utdelas uti 2,000 svenska och 8,000 finska exemplar.

Enligt af landets veterinärer till Medicinalstyrelsen inlemnade årsberättelsen öfver år 1901 iakttagna sjukdomsfall bland husdjuren hafva under året inalles 33,904 sjuka djur, nämligen 21,099 hästar, 8,492 nötkreatur, 150 får, 1,965 svin och 2,198 hundar af djurläkare blifvit behandlade. Fördelningen af dessa sjukdomsfall på de skilda länen framgår ur följande tabellariska sammanställning.

L ä n.	Sjukdomsfall bland					Summa.
	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.	
Nylands	2,295	787	24	545	452	4,103
Åbo och Björneborgs . . .	4,292	1,808	21	480	681	7,282
Tavastehus	1,939	1,050	10	111	194	3,304
Wiborgs	4,795	1,779	35	419	489	7,517
St. Michels	1,122	702	9	85	25	1,943
Kuopio	2,601	1,168	12	160	73	4,014
Wasa	2,927	716	32	131	179	3,985
Uleåborgs	1,128	482	7	34	105	1,756
Summa	21,099	8,492	150	1,965	2,198	33,904

Rörande förekomsten af infektionssjukdomar bland husdjuren inhemtas ur veterinärernes årsberättelser i hufvudsak följande:

Aktinomykos iaktogs hos inalles 225 djur, nämligen inom Nylands län 34, inom Åbo län 61, inom Tavastehus län 30, inom Wiborgs län 50, inom St. Michels län 15, inom Kuopio län 3, inom Wasa län 27 och inom Uleåborgs län 5.

Blodstallning förekom äfven detta år inom alla län men var i allmänhet af något lindrigare beskaffenhet än förut. Af denna sjukdom anmäldes inom året 856 fall, hvaraf inom Nylands län 75, inom Åbo län 84, inom Tavastehus län 109, inom Wiborgs län 224, inom St. Michels län 139, inom Kuopio län 211, inom Wasa län 9 och inom Uleåborgs län 5. För behandling af i blodstallning insjuknade kreatur hafva under året af läneveterinärerne 70 tjänsteresor företagits.

Elakartad katarralfeber observerades hos inalles 17 djur, nämligen 2 inom Wiborgs län, 4 inom Wasa län och 11 inom Uleåborgs län. Med anledning af denna sjukdom verkställdes 5 tjänsteresor.

Influensa hos hästar uppträdde äfven detta år i stor utsträckning inom Kristinestads länedjurläkaredistrikt, hvarest 279 fall iakttogos. Förutom dessa fall observerades ännu inom Wasa län 18, inom Åbo län 55, inom Tavastehus län 34 och inom Uleåborgs län 21. På grund af influensa verkställdes under året 10 tjänsteresor.

Infektiös kastning hos nötkreatur uppträdde fortsättningsvis mycket allmänt inom Haapavesi och Ylivieska distrikt af Uleåborgs län. Till en större ladugård inom Björneborgs distrikt synes denna sjukdom hafva blifvit hemtad medels från Skottland importerade djur. Af veterinärerne iakttogos under året 300 fall af infektiös kastning, nämligen inom Åbo län 105, inom Tavastehus län 45, inom Wiborgs län 25, inom Kuopio län 46, inom Wasa län 6 och inom Uleåborgs län 73. För bekämpande af denna sjukdom företogos under året 15 tjänsteresor.

Lungröta iaktogs detta år endast hos 68 hästar, nämligen inom Åbo län 35, inom Wiborgs län 31 och inom Uleåborgs län 2.

Ulcerös lymfangit hos hästar uppträdde endast inom Fredrikshamns länedjurläkaredistrikt, hvarest 2 fall af denna sjukdom iakttogos.

Mjeltbrand förekom detta år mindre allmänt än förut, i det att inalles endast 95 fall af denna sjukdom iakttogos. Af dessa fall uppträdde flertalet eller 45 inom Wiborgs län samt 5 inom Nylands län, 9 inom Åbo län, 16 inom St. Michels län, 10 inom Wasa län och 10 inom Uleåborgs län. På grund af mjeltbrand företogos under året 36 tjänsteresor.

Mjeltbrandsemfysem iaktogs endast inom St. Michels län, hvarest 7 fall observerades. På grund af sjukdomsfall hvilka sannolikt voro mjeltbrands-emysem företogos under året 3 tjänsteresor.

Farsotartad munsjuka iaktogs uti 10 fall, nämligen inom Åbo län 3, inom Tavastehus län 3, Wiborgs län 2 och inom Kuopio län 2.

Qvarka förekom inom alla län och var särskildt inom Björneborgs, Ikaalis, Tammerfors, Nykyrka, Kronborgs, Nurmes, Nikolaistads, Saarijärvi och Haapavesi länedjurläkaredistrikt mycket allmänt utbredd samt ofta ledsagad af

svåra komplikationer. Inalles iakttogos 2,342 fall af denna sjukdom, nämligen inom Nylands län 45, inom Åbo län 617, inom Tavastehus län 198, inom Wiborgs län 381, inom St. Michels län 164, inom Kuopio län 502, inom Wasa län 374 och inom Uleåborgs län 61. På grund af qvarka företogo länedjurläkarene inalles 80 tjensteresor.

Rabies uppträdde endast inom Nykyrka, St. Michels och Heinola länedjurläkaredistrikt med resp. 22, 5 och 11 fall, hvarjämte särskildt inom Nykyrka distrikt en mängd hundar, hvilka varit utsatta för smitta, aflifvades före sjukdomens utbrott. Med anledning af denna sjukdom företogos 11 tjensteresor.

Rödsjuka hos svin uppträdde äfven detta år inom alla län utom Uleåborgs och härjade särskildt starkt inom Lovisa länedjurläkaredistrikt samt var äfven ganska allmänt utbredd inom Fredrikshamns och Nykyrka distrikt. Inalles iakttogos 452 fall af rödsjuka, nämligen inom Nylands län 189, inom Åbo län 9, inom Tavastehus län 16, inom Wiborgs län 200, inom St. Michels län 2, inom Kuopio län 32 och inom Wasa län 4. På grund af rödsjuka företogos 15 tjensteresor.

Svinpest och *svinsjuka*, hvilka sjukdomar icke tidigare iakttagits här i landet, uppträdde detta år såväl inom Helsingfors som inom Åbo länedjurläkaredistrikt i det förra inom 2 svinbesättningar med 138 fall dels svinpest dels svinsjuka inom det senare i en svinbesättning med 9 fall enbart svinpest. Genom omedelbar nedslagtning af samtliga svin i de besmittade besättningarna samt energiska desinfektions- och isoleringsåtgärder förhindrades sjukdomens vidare utbredning. Af länedjurläkarene vidtogos för bekämpande af dessa sjukdomar 4 tjensteresor.

Infektiös tarmkatarr hos kalffvar observerades uti 65 fall, nämligen inom Nylands län 11, inom Åbo län 22, inom Tavastehus län 4, inom Wiborgs län 15, inom St. Michels län 6, inom Kuopio län 1 och inom Wasa län 6. Dessutom uppträdde denna sjukdom uti 8 ladugårdar inom Wiborgs länedjurläkaredistrikt.

Valpsjuka förekom inom alla län hufvudsakligen uti städerna. Inalles iakttogos häraf 400 fall, nämligen inom Nylands län 68, inom Åbo län 115, inom Tavastehus län 19, inom Wiborgs län 109, inom St. Michels län 2, inom Kuopio län 16, inom Wasa län 45 och inom Uleåborgs län 26.

I och för *undersökning med tuberkulin* hafva af länedjurläkarene under året verkstälts 205 tjensteresor, och för dessa förrättningar har af Medicinalstyrelsen utgifvits 7,590 kubikcentimeter tuberkulin medförande en kostnad af 2,974 mark 25 penni. Inalles hafva under året af landets samtliga veterinärer 19,386 djur blifvit undersökta med tuberkulin, och af dessa reagerade 1,636 motsvarande 8,44 %.

Importen af *amerikanskt fläsk* har under året varit något mindre än föregående år, i det att inalles 257,247 fläskstycken med en sammanlagd vikt af

1,732,287 kilogram blifvit till landet införda. Uti 191 stycken med en sammanlagd vikt af 1,269 kilogram eller 0,07 % af det importerade partiet, anträffades vid verkställd undersökning trikiner, på grund hvaraf dessa stycken blefvo kasserade såsom otjenliga till föda.

Närmare öfversigt öfver under året iakttagna sjukdomsfall bland husdjur samt öfver af veterinärerne företagna tjänsteresor och verkställda undersökningar med tuberkulin äfvensom öfver resultatet af utförda undersökningar af importeradt amerikanskt fläsk lemna efterföljande tabeller.

Sammanställning af veterinärernas uppgifter öfver af dem år 1901
iakttagna sjukdomsfall bland husdjur.

Nylands län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Actinomycosis	—	32	2	—	—
Anthrax	—	5	—	—	—
Diphtheritis suum et septicaemia haemorrh. suis	—	—	—	138	—
Erysipelas malignum	—	—	—	189	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	68
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	11	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	75	—	—	—
Malleus humidus vel farciminosus	4	—	—	—	—
Morbus maculosus	1	—	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	45	—	—	—	—
Tetanus	2	—	—	—	—
Tuberculosis	—	47	—	1	—
Eclampsia puerperalis	—	59	—	—	—
Hydrocephalus	3	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	6	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	5	3	—	—	—
Rhinitis catarrhalis	—	—	4	—	—
Laryngitis	78	—	—	—	—
Bronchitis	137	—	—	—	—
Emphysema pulmonum	47	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	3	—	—	103	1
Alii organorum respirationis morbi	2	6	3	19	—
Pericarditis	1	3	—	—	1
Lymphangitis	40	1	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	5	1	—	—	2
Vitia dentium	106	4	—	—	14
Pharyngitis	19	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	3	9	—	—	—
Gastroenteritis	35	33	—	10	40
Dyspepsia	19	43	—	—	—
Enteralgia	97	—	—	—	—
Tympanitis	5	13	—	—	—
Obstipatio	19	35	—	9	20
Hernia	13	6	—	5	2
Helminthiasis apparatus digestionis	3	—	—	—	31

Sjukdomens namn.	Hästar.	NOtkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Alii organorum digestionis morbi	—	2	—	—	2
Morbi oculorum	41	30	—	—	36
Morbi aurium.	—	—	—	—	37
Castratio	57	3	11	16	3
Prolapsus vaginae vel uteri	—	6	—	2	—
Metritis	—	19	3	—	—
Retentio secundinarum	1	34	—	—	—
Dystochia.	1	19	—	1	—
Mastitis	2	53	—	1	—
Alii organorum urogenitalium morbi	14	5	1	1	1
Rachitis vel Osteomalacia	—	19	—	37	—
Alii morbi constitutionales.	1	—	—	3	—
Morbi ossium	39	—	—	—	4
Morbi articulationum	345	24	—	—	11
Tendinitis et Tendovaginitis	162	—	—	—	—
Bursitis	84	10	—	—	1
Morbi unguarum	196	23	—	—	1
Alii organorum locomotionis morbi	15	3	—	1	7
Vulnus.	338	32	—	1	66
Abscessus vel Phlegmone	44	3	—	—	10
Tumor benignus	34	5	—	—	3
Tumor malignus	—	—	—	—	3
Eczema.	50	25	—	—	70
Dermatitis	72	—	—	—	—
Herpes tonsurans	4	—	—	—	—
Scabies	1	20	—	—	1
Parasiti pellis.	15	46	—	—	8
Alii externarum partium morbi	87	13	—	—	7
Intoxicatio	—	1	—	8	2
Summa	2,295	787	24	545	452

Åbo och Björneborgs län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	105	—	—	—
Actinomycosis	—	61	—	—	—
Anthrax	3	6	—	—	—
Diphtheritis suum	—	—	—	9	—
Erysipelas malignum	—	—	—	9	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	115
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	22	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	84	—	—	—
Influenza erysipelatosä	55	—	—	—	—
Influenza pectoralis	35	—	—	—	—
Morbus maculosus	7	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	8	—	—	1	—
Rhinitis streptococcica equi	617	—	—	—	—
Stomatitis pustulosa contagiosa	3	—	—	—	—
Tetanus	8	—	—	1	—
Tuberculosis	—	228	—	1	2
Varicellæ	—	9	—	—	—
Variolæ	5	60	—	10	—
Eclampsia puerperalis	1	98	—	—	—
Hydrocephalus	6	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	4	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	13	6	—	1	1
Rhinitis catarrhalis	73	—	—	—	—
Laryngitis	50	2	—	1	—
Hemiplegia laryngis	11	—	—	—	—
Bronchitis	65	6	—	—	43
Emphysema pulmonum	86	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	31	20	1	1	41
Alii organorum respirationis morbi	15	—	—	1	4
Pericarditis	4	28	—	4	—
Thrombosis vel Embolia	1	—	—	—	—
Lymphangitis	59	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	8	4	—	—	1
Vitia dentium	115	—	—	2	2
Pharyngitis	52	—	—	—	2
Corpora extranea oesophagi	4	23	—	—	2
Gastroenteritis	118	84	1	15	62
Dyspepsia	89	98	—	2	8

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nokreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Enteralgia	173	—	—	—	—
Tympanitis	12	53	1	—	—
Obstipatio	26	28	—	9	16
Hernia	10	4	—	48	1
Lithiasis apparatus digestionis	1	—	—	—	—
Helminthiasis apparatus digestionis	14	—	—	—	32
Icterus	1	—	—	—	4
Distomatosis	—	—	4	—	—
Alii organorum digestionis morbi	29	14	—	3	1
Morbi oculorum	51	44	—	—	20
Morbi aurium	7	2	—	—	34
Castratio	175	11	6	304	9
Prolapsus vaginae vel uteri	1	23	—	—	—
Metritis	3	46	—	3	3
Retentio secundinarum	8	110	—	1	—
Dystochia	4	26	—	—	1
Mastitis	7	144	—	3	1
Alii organorum urogenitalium morbi	33	19	—	3	3
Rachitis vel Osteomalacia	9	1	—	33	12
Alii morbi constitutionales	6	9	—	—	—
Morbi ossium	39	7	—	—	2
Morbi articulationum	294	13	—	—	—
Tendinitis et Tendovaginitis	261	16	—	—	1
Bursitis	57	3	—	—	2
Morbi unguarum	216	60	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi	448	49	1	—	10
Vulnus	382	33	7	2	46
Abscessus vel Phlegmone	119	12	—	—	17
Tumor benignus	64	16	—	—	22
Tumor malignus	32	21	—	—	22
Eczema	69	28	—	8	53
Dermatitis	111	—	—	3	1
Herpes tonsurans	5	37	—	—	5
Scabies	16	2	—	—	36
Parasiti pellis	4	19	—	2	12
Alii externarum partium morbi	63	2	—	—	—
Intoxicatio	—	8	—	—	32
Summa	4'292	1,808	21	480	681

Tavastehus län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	45	—	—	—
Actinomycosis	—	30	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	16	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	19
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	4	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	109	—	—	—
Influenza erysipelatosä	34	—	—	—	—
Morbus maculosus	2	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	2	—	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	198	—	—	—	—
Stomatitis pustulosa contagiosa	3	—	—	—	—
Tetanus	4	2	—	—	—
Tuberculosis	—	139	—	—	—
Varicellæ	—	4	—	—	—
Variolæ	—	15	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	27	—	—	1
Hydrocephalus	5	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	17	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	5	3	—	1	5
Rhinitis catarrhalis	13	—	—	—	—
Laryngitis	24	—	—	—	2
Hemiplegia laryngis	2	—	—	—	—
Bronchitis	60	23	6	—	3
Emphysema pulmonum	22	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	10	—	—	1	—
Alii organorum respirationis morbi	5	2	3	—	1
Pericarditis	—	2	—	—	—
Lymphangitis	19	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	5	—	—	1	—
Vitia dentium	76	1	—	—	1
Pharyngitis	37	2	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	—	10	—	—	—
Gastroenteritis	43	26	—	1	20
Dyspepsia	72	55	—	2	1
Enteralgia	78	1	—	—	—
Tympanitis	—	13	—	—	—
Obstipatio	1	18	—	6	7
Hernia	9	4	—	21	4

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Helminthiasis apparatus digestionis	19	—	—	—	11
Icterus	—	1	—	—	—
Distomatosis	—	22	1	—	—
Alii organorum digestionis morbi	3	10	—	4	1
Morbi oculorum.	47	7	—	—	13
Morbi aurium	1	2	—	—	19
Castratio	44	2	—	21	1
Prolapsus vaginae vel uteri	2	9	—	—	—
Metritis	2	13	—	—	—
Retentio secundinarum	2	19	—	—	—
Dystochia	3	16	—	2	1
Mastitis	5	50	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	13	15	—	—	1
Rachitis vel Osteomalacia	—	—	—	9	—
Cachexia ossifraga	—	—	—	7	—
Alii morbi constitutionales.	5	—	—	—	1
Morbi orsium.	42	4	—	—	1
Morbi articulationum	115	22	—	—	4
Tendinitis et Tendovaginitis.	83	1	—	—	—
Bursitis	60	4	—	—	—
Morbi ungarum	121	41	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi.	80	8	—	3	6
Vulnus	127	19	—	—	20
Abscessus vel Phlegmone	62	29	—	—	3
Tumor benignus	21	7	—	—	—
Tumor malignus	4	2	—	—	1
Eczema	30	12	—	—	13
Dermatitis	103	1	—	—	6
Herpes tonsurans	4	118	—	—	—
Scabies.	12	17	—	—	5
Parasiti pellis	7	34	—	13	7
Alii externarum partium morbi	123	13	—	—	10
Intoxicatio	—	—	—	3	6
Summa	1,939	1,050	10	111	194

Wiborgs län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	25	—	—	—
Actinomycosis	—	48	—	2	—
Anthrax	3	33	9	—	—
Coryza magligna bovis	—	2	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	200	—
Febris catarrhalis epizootica canis.	—	—	—	—	109
Gastroenteritis infectiosa vituli.	—	15	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	224	—	—	—
Influenza pectoralis	31	—	—	—	—
Lymphangitis ulcerosa.	2	—	—	—	—
Malleus humidus vel farciminosus	3	—	—	—	—
Morbus maculosus	10	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	5	7	—	—	—
Rabies	—	3	—	12	5
Rhinitis streptococcica equi	381	—	—	—	—
Stomatitis pustulosa contagiosa	2	—	—	—	—
Tetanus	8	—	—	—	—
Tuberculosis	—	262	—	—	—
Variolæ	—	8	—	—	—
Eclampsia puerperalis.	—	77	—	—	2
Hydrocephalus	9	1	—	—	—
Paraplegia post partum	1	18	—	—	1
Alii systematis nervosi morbi	7	6	4	2	2
Rhinitis catarrhalis	162	1	—	—	47
Laryngitis	279	8	—	—	20
Hemiplegia laryngis.	4	—	—	—	—
Bronchitis	76	24	—	1	24
Emphysema pulmonum	39	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	17	4	—	—	15
Alii organorum respirationis morbi.	3	—	—	4	—
Pericarditis	3	4	—	—	2
Thrombosis vel Embolia.	1	—	—	—	—
Lymphangitis	70	3	—	—	2
Alii organorum circulationis morbi.	5	2	—	—	3
Vitia dentium.	264	—	1	—	1
Pharyngitis	118	—	1	—	—
Corpora extranea oesophagi	1	5	—	—	2
Gastroenteritis	167	33	1	6	11

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkrætur.	Får.	Svin.	Hundar.
Dyspepsia	356	108	2	14	—
Enteralgia	165	—	—	—	—
Tympanitis	4	50	—	—	—
Obstipatio	29	53	—	8	15
Hernia	26	4	1	3	—
Helminthiasis apparatus digestionis	63	—	—	—	57
Icterus	—	—	—	4	—
Diatomatosi	—	1	3	—	—
Alii organorum digestionis morbi	40	23	—	—	—
Morbi oculorum	98	18	—	—	27
Morbi aurium	10	—	—	—	30
Castratio	272	1	12	72	7
Prolapsus vaginae vel uteri	1	26	1	1	—
Metritis	2	20	—	—	2
Retentio secundinarum	1	70	—	—	—
Dystochia	3	38	—	3	2
Mastitis	11	167	—	3	1
Alii organorum urogenitalium morbi	49	107	—	—	1
Rachitis vel Osteomalacia	5	26	—	37	1
Alii morbi constitutionales	1	1	—	—	—
Morbi ossium	108	7	—	3	6
Morbi articulationum	262	6	—	1	4
Tendinitis et Tendovaginitis	233	—	—	—	2
Bursitis	71	4	—	—	—
Morbi unguarum	369	12	—	—	2
Alii organorum locomotionis morbi	116	7	—	—	1
Vulnus	329	43	—	4	21
Abscessus vel Phlegmone	165	16	—	1	8
Tumor benignus	43	15	—	—	—
Tumor malignus	10	1	—	—	2
Eczema	92	1	—	32	42
Dermatitis	142	—	—	—	—
Herpes tonsurans	—	69	—	—	—
Scabies	3	56	—	—	9
Parasiti pellis	29	10	—	5	1
Alii externarum partium morbi	11	4	—	—	1
Intoxicatio	5	4	—	—	1
Summa	4,795	1,781	35	419	489

S:t Michels län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkrætur.	Får.	Svin.	Hundar.
Actinomycosis	—	15	—	—	—
Anthrax	—	16	—	—	—
Emphysema infectiosum	—	7	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	2	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	2
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	6	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	139	—	—	—
Morbus maculosus	2	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	2	2	—	—	—
Rabies	—	—	—	10	6
Rhinitis streptococcica equi	164	—	—	—	—
Tetanus	1	—	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	11	—	—	—
Paraplegia post partum	—	15	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	1	85	—	10	—
Rhinitis catarrhalis	6	—	1	—	1
Laryngitis	158	—	—	—	—
Hemiplegia laryngis	2	—	—	—	—
Bronchitis	26	—	—	—	—
Emphysema pulmonum	22	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	1	1	—	—	—
Alii organorum respirationis morbi	10	2	—	—	—
Lymphangitis	1	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	2	3	—	—	—
Vitia dentium	25	6	—	—	—
Pharyngitis	96	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	—	2	—	—	—
Gastroenteritis	19	59	—	5	—
Dyspepsia	80	94	—	—	—
Enteralgia	35	—	—	—	—
Tympanitis	6	11	—	—	—
Obstipatio	23	12	—	2	1
Hernia	3	—	—	—	—
Helminthiasis apparatus digestionis	9	—	—	—	7
Icterus	—	2	—	—	—
Distomatosis	—	1	5	—	—
Alii organorum digestionis morbi	5	3	—	—	—
Morbi oculorum	28	3	—	—	—

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Morbi aurium	—	—	—	—	2
Castratio	28	2	—	10	2
Prolapsus vaginae vel uteri	1	7	—	—	—
Metritis	—	3	—	—	—
Retentio secundinarum	—	15	—	—	—
Dystochia.	1	12	—	1	—
Mastitis	1	25	—	1	—
Alii organorum urogenitalium morbi.	13	14	—	—	—
Rachitis vel Osteomalacia	—	20	—	10	—
Alii morbi constitutionales	5	1	—	1	—
Morbi ossium.	11	1	1	—	—
Morbi articulationum	18	—	—	—	—
Tendinitis et Tendovaginitis	91	1	—	—	—
Bursitis	25	6	—	—	—
Morbi unguarum	23	36	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi.	20	1	—	—	—
Vulnus	60	—	—	—	1
Abscessus vel Phlegmone	26	8	—	—	—
Tumor benignus	27	2	—	13	—
Tumor malignus	3	—	—	—	—
Eczema	15	—	—	12	1
Dermatitis	11	—	—	—	—
Herpes tonsurans	1	29	—	—	—
Scabies.	8	24	2	—	1
Parasiti pellis	5	—	—	—	—
Alii externarum partium morbi	2	—	—	—	—
Intoxicatio	—	—	—	8	1
Summa	1,122	702	9	85	25

Kuopio län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hunder.
Abortus infectiosus	—	46	—	—	—
Actinomycosis	—	3	—	—	—
Erysipelas maglinum	—	—	—	32	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	16
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	1	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	211	—	—	—
Morbus maculosus	5	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicaemia	2	—	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	502	—	—	—	—
Stomatitis pustulosa contagiosa	2	—	—	—	—
Tetanus	2	—	—	—	—
Tuberculosis	—	77	—	—	—
Variolæ	—	16	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	98	—	—	—
Paraplegia post partum	—	5	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	8	3	—	—	4
Rhinitis catarrhalis	34	—	—	3	—
Laryngitis	34	—	—	—	—
Hemiplegia laryngis	2	—	—	—	—
Bronchitis	38	8	—	—	1
Emphysema pulmonum	9	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	17	3	—	—	—
Alii organorum respirationis morbi	3	—	—	—	—
Pericarditis	—	5	—	—	—
Thrombosis vel Embolia	2	1	—	—	—
Lymphangitis	22	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	3	7	—	11	—
Vitia dentium	211	4	—	—	—
Pharyngitis	31	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	1	5	—	3	—
Gastroenteritis	49	21	—	4	7
Dyspepsia	60	52	—	—	—
Enteralgia	35	4	—	1	1
Tympanitis	18	24	1	—	—
Obstipatio	7	8	—	—	—
Hernia	14	10	—	20	1
Helminthiasis apparatus digestionis	46	—	1	—	7
Icterus	—	—	—	—	1

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Distomatosis	—	1	—	—	—
Alii organorum digestionis morbi	21	11	—	2	—
Morbi oculorum	22	13	—	—	8
Morbi aurium	1	1	—	—	7
Castratio	429	5	9	72	4
Prolapsus vaginae vel uteri	—	7	—	1	—
Metritis	—	10	—	—	—
Retentio secundinarum	—	27	—	—	—
Dystochia	1	14	—	1	—
Mastitis	5	90	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	14	31	—	—	—
Rachitis vel Osteomalacia	2	43	—	3	—
Cachexia ossifraga	—	6	—	2	—
Alii morbi constitutionales	1	—	—	—	—
Morbi ossium	44	2	—	—	2
Morbi articulationum	98	24	—	1	—
Tendinitis et Tendovaginitis	57	—	—	—	—
Bursitis	73	1	—	—	—
Morbi unguarum	94	11	—	—	1
Alii organorum locomotionis morbi	111	16	—	1	—
Vulnus	159	13	—	2	4
Abscessus vel Phlegmone	125	13	—	—	—
Tumor benignus	24	5	—	—	—
Tumor malignus	4	—	—	—	—
Eczema	44	26	—	1	2
Dermatitis	67	1	—	—	—
Herpes tonsurans	1	15	—	—	—
Scabies	7	89	—	—	6
Parasiti pellis	—	53	—	—	—
Alii externarum partium morbi	40	21	1	—	1
Intoxicatio	—	5	—	—	—
Summa	2,601	1,166	12	160	73

Wasa län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Stötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	6	—	—	—
Actinomycosis	1	26	—	—	—
Anthrax	4	6	—	—	—
Coryza maligna Bovis	—	4	—	—	—
Erysipelas maglinum	—	—	—	4	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	45
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	6	—	—	—
Haemoglobinuria bovis	—	9	—	—	—
Influenza erysipelatosä	297	—	—	—	—
Morbus maculosus	4	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	—	1	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	374	—	—	—	—
Tetanus	4	—	—	—	—
Tuberculosis	—	27	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	41	—	—	—
Hydrocephalus	9	3	2	—	—
Paraplegia post partum	—	3	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	14	12	—	—	2
Rhinitis catarrhalis	4	—	—	—	—
Laryngitis	89	2	—	1	5
Bronchitis	14	—	—	—	—
Emphysema pulmonum	10	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	17	3	—	—	2
Pericarditis	—	2	—	—	—
Thrombosis vel Embolia	2	—	—	—	—
Lymphangitis	21	1	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	13	5	—	—	—
Vitia dentium	85	1	—	—	—
Pharyngitis	151	—	—	2	1
Corpora extranea oesophagi	—	4	—	—	—
Gastroenteritis	214	29	—	6	4
Dyspepsia	65	72	1	1	3
Enteralgia	83	1	—	—	—
Tympanitis	—	30	—	—	—
Obstipatio	9	6	—	3	2
Hernia	13	2	—	—	4
Helminthiasis apparatus digestionis	14	—	—	—	3
Icterus	1	—	—	—	—

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkrætur.	Får.	Stin.	Hundar.
Distomatosis	—	5	24	—	—
Alii organorum digestionis morbi	83	63	—	11	10
Morbi oculorum	38	4	—	—	13
Morbi aurium	1	—	—	—	23
Castratio	147	—	4	56	7
Prolapsus vaginae vel uteri	—	9	—	—	—
Metritis	2	15	—	—	—
Retentio secundinarum	1	31	—	—	—
Dystochia	—	20	—	—	1
Mastitis	6	97	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	22	20	—	—	—
Rachitis vel Osteomalacia	4	4	—	35	1
Alii morbi constitutionales	3	—	—	—	1
Morbi ossium	27	1	—	—	3
Morbi articulationum	297	11	1	—	2
Tendinitis et Tendovaginitis	83	2	—	—	—
Bursitis	41	2	—	—	—
Morbi unguularum	126	14	—	—	4
Alii organorum locomotionis morbi	95	16	—	—	2
Vulnus	128	25	—	—	11
Abscessus vel Phlegmone	84	15	—	4	2
Tumor benignus	31	6	—	—	1
Tumor malignus	10	1	—	—	1
Eczema	85	11	—	2	9
Dermatitis	54	—	—	4	—
Scabies	13	10	—	—	3
Parasiti pellis	9	22	—	—	11
Alii externarum partium morbi	24	6	—	—	1
Intoxicatio	1	4	—	2	2
Summa	2,927	716	32	131	179

Uleåborgs län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkrætur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	73	—	—	—
Actinomycosis	1	4	—	—	—
Anthrax	—	10	—	—	—
Coryza maligna bovis	—	11	—	—	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	26
Haemoglobinuria bovis	—	5	—	—	—
Influenza erysipelatosä	21	—	—	—	—
Influenza pectoralis	2	—	—	—	—
Morbus maculosus	2	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	3	5	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	61	—	—	—	—
Tetanus	4	—	—	—	—
Tuberculosis	—	44	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	38	—	—	—
Paraplegia post partum	—	7	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	8	5	—	—	—
Rhinitis catarrhalis	6	—	—	—	—
Laryngitis	21	—	—	—	—
Hemiplegia laryngis	2	—	—	—	—
Bronchitis	24	4	—	—	2
Emphysema pulmonum	18	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	5	2	—	1	1
Pericarditis	—	4	—	1	1
Thrombosis vel Embolia	1	—	—	—	—
Lymphangitis	21	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	2	—	—	—	—
Vitia dentium	80	3	—	—	—
Pharyngitis	2	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	—	6	—	—	—
Gastroenteritis	32	6	—	3	6
Dyspepsia	49	34	—	—	—
Enteralgia	42	5	—	—	—
Tympanitis	3	14	—	—	—
Obstipatio	22	17	—	3	6
Hernia	6	1	—	—	—
Lithiasis apparatus digestionis	1	—	—	—	4
Helminthiasis apparatus digestionis	9	—	—	—	5
Icterus	—	3	—	—	—

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Distomatosis	—	15	—	—	—
Alii organorum digestionis morbi	4	—	—	—	—
Morbi oculorum	17	1	—	—	15
Morbi aurium	1	1	—	—	4
Castratio	40	1	7	23	—
Prolapsus vaginae vel uteri	—	2	—	—	—
Metritis	—	6	—	—	—
Retentio secundinarum	—	27	—	—	—
Dystochia	10	15	—	—	—
Mastitis	18	20	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	4	3	—	—	—
Rachitis vel Osteomalacia	34	17	—	3	1
Morbi ossium	57	—	—	—	1
Morbi articulationum	55	17	—	—	1
Tendinitis et Tendovaginitis	52	6	—	—	—
Bursitis	45	6	—	—	—
Morbi ungularum	78	4	—	—	2
Alii organorum locomotionis morbi	43	7	—	—	—
Vulnus	82	6	—	—	8
Abscessus vel Phlegmone	17	2	—	—	—
Tumor benignus	23	—	—	—	—
Eczema	36	3	—	—	12
Dermatitis	27	—	—	—	—
Parasiti pellis	9	18	—	—	8
Alii externarum partium morbi	28	4	—	—	2
Summa	1,128	482	7	34	105

Tabell öfver år 1901 iakttagna fall af infektionssjukdomar bland husdjur.

Veterinärdistrikt.	Abortus infectiosus.	Actinomycosis.	Anthrax.	Coryza maligna bovis.	Diphtheritis suum et sepi- casemia haemorrhag. suis.	Emplysema infectiosum.	Erysipelas malignum.	Febris catarrhalis epi- zootica canis.	Gastroenteritis infectiosa vini.	Haemoglobinuria bovis.	Influenza erysipelatos.	Influenza pectoralis.	Lymphangitis ulcerosa.	Malleus humidus vel farcinosus.	Paemias et septicemia.	Rabies. equi.	Rhinis streptococcica	Somatitis pustulosa contagiosa.	Tetanus.	Variolae et varicellae.
Ekenäs	—	12	3	—	—	—	4	1	—	13	—	—	—	—	—	—	9	—	1	—
Helsingfors	—	10	—	—	138	—	5	64	—	30	—	—	—	—	—	—	23	—	1	—
Lovisa	—	12	2	—	—	—	180	3	11	32	—	—	—	4	—	—	13	—	—	—
Åbo	15	30	—	—	9	—	2	82	—	34	55	35	—	—	4	—	223	3	6	41
Björneborg	55	14	7	—	—	—	—	14	22	3	—	—	—	—	2	—	99	—	—	43
Letala	—	5	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	41	—	—	—
Salo	—	5	—	—	—	—	—	2	—	26	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—
Ikalis	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	—	—	—	—	—	—	147	—	1	—
Hvittis	35	7	2	—	—	—	5	4	—	1	—	—	—	1	—	—	96	—	2	—
Godby	—	—	—	—	—	—	—	11	—	11	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tavastehus	45	26	—	—	—	—	11	7	4	52	—	—	—	—	1	—	119	—	—	15
Tammerfors	—	1	—	—	—	—	—	8	—	2	34	—	—	—	—	—	46	3	4	4
Lahtis	—	2	—	—	—	—	5	4	—	20	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—
Jämsä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	35	—	—	—	—	1	—	21	—	2	—
Wiborg	16	33	4	1	—	—	25	89	8	47	—	30	—	—	4	—	175	1	3	5
Fredrikshamn	9	8	—	—	—	—	64	16	—	94	—	—	2	1	—	—	—	—	2	—
Nykyrka	—	1	11	—	—	—	57	1	—	10	—	—	—	2	3	20	124	1	—	—
Kexholm	—	2	11	—	—	—	12	—	—	26	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Kronoborg	—	5	5	1	—	—	38	—	7	24	—	—	—	—	3	—	62	—	2	—
Sordavala	—	1	14	—	—	—	4	3	—	23	—	—	—	—	—	—	20	—	1	3
S:t Michel	—	—	—	—	—	—	2	2	3	61	—	—	—	—	1	5	32	—	—	—
Heinola	—	15	15	—	—	—	—	—	3	7	—	—	—	—	3	11	18	—	—	—
Nyslott	—	—	1	—	—	7	—	—	—	71	—	—	—	—	—	—	114	—	1	—
Kuopio	26	—	—	—	—	—	—	14	—	50	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—
Juensuu	—	2	—	—	—	—	—	—	—	93	—	—	—	—	—	—	244	2	1	—
Idensalmi	8	—	—	—	—	—	11	—	—	21	—	—	—	—	1	—	33	—	—	—
Nurmes	—	—	—	—	—	—	13	2	—	33	—	—	—	—	—	—	198	—	—	16
Suonenjoki	12	1	—	—	—	—	8	—	1	14	—	—	—	—	1	—	7	—	1	—
Nikolaistad	—	1	10	—	—	—	—	22	—	5	5	—	—	—	—	—	78	—	2	—
Kristinestad	—	—	—	—	—	—	4	16	6	—	279	—	—	—	—	—	11	—	—	—
Lappo	3	25	—	4	—	—	—	7	—	—	13	—	—	—	1	—	31	—	2	—
Saarijärvi	3	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	254	—	—	—
Haapavesi	18	2	3	11	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	4	—	18	—	—	—
Ylivieska	35	3	—	—	—	—	—	15	—	5	—	2	—	—	2	—	25	—	2	—
Uleåborg	20	—	—	—	—	—	—	3	—	—	21	—	—	—	2	—	15	—	2	—
Kemi	—	—	7	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Summa	300	225	95	17	147	7	452	400	65	856	407	68	2	7	38	36	2,342	10	36	127

Tabell öfver af länevetertnärerne år 1901 verkställda tjänsteresor.

Veterinärdistrikt.	Tjänsteresor för														Summa.			
	Blodställning.	Elakartad katar- ralfeber.	Förgiftning.	Infektös kastning.	Influensa.	Kiöthämation.	Koppor hos kor.	Mjölbrand.	Mjölbrands- emfysem.	Qvarka.	Rabies.	Rots.	Rödsgjuka.	Svinpest.		Sårskilda mis- stänkte sjukdomsfall.	Resigtning.	Tuberkulin- undersökning.
Ekenäs	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Helsingfors	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	3	—	—	7	13
Lovisa	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4	1	—	3	2	9	21
Åbo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	24	26
Björneborg	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	15	19
Letala	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
Salo	9	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	24	38
Ikalis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	8	10
Hvittis	—	—	—	7	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	2	12
Godby	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Tavastehus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	9	13
Tammerfors	1	—	—	—	—	11	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	25	41
Lahtis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Jämsä	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	9
Wiborg	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	13	—	—	16
Fredrikshamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	2	5
Nykyrka	1	—	—	—	—	—	—	5	—	5	9	7	2	—	2	3	—	34
Kexholm	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	5
Kronoborg	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	6
Sordavala	3	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—	2	—	—	6	—	2	19
St Michel	3	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	8	—	—	15
Heinola	4	—	—	—	—	—	—	9	—	1	—	—	—	—	2	—	4	20
Nyslott	6	—	—	—	—	1	—	—	—	10	—	—	—	—	5	1	—	23
Kuopio	9	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	12	—	—	26
Joensuu	6	—	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	4	—	—	31
Idensalmi	3	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	2	6	18
Nurmes	4	—	—	—	—	—	1	—	—	24	—	—	2	—	13	—	—	44
Suonenjoki	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	3	—	1	10
Nikolaistad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	11	14
Kristinestad	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	22	33
Lappo	—	1	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	9	19
Saarijärvi	1	—	—	1	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	1	3	4	22
Haapavesi	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	5	10
Ylivieska	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	3	6
Uleåborg	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—	6	11
Kajana	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Kemi	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	3	6
Summa	70	5	3	15	10	13	1	36	3	86	11	16	15	4	102	16	205	611

Tabell öfver år 1901 verkställda undersökningar med tuberkulin.

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
<i>Nylands län.</i>				
Anjala	111	59	—	—
Artsjö	11	—	—	—
Borgå socken	625	94	—	—
Elimä	742	16	—	—
Esbo	4	—	—	—
Helsinge	27	—	—	—
Helsingfors	52	5	2	—
Karis	154	34	2	—
Kyrklätt	81	4	—	—
Lappträsk	329	3	1	—
Liljendal	29	—	—	—
Lojo	447	5	—	—
Mäntsälä	175	1	—	—
Nurmijärvi	646	212	—	—
Pernå	415	3	1	—
Pojo	278	83	—	—
Sjundeå	90	2	—	—
Strömfors	211	—	—	—
Wichtis	143	2	—	—
Summa	4,570	523	6	—
<i>Åbo och Björneborgs län.</i>				
Alastaro	31	1	—	—
St. Bertils	122	43	—	—
Bjernå	425	13	2	—
Björneborgs landsf.	154	3	—	1
Eura	84	6	—	—
Euraåminne	692	85	11	—
Halikko	244	47	—	—
Harjavalta	54	2	—	—
Hiittis	10	—	—	—
Hvittis	58	2	—	—
Ikalis	126	—	—	—
St. Karins	34	—	—	—
Karuna	43	—	—	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Kiikala	1	—	—	—
Kjulo	215	4	2	—
Kumo	341	21	—	—
Kuusjoki	182	3	—	—
Loimijoki.	85	—	—	—
St. Marie.	157	23	—	—
Masku	58	1	—	—
Mietois.	201	12	—	—
Norrmark.	75	9	9	—
Oripää	23	8	—	—
Pargas	111	8	—	—
Piikis	247	11	—	—
Pöytis	289	27	—	—
Reso.	45	2	—	2
Rimito	48	—	—	—
Tavastkyrö	61	—	—	—
Ulfsby	592	4	2	—
Uskela	218	25	—	—
Vehmo	111	5	—	—
Virmo	60	3	—	—
Yläne	499	22	—	—
Summa	5,686	300	26	3
<i>Tavastehus län.</i>				
Birkkala	173	40	39	1
Hattula.	130	1	—	1
Hauho	171	4	—	—
Janakkala	181	2	—	—
Jokkis	634	20	—	—
Kalvola	237	5	1	—
Kangassala	336	—	—	—
Loppis	151	1	—	1
Messuby	630	17	5	12
Nastola.	446	—	—	—
Orivesi.	40	—	—	—
Sahalaks	87	—	—	—
Somero.	212	2	—	1
Sääksmäki	23	3	—	—
Tammela	490	8	1	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Tavastehus landsf.	94	3	1	—
Teisko	65	1	—	—
Urdiala	302	30	4	—
Vesilaks	410	1	1	—
Vånå	70	1	—	1
Ylöjärvi	201	14	13	1
Summa	5,083	153	65	18
<i>Viborgs län.</i>				
Elimä	170	153	2	—
Kymmene	260	120	1	—
Miehikkälä	83	15	2	—
Pyttis	168	32	3	—
Sordavala stad	1	—	—	—
Sordavala socken	7	—	—	—
Suistamo	18	7	7	—
Vederlaks	21	1	1	—
Vekkelaks	109	35	5	—
Viborgs stad	2	—	—	—
Viborgs socken	335	7	1	—
Summa	1,174	370	22	—
<i>S:t Michels län.</i>				
Gustaf Adolfs	14	—	—	—
Mäntyharju	57	—	—	—
Sysmä	106	3	—	—
Summa	177	3	—	—
<i>Kuopio län.</i>				
Idensalmi	167	59	1	—
Leppävirta	21	—	—	—
Nilsjä	20	16	2	—
Suonenjoki	2	—	—	—
Summa	210	75	3	—
<i>Vasa län.</i>				
Alavo	12	—	—	—
Esse	74	3	—	—
Gamlakarleby landsf.	1	—	—	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Ilmola	12	—	—	—
Jurva	5	5	—	—
Jyväskylä.	38	—	—	—
Karstula	30	—	—	—
Korsnäs	88	1	—	—
Kronoby	30	2	—	—
Kurikka	36	1	—	—
Kveflaks	4	—	—	—
Laihela.	20	1	—	—
Lappajärvi	111	1	—	—
Lappo	93	50	—	—
Lillkyro	10	—	—	—
Mustasaari	133	—	—	—
Närpes	175	6	—	—
Purmo	98	2	—	—
Pörtom	36	—	—	—
Saarijärvi.	33	4	—	—
Solf	25	—	—	—
Storkyro	20	—	—	—
Storå.	20	—	—	—
Töysä	6	—	—	—
Vörå	10	—	—	—
Ylistaro	141	7	—	—
Öfvermark	50	—	—	—
Summa	1,311	83	—	—
<i>Uleåborgs län.</i>				
Haapajärvi	109	—	—	—
Haapavesi	79	—	—	—
Kalajoki	67	—	—	—
Kemiträsk	27	1	—	—
Kärsämäki	81	—	—	—
Limingo	147	32	—	—
Nedertorneå	25	—	—	—
Piippola	43	—	—	—
Pudasjärvi	53	—	—	—
Pulkkila	2	—	—	—
Pyhäjärvi	264	—	—	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Rautio	31	—	—	—
Rovaniemi	24	—	—	—
Salo	24	—	—	—
Uleåborgs landsf.	186	5	—	—
Ylivieska	13	1	1	—
Summa	1,175	39	1	—

Tabell öfver år 1901 verkställda undersökningar af importeradt amerikanskt fläsk.

Importorten.	Mängden importeradt fläsk.		Mängden af trikinbemängdt fläsk.		
	Antal stycken.	Vigt i kilogram.	Antal stycken.	Vigt i kilogram.	Procent.
Björneborg	30,415	188,264	4	41	0,02
Hangö	64,497	448,194	35	224	0,05
Helsingfors	34,896	197,887	65	386	0,19
Kemi	7,413	57,039	—	—	—
Raumo	1,791	11,455	—	—	—
Tammerfors	1,800	11,041	7	21	0,19
Torneå	4,701	36,938	—	—	—
Uleåborg	725	5,816	—	—	—
Vasa	69,197	500,951	67	506	0,10
Viborg	22,465	115,537	10	39	0,03
Åbo	19,347	159,665	3	52	0,03
Summa	257,247	1,732,287	191	1,269	0,07

VIII. Läkarepersonalen.

Utnämningar och förordnanden.

- Jan. 21. Bataljonsläkaren Kollegiirådet Reinhold Fredrik Fabritius, till provincialläkare i Tyrvis distrikt.
- Febr. 22. Med. lic. Gustaf Pitkänen till stadsläkare i Raumo.
- „ 25. Med. lic. Karl Adolf Nordberg, till förste stadsläkare i Kuopio.
- April 30. Bruksläkaren Frans Oskar Anshelm Sahlberg till läkare vid allmänna sjukhuset i Torneå.
- Maj 7. Med. lic. Alfred Mortimer Nykopp till läkare vid Aktiebolaget Tornator.
- „ 13. Med. och kir. Dr:n Teodor Waldemar Tallqvist till stadsläkare i Borgå.
- „ „ Kommunalläkaren i Eura Med. lic. Adolf Georg Rosendal till provincialläkare i Idensalmi distrikt.
- „ 28. Med. lic. Arthur Edvard von Bonsdorff till stadsläkare i Nykarleby.
- „ 29. Med. lic. Axel Fredrik Hornborg till underläkare vid diakonissanstalten i Helsingfors.
- Juni 11. Med. lic. Emil Wilhelm Juselius till läkare å Fiskars bruk.
- „ 13. Provincialläkaren i Tammela distrikt Med. och kir. Dr:n Fredrik Wilhelm Westerlund till provincialläkare i Tammerfors distrikt.
- „ 21. Med. lic. Emil Inberg till extra ordinarie läkare vid Medicinalstyrelsen.
- „ „ Med. lic. Emil Alfons Behse till d:o d:o.
- Juli 1. Med. lic. Knut Adolf Stjernvall till underläkare vid Med. lic. Lybecks privata sjukhus i Helsingfors.
- „ 3. Med. lic. Berndt Henrik Jägerroos till läkare vid Karhula bruk.
- „ 10. Med. lic. Gustaf Fredrik Forsten till andre Stadsläkare i Kuopio.
- Aug. 9. Hofrådet Med. lic. Uno Lojander till läkare vid 5:te Kuopio skarp-skyttebataljon.
- Okt. 7. Med. lic. Werner Adolf Reinhold Lagus, till läkare i Hyrynsalmi Suomussalmi, Puolanko och Ristijärvi.

- Dec. 2. Med. lic. Adolf Johannes Hällström till stadsläkare i Heinola.
 ” ” Provincialläkaren i Kajana distrikt Hofrådet Oskar Walfrid Wennerström till provincialläkare i Tammela distrikt.

Förordnade till kommunalläkare.

- Jan. 11. Med. lic. Johannes Henrik Witali, Nivala.
 ” 15. ” ” Alexander Aalto, Karstula.
 Febr. 15. ” ” August Lennart Wallenius, Kaavi.
 April 3. ” ” Axel Anders Törnström, Somero.
 ” 19. ” ” Hjalmar Gorschelnik, Kauhajoki.
 Maj 10. ” ” Martti Johannes Kiljander, Kirvus.
 ” 14. ” ” Gustaf Adolf Wetterstrand, Pälkäne.
 ” 18. ” ” Ossian Saladin Hellsten, Rautalampi.
 Juni 6. ” ” Onni Alfred Jaakko Sjölin, Pielisjärvi.
 ” ” ” ” Thorfin Stolpe, Kangasniemi.
 Juli 4. ” ” Nathanael Emeleus, Jalasjärvi.
 ” 11. ” ” Karl Georg Löfström, Juga.
 ” ” ” ” Johannes Henrik Witali, Asikkala.
 ” ” ” ” Wäinö Inberg, Maaninga.
 ” 18. ” ” Hannu Kustaa Holk, Kankaanpää.
 ” 26. ” ” Gustaf Emil Aspelin, Nurmijärvi.
 Aug. 15. ” ” Karl Eli Holmström, Kemi.
 Sept. 3. ” ” Edvard Johan Horelli, Eura m. fl.
 ” ” ” ” Elias Mikael Stenberg, S:t Märrens.
 ” 24. ” ” Otto Johan Blåfjeld, Kauhava.
 ” 27. ” ” Paul Styrbjörn Wirzenius, Sastmola och Siikais.
 Okt. 7. ” ” Karl Oskar Helin, Nivala.
 Nov. 5. ” ” Georg Adolf von Zwéyberg, Ylivieska
 Dec. 3. ” ” Henrik Pionius, Puumala.
 ” 20. ” ” Paul Zakarias Collan, Kankaanpää.
 ” ” ” ” Karl Oskar Helin, Libelits.

Legitimerade.

- Mars 28. Aappo Pikkarainen.
 ” ” Axel Anders Törnström.
 ” ” Axel Fredrik Hornborg.
 ” ” Emil Wilhelm Juselius.
 April 19. Elin Augusta Elmgren.
 ” 22. Ossian Saladin Hellsten.
 ” ” Martti Johannes Kiljander.

Maj	2.	Albert Edvard Heikel.
"	28.	Elias Michael Stenberg.
"	"	Emil Alfons Behse.
Juni	1.	Karl Oskar Helin.
"	"	Walter Alarik Wilhelm Fabritius.
"	"	Karl Georg Löfström.
"	"	Hjalmar Törnroth.
"	"	Gustaf Emil Aspelin.
"	"	Emil Inberg.
Juli	19.	Ellen Maria Ahlqvist.
Sept.	14.	Paul Zakarias Collan.
"	"	Johan Oskar Nyqvist.
"	"	Artur Jakob Fellman.
Okt.	7.	Henrik Piponius.
Nov.	15.	Oskar Nordqvist.
Dec.	12.	Edvin Hansson.
"	"	Tor Gustaf Waenerber.
"	"	Hjalmar Mathias Stenbäck.
"	31.	William Veckman.

Tandläkare.

Mars 5. Johannes Eriksson.

Afödne.

Jan. 22. F. d. provincialläkaren Kir. Mag. August af Ursin.
Kommunalläkaren i Jalasjärvi Med. lic. Erik Stenius.

Afsked.

April 29. Stadsläkaren i Heinola Med. lic. Alfred Mortimer Nykopp.
Maj 14. Extra läkaren vid Medicinalstyrelsen Med. lic. Wäinö Inberg.
" 18. D:o d:o d:o Med. lic. Onni Alfred Jaakko
Sjölin.
Dec. 11. Bataljonsläkaren Med. lic. Ivar Alexander Wallgren.

IX. Medicinalstyrelsen.

Medicinalstyrelsen har under år 1901 handlagt ärenden till följande antal:

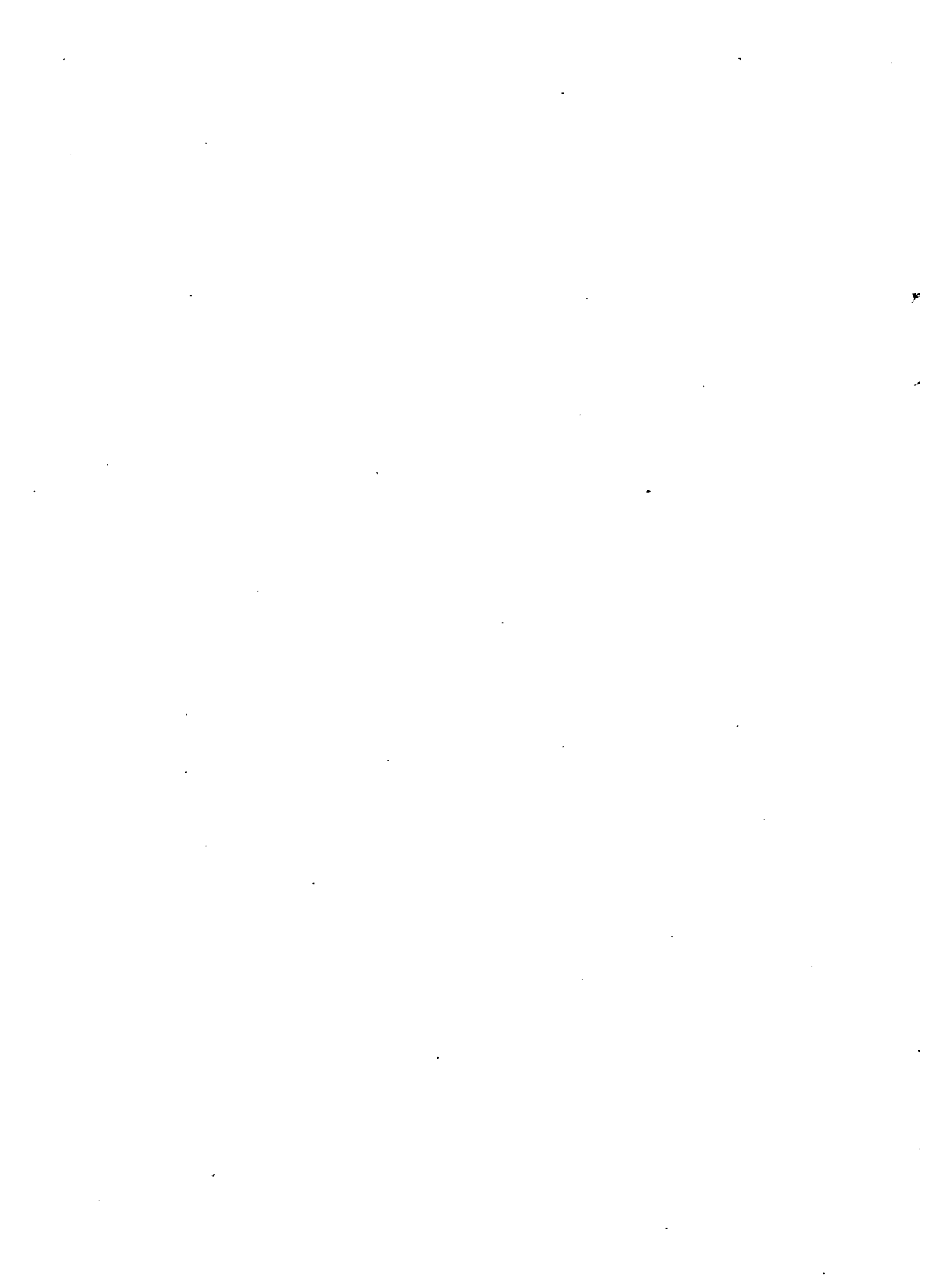
a) på kansliet.

Bref och remisser från Køjserliga Senaten	551
Skrifvelser från särskilda auktoriteter	348
” ” underlydande tjänstemän	1,729
Suppliker	752
Obduktionsattester	423
Rapporter m. m.	672
Utgångna expeditioner	3,381

b) på kammarkontoret.

Ankomna skrifvelser	2,649
Utgångna expeditioner	4,241

Tabell-Bilagor.

Tab. I.

Skyddskoppymningen i Finland 1901.

Län och provinciällä- karedistrikt.	Antal vaccinationsskyl- dige enligt presterska- pets förteckningar.				Antal vaccinerade.				Ympningens resultat.						Antal frånvarande från granskningen.	Vaccinerade 3 år & rad utan påföljd.	
	Under 2 år.	2—10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.	2—10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.		2—10 år.		Öfv. 10 år.				
									Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.			
Nylands län.																	
Helsingfors	2,511	320	—	2,831	1,908	147	—	2,055	1,843	33	144	1	—	—	—	34	—
Lovisa	1,656	266	—	1,922	1,496	103	—	1,599	1,452	13	91	—	—	—	—	43	—
Ekenäs																	
Lojo	1,367	252	18	1,637	1,178	103	6	1,287	1,128	15	98	2	6	—	38	—	
Summa	5,534	838	18	6,390	4,582	353	6	4,941	4,423	61	333	3	6	—	115	—	
Åbo och Björneborgs län.																	
Åbo	1,924	333	31	2,288	1,356	135	3	1,494	1,320	24	130	3	3	—	14	2	
Nystad	1,150	92	—	1,242	985	41	—	1,026	953	21	37	4	—	—	11	—	
Rimito	360	65	5	430	307	30	—	337	298	9	26	4	—	—	—	2	
Godby	636	111	110	857	510	45	7	562	486	24	35	10	7	—	—	—	
Salo	1,473	110	20	1,603	1,312	74	6	1,392	1,288	23	73	1	6	—	1	—	
Björneborg	3,226	763	115	4,104	2,263	252	13	2,528	2,052	152	217	28	12	1	66	15	
Ikalis	1,616	207	1	1,824	1,225	116	—	1,341	1,042	66	109	3	—	—	121	—	
Tyrvis	1,131	125	11	1,267	886	54	3	943	833	31	54	—	3	—	22	—	
Hvittis	1,509	116	13	1,638	1,370	90	1	1,461	1,309	59	86	4	1	—	2	—	
Summa	13,025	1,922	306	15,253	10,214	837	33	11,084	9,581	409	767	57	32	1	237	19	
Tavastehus län.																	
Ruovesi	1,014	185	9	1,208	814	70	—	884	801	8	62	8	—	—	5	—	
Tammerfors	2,811	276	24	3,111	1,697	201	5	1,903	1,684	5	194	4	5	—	11	2	
Tammela	1,967	240	27	2,234	1,709	150	14	1,873	1,592	104	147	1	13	—	16	—	
Tavastehus	1,358	140	38	1,536	1,300	101	17	1,418	1,276	7	98	1	16	—	20	—	
Jämsä	1,350	78	15	1,443	1,267	40	—	1,237	1,254	8	40	—	—	—	5	—	
Hollola	1,522	107	11	1,640	1,301	59	4	1,364	1,264	37	59	—	4	—	—	—	
Summa	10,022	1,026	124	11,172	8,088	621	40	8,749	7,871	169	600	14	38	—	57	2	

Län och provinciällä- karedistrikt.	Antal vaccinationsskyldige enligt presterska- pets förteckningar.				Antal vaccinerade.				Ympningens resultat.						Antal frånvarande från granskningen.	Vaccinerade 3 år 4 rad utan påföljd.
	Under 2 år.	2-10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.	2-10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.		2-10 år.		Öfv. 10 år.			
									Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.		
.Wiborgs län.																
Viborg	3,899	427	37	3,863	2,298	309	6	2,613	2,263	24	297	10	6	—	13	1
Fredrikshamn	1,784	130	33	1,947	1,537	60	6	1,603	1,501	18	54	3	5	1	21	1
Willmanstrand	1,753	265	79	2,097	1,326	100	3	1,429	1,276	23	92	6	2	1	29	5
S:t Andrä	1,690	130	9	1,829	1,143	56	1	1,200	1,128	5	52	—	1	—	14	—
Mohla	1,494	94	1	1,589	1,249	52	—	1,301	1,168	25	45	2	—	—	61	—
Kexholm	978	109	—	1,087	820	93	2	915	763	13	86	2	2	—	49	—
Kronoborg	1,086	85	7	1,128	783	72	2	857	743	19	68	1	2	—	24	—
Sordavala	1,226	235	4	1,465	816	63	—	879	728	19	56	—	—	—	76	—
Salmis	1,109	61	—	1,170	994	54	—	1,048	734	69	35	3	—	—	207	—
Summa	14,469	1,536	170	16,175	10,966	859	20	11,845	10,304	215	785	27	18	2	494	7
S:t Michels län.																
S:t Michel	1,187	146	1	1,334	864	36	—	900	776	25	30	3	—	—	66	—
Heinola	1,640	682	58	2,380	956	248	10	1,214	870	8	233	1	10	—	92	—
Jorois	1,180	132	5	1,317	1,080	95	5	1,180	972	20	84	1	4	—	99	—
Nyslott	1,276	257	3	1,536	1,086	138	2	1,226	1,064	12	136	—	2	—	12	—
Summa	5,283	1,217	67	6,567	3,986	517	17	4,520	3,682	65	483	5	16	—	269	—
Kuopio län.																
Kuopio	1,813	77	6	1,896	1,439	69	8	1,516	1,359	25	65	—	8	—	59	—
Rantalampi	1,270	36	—	1,306	1,137	16	—	1,153	1,071	33	15	—	—	—	34	—
Idensalmi	2,168	156	4	2,328	1,465	157	4	1,626	1,268	197	143	14	4	—	—	—
Pielisjärvi	1,194	289	143	1,626	942	72	7	1,021	836	57	39	26	4	2	57	3
Tohmajärvi	1,519	179	49	1,747	1,230	58	2	1,290	1,167	8	49	—	1	—	65	1
Joensuu	1,505	143	6	1,654	1,426	113	6	1,545	1,383	34	106	7	5	1	9	1
Summa	9,469	880	208	10,557	7,639	485	27	8,151	7,084	354	417	47	22	3	224	5
Wasa län.																
Wasa	2,549	583	12	3,144	1,684	294	1	1,979	1,476	134	268	14	1	—	86	—
Kristinestad	2,855	605	235	3,695	2,089	329	23	2,471	2,047	33	322	5	23	—	11	—
Nykarleby	1,663	166	11	1,840	1,263	54	1	1,318	1,200	50	53	—	1	—	14	—
Gamlakarleby	1,615	242	22	1,879	1,321	143	4	1,468	1,295	3	139	1	4	—	26	—
Kuortane	2,517	304	24	2,845	2,055	165	5	2,223	1,919	131	154	6	4	—	9	—
Jyväskylä	2,312	344	17	2,673	1,792	178	2	1,972	1,596	93	158	2	1	—	122	1
Summa	13,511	2,244	321	16,076	10,204	1,161	36	11,401	9,533	444	1,094	28	34	—	268	1

Län och provinciell- karedistrikt.	Antal vaccinationsskyldige enligt presterskaptets förteckningar.				Antal vaccinerade.				Ympningens resultat.						Antal frånvarande från granskningen.	Vaccinerade 3 år & rad utan påföräld.	
	Under 2 år.	2-10 år.	Öfr. 10 år.	Summa.	Under 2 år.	2-10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.		2-10 år.		Öfr. 10 år.				
									Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.			
Uleåborgs län.																	
Uleåborg . . .	1,137	728	172	2,037	641	438	6	1,085	577	43	398	24	6	—	—	37	2
Brahestad . . .	569	203	4	776	355	137	—	492	339	9	129	6	—	—	9	—	
Kalajoki . . .	636	518	59	1,213	356	190	21	567	335	14	172	5	20	—	21	—	
Haapajarvi . . .	880	154	12	1,046	681	92	2	775	534	91	81	5	2	—	62	—	
Kajana	1,105	330	21	1,456	753	177	6	936	680	48	167	7	6	—	28	—	
Pudasjärvi . . .	637	204	681	1,522	333	189	25	547	332	1	183	6	25	—	—	—	
Torneå	1,125	582	152	1,859	677	274	16	967	639	32	243	20	7	1	25	—	
Rovaniemi . . .	1,033	438	1,597	3,068	191	150	4	345	186	5	133	17	3	1	—	—	
Kittilä	512	162	8	682	234	52	—	336	255	27	40	14	—	—	—	—	
Summa	7,634	3,319	2,706	13,659	4,271	1,699	80	6,050	3,877	270	1,546	104	69	2	182	2	
Vaccinepoten i Helsingfors	—	—	—	—	966	159	—	1,125	907	54	139	7	—	—	18	—	
Summa för hela landet	78,947	12,982	3,920	95,849	60,916	6,691	259	67,866	57,262	2,041	6,164	292	235	8	1,864	36	

Tab. 2.

I sjukvårdsanstalterna i Finland vårdade sjuka år 1901.

	Qvarliggande till år 1902.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjuka för dag.	Utskrifna.									
					Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.	Qvarliggande från år 1900.	Intagna år 1901.	Summa vårdade		
Helsingfors:														
Allm. sjukh. kirurg. afd.	130	1,414	1,544	954	140	55	142	114	139	54,228	35,1	148,6	1	
" " medic. d:o	83	878	961	257	334	156	115	17	82	31,182	32,4	85,4	2	
" " pathol. anat. d:o	11	56	67	5	40	3	4	1	14	3,941	58,8	10,8	3	
" " syfilit. d:o	88	831	919	634	146	6	4	21	108	35,540	38,7	97,4	4	
" " oftalmolog. d:o	32	367	399	147	151	55	1	6	39	13,439	33,7	36,8	5	
" " barn d:o	22	255	277	125	52	20	37	18	25	9,962	35,9	27,3	6	
" " accouchem. d:o	29	1,502	1,531	1,420	—	5	6	74	26	11,927	7,8	32,7	7	
" " gynäkol. d:o	17	384	401	140	117	20	11	89	24	8,618	21,5	23,6	8	
" " " d:o														
Å barnbördshuset	2	121	123	94	12	8	5	—	4	2,839	23,1	7,8	9	
Kurarstalten för sinnessjuka	123	40	163	13	4	15	9	—	122	45,629	279,9	125,0	10	
Temporära lepraasylen	18	9	27	—	—	3	3	—	19	6,803	251,9	18,6	11	
Länsfängelsets lasarett	1	125	126	54	35	—	—	—	2	2,453	19,5	6,7	12	

	Överliggande från år 1900.	Intagna år 1901.	Summa vårdade.	Utskrifna.						Överliggande till år 1902.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjuka för dag.	
				Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Öbehandlade.						
Helsingfors:														
1	6	95	101	63	18	6	6	—	8	3,090	30,6	8,5	1	
2	88	799	887	394	210	38	163	—	82	31,013	34,9	85,0	2	
3	17	365	382	268	32	6	29	20	27	9,351	24,5	25,6	3	
4	14	138	152	88	40	3	13	—	8	3,294	21,7	9,0	4	
5	78	259	337	64	63	62	65	—	83	28,502	84,6	78,1	5	
6	81	44	125	10	4	20	13	—	78	27,258	218,1	74,7	6	
7	4	75	79	48	22	1	3	—	5	1,281	16,2	3,5	7	
8	77	938	1,015	454	348	81	44	26	62	30,861	30,4	84,6	8	
9	3	128	131	99	11	6	4	5	6	2,586	19,7	7,1	9	
10	34	151	185	46	67	21	6	—	45	13,371	72,3	36,6	10	
11	36	15	51	—	—	1	12	—	38	13,818	270,9	37,9	11	
12	23	251	274	221	22	—	5	—	26	5,723	20,9	15,7	12	
13	12	491	503	402	69	2	6	9	15	7,606	15,1	20,8	13	
14	5	223	228	211	—	—	7	—	10	4,631	20,3	12,4	14	
15	8	113	121	98	8	6	3	2	4	1,930	15,9	5,9	15	
16	4	274	278	190	43	9	26	2	8	4,781	17,2	13,1	16	
17	1	110	111	107	—	2	1	—	1	1,100	10,0	3,0	17	
18	18	204	222	115	54	12	20	6	15	4,903	22,1	13,4	18	
19	—	8	8	2	2	2	—	—	2	338	42,3	0,9	19	
20	3	75	78	55	10	7	4	—	2	1,040	13,3	2,9	20	
21	8	109	117	79	17	1	10	—	10	2,763	23,6	7,6	21	
22	4	154	158	97	50	4	4	1	2	2,374	15,0	6,3	22	
23	—	9	9	9	—	—	—	—	—	54	6,0	0,1	23	
24	2	41	43	35	1	—	5	—	2	674	15,7	1,9	24	
25	6	125	131	92	18	6	8	6	1	1,608	12,3	4,4	25	
26	6	126	132	86	26	4	5	3	8	2,653	20,1	7,3	26	
27	45	775	820	634	54	14	56	19	43	19,728	24,6	54,0	27	
28	24	254	278	239	1	3	1	4	30	9,240	33,2	25,3	28	
29	13	56	69	18	19	13	1	—	18	5,852	83,4	16,0	29	
30	61	372	433	234	48	14	73	—	64	22,624	52,2	62,0	30	
31	10	256	266	227	—	—	17	6	16	5,918	22,2	16,2	31	
32	23	31	54	16	8	2	4	—	24	8,509	157,6	23,3	32	
33	10	702	712	626	10	56	5	—	15	5,905	8,3	16,2	33	
34	—	7	7	5	—	—	2	—	—	113	16,1	0,3	34	
35	17	138	155	106	22	4	15	—	8	3,107	20,0	8,5	35	
36	5	72	77	76	1	—	—	—	—	822	10,7	2,3	36	
37	14	226	240	170	31	17	10	—	12	4,799	28,9	13,1	37	
38	11	150	161	127	6	6	5	—	17	5,597	34,8	15,3	38	
39	—	113	113	109	—	—	—	3	1	638	5,6	1,7	39	
40	36	268	304	182	70	9	31	—	12	6,298	20,7	17,3	40	
41	—	76	76	69	—	2	3	—	2	1,237	16,3	3,4	41	
42	—	79	79	62	7	1	7	1	1	1,027	13,0	2,8	42	
43	53	3	56	—	—	1	3	—	52	19,100	341,1	52,3	43	
44	—	63	63	26	16	2	12	3	4	1,598	25,4	4,4	44	
45	1	5	6	5	—	—	—	—	1	228	36,0	0,6	45	
46	3	127	130	75	41	4	6	1	3	2,348	18,1	6,4	46	
47	—	2	2	2	—	—	—	—	—	23	11,5	0,1	47	
48	6	56	62	42	7	1	5	1	6	2,595	41,9	7,1	48	
49	1	55	56	37	4	3	4	1	7	1,398	25,0	3,8	49	

*) Stängdt under 6 veckors tid.

	Överliggande från år 1900.	Inägnade år 1901.	Summa vårdade.	Utskrifna.					Överliggande till år 1902.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjuka för dag.		
				Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.						
1	Ikalis: Sjukstuga	4	103	107	86	8	4	3	—	6	2,892	27,0	7,9	1
2	Dalsbruks sjukstuga	4	5	9	6	2	1	1	—	1	169	18,8	0,5	2
3	Tavastehus: Läne allm. sjukh. las. afd.	27	407	434	300	59	14	18	14	29	14,219	32,8	39,0	3
4	” ” ” ” syfil. d:o	25	170	195	157	6	2	2	6	22	6,886	35,3	18,0	4
5	Förlossningsanstalten	1	51	52	49	—	—	—	1	2	459	8,8	1,3	5
6	Kommunala sjukhuset	11	158	169	122	23	7	9	8	3	4,537	26,8	12,4	6
7	Länsvängelsets lasarett	1	33	34	20	7	5	—	—	2	621	18,3	1,7	7
8	Straff- och arbetsfängelsets las.	8	120	128	104	12	2	6	—	4	2,113	16,5	5,8	8
9	Skarpskyttebat. lasarett	2	100	102	89	12	—	1	—	—	1,727	16,9	4,7	9
10	Tammerfors: Allm. sjukh. las. afd.	34	386	420	278	64	16	21	6	35	12,327	29,4	33,8	10
11	” ” ” ” syfil. d:o	31	264	295	193	42	5	2	11	42	9,460	32,1	25,9	11
12	Förlossningsanstalten	3	195	198	193	1	—	—	—	4	1,511	7,1	4,1	12
13	Fattiggårdens lasarett	24	232	256	163	13	12	47	—	21	8,978	35,1	24,0	13
14	” ” ” ” afdelning för sinnessjuka	45	27	72	8	6	4	1	—	53	17,975	249,7	49,2	14
15	Epidemisjukhus	20	417	437	290	11	—	45	53	38	8,834	20,2	24,2	15
16	Finlayson et C:o lasarett	8	124	132	98	15	3	11	—	5	3,243	24,5	8,9	16
17	Fröken F. Carlsons priv. sjukhus	—	152	152	110	17	12	6	4	3	1,519	10,0	4,2	17
18	Pitkäniemi centralanstalt för sinnessjuka	222	198	420	65	39	36	17	—	263	88,958	211,8	243,7	18
19	Tammela: Sjukstuga	8	114	122	83	13	5	16	—	5	3,388	27,6	9,3	19
20	Fattiggårds sinnessjukhus	3	12	15	1	—	1	1	—	12	4,671	311,4	12,4	20
21	Forssa: Aktiebolags lasarett	1	59	60	46	8	1	4	—	1	903	15,1	2,5	21
22	Ruovesi: Sjukstuga	8	142	150	121	10	4	5	3	7	3,337	22,2	9,1	22
23	Kuhmois Padasjoki: Sjukstuga	1	119	120	62	44	10	2	2	—	2,010	16,8	5,5	23
24	Jämsä: Kommun sinnessjukhus	3	8	11	—	2	2	1	2	4	1,338	121,6	3,7	24
25	Wiborg: Läne allm. sjukh. las. afd.	61	1,179	1,240	902	167	42	62	29	38	23,905	19,3	65,5	25
26	” ” ” ” syfil. d:o	59	564	623	538	—	24	5	—	56	17,668	28,4	48,4	26
27	Upptagningsanstalt för sinnessjuka	17	92	109	37	16	38	3	—	15	5,475	50,2	15,0	27
28	Extra veneriska sjukhus. N:o 1 ¹⁾	21	98	119	97	1	2	—	—	19	4,540	38,2	19,5	28
29	” ” ” ” N:o 2 ¹⁾	20	65	85	68	—	—	—	—	17	3,033	35,7	17,3	29
30	Förlossningsanstalten	6	330	336	316	—	4	7	1	8	3,232	9,6	8,9	30
31	Länsvängelsets lasarett	6	40	46	39	5	—	—	—	2	1,254	27,3	3,4	31
32	Kommunala sjukh. afd. för icke epidemiska sjukdomar	23	302	325	172	56	25	45	—	27	8,065	24,6	22,1	32
33	Kommunala sjukh. afd. för epidemiska sjukdomar	32	145	177	137	—	2	23	10	5	4,520	25,5	12,4	33
34	Kommunala sjukh. afd. för sinnessjuka	36	17	53	4	4	6	1	—	38	13,717	258,8	37,0	34
35	Diakonissanstalten	17	266	283	148	85	12	21	—	17	7,024	24,8	19,2	35
36	Skarpskyttebat. lasarett	7	115	122	112	9	—	1	—	—	1,644	13,5	4,5	36
37	Med. lic. R. Schatelowitz' priv. sjukhus	10	325	335	269	24	25	4	3	10	4,271	12,7	11,7	37
38	Sordavala: Allm. sjukh. lasar. afd.	19	198	217	164	1	7	23	2	20	7,855	36,2	21,5	38
39	” ” ” ” syfil. d:o	17	166	183	130	13	9	10	—	21	7,018	38,3	19,2	39
40	Extra veneriska sjukhuset	19	199	218	173	24	3	2	—	16	7,162	32,9	19,6	40
41	Förlossningsanstalten	3	51	54	48	5	—	—	1	—	417	7,7	1,1	41
42	Kexholm: Asyl för sinnessjuka	148	10	158	—	4	—	6	—	148	54,382	344,2	149,0	42
43	Kommunala sjukhuset	3	92	95	62	15	4	7	—	7	2,057	21,7	5,6	43
44	Förlossningsanstalten	—	36	36	33	—	—	—	2	1	257	7,1	0,7	44
45	Willmansstrand: Arbetsfängelsets lasarett	2	93	95	69	17	—	2	—	7	1,794	18,9	4,9	45
46	Stadslasarettet	3	19	22	10	7	2	3	—	—	454	20,6	1,2	46
47	Fredrikshamn: Kommunala sjukhuset	5	115	120	74	24	9	10	—	3	1,886	15,7	5,2	47
48	Kotka: Kommunala sjukh. las. afd.	8	152	160	112	29	2	9	—	8	2,353	14,7	6,4	48
49	” ” ” ” epidem. afd.	14	103	117	81	8	3	19	—	6	3,098	26,5	8,5	49

¹⁾ Öppet 1 Jan. — 30 April och 10 Sept. till årets slut.

²⁾ Öppet 1 Jan. — 31 Mars och 8 Okt. till årets slut.

VII

	Qvarliggande från år 1900.	Intagna år 1901.	Summa vårdade.	Utskrifna.					Qvarliggande till år 1902.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjuka för dag.	
				Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.					
1 Saarijärvi: Sjukstuga	6	84	90	59	25	3	2	—	1	1,787	19,9	4,9	1
2 Uleåborg: Läne allm. sjukh. lasar. afdelningen	44	334	378	245	60	19	11	12	31	13,466	35,0	36,9	2
3 Läne allm. sjukh. syfilit. afd.	20	121	141	112	2	2	—	2	23	6,230	44,2	17,1	3
4 Uppagningsanstalt för sinnessjuka	20	38	58	20	5	5	1	4	23	7,194	124,0	19,7	4
5 Extra veneriska sjukhuset	10	109	119	89	3	—	1	15	11	5,106	42,9	14,0	5
6 Förlossningsanstalten	1	17	18	17	—	—	—	—	1	196	10,9	0,5	6
7 Kommunala sjukh. afd. för icke epidem. sjukd. *)	—	190	190	122	23	9	15	5	16	6,152	32,4	16,9	7
8 Kommunala sjukh. afd. för epidem. sjukd. *)	—	69	69	42	—	—	8	13	6	1,464	21,2	4,0	8
9 Fattiggårdens afdelning för sinnessjuka	9	12	21	2	2	6	1	—	10	3,394	161,6	9,3	9
10 Diakonisshemmet	7	85	92	47	27	6	7	—	5	2,902	31,5	8,0	10
11 Länsfängelsets lasarett	—	6	6	2	1	—	2	—	1	144	24,0	0,4	11
12 " " afd. för sinnessjuka	1	15	16	—	—	13	—	—	3	809	50,6	2,2	12
13 Skarpskyttebat. lasarett.	5	54	59	55	2	—	2	—	—	1,155	19,6	3,2	13
14 Brahestad: Gellmanska sjukhuset	5	40	45	27	9	3	1	—	5	831	18,3	2,3	14
15 Kajana: Allm. sjukh. lasar. afd.	7	74	81	52	10	4	11	—	4	2,576	31,8	7,1	15
16 " " syfilit. d.o	—	2	3	2	—	—	—	—	—	61	30,5	0,2	16
17 Förlossningsanstalten	—	11	11	10	—	—	—	—	1	94	8,5	0,3	17
18 Häradsfängelsets lasarett *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
19 Torneå: Allm. sjukh. lasar. afd.	12	92	104	67	10	2	13	2	10	3,983	38,3	10,9	19
20 " " syfilit. d.o	19	123	142	115	9	—	—	1	17	5,659	39,9	15,5	20
21 Förlossningsanstalten	2	54	56	54	—	—	—	1	1	514	9,2	1,4	21
22 Kemi: Epidemisjukhuset	—	15	15	9	4	—	1	1	—	161	10,7	0,4	22
23 Rovaniemi: Allmänna sjukhuset	17	123	140	82	21	14	10	—	13	5,209	37,2	14,3	23
24 Förlossningsanstalten	—	60	60	60	—	—	—	—	—	565	9,4	1,5	24
Summa	3,427	80,612	84,089	21,955	4,289	1,489	1,957	807	3,542	1,313,705	38,0	3,599,2	

*) Öppnades den 1 Jan. 1901.

*) Ingen sjuk vårdad under året.

Tab. 3.

Kostnaden för sinnessjukhusen, allmänna och extra

	Antal vårdade.	Underhållsdagar.	Kostnaden för medicamenter och förbandsmaterial.		Utspisningskostnad.	
			För hela sjukhuset.	För hela	För hela sjukhuset.	För hela
1 Helsingfors: Allmänna sjukhuset (= g.la och nya klinikum)	2,747	92,720	35,000	—	85,812	14
2 " Kirurgiska sjukhuset	1,544	54,228	49,000	—	61,107	88
3 " Barnbördshuset	1,654	14,766	9,015	—	22,654	50
4 " Barnsjukhuset	277	9,962	4,563	21	15,900	75
5 Lovisa: Allmänna sjukhuset	230	5,241	2,149	86	4,602	44
6 Åbo: Läne allmänna d:o	1,167	34,820	8,219	64	22,110	41
7 Björneborg: Allmänna d:o	514	11,034	3,996	47	8,918	99
8 Åland: d:o	69	1,826	1,054	62	1,724	75
9 Tavastehus: Läne allmänna d:o	629	21,105	5,345	36	14,994	83
10 Tammerfors: Allmänna ¹⁾ d:o	715	21,787	6,677	76	18,976	77
11 Wiborg: Läne allmänna d:o	1,972	47,048	10,893	49	39,972	55
12 " Extra veneriska d:o N:o 1	119	4,540	1,126	80	2,645	72
13 " d:o N:o 2	85	3,033	687	04	1,828	59
14 Sordavala: Allmänna d:o	400	14,873	3,748	81	11,745	98
15 " Extra veneriska d:o	218	7,162	1,640	—	6,207	75
16 S:t Michel: Läne allmänna d:o	514	22,251	3,763	74	15,998	61
17 Nyslott: Allmänna d:o	365	11,802	2,997	15	7,672	42
18 Kuopio: Läne allmänna d:o	641	27,332	9,198	95	22,944	29
19 " Extra veneriska d:o	108	7,094	1,472	65	6,197	86
20 Joensuu: Allmänna d:o	408	11,360	3,402	01	9,586	03
21 Tohmajärvi: Extra veneriska d:o	183	6,491	1,554	19	4,417	24
22 Nurmes: Allmänna d:o	72	2,030	1,133	23	1,821	42
23 Wasa: Läne allmänna d:o	611	31,919	8,048	52	27,134	67
24 Jyväskylä: Allmänna ²⁾ d:o	461	14,546	6,646	47	17,640	87
25 Uleåborg: Läne allmänna d:o	577	26,890	5,399	36	25,590	83
26 " Extra veneriska d:o	119	5,106	753	13	4,018	89
27 Kajana: Allmänna ³⁾ d:o	83	2,637	1,258	16	2,138	60
28 Torneå: d:o	246	9,642	2,134	81	9,736	14
29 Rovaniemi: d:o	140	5,209	1,806	71	4,441	70
30 Helsingfors: Lepraanstalten	27	6,803	1,498	93	7,582	70
	16,895	535,257	194,186	07	486,126	32
31 Lappviks centralanstalt för sinnessjuka	163	45,629	3,056	90	55,197	81
32 Fagernäs " " "	377	108,894	3,836	—	101,675	12
33 Pitkämäki " " "	420	88,958	6,434	10	128,396	02
34 Sjählö asyl " " "	56	19,100	238	77	16,286	54
35 Kexholms " " "	158	54,382	657	05	36,912	90
	1,174	316,963	14,222	82	338,468	39
Summa	18,069	852,220	208,408	89	824,594	71

¹⁾ I totalkostnaden ingår beloppet af hyran för lokalen med 12,400 mark. Medräknas

²⁾ " " " " " " " " " " 11,800 " "

³⁾ " " " " " " " " " " 1,000 " "

veneriska sjukhusen samt lepraanstalten år 1901.

Totalkostnaden för den egentliga sjukvården.		Kostnaden för hvarje sjuk per dag.				Till ränterierna inlevererade medel.				
För hela sjukhuset.	Fmfc.	7½.	Medikamentskostnad och förbandsmaterial.	Utsämningskostnad.	Totalkostnad.		Legosängsavgifter.		Öfriga sjukhusen tillfallna medel.	
					Fmfc.	7½.	Fmfc.	7½.	Fmfc.	7½.
284,836	10	37,7	92,5	3	07,2	44,430	50	7,972	75	1
213,827	44	89,2	112,7	3	89,4	39,421	50	3,335	25	2
80,014	32	60,8	82,3	5	40,0	9,770	—	1,475	68	3
59,141	50	45,7	73,5	5	94,0	2,724	50	877	83	4
14,275	—	41,0	87,8	2	72,4	4,330	90	—	—	5
75,286	21	23,6	63,5	2	16,2	24,600	12	—	—	6
29,670	78	36,2	80,8	2	68,9	4,276	20	—	—	7
7,301	33	57,7	94,4	3	99,9	1,157	60	—	—	8
45,302	46	25,3	71,0	2	14,6	11,199	65	—	—	9
58,099	51	30,6	87,1	2	66,6	12,613	89	—	—	10
105,574	93	23,2	85,0	2	24,4	26,384	20	8	—	11
10,874	15	24,8	58,3	2	39,5	—	—	—	—	12
6,323	98	22,6	60,3	2	08,5	—	—	—	—	13
40,804	76	25,2	79,0	2	74,3	6,285	25	—	—	14
16,383	51	22,9	86,7	2	28,8	—	—	—	—	15
46,508	30	16,9	71,9	2	09,0	11,549	63	—	—	16
27,911	96	25,4	65,0	2	36,5	3,978	89	—	—	17
57,991	59	33,6	83,9	2	12,2	8,878	—	—	—	18
14,855	07	20,7	87,4	2	09,4	—	—	—	—	19
30,178	10	26,8	84,4	2	65,7	3,792	40	—	—	20
11,691	33	23,9	68,1	1	80,1	228	—	—	—	21
10,719	08	55,8	89,7	5	28,0	1,031	20	—	—	22
78,091	45	25,2	85,0	2	44,7	34,393	96	108	—	23
70,929	12	45,7	121,3	4	86,7	5,876	38	—	—	24
66,961	18	20,1	95,2	2	49,0	19,206	33	—	—	25
11,148	71	14,8	78,7	2	18,3	—	—	—	—	26
9,024	84	47,3	81,1	3	42,2	2,112	79	—	—	27
23,176	41	22,1	100,9	2	40,4	2,184	60	—	—	28
14,026	63	34,7	85,3	2	69,3	4,345	85	—	—	29
17,967	62	22,0	111,5	2	64,1	—	—	—	—	30
1,538,897	35	36,3	90,8	2	87,5	284,772	34	13,777	51	
126,360	—	6,7	120,9	2	76,9	41,421	97	—	—	31
218,963	97	3,6	93,4	2	01,1	101,446	06	1,302	44	32
303,457	99	7,2	144,3	3	41,1	88,259	81	141	50	33
45,122	88	1,2	85,3	2	36,2	16,417	85	13,268	22	34
78,624	26	1,2	67,9	1	44,6	37,923	20	—	—	35
772,529	10	4,5	106,8	2	43,7	285,468	89	14,712	16	
2,311,426	45	24,5	96,8	2	71,2	570,241	23	28,489	67	

icke hyran utgör totalkostnaden 2 mark 9,8 penni per dag.
 " " " " 4 mark 6,5 penni per dag.
 " " " " 3 mark 4,3 penni per dag.

Tab. 4.

I sjukhusens lasaretsafdelningar

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors			Åbo.			Tavastehus.					
	Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.				
		Friska och förbättrade.	Obotade.		Döda.	Friska och förbättrade.		Obotade.	Döda.			
Utvärtes åkommor.												
I. Hufvudet och örat.												
Commotio cerebri	7	6	—	1	3	3	—	—	1	1	—	—
Contusio „	2	—	—	2	3	2	—	1	—	—	—	—
Vulnera incisa capitis	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ contusa „	9	9	—	—	18	18	—	—	1	1	—	—
„ „ c. cranio denud.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sclopetaria „	3	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—
„ „ perforant. cranii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fractura basis cranii	17	15	—	2	5	4	—	1	—	—	—	—
„ complicat. oss. cranii	13	11	—	2	2	2	—	—	1	1	—	—
Haemorrhagia basis cerebri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Combustio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Phlegmone	2	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Abscessus	2	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
„ cerebri	4	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
„ epiduralis	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Meningitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Necrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Caries	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
„ proc. mastoid.	27	25	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ syfilit. oss. cranii	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Fibroma	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Atheroma	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Lipoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Colesteatoma	2	2	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—
Sarcoma	2	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Carcinoma	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Angioma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Empyema proc. mastoid.	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—
Otitis media	30	27	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ et interna	6	6	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
„ „ „ „ et mastoiditis.	—	—	—	—	15	15	—	—	—	—	—	—
Trombosis sinus transvers	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ lateral.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.
Osteitis tuberc.	1	—	1	—	—	—	—	—	—
„ oss. tempor	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Meningocele	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Encephalocele	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Tumor cerebri	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Periostitis	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Favus	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Eczema capitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varices permagn. capitis et colli.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyperostosis capitis.	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Vertigo post commot.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Ansiktet, mun- och nashålan.									
Vulnera incisa	2	2	—	3	3	—	—	—	—
„ contusa	1	1	—	5	5	—	—	—	—
„ sclopetar.	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Fractura maxill. super.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ complic.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
„ „ „ „ et commin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ infer.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ complic. et commin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ oss. zygomatic.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ nasi	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Meningocele reg. frontal.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Combustio	2	2	—	3	3	—	—	—	—
Congelatio	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Phlegmone	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus	1	1	—	5	5	—	—	—	—
„ linguae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lupus	4	4	—	4	3	1	1	1	—
Ulcera tuberculosa	1	1	—	1	1	—	—	—	—
„ syphilit.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Epistaxis	2	2	—	1	1	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.							
	Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.						
		Friska och förbättrade.	Obotade.		Döda.	Friska och förbättrade.		Obotade.	Döda.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.		
Carcinoma faciei	8	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ linguae	3	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ buccae	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tonsillae	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ maxill. infer.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sarcoma faciei	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ parotidis	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ maxill. super.	1	—	—	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ inferior.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ orbitae	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Labium leporinum	6	5	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Palatoschisis	4	3	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Cicatrices oris	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Defectus septi narium	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chondroma septi narium	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Anchylosis maxill. infer.	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Eczema faciei	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Anchyloglossus	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Glossitis	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Rhinitis chronic.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalocele naso-orbit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Actinomyces	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Halsen och nacken.														
Vulnera	1	1	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
„ incis. in laryng. penetr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Combustio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Corrosio	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Carbunculus	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Phlegmone	2	2	—	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	—
Oedema glottidis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus	3	3	—	—	4	4	—	1	1	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.
VI. Bukhålan.									
Contusio	—	—	—	1	1	—	1	1	—
„ c. ruptur. intestin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vulnera incis.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
„ incis. penetr.	2	2	—	1	1	—	1	1	—
„ „ in ventricul. pentr.	2	1	1	—	—	—	—	—	—
„ dilacerat. penetr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulcera syfilit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Phlegmone et abscessus	9	5	1	1	—	—	1	1	—
Abscessus retroperitoneal.	1	1	—	2	2	—	—	—	—
„ subphrenicus	2	1	—	—	—	—	—	—	—
„ perirectalis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ intraperiton.	—	—	—	5	3	1	—	—	—
Peritonitis	13	6	7	3	1	2	—	—	—
„ chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tubercul.	3	2	1	—	—	—	1	—	1
„ suppur. circumscr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haemorrhagia retroperiton.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Periproctitis.	3	3	—	6	6	—	—	—	—
Fistula ani	5	5	—	—	—	—	—	—	—
„ „ incomplet. tuberc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ complet. „	1	—	—	2	2	—	—	—	—
„ recti.	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Fissura ani.	8	8	—	3	3	—	2	2	—
Papillomata ani.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Granuloma „	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Typhlitis, perityphlitis.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Appendicitis	43	40	—	5	4	1	—	—	—
„ ac. perfor. c. periton. circumscr.	12	10	1	—	—	—	—	—	—
„ „ „ „ „ diffusa.	10	3	6	—	—	—	—	—	—
„ „ „ „ „ chron. recidiv.	22	18	1	—	—	—	—	—	—
Fibroma	2	2	—	—	—	—	—	—	—
„ molluscum	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Lipoma.	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Carinoma.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ reg. inguinal.	2	1	1	—	—	—	—	—	—
„ pancreat.	1	—	1	—	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.					
	Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.				
		Friska och förbättrade.	Obotade.		Döda.	Friska och förbättrade.		Obotade.	Döda.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Pyelolithiasis	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyelonephritis	8	3	1	4	—	—	1	—	1	—	—	—
Tuberculosis urogenit.	4	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
" renis	3	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Abscessus perinephrit.	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hydronephrosis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ectopia vesic. urin.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prolapsus mucos. urethrae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " praeputii	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Phlegmone praeputii	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Bartholinitis et lymphaden. inguin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Condylomata acumin. vulvae et ani.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII. Manliga könsapparaten.												
Vulnus penis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" scroti.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Phlegmone	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prostatitis acuta	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
" " suppurat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" chronica.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orchitis	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
" tubercul.	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Epididymitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" tubercul.	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" luetica.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Periorchitis serosa	7	6	—	—	6	6	—	2	2	—	—	—
" suppurat.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Perifuniculitis	3	3	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—
Haematocele	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" testis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varicocele	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Spermatocele	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Carcinoma penis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sarcoma testis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paraphimosis	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.				Åbo.				Tavastehus.			
	Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.			
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Phlegmone pelvis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus „	1	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—
„ lumbalis	7	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tubercul	4	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tuberculos.	3	3	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Necrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteosarcoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sarcoma	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Carcinoma	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teratoma	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Naevus pigmeotos.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysta	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ dermoid, reg. gluteal.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulcus	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Decubitus	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lumbago	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XI. Öfre extremiteterna.												
Contusiones.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Vulnera incisa	3	3	—	—	12	12	—	—	7	7	—	—
„ dilacerata.	3	3	—	—	8	8	—	—	4	4	—	—
„ sclopetaria	4	4	—	—	5	5	—	—	3	3	—	—
Distorsio articul. humeroscapul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luxatio articul. digit.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
„ „ humeroscapul	1	1	—	—	4	4	—	—	1	1	—	—
„ „ sternoclavicul.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ cubiti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ capitul. radii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fractura simplex oss. manus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ radii	—	—	—	—	2	2	—	—	1	1	—	—
„ „ ulnae et radii	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
„ „ humeri	2	2	—	—	4	4	—	—	1	1	—	—
„ „ scapulae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ claviculae.	—	—	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.					
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.					
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Fractura complic. oss. manus	1	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
” ” radii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ulnae	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
” ” ulnae et radii	1	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
” ” humeri	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” claviculae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
InfRACTURA humeri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pseudarthrosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” humeri	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Dilaceratio	4	4	—	—	5	5	—	—	1	1	—	—
Congelatio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Combustio	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1
Phlegmone	8	8	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—
Abscessus	—	—	—	—	4	4	—	—	1	1	—	—
Panaritium	1	1	—	—	4	3	—	—	4	3	—	—
Lymphangitis et lymphadenitis	2	2	—	—	1	1	—	—	3	3	—	—
Erysipelas	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulcera	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
Eczema	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lupus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dermatosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lymphadenitis chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” tuberc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tendovaginitis acuta	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” suppurat.	4	2	1	—	14	13	—	1	—	—	—	—
” chronica tubercul.	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synovitis acuta artic. digit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” manus suppur.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” humeroscapul.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
” ” ” cubiti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” chron. ” man. tuberc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” cubiti	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” ” tuberc.	5	3	—	—	3	3	—	—	3	3	—	—
” ” ” clavicul. tuberc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” humeroscap. tuberc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis acuta	—	—	—	—	1	—	—	1	2	2	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.
Osteomyelitis chronic. tubercul.	4	4	—	4	4	—	1	—	—
" " suppurat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Periostitis gummosa	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" suppurat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteitis (caries).	2	1	—	—	—	—	—	—	—
" " tuberc.	—	—	—	—	—	—	2	2	—
Necrosis	9	6	—	4	3	—	2	2	—
Sarcoma	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Lipoma	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Angioma	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Carcinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ganglion	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anchylosis articul.	1	—	1	1	1	—	—	—	—
Cicatrix vitiosa	—	—	—	2	2	—	2	2	—
Gangraena spontan.	1	1	—	—	—	—	1	1	—
Pustula maligna	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Ruptura tendinum.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Dactylomegalia	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Naevus pigment.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Decollement traumatique	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oedema malign.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Nedre extremiteterna.									
Contusiones.	—	—	—	3	3	—	1	1	—
Vulnera incisa	1	1	—	14	13	—	6	6	—
" in art. pedis penetr.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" contusa	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" dilacerat.	1	1	—	9	9	—	3	3	—
" sclopetar.	1	1	—	5	3	1	—	—	—
Distorsio articul. pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " genu	—	—	—	1	1	—	1	1	—
" " coxae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luxatio oss. metatars.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" articul. pedis	1	1	—	—	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.
Luxatio articul. pedis complic.	—	—	—	—	—	—	1	—	—
” ” coxae	2	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” congenit.	2	1	1	—	—	—	—	—	—
” ” ” inveter.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” patellae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fractura simplex oss. pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” tibiae	—	—	—	7	7	—	1	1	—
” ” ” malleol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” fibulae	—	—	—	1	1	—	—	—	—
” ” ” malleol.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
” ” tibiae et fibulae	7	6	—	9	7	—	7	7	—
” ” patellae	2	2	—	—	—	—	—	—	—
” ” femoris	12	12	—	11	9	—	7	6	—
” ” colli femoris	4	4	—	1	1	—	—	—	—
” complic. oss. pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” tibiae	1	1	—	1	—	—	—	—	—
” ” ” malleol.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
” ” fibulae malleol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” tibiae et fibulae	9	6	2	2	2	—	1	1	—
” ” patellae	—	—	—	—	—	—	1	1	—
” ” femoris	3	3	—	1	1	—	1	—	—
Pseudarthrosis cruris	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dilaceratio	—	—	—	1	1	—	2	2	—
Congelatio	2	2	—	1	1	—	—	—	—
Combustio	2	2	—	1	1	—	1	1	—
Phlegmone	7	6	—	1	—	1	4	4	—
Abscessus	14	11	1	15	15	—	—	—	—
” tubercul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lymphadenitis et lymphangitis	3	3	—	1	1	—	2	2	—
” tubercul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas	8	5	—	1	1	—	—	—	—
Pseudoelephantiasis	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Ulcera	11	8	—	12	11	—	3	3	—
” syfilitica	2	2	—	1	1	—	1	—	—
” tuberculosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” varicosa	—	—	—	1	1	—	3	2	—

Wiborg.				Stt Michel.				Kuopio.				Wasa.				Uleåborg.				Öfriga allmänna sjukhus.					
Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.					
Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.		
																								1	1
																						1	1		
																						1	1		
																						1	1		
4	4			5	5																6	6			
2	2																								
2	2			1	1																				
8	8			4	4			6	2			4	4								16	16			
2	2											1	1								2	2			
11	10			7	6			4	4			4	2								21	20			
				1	1			1	1												1	1			
1	1			4	4																3	3			
2	2			1	1																2	2			
1	1																				1	1			
11	11			2	2			1	1			2	2								3	2		1	
								1	1												2	1			
3	2		1	1								1	1								3	3			
																					1	1			
2	2																				1	1			
2	1																				1	1			
1	1																				1	1			
13	12							2	2			5	3								21	17	1	2	
3	3			4	2			8	2			3	2								19	17			
				3	2																				
7	7			1				3	2												2	1			
				1	1							1	1												
				1	1							1	1								4	3			
3	2	1		2	1																14	13		1	
																					2	2			
																					1	1			
1	1																				1	1			

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.
Fistulae	3	2	—	4	3	—	—	—	—
„ reg. inguin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dermatoses chronicae	1	—	1	3	3	—	—	—	—
Tendovaginitis acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ suppurat.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
„ chron. tubercul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bursitis acuta.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
„ chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ praepatellaris acuta	4	4	—	1	1	—	1	1	—
„ „ chronica	1	1	—	1	1	—	—	—	—
Synovitis acut. artic. pedis.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ talocrural.	—	—	—	2	2	—	—	—	—
„ „ „ genu	7	7	—	16	16	—	6	3	—
„ „ suppur. artic. genu	6	—	1	2	—	—	—	—	—
„ „ artic. coxae	—	—	—	—	—	—	1	1	—
„ „ „ „ suppur.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ chronica „ pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ genu	6	4	1	1	—	—	—	—	—
„ „ „ coxae	12	7	1	—	—	—	—	—	—
„ „ tuberc. artic. pedis.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ „ talocrural.	6	6	—	2	2	—	—	—	—
„ „ „ „ genu	10	8	—	3	3	—	5	5	—
„ „ „ „ coxae	15	9	—	13	7	1	5	1	2
„ gonorrhoeic.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis acuta.	28	19	1	1	1	—	2	2	—
„ chronica tuberc.	2	1	—	10	10	—	3	2	—
„ „ (abscessus ostealis)	—	—	—	11	8	1	—	—	—
Periostitis acuta	—	—	—	—	—	—	1	1	—
„ suppurat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ chronica.	—	—	—	1	—	—	—	—	—
„ albuminos.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteitis (caries).	1	1	—	—	—	—	4	4	—
„ tubercul.	5	4	1	—	—	—	—	—	—
Necrosis	27	21	1	4	4	—	4	2	—
Ulcus et necrosis tibiae.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angioma varices	5	3	2	2	2	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.
Sarcoma	—	—	—	5	3	1	—	—	—
Osteosarcoma	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Lymphosarcoma	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Carcinoma	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Papilloma	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fibroma pendul.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Osteoma	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Cysta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lipoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haematoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Exostosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Corpora aliena	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Unguis incarnat.	1	1	—	1	1	—	—	—	—
Gangraena spontanea	9	6	1	7	6	1	1	1	—
Contractura	7	7	—	1	1	—	—	—	—
Anchylosis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Pseudarthrosis	4	4	—	—	—	—	—	—	—
" cruris	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" femoris	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Arthropathia tabetica	3	2	1	—	—	—	—	—	—
Hallux valgus	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Genu valgum	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" recurvat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Coxa vara	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Pes varus	2	2	—	—	—	—	—	—	—
" equinovarus	3	2	—	1	1	—	—	—	—
Cicatrices vitiosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morsus serpentis	4	4	—	1	1	—	—	—	—
" canis	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Trombosis venae femoral.	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Eczema	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" jodoform.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Combustio varior. reg. corporis	10	2	8	—	—	—	—	—	—
Ruptura ligament. patellae	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Hyperostosis malleol.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Atrophia inactiv.	—	—	—	1	1	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.				Åbo.			Tavastehus.				
	Utskrifna.				Utskrifna.			Utskrifna.				
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Phlegmasia alba	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Ichtyosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Arthritis suppur. metatarsi.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haemarthros. genu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Myositis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aneurysma arteriovenos.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumör cutis crur. recidiv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Induratio surae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ clunium p. traum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scabies totius corporis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Invärtes åkommor.												
Infektions- och allmänna sjukdomar.												
Scarlatina	10	7	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbilli	18	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varicellae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas	6	3	—	2	6	3	—	3	—	—	—	—
Diphtheritis	22	16	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Febris puerperalis	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Dysenteria	8	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Typhus abdominalis	74	57	1	9	10	9	—	1	4	3	—	1
„ exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Febris gastrica	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ remittens	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ intermittens.	22	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pertussis	4	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Meningitis cerebrospinalis.	3	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Tetanus	2	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—
Rheumatismus artic. acut.	17	16	1	—	7	6	—	—	5	5	—	—
„ „ chronic.	17	11	3	1	1	1	—	—	7	6	—	—
„ muscularis	2	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	15	5	3	3	5	1	2	2	—	—	—	—
„ pulmonum	82	17	29	19	6	—	3	2	6	3	—	3

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade.	Döda.
Meningitis tuberculosa	4	—	2	2	—	—	—	—	—
Peritonitis „	7	3	1	2	2	1	—	—	—
Scrophulosis	6	6	—	—	1	—	—	—	—
Syphilis	9	5	—	3	—	—	—	—	—
„ hereditaria	2	—	1	1	—	—	—	—	—
Septicaemia	8	1	—	7	—	—	—	—	—
Septicopyaemia	3	—	—	1	—	—	—	—	—
Pyaemia	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Influenza	11	11	—	—	—	—	1	1	—
Febriacula	7	6	—	—	—	—	1	1	—
Malaria	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anaemia	13	13	—	—	3	3	4	4	—
„ perniciosa	23	14	3	2	—	—	—	—	—
Chlorosis	13	10	—	—	—	—	1	1	—
Leucaemia	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Rachitis	11	8	1	—	1	1	—	—	—
Diabetes mellitus	17	6	8	1	2	2	—	1	—
„ insipidus	2	1	1	—	—	—	—	—	1
Arthritis	—	—	—	—	1	1	—	—	—
„ deformans	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Alcoholismus	6	5	—	1	—	—	—	—	—
Delirium alcoholicum	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Morphinismus	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Marasmus senilis	5	3	2	—	—	—	—	—	—
Carcinomatosis	1	—	—	1	1	—	1	—	—
Furunculosis	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Dermatosis	—	—	—	—	5	4	—	—	—
Acne pustul. tot. corp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbus maculosus Werlhofii.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
„ Basedowi	5	4	1	—	—	—	—	—	—
Erythema nodosum	4	4	—	—	—	—	—	—	—
„ exsudat. multiform.	1	1	—	—	2	1	—	—	—
Purpura rheumatica	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Prurigo	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Eczema	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Lepa	1	—	1	—	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.				Åbo.			Tavastehus.				
	Utskrifna.				Utskrifna.			Utskrifna.				
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Pedatrophia	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Collapsus	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diagnosis incerta	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Psoriasis	—	—	—	—	7	6	—	—	—	—	—	—
Intoxicatio acid. carbol.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Urticaria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Parotitis suppur.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lokaliserade sjukdomar.												
A. Nervsystemets sjukdomar.												
Psychosis	12	3	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Idiotia	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypochondria	1	—	1	—	2	2	—	—	2	1	1	—
Hysteria	22	20	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Chorea	20	19	1	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	23	15	7	—	1	1	—	—	1	1	—	—
„ traumat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eclampsia	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tetanus et trismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tetania	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hemicrania	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cephalalgia	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neuralgia ischiadica	6	4	1	—	2	2	—	—	7	7	—	—
„ variae	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Neurasthenia	76	61	12	—	7	7	—	—	4	2	1	—
Hyperaemia cerebri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Apoplexia cerebri	18	9	3	5	—	—	—	—	2	2	—	—
Meningitis	6	—	4	2	—	—	—	—	1	—	—	1
Encephalitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meylitis	13	8	2	1	—	—	—	—	2	—	1	1
Encephalopathia syphilit.	16	14	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Sclerosis disseminat. multip.	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumor cerebri	11	3	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Paralysiae et paresiae	15	8	4	—	1	—	—	—	1	1	1	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.					
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.					
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Paralysis spinal. spast.	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabes dorsalis	20	9	10	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Atrophia musculor. progr.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Sclerosis amyotroph. later.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paralysis agitans	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumor medull. spinal.	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitis anter. acut.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neuritis	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ multiplex	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurofibromata totius corp.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syringomyelia	4	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Spasmus nutans.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hydrocephalus int.	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Residua post meningit.	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Simulatio	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurosis traumat.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Vertigo.	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Myelomalacia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalocele nasofrontal.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Respirationsorganerna.												
Laryngitis	5	4	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
„ syfilit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ crouposa.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tubercul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchitis acuta	11	9	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—
„ chronica	12	12	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Bronchiectasia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumonia catarrhal.	35	18	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—
„ crouposa.	90	79	1	7	4	3	—	1	10	8	—	2
„ hypostatic.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pleuritis serosa	34	30	3	1	3	3	—	—	2	1	—	1
Empyema.	17	11	1	3	—	—	—	—	1	1	—	—
Haemoptysis	2	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Emphysema pulmon.	6	5	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.
Gangraema pulmon.	2	—	2	1	—	1	—	—	—
Tumor ”	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Pneumothorax	7	4	2	1	—	—	—	—	—
Asthma bronchiale	3	2	—	—	—	—	—	—	—
Dyspnoe	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Corpor. alien. bronchii	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Perichondritis syfil. laryng.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C. Cirkulationsorganerna.									
Pericarditis	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Endocarditis	5	—	5	—	—	—	3	1	1
Myocarditis	5	3	2	1	1	—	1	—	—
Vitia valvular. et ostior.	43	23	3	13	3	3	2	2	—
Cor adiposum	3	1	1	1	—	—	—	—	—
Hypertrophia idiopat.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Arteriosclerosis	13	6	2	1	—	—	1	1	—
Aneurysma aortae	5	3	1	1	—	—	—	—	—
„ arter. var.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ arteriovenos. spur. traum.	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Phlebitis	4	1	3	—	—	—	—	—	—
Endarteritis obiterans	2	1	1	1	1	—	—	—	—
D. Digestionsorganerna.									
Angina Ludowici	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ follicularis	5	5	—	—	—	—	1	1	—
„ phlegmonosa	1	1	—	1	1	—	1	1	—
Pharyngitis et oesophagitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cancer oesophagi	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Stricture „	2	1	—	—	—	—	1	1	—
Vulnera cont. oesophagi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cardialgia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyspepsia	5	5	—	—	—	—	—	—	—
„ nervosa	24	21	—	—	—	—	—	—	—
Catarrhus ventriculi acut.	—	—	—	1	—	—	1	1	—

Wiborg.				S:t Michel.				Knopio.				Wasa.				Uleåborg.				Öfriga allmänna sjukhus.			
Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.				Utskrifna.							
Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
																				1	1		
																				5	5		
	7	6	1					3	1	1						2	1			11	10		
		1	2	2			2	3		3		1		1		1	1			13	2	5	5
	11	9	2	3	2		1													16	14	1	1
				5	4		1													11	10	1	
																				1	1		
	6	6																		9	9		
	1	1																		2	2		
	3		3																	4	1		3
	1		1																	1		1	
								1		1										1		1	
	9	2	3																	7	2		5
	4		4					2				1	1							7	4	1	2
																				3		1	1
																				1	1		1
	1	1		2	1	1														1	1		
				11	9															2	1		
																				6	6		

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Döda.
Ögonsjukdomar.									
Blepharitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dacryocystitis	10	9	—	—	—	—	3	3	—
Defectus sacci lacrymal	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Chalazion	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Conjunctivitis trachomatosa, med eller utan dess följder såsom pannus, trichiasis m. fl.	88	68	4	3	3	—	2	2	—
„ catarrhalis	—	—	—	—	—	—	1	1	—
„ phtyctaenulosa	31	28	1	1	1	—	—	—	—
„ blenorrhagica	4	3	1	—	—	—	—	—	—
„ „ gonorrhoeic	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Keratitis parenchymatosa.	12	9	1	1	1	—	1	1	—
„ superficialis	1	1	—	2	—	—	—	—	—
„ phtyctaenulosa	—	—	—	1	1	—	—	—	—
„ fascicularis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypopium keratitis	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Phtisis corneae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulcera „	—	—	—	1	1	—	5	5	—
„ „ serpent	16	15	1	—	—	—	—	—	—
„ „ c. prolaps. irid.. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maculae „	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Leucoma „	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ adhaerens	22	16	4	—	—	—	—	—	—
Staphyloma et keratoconus	4	4	—	1	1	—	—	—	—
Corpora aliena corneae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ acuta seroplastic.	4	4	—	—	—	—	—	—	—
„ „ serosa	4	4	—	—	—	—	—	—	—
„ chronica	4	3	1	—	—	—	—	—	—
Synechiae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ posterior.. . . .	3	1	1	—	—	—	—	—	—
Iridochorioiditis	8	4	2	—	—	—	—	—	—
Iridocyclitis.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iridocyclochorioidit. sympat.	3	—	3	—	—	—	—	—	—

Tab. 5.

Samandrag af sjukjournalerna vid syfilitiska

		Antal vårdade patienter.			Syfilitis.		Mjuk chancer	
		Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.	Summa.	Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.	Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.
1	Helsingfors: Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	88	832	920	47	331	6	87
2	Åbo: " " " "	24	254	278	11	97	2	2
3	Björneborg: " " " "	11	149	160	6	88	—	—
4	Godby: " " " "	1	5	6	1	4	—	1
5	Tavastehus: " " " "	25	170	195	14	70	2	23
6	Tammerfors: " " " "	31	264	295	13	134	—	23
7	Wiborg: " " " "	59	564	623	34	200	—	43
8	" Extra veneriska sjukh. N:o 1.	21	98	119	17	62	1	15
9	" " " " N:o 2.	20	65	85	8	38	2	13
10	Sordavala: Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	17	166	183	9	55	—	—
11	" Extra veneriska sjukhuset .	19	199	218	18	137	—	13
12	S:t Michel: Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	17	109	126	8	57	1	11
13	Nyslott: " " " "	14	117	131	9	60	1	1
14	Kuopio: " " " "	42	173	215	28	87	1	15
15	" Extra veneriska sjukhuset .	17	91	108	10	47	—	—
16	Joensuu: Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	12	115	127	3	36	—	1
17	Tohmajärvi: Extra veneriska sjukhuset .	26	157	183	18	90	—	—
18	Nurmes: Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	—	10	10	—	4	—	1
19	Wasa: " " " "	26	216	242	16	99	—	2
20	Jyväskylä: " " " "	19	170	189	11	77	—	—
21	Uleåborg: " " " "	20	121	141	14	67	1	1
22	" Extra veneriska sjukhuset	10	109	119	9	79	—	—
23	Kajana: Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	—	2	2	—	2	—	—
24	Torneå: " " " "	19	123	142	15	77	—	1
	Summa	538	4,279	4,817	319	1,998	17	253

afdelningarna och extra veneriska sjukhusen år 1901.

Dröppel.		Hudsjukdomar m. fl.		Behandlingens resultat.					Summa sjukvårdsdagar under året.	
Överliggande från föregående år.	Intagna under året.	Överliggande från föregående år.	Intagna under året.	Friska och förbättrade.	Obotade och obehandlade.	Döda.	Överliggande till följande år.	Summa.		
18	230	17	184	779	27	4	110	920	35,540	1
10	114	1	41	240	7	1	30	278	8,480	2
3	41	2	20	133	5	5	17	160	5,597	3
—	—	—	—	5	—	—	1	6	203	4
7	47	2	30	169	2	2	22	195	6,812	5
16	65	2	42	246	5	2	42	295	9,460	6
18	182	7	139	538	24	5	56	623	17,668	7
3	21	—	—	97	1	2	19	119	4,540	8
10	14	—	—	68	—	—	17	85	3,033	9
3	23	5	88	146	6	10	21	183	7,018	10
—	29	1	20	202	—	—	16	218	7,162	11
4	33	4	8	99	—	1	26	126	5,155	12
1	27	3	29	114	6	2	9	131	7,825	13
11	58	2	13	176	—	1	38	215	10,098	14
4	20	3	24	87	—	2	19	108	6,388	15
4	26	5	52	109	1	7	10	127	4,894	16
3	34	5	33	158	1	4	20	183	6,491	17
—	3	—	2	8	1	—	1	10	182	18
8	78	2	37	196	4	6	36	242	9,519	19
1	32	7	61	152	5	9	23	189	6,083	20
5	47	—	6	116	2	—	23	141	6,230	21
—	15	1	15	107	1	—	11	119	5,106	22
—	—	—	—	2	—	—	—	2	61	23
3	27	1	18	125	—	—	17	142	5,659	24
132	1,166	70	862	4,072	98	63	584	4,817	179,204	

Tab. 6.

I allmänna sjukvårdsinrättningar år

		Qvarliggande från föregående år.					I n t a g n a						
		Symptomer.					Under 1/2 år.	1/2-2 år.	2-10 år.	10-15 år.		15-20 år.	
		Primär.	Sekundär.	Tertiär.	Hereditär.	Summa.				Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.
1	Helsingfors: Allm. sjukh. syfilit. afd.	27	6	13	1	47	3	4	6	—	3	24	33
2	Åbo: " " " "	7	3	1	—	11	2	5	2	—	—	2	12
3	Björneborg: " " " "	5	—	1	—	6	3	—	6	—	4	3	13
4	Godby: " " " "	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
5	Tavastehus: " " " "	1	13	—	—	14	2	1	1	—	4	3	9
6	Tammerfors: " " " "	1	10	2	—	13	5	—	4	—	—	12	21
7	Wiborg: " " " "	8	17	7	2	34	—	2	9	2	2	10	7
8	" Extra vener. sjukh. N:o 1	11	5	1	—	17	—	—	—	—	—	3	—
9	" " " " N:o 2	2	4	2	—	8	—	—	—	—	—	4	—
10	Sordavala: Allm. sjukh. syfilit. afd.	—	3	5	1	9	—	—	—	1	1	2	4
11	" Extra veneriska sjukhuset	7	10	1	—	18	—	3	1	1	3	14	6
12	S:t Michel: Allm. sjukh. syfilit. afd.	4	3	1	—	8	—	1	2	—	1	3	4
13	Nyslott: " " " "	6	2	1	—	9	—	1	5	5	4	1	5
14	Kuopio: " " " "	7	14	4	3	28	—	—	1	2	—	13	—
15	" Extra veneriska sjukhuset	3	6	—	1	10	—	1	1	—	2	—	5
16	Joensuu: Allm. sjukh. syfilit. afd.	2	—	1	—	3	—	1	1	—	—	4	—
17	Tohmajärvi: Extra veneriska sjukhuset	10	5	3	—	18	3	1	—	—	—	2	3
18	Nurmes: Allm. sjukh. syfilit. afd.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Wasa: " " " "	10	2	4	—	16	3	2	—	—	1	5	11
20	Jyväskylä: " " " "	—	5	4	2	11	2	2	2	2	4	2	5
21	Uleåborg: " " " "	4	4	6	—	14	—	—	—	—	—	4	—
22	" Extra veneriska sjukhuset	1	5	3	—	9	3	—	1	—	—	—	4
23	Kajana: Allm. sjukh. syfilit. afd.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Torneå: " " " "	6	6	3	—	15	—	—	—	—	1	3	—
	Summa	123	123	63	10	319	26	24	42	13	30	114	142

1901 vårdade syfilitiska sjuka.

u n d e r å r e t .																		
20-30 år.		30-50 år.		Öfver 50 år.		Summa.				Summa vårdade.	Initialsymptomer ådragna genom.			Konseku- tiva symptomer.		Hereditär.		
Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Barn under 10 år.	Män.	Qvinnor.	Hela antalet intagna.		Samlag.	Digifning.	Annat beröring.	Summa.	Sekundär.			Tertiär.
105	84	40	19	9	1	13	178	140	331	378	148	—	1	149	104	71	7	1
24	25	13	7	3	2	9	42	46	97	108	24	1	—	25	49	16	7	2
10	12	11	11	6	9	9	30	49	88	94	30	—	8	38	25	21	4	3
3	—	1	—	—	—	—	4	—	4	5	2	—	—	2	—	2	—	4
15	14	9	9	1	2	4	28	38	70	84	12	—	—	12	53	5	—	5
36	24	18	10	2	2	9	68	57	134	147	44	—	—	44	65	21	4	6
63	40	39	15	6	5	11	120	69	200	234	68	—	—	68	107	24	1	7
39	—	16	—	4	—	—	62	—	62	79	25	—	—	25	30	7	—	8
20	—	14	—	—	—	—	38	—	38	46	20	—	—	20	18	—	—	9
8	12	8	9	4	6	—	23	32	55	64	2	—	—	2	29	24	—	10
59	5	27	9	7	2	4	108	25	137	155	52	—	3	55	60	21	1	11
12	8	10	10	4	2	3	29	25	57	65	10	—	—	10	29	18	—	12
10	5	6	8	5	5	6	27	27	60	69	8	—	2	10	35	15	—	13
36	—	24	—	11	—	1	86	—	87	145	32	—	—	32	38	11	6	14
—	13	—	15	—	10	2	—	45	47	57	8	1	—	9	24	9	5	15
12	5	5	3	3	2	2	24	10	36	39	9	—	—	9	14	11	2	16
32	12	14	11	5	7	4	53	33	90	108	12	—	—	12	65	9	4	17
2	—	1	—	—	1	—	3	1	4	4	—	—	—	—	1	3	—	18
22	18	14	14	4	5	5	45	49	99	115	47	2	—	49	18	29	3	19
19	19	10	4	2	4	6	35	36	77	88	14	—	—	14	31	28	4	20
40	—	18	—	5	—	—	67	—	67	81	9	—	—	9	48	10	—	21
—	34	—	29	—	8	4	—	75	79	88	—	—	—	—	65	11	3	22
—	—	—	2	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—	—	2	—	23
33	15	17	2	2	4	—	55	22	77	92	18	—	—	18	43	16	—	24
600	345	315	187	83	77	92	1,125	781	1,998	2,317	594	4	14	612	951	384	51	

Tab. 7. Behandlingens resultat och medelantalet sjukvårdsdagar för syfilitiska sjuka vårdade i allmänna sjukvårdsinrättningar år 1901.

	Antal vårdade under året.	Utskrifna.				Qvarliggande till följande år.	Antalet sjukvårdsdagar från de sjukas intagning till deras utskrifning.					
		Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Summa.		Medeltal.	Medeltal för vårdade med symptom af:				
								Primär syfils.	Sekundär syfils.	Tertiär syfils.	Hvedtar syfils.	
Helsingfors: Allm. sjukh. syfilit. afd.	378	309	5	2	316	62	16,002	50,6	54,3	36,4	63,0	37,1
Åbo: " " " "	108	97	1	—	98	10	2,313	33,9	37,6	34,8	27,5	26,3
Björneborg: " " " "	94	78	3	3	84	10	3,762	44,8	53,9	45,7	28,3	26,3
Godby: " " " "	5	4	—	—	4	1	118	29,5	20,0	—	58,0	—
Tavastehus: " " " "	84	72	—	—	72	12	3,483	48,4	41,5	50,4	40,0	—
Tammerfors: " " " "	147	113	2	1	116	31	5,484	47,3	46,1	44,3	59,6	33,3
Wiborg: " " " "	234	192	4	—	196	38	9,305	47,5	48,9	47,7	43,3	44,6
" Extra vener. sjukh. N:o 1	79	62	1	1	64	15	3,384	52,9	56,8	51,2	43,3	—
" " " " N:o 2	46	31	—	—	31	15	1,385	44,7	36,1	42,4	68,5	—
Sordavala: Alm. sjukh. syfilit. afd.	64	55	1	—	56	8	1,901	33,9	17,0	35,2	33,1	35,0
" Extra veneriska sjukh.	155	144	—	—	144	11	5,554	38,6	46,0	35,5	27,0	56,0
S:t Michel: Alm. sjukh. syfilit. afd.	65	45	—	1	46	19	2,621	57,0	63,5	50,1	63,1	—
Nyslott: " " " "	69	64	—	1	65	4	3,236	49,8	44,7	47,3	61,9	—
Kuopio: " " " "	115	95	—	—	95	20	6,156	64,8	57,9	66,8	62,3	97,4
" Extra veneriska sjukh.	57	48	—	—	48	9	3,940	82,1	90,5	68,2	107,2	114,8
Joensuu: Allm. sjukh. syfilit. afd.	39	35	—	1	36	3	1,571	40,3	63,0	29,4	40,3	52,0
Tohmajärvi: Extra veneriska sjukh.	108	94	—	2	96	12	4,934	51,4	73,7	45,6	41,4	67,0
Nurmes: Allm. sjukh. syfilit. afd.	4	3	1	—	4	—	83	20,8	—	43,0	13,3	—
Wasa: " " " "	115	88	—	4	92	23	5,335	58,0	61,7	48,9	60,6	30,7
Jyväskylä: " " " "	88	69	1	3	73	15	2,867	39,3	35,2	44,7	32,9	40,4
Uleåborg: " " " "	81	71	—	—	71	10	4,233	59,6	60,6	51,8	86,4	—
" Extra veneriska sjukh.	88	77	—	1	78	10	3,977	51,0	84,0	47,8	62,1	56,3
Kajana: Allm. sjukh. syfilit. afd.	2	2	—	—	2	—	61	30,5	—	—	30,5	—
Torneå: " " " "	92	82	—	—	82	10	4,069	49,6	55,2	42,5	61,3	—
Summa	2,317	1,930	19	20	1,969	348	96,784	49,2	—	—	—	—

Tab. 9. Översigt öfver antalet vårdade i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1901.

Anstalt.	Antalet sjukplatser.						Qvarliggande från år 1900.			Intagna år 1901.			Summa vårdade år 1901.			Utskrifna år 1901.			Qvarliggande till år 1902.						
	M.		Q.		S.a.		M.		Q.		S.a.		M.		Q.		S.a.		M.		Q.		S.a.		
Lappviks centralanstalt	130	65	58	123	23	17	40	88	75	163	23	18	41	65	57	122									
Fagnäs "	310	171	109	280	59	38	97	280	147	377	47	26	72	183	122	305									
Pitkaniemi "	355	121	101	222	104	94	198	225	195	420	82	75	157	149	120	263									
Sjahlö asyl	53	—	53	53	—	3	3	—	56	56	—	4	4	—	—	52 ¹⁾									
Kexholms "	152	91	57	148	8	2	10	99	59	158	7	3	10	92	56	148									
Upptagningsanstalten i Åbo	20	6	7	13	27	29	56	33	36	69	25	26	51	8	10	18									
" " i Viborg	20	8	9	17	52	40	92	60	49	109	52	42	94	8	7	15									
" " i Vasa	20	9	10	19	17	12	29	26	22	48	16	12	28	10	10	20									
" " i Uleåborg	20	11	9	20	22	16	38	33	25	58	20	15	35	13	10	23									
" " i St: Michel	12	5	4	9	4	7	11	9	11	20	4	6	10	5	5	10									
Summa	1,092	487	417	904	316	258	574	803	675	1,478	276	226	502	527	449	976									

¹⁾ Dessutom 6 män utackorderade hos enskilda personer.

Vid de följande tabellerna observeras:

Från Loppviks sjukhus uteslutas 1 man och 1 kvinna intagna för observation; 1 kvinna som intagits 2 gånger upptages i tabellerna endast 1 gång.

Från Fagnäs anstalt uteslutas 1 man och 1 kvinna lidande af neurasthenia.

Från Pitkaniemi anstalt uteslutas 2 män såsom icke sinnessjuka och 1 kvinna lidande af hysteriä; 1 man och 1 kvinna hvilka intagits 2 gånger upptagas endast 1 gång.

Från Åbo upptagningsanstalt uteslutas 1 man och 1 kvinna lidande af neurasthenia samt 1 kvinna lidande af meningitis tuberculosa.

Från Viborgs upptagningsanstalt uteslutas 1 man och 1 kvinna intagna för observation.

Från Vasa upptagningsanstalt uteslutas 1 man lidande af morfinismus och 1 man intagen för observation.

Från Uleåborgs upptagningsanstalt uteslutas 4 män och 2 kvinnor intagna för observation.

Tab. 10. Översigt öfver sjukdomsformerna hvilka förekommit bland de år 1901 i anstalterna för sinnessjukas behandling intagna.

Anstalt.	Enkelsinnessjukdom.												Sinnessjukdom med fallandesot.		Sinnessjukdom med förlamning.		Fånighet.		Medfödd svagsinnet.		Alkoholförgiftning.		Summa summarum.										
	Insania simplex.						Dementia paralytica.		Insania epileptica.		Idiotia.		Imbecillitas.		Alcoholismus.		Q. S:a		M. Q. S:a		M. Q. S:a												
	Tungsinne. Melancholia.	Förvirring. Amentia.	Ursinne. Mania.	Förryckthet. Paranoia.	Svagsinnet. Dementia.	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a	M. Q.	S:a										
Lappviks centralanstalt.	2	3	5	5	2	7	1	7	8	5	3	8	4	4	4	—	4	—	—	—	—	—	—	22	15	37							
Fegernäs "	—	2	2	—	2	2	6	2	8	4	—	4	35	24	59	10	6	16	1	—	—	—	—	58	37	95							
Pitkänemi "	52	46	98	4	9	13	20	14	34	13	19	32	—	1	1	9	1	10	2	2	—	—	1	100	92	192							
Sjahlö "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3						
Kexholms "	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2	10							
Upptagningsanstalten i Åbo.	8	14	22	—	3	3	5	3	8	9	5	14	1	2	3	2	—	2	1	—	—	—	—	26	27	53							
" i Viborg	9	18	27	—	—	—	16	9	25	11	8	19	12	3	15	3	1	4	—	—	—	—	—	51	39	90							
" i Vasa	6	6	12	—	—	—	1	3	4	4	3	7	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	12	27							
" i Uleåborg	2	6	8	2	—	2	12	7	19	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	18	14	32							
" i St Michel	4	4	8	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	11							
Summa	83	100	188	11	16	27	61	48	109	48	39	87	62	33	95	29	8	37	3	2	5	—	1	1	4	1	5	1	—	1	802	248	550

Tab. 11. Översigt öfver de i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1901 intagna jämte uppgift å deras ålder.

Sjukdom.	A n s t a l t .												Ålder vid intagningen																							
	Lappviks.		Fagernäs.		Pitkänieni.		Sjählö.		Kexholm.		Åbo.		Viborg.		Vasa.		Uleåborg.		St Michel.		Summa intagna.															
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.												
Insania simplex	17	15	45	30	89	89	—	3	7	1	23	27	48	38	15	12	17	14	4	7	265	236	501	24	23	109	79	80	56	26	48	26	30			
Dementia paralytica	4	—	10	6	9	1	—	—	—	—	2	—	3	1	—	—	1	—	—	—	29	8	37	—	—	3	—	5	1	12	4	9	3			
Insania epileptica	—	—	—	1	—	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	5	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—			
Idiotia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—		
Imbecillitas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Alcoholismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	22	15	58	37	100	92	—	3	8	2	26	27	51	39	15	12	18	14	4	7	302	248	550	24	24	117	81	86	58	39	52	36	33			

Tab. 12.

Öfversigt öfver i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1901 intagnas boningsort.

S j u k d o m.	B o n i n g s o r t.																						
	Summa.		L ä n.												Land.		Stad.						
			Nylands.		Åbo.		Tavastehus.		Viborgs.		St Michels.		Kuopio.						Vasa.		Uleåborgs.		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.			
Insania simplex	265	236	501	22	21	40	40	26	37	66	40	15	16	25	23	43	37	27	21 ¹⁾	229	185	36	51
Dementia paralytica	29	8	37	6	2	4	4	4	—	4	1	2	1	4	4	3	—	2	—	23	7	6	1
Insania epileptica	3	2	5	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3	2	—	—
Idiotia	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imbecillitas	4	1	5	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—
Alcoholismus	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Summa	302	248	550	30	24	45	40	80	89	71	42	18	17	30	27	48	37	29	21	258	196	44	52

1) I man och I qvinna hvardera lidande af insania simplex voro hemma från utrikes ort.

Tab. 18.

Öfversigt öfver från samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1901 utskrifna.

S j . u k d o m .	Friska.		Förbätt- rade.		Obotade.		Döda.		Summa.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Melancholia	25	34	19	29	12	15	2	3	58	81	139
Amentia	7	16	—	1	3	—	—	3	10	20	30
Mania	44	29	7	11	2	6	3	1	56	47	103
Paranoia	—	—	22	10	24	18	3	5	49	33	82
Dementia.	4	7	1	—	37	15	6	3	48	25	73
Summa	80	86	49	51	78	54	14	15	221	206	427
Dementia paralytica	—	—	6	—	9	2	17	3	32	5	37
Insania epileptica	—	—	—	2	3	—	2	1	5	3	8
Imbecillitas	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	3
Summa	80	86	55	53	93	56	33	19	261	214	475

Tab. 15.

Summarisk uppgift öfver sinnessjuka i landet den 31 December 1901.

L & n.	Antal sinnessjuka.			Civilstånd.												Insjuknade såsom.						Vårdas inom.												
				Giftra.			Ogiftra.			Enkingar eller enkor.			Frånskilda.			Ej angifvet.			Barn.			Aldre.			Sinnessjukhus.			Fattiggård.			Enskildt hus.			
	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	
Nylands	346	344	690	50	58	108	290	246	586	5	36	41	—	—	—	1	4	5	183	97	280	218	247	460	103	116	219	55	57	112	188	171	359	
Åbo	637	637	1,274	84	87	171	537	505	1,042	15	45	60	1	—	—	—	—	—	286	263	549	351	374	725	52	51	103	92	74	166	493	512	1,005	
Tavastehus	452	374	826	62	55	117	377	286	663	13	31	44	—	2	—	—	—	—	180	143	323	272	231	503	69	60	129	64	61	125	319	253	572	
Viborgs	461	348	809	90	83	173	359	226	585	7	38	45	1	—	1	4	1	5	146	99	245	315	249	564	60	44	104	55	56	111	346	248	594	
S:t Michels	369	340	709	50	48	98	310	274	584	9	18	27	—	—	—	—	—	—	118	99	217	251	241	492	31	27	58	48	45	93	290	263	558	
Kuopio	445	373	818	56	51	107	375	299	674	11	19	30	—	—	—	3	4	7	210	175	385	235	198	433	62	59	121	66	52	118	317	262	579	
Vasa	746	641	1,387	130	97	227	579	499	1,078	37	45	82	—	—	—	—	—	—	237	220	477	489	421	910	86	58	144	52	60	112	608	523	1,131	
Uleåborgs	480	381	861	60	57	117	405	296	701	14	28	42	1	—	—	—	—	—	222	173	395	258	208	466	62	53	95	24	23	47	394	325	719	
Summa	3,936	3,438	7,374	582	536	1,118	3,232	2,631	5,863	111	260	371	3	2	5	8	9	17	1,552	1,269	2,821	2,384	2,169	4,553	525	448	973	456	428	884	2,955	2,562	5,517	

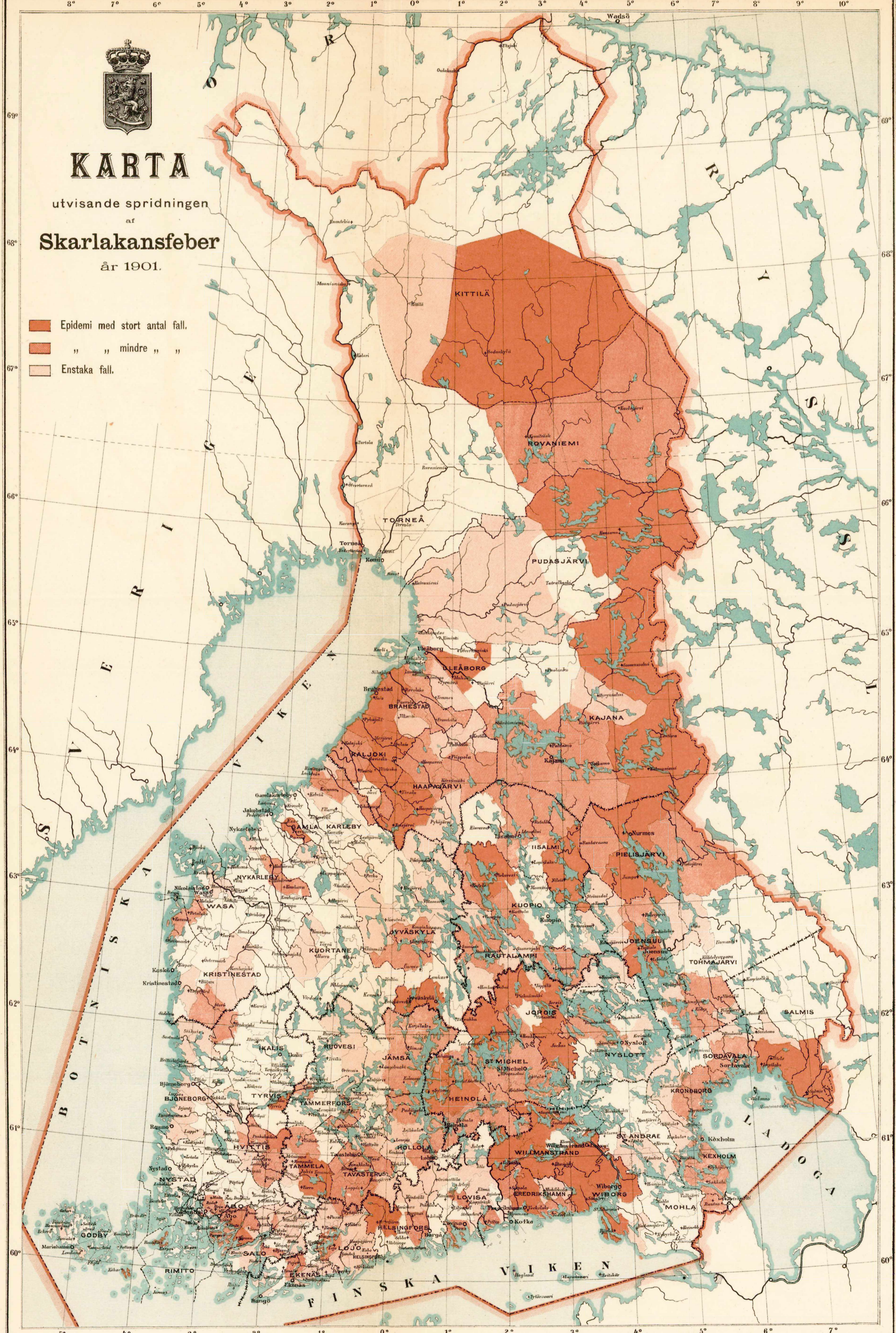
) I sinnessjukhus vårdades dessutom 1 man och 1 qvinna hvilkas hemort var obekant samt 1 man från utrikes ort.

KARTA

utvisande spridningen
af
Skarlakansfeber
år 1901.

- Epidemi med stort antal fall.
- " " mindre " "
- Enstaka fall.

8° 7° 6° 5° 4° 3° 2° 1° 0° 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10°

KARTA

utvisande spridningen
af

Messling

år 1901.

- Epidemi med stort antal fall.
- " " mindre " "
- Enstaka fall.

